

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

СКУПШТИНА

Број: 203325/5-2013

Датум: 27.06.2013. године

На основу члана 329. став 1. тачка 8) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/2011 и 99/2011), члана 27. Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“ бр. 46/06, 111/09, 99/11), члана 8.2 став 1. тачка 9) Статута „Телеком Србија“ а.д. („Службени лист Телеком Србија“, број 54/2012) и у складу са предлогом Надзорног одбора, Скупштина „Телеком Србија“ а.д. на својој 45. редовној седници одржаној дана 27.06.2013. године, доноси

ОДЛУКУ

Тачка 1.

Утврђује се да је Скупштина разматрала Консолидоване финансијске извештаје за 2012. годину - Матичног правног лица „Телеком Србија“ а.д., и његових зависних правних лица „Телус“ а.д., Београд, „Mtel“ д.о.о., Подгорица, „Телеком Српске“ а.д., Бања Лука, „FiberNet“ д.о.о., Подгорица, „TS:NET“ B.V., Амстердам, и „HD-WIN“ д.о.о., Београд, припремљене по Међународним стандардима финансијског извештавања и рачуноводственим прописима применљивим у Републици Србији, утврђене од стране Надзорног одбора са предлогом да наведени извештаји буду усвојени од стране Скупштине и Извештај независног ревизора „BDO“ д.о.о. о ревизији Консолидованих финансијских извештаја „Телеком Србија“ а.д. за 2012. годину.

Тачка 2.

Скупштина „Телеком Србија“ а.д. усваја Консолидоване финансијске извештаје „Телеком Србија“ а.д. за 2012. годину, припремљене по Међународним стандардима финансијског извештавања и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, који су ревидирани од стране независног ревизора „BDO“ д.о.о. за 2012. годину, у тексту који је приложен овој одлуци као њен саставни део.

Образложење

Скупштина је, у складу са чланом 329. став 1. тачка 8) Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/2011 и 99/2011),

надлежна да одлучује о усвајању финансијских извештаја, као и извештаја ревизора ако су финансијски извештаји били предмет ревизије, што је утврђено и чланом 8.2 став 1. тачка 9) Статута „Телеком Србија“ а.д. („Службени лист Телеком Србија“, број 54/2012).

Такође, чланом 27. Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС“ бр. 46/06, 111/09, 99/11) предвиђено је да су правна лица која имају контролу над једним или више правних лица, у складу са законом и са захтевима Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извештавања, обавезна да састављају, приказују, достављају и обелодањују консолидоване финансијске извештаје.

Чланом 30. истог Закона прописано је да су правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје дужна да поменуте извештаје за претходну годину доставе Агенцији за привредне регистре најкасније до 30. априла текуће године, док је чланом 31. прецизирано да су обвезници ревизије дужни да, уз редовне годишње финансијске извештаје, односно консолидоване финансијске извештаје, доставе поменутој Агенцији, најкасније до 30. септембра, између осталог и извештај ревизора о обављеној ревизији редовних годишњих, односно консолидованих финансијских извештаја у складу са законом и међународним стандардима ревизије.

У том смислу, Надзорни одбор је размотрио и утврдио Консолидоване финансијске извештаје „Телеком Србија“ а.д. за 2012. годину, као и извештај независног ревизора и Одлуком број 125658/6-2013 од 25.04.2013. године предложио Скупштини Друштва усвајање наведених извештаја.

Имајући у виду наведено, донета је одлука као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК
Драган Ђоковић

**PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d., BEOGRAD**

**Konsolidovani finansijski izveštaji
za 2012. godinu u skladu sa
Međunarodnim standardima
finansijskog izveštavanja
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

*Prevod originalnog teksta Izveštaja nezavisnog revizora i konsolidovanih
finansijskih izveštaja za 2012. godinu izdatih na engleskom jeziku*

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
IZJAVA RUKOVODSTVA GRUPE	3
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani izveštaj o ukupnom rezultatu	4
Konsolidovani izveštaj o finansijskoj poziciji	5
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu	6
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	7
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	8 - 97

*Prevod originalnog teksta Izveštaja nezavisnog
revizora izdatog na engleskom jeziku*

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

**Akcionarima i Nadzornom odboru Preduzeća za telekomunikacije
“Telekom Srbija” a.d., Beograd**

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Preduzeća za telekomunikacije “Telekom Srbija” a.d., Beograd i njegovih zavisnih preduzeća (zajedno u daljem tekstu “Grupa”), koji obuhvataju konsolidovani izveštaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2012. godine i odgovarajući konsolidovani izveštaj o ukupnom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Preduzeća za telekomunikacije “Telekom Srbija” a.d., Beograd i njegovih zavisnih preduzeća na dan 31. decembra 2012. godine, kao i rezultate njihovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Nadzornom odboru Preduzeća za telekomunikacije
“Telekom Srbija” a.d., Beograd (Nastavak)

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 34(a) uz konsolidovane finansijske izveštaje u kojoj je obelodanjeno da na dan 31. decembra 2012. godine procenjene potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Grupe iznose RSD 5,670,223 hiljade, ne uzimajući u obzir eventualne efekte po osnovu zateznih kamata. Na osnovu procene ishoda sudskih sporova u toku od strane stručnih pravnih službi Grupe, rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu nastati po ovom osnovu, evidentirana u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe, na dan 31. decembra 2012. godine iznose RSD 257,603 hiljade (Napomena 28). Rukovodstvo Grupe smatra da nije moguće sa prihvatljivom sigurnošću predvideti konačan ishod preostalih sudskih sporova koji su u toku, kao i da po navedenom osnovu Grupa neće snositi materijalno značajne gubitke iznad iznosa za koji je izvršeno rezervisanje. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

Beograd, XX. april 2013. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

BDO d.o.o.
Beograd

**IZJAVA RUKOVODSTVA GRUPE O ODGOVORNOSTI
ZA KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za obezbeđenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija za sastavljanje i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izveštaja koji istinito i objektivno prikazuju finansijsku poziciju Grupe na kraju izveštajnog perioda, kao i rezultate poslovanja i tokove gotovine za izveštajni period u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja. Rukovodstvo Grupe je takođe odgovorno za implementaciju odgovarajućih procesa i kontrola u cilju zaštite imovine i sprečavanja, odnosno otkrivanja pronevera i ostalih neregularnosti.

Rukovodstvo Grupe smatra da su pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja prikazanih na stranama 4 - 97 korišćene odgovarajuće računovodstvene politike koje su konzistentno primenjene, kao i razumna i oprezna prosuđivanja i procene, što je obezbedilo da prikazani konsolidovani finansijski izveštaji za 2012. godinu budu sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Rukovodstvo Preduzeća za telekomunikacije
“Telekom Srbija” a.d., Beograd

Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

Prof. dr Milenko Dželetović
Izvršni direktor za finansije

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU
Za period od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	117,736,401	113,130,032
Ostali poslovni prihodi	6	4,485,693	4,952,432
		<u>122,222,094</u>	<u>118,082,464</u>
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	7	(19,289,360)	(20,826,410)
Troškovi operatora	8	(13,735,076)	(13,053,942)
Troškovi materijala i održavanja	9	(15,601,744)	(14,338,779)
Troškovi amortizacije	10	(25,765,693)	(25,511,562)
Troškovi zakupa		(6,077,043)	(5,383,788)
Ostali poslovni rashodi	11	(20,097,189)	(15,006,401)
		<u>(100,566,105)</u>	<u>(94,120,882)</u>
POSLOVNA DOBIT		<u>21,655,989</u>	<u>23,961,582</u>
FINANSIJSKI (RASHODI)/PRIHODI			
Rashodi kamata, neto	12	(3,235,466)	(603,220)
(Negativne)/pozitivne kursne razlike, neto	13	(6,465,079)	1,033,669
Ostali finansijski prihodi, neto		29,705	182,907
		<u>(9,670,840)</u>	<u>613,356</u>
DOBIT PRE OPOREZIVANJA		<u>11,985,149</u>	<u>24,574,938</u>
Porez na dobit, neto	14	300,451	(1,345,932)
NETO DOBIT		<u>12,285,600</u>	<u>23,229,006</u>
OSTALI UKUPAN REZULTAT:			
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto		(49)	(51)
Kursne razlike po osnovu preračuna u funkcionalnu valutu		7,528,862	(557,694)
Ostali ukupan rezultat, umanjen za poreze		<u>7,528,813</u>	<u>(557,745)</u>
UKUPAN REZULTAT		<u>19,814,413</u>	<u>22,671,261</u>
Neto dobit koja pripada:			
Vlasnicima Matičnog pravnog lica		10,710,275	21,861,746
Manjinskim ulagačima		1,575,325	1,367,260
		<u>12,285,600</u>	<u>23,229,006</u>
Ukupan rezultat koji pripada:			
Vlasnicima Matičnog pravnog lica		16,672,718	21,351,227
Manjinskim ulagačima		3,141,695	1,320,034
		<u>19,814,413</u>	<u>22,671,261</u>
Zarada po akciji			
Vlasnici Matičnog pravnog lica			
Osnovna zarada po akciji	24 /iv/	<u>0.01</u>	<u>20.24</u>

Napomene na stranama od 8 do 97 čine
sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su odobreni za izdavanje od strane Nadzornog odbora dana XX aprila 2013. godine i potpisani su u ime rukovodstva Grupe od strane:

_____
Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

_____
Prof. dr Milenko Dželetović
Izvršni direktor za finansije

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2012. godine
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	15	63,880,420	62,159,022
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	137,231,858	144,755,940
Avansi za nekretnine i opremu	17	323,888	486,604
Ostala dugoročna finansijska sredstva	18	2,132,712	2,395,635
Odložena poreska sredstva	14(c)	2,699,796	1,472,821
		<u>206,268,674</u>	<u>211,270,022</u>
Obrtna imovina			
Zalihe	19	6,777,183	7,254,153
Stalna imovina namenjena prodaji		30,761	-
Potraživanja	20	15,383,989	15,022,132
Potraživanja za više plaćen porez na dobit		869,592	-
Ostala tekuća sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	21	7,843,644	5,011,537
Obračunati prihodi	22	2,472,715	2,118,202
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	23	15,878,596	17,941,876
		<u>49,256,480</u>	<u>47,347,900</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>255,525,154</u>	<u>258,617,922</u>
PASIVA			
Kapital vlasnika Matičnog pravnog lica			
Akcijski kapital	24	100,000,000	82,512,552
Ostali kapital		8,588	8,588
Rezerve		1,621,739	1,593,442
Rezerve po osnovu preračuna valuta		19,468,775	13,506,300
Otkupljene sopstvene akcije		(39,961,788)	-
Neraspoređena dobit		35,457,467	44,549,405
		<u>116,594,781</u>	<u>142,170,287</u>
Nekontrolni interes		<u>19,958,648</u>	<u>19,052,318</u>
Ukupan kapital		<u>136,553,429</u>	<u>161,222,605</u>
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Dugoročni krediti	25	52,676,630	23,367,961
Odloženi prihodi	26	2,683,555	3,010,777
Obaveze za primanja zaposlenih	27	2,135,853	1,911,841
Rezervisanja za ostale obaveze	28	324,496	317,740
Odložene poreske obaveze	14(c)	1,951,439	1,995,958
		<u>59,771,973</u>	<u>30,604,277</u>
Kratkoročne obaveze			
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	25	33,004,747	33,095,173
Kratkoročni krediti		-	2,500
Obaveze iz poslovanja	29	8,092,080	8,099,790
Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	30	18,102,925	25,456,766
Obaveze po osnovu poreza na dobit		-	136,811
		<u>59,199,752</u>	<u>66,791,040</u>
UKUPNA PASIVA		<u>255,525,154</u>	<u>258,617,922</u>
VANBILANSNA EVIDENCIJA	31	<u>11,549,481</u>	<u>15,554,390</u>

Napomene na stranama od 8 do 97 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
Za period od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
U RSD hiljada

	Vlasnici Matičnog pravnog lica					Ukupno	Nekontrolni interes	UKUPAN KAPITAL
	Akcijski kapital	Ostali kapital	Rezerve	Otkupljene sopstvene akcije	Neraspoređena dobit			
Stanje na dan								
1. januara 2011. godine	82,512,552	8,588	15,342,074	-	36,726,417	134,589,631	19,619,923	154,209,554
Neto dobit za 2011. godinu	-	-	-	-	21,861,746	21,861,746	1,367,260	23,229,006
<i>Ostali ukupan rezultat:</i>								
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(33)	-	-	(33)	(18)	(51)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	(510,486)	-	-	(510,486)	(47,208)	(557,694)
Ukupan rezultat za 2011. godinu	-	-	(510,519)	-	21,861,746	21,351,227	1,320,034	22,671,261
Odobrene i isplaćene dividende	-	-	-	-	(13,565,455)	(13,565,455)	(1,957,201)	(15,522,656)
Sticanje zavisnog preduzeća	-	-	-	-	(205,116)	(205,116)	69,562	(135,554)
Raspodela dobiti na rezerve	-	-	268,187	-	(268,187)	-	-	-
Stanje na dan								
31. decembra 2011. godine	82,512,552	8,588	15,099,742	-	44,549,405	142,170,287	19,052,318	161,222,605
Neto dobit za 2012. godinu	-	-	-	-	10,710,275	10,710,275	1,575,325	12,285,600
<i>Ostali ukupan rezultat:</i>								
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(32)	-	-	(32)	(17)	(49)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	5,962,475	-	-	5,962,475	1,566,387	7,528,862
Ukupan rezultat za 2012. godinu	-	-	5,962,443	-	10,710,275	16,672,718	3,141,695	19,814,413
Odobrene dividende	-	-	-	-	(2,286,436)	(2,286,436)	(2,235,365)	(4,521,801)
Otkupljene sopstvene akcije Matičnog preduzeća	-	-	-	(39,961,788)	-	(39,961,788)	-	(39,961,788)
Prenos (sa)/na	17,487,448	-	-	-	(17,487,448)	-	-	-
Raspodela dobiti na rezerve	-	-	28,329	-	(28,329)	-	-	-
Stanje na dan								
31. decembra 2012. godine	100,000,000	8,588	21,090,514	(39,961,788)	35,457,467	116,594,781	19,958,648	136,553,429

Napomene na stranama od 8 do 97 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za period od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
U RSD hiljada

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit pre oporezivanja	11,985,149	24,574,938
<i>Usaglašavanje dobiti pre oporezivanja sa neto prilivima gotovine:</i>		
Amortizacija	25,765,693	25,511,562
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina i opreme, neto	3,060,179	371,491
Gubici/(dobici) po osnovu ustupanja dobara bez naknade	31,103	(10,592)
Nerealizovane negativne/(pozitivne) kursne razlike, neto	2,762,868	(312,538)
Ispravke vrednosti i otpisi potraživanja, neto	1,861,846	1,646,680
Ukidanje odloženih prihoda od poklonjenih sredstava	(459,693)	(454,982)
Ukalkulisani troškovi raspodele učešća u dobiti zaposlenima	-	1,447,548
Prihodi po osnovu smanjenja obaveza	(387,235)	(20,350)
Rezervisanje za sudske sporove, neto	8,922	19,104
Ostali obračunati troškovi	4,508,320	4,274,211
Rezervisanje/(ukidanje rezervisanja) za dugoročna primanja zaposlenih, neto	360,178	(209,173)
Neto finansijski rashodi/(prihodi)	6,907,972	(300,818)
<i>Promene u potraživanjima i tekućim obavezama:</i>		
Povećanje potraživanja iz poslovnih odnosa	(1,667,490)	(599,179)
Povećanje ostalih kratkoročnih sredstava	(2,548,559)	(925,357)
Smanjenje zaliha	69,278	95,689
Povećanje obaveza iz poslovanja i ostalih kratkoročnih obaveza	2,588,556	5,760,319
	54,847,087	60,868,553
Plaćen porez na dobit	(2,131,660)	(1,259,631)
Plaćen porez na dodatu vrednost	(11,331,130)	(11,259,806)
Plaćen porez na usluge mobilne telefonije	(88,975)	(391,354)
Plaćeni rashodi kamata	(3,550,584)	(2,023,141)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	37,744,738	45,934,621
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Nabavke nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja	(15,355,401)	(14,616,823)
Ostali dugoročni plasmani	187,125	-
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina i opreme	91,983	9,727
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(15,076,293)	(14,607,096)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Kreditni od banaka i dobavljača, umanjani za izvršene otplate	29,215,743	(18,023,366)
Kreditni zaposlenima, umanjani za izvršene otplate	(56,687)	151,809
Finansijski plasmani - oročeni depoziti	(1,009,762)	(416,390)
Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija	(39,961,788)	-
Isplaćene dividende vlasnicima Matičnog preduzeća	(11,137,101)	(4,736,829)
Ostale isplaćene dividende	(2,705,703)	(1,647,464)
Prilivi po osnovu kamata	811,348	949,257
Unapred plaćeni troškovi zakupa, neto	112,225	124,428
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(24,731,725)	(23,598,555)
Neto (odliv)/priliv gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(2,063,280)	7,728,970
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	17,941,876	9,785,260
Gotovina stečena prilikom poslovne kombinacije	-	427,646
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine (Napomena 23)	15,878,596	17,941,876

Napomene na stranama od 8 do 97 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT" ili JP PTT saobraćaja "Srbija") je osnovalo Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., Beograd (u daljem tekstu "Matično preduzeće" ili "Telekom Srbija") 23. maja 1997. godine i tom prilikom predalo preduzeću "Telekom Srbija" sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze.

Shodno članu 14a. Zakona o sistemima veza Republike Srbije, JP PTT je preneo određena ekskluzivna i neekskluzivna prava za obavljanje delatnosti na "Telekom Srbija" u početnom periodu od 20 godina sa mogućnošću produženja za narednih 10 godina. S obzirom na ovaj prenos i predaju, "Telekom Srbija" je izdao sertifikat koji je 1,080,000 u celosti plaćenih registrovanih običnih akcija s pravom glasa, u nominalnoj vrednosti od po RSD 10 hiljada i Zlatnu akciju Vladi Republike Srbije.

Matično preduzeće je akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme.

Matično preduzeće je registrovano u Republici Srbiji 29. maja 1997. godine u skladu sa Zakonom o preduzećima Savezne Republike Jugoslavije objavljenom u Službenom listu SRJ, br. 29 od 26. juna 1996. godine.

U junu 1997. godine, 49% akcija Matičnog preduzeća privatizovano je direktnom prodajom. Od tada su STET International Netherlands N.V., Amsterdam ("STET") i Hellenic Telecommunications Organization A.E., Atina ("OTE") posedovali 29% odnosno 20% akcijskog kapitala Matičnog preduzeća. Ova transakcija je registrovana u Trgovinskom sudu u Beogradu 13. juna 1997. godine pod brojem Fi. 7276/97.

Dana 20. februara 2003. godine, potpisan je Ugovor o kupoprodaji akcija između JP PTT i STET, po kome je JP PTT stekao vlasništvo nad dodatnih 29% akcijskog kapitala koji se nalazio u vlasništvu STET i na taj način postao vlasnik ukupno 80% akcijskog kapitala Matičnog preduzeća.

U cilju prodaje većinskog paketa akcija Matičnog preduzeća koji je u vlasništvu Republike Srbije, u toku 2010. godine došlo je do promene akcionara Matičnog preduzeća. Na osnovu Zaključka Vlade Republike Srbije 05 broj 023-6816 od 21. septembra 2010. godine i Odluke Upravnog odbora JP PTT od 20. septembra 2010. godine o prenosu, bez naknade, akcija u Matičnom preduzeću na Republiku Srbiju, JP PTT i Vlada Republike Srbije su 24. septembra 2010. godine zaključili Ugovor o prenosu, bez naknade, akcija Telekom Srbija a.d., Beograd - Poklonu. Zaključenjem ovog ugovora, Republika Srbija je stekla pravo svojine na 80% akcija u Matičnom preduzeću.

Dana 30. decembra 2011. godine, potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija u Matičnom preduzeću. Dana 25. januara 2012. godine, Matično preduzeće je u potpunosti isplatilo sredstva na ime udela manjinskog akcionara OTE u kapitalu Matičnog preduzeća. Nakon ovog datuma, OTE je prestao da bude akcionar Matičnog preduzeća, a Matično preduzeće je postalo vlasnik 20% sopstvenih akcija.

U junu 2011. godine, u Republici Srbiji je stupio na snagu Zakon o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36 od 27. maja 2011. godine), čija je primena počela od 1. februara 2012. godine.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 99 od 27. decembra 2011. godine) bilo je predviđeno da se početak primene ovog zakona odloži za 30. jun 2012. godine, do kada su privredna društva bila dužna da usaglase akte i organe sa novim Zakonom o privrednim društvima, što je Matično preduzeće i učinilo.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

S tim u vezi, Skupština akcionara Matičnog preduzeća je na 43. redovnoj sednici održanoj dana 20. aprila 2012. godine donela Statut "Telekom Srbija" a.d. Statutom su definisani novi statutarni organi, koje, pored Skupštine akcionara, čine Nadzorni odbor i Izvršni odbor. Pored toga, Statutom je predviđeno postojanje Sekretara Matičnog preduzeća.

Osnovna delatnost Matičnog preduzeća je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja. Pored toga, Matično preduzeće nudi i širok spektar ostalih telekomunikacionih usluga uključujući ostale fiksne telefonske usluge, prenos podataka, zakup linija, privatne vodove, usluge na celom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne telefonije, fiksne satelitske usluge, internet i multimedijalne usluge.

Matično preduzeće takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje, upravljanja i zaštite telekomunikacione infrastrukture. Osim toga, Matično preduzeće poseduje pravo da izdaje telefonske imenike uključujući "Bele" i "Žute strane", kao i da pruža usluge poziva preko operatera i usluge korišćenja elektronskog imenika u oblasti fiksnih telefonskih usluga.

Pozicija Matičnog preduzeća kao ekskluzivnog operatora fiksne telefonije trajala je do 9. juna 2005. godine kada je, u skladu sa tada važećim Zakonom o telekomunikacijama Republike Srbije, takva pozicija Matičnog preduzeća pravno prestala da postoji.

Dana 28. jula 2006. godine, Matično preduzeće je dobilo Licencu za javnu mobilnu telekomunikacionu mrežu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u skladu sa GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000 standardom od strane Republičke agencije za telekomunikacije Republike Srbije ("RATEL") i sve naknade u vezi sa licencom i frekvencijama plaća RATEL-u (Napomena 11).

Dana 13. aprila 2007. godine, Matično preduzeće je obnovilo Licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanja usluga javne fiksne telekomunikacione mreže i od tog datuma sve naknade u vezi sa licencom i frekvencijama plaća RATEL-u (Napomena 11). Licenca je izdata na period do 9. juna 2017. godine, a Matično preduzeće može, najkasnije šest meseci pre isteka ovog roka, podneti zahtev za produženje važenja licence.

Pored toga, RATEL je u 2008. godini izdao odobrenja operatorima i provajderima za pružanje usluga prenosa govora korišćenjem interneta, za javne telekomunikacione mreže, kao i za međunarodno povezivanje javne telekomunikacione mreže. Lista izdatih odobrenja od strane RATEL-a je proširena tokom 2011. i 2012. godine.

Od 31. marta 2009. godine, Matično preduzeće poseduje i licencu za fiksni bežični pristup za javnu telekomunikacionu mrežu i usluge (CDMA licenca) koju je otkupilo za EUR 540,000. Pored Matičnog preduzeća, navedenu licencu poseduje i preduzeće "Orion Telekom" d.o.o., Beograd.

Na osnovu Odluke RATEL-a, privrednom društvu "Telenor" d.o.o., Beograd je u februaru 2010. godine dodeljena Licenca za javne fiksne telekomunikacione mreže i usluge za teritoriju Republike Srbije, na period od 10 godina.

Privredno društvo "Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže" d.o.o., Beograd je u oktobru 2012. godine otpočelo sa pružanjem usluga u oblasti fiksne telefonije na teritoriji Republike Srbije.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Dana 8. jula 2010. godine stupio je na snagu Zakon o elektronskim komunikacijama, ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 44 od 30. juna 2010. godine), koji je uveo određene novine na tržištu telekomunikacija Republike Srbije.

U skladu sa odredbama ovog Zakona, RATEL ("Republička agencija za elektronske komunikacije" ili "Agencija") je bila u obavezi da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona izvrši analizu tržišta, kao i da u roku od šest meseci od dana objavljivanja izveštaja o izvršenoj analizi, preispita odluke o utvrđivanju operatora sa značajnim tržišnim udelom, koje su donete na osnovu ranije važećih propisa, kao i da odluči o određivanju operatora sa značajnom tržišnom snagom u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Tržišta koja podležu prethodnoj regulaciji su sledeća:

- Tržište 1: Maloprodajno tržište pristupa javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji;
- Tržište 2: Veleprodajno tržište originacije poziva u javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji;
- Tržište 3: Veleprodajno tržište terminacije poziva u javnoj telefonskoj mreži;
- Tržište 4: Veleprodajno tržište (fizičkog) pristupa elementima mreže i pripadajućim sredstvima (uključujući deljeni i potpuni raščlanjeni pristup lokalnoj petlji);
- Tržište 5: Veleprodajno tržište širokopojsnog pristupa;
- Tržište 6: Veleprodajno tržište iznajmljenih linija;
- Tržište 7: Veleprodajno tržište terminacije poziva u mobilnoj mreži;
- Tržište 8: Maloprodajno tržište distribucije medijskih sadržaja; i
- Tržište 9: Maloprodajno tržište javno dostupne telefonske usluge sa fiksne lokacije.

Dana 29. novembra 2011. godine, Agencija je dostavila rešenja kojima je Matično preduzeće određeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom na svim prethodno navedenim tržištima, osim na maloprodajnom tržištu distribucije medijskih sadržaja.

Operatoru su nametnute različite obaveze u zavisnosti od tržišta na kome je proglašen za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Operatoru sa značajnom tržišnom snagom se, između ostalih, nalažu sledeće obaveze: objavljivanje određenih podataka u formi standardne ponude, nediskriminatorско postupanje, omogućavanje pristupa i korišćenje elemenata mreže i pripadajućih sredstava, kontrola cena, primena troškovnog računovodstva, zabrana obračunavanja prekomernih cena, kontrola tarifa i sl.

Dana 30. decembra 2011. godine, Matično preduzeće je protiv rešenja Agencije podnelo tužbe Upravnom sudu za sledeća tržišta: veleprodajno tržište (fizičkog) pristupa elementima mreže i pripadajućim sredstvima (uključujući deljeni i potpuni raščlanjeni pristup lokalnoj petlji), veleprodajno tržište širokopojsnog pristupa, veleprodajno tržište iznajmljenih linija i maloprodajno tržište javno dostupne telefonske usluge sa fiksne lokacije.

Od 1. jula 2011. godine omogućena je prenosivost brojeva u mobilnim mrežama za korisnike na teritoriji Republike Srbije u skladu sa Pravilnikom o prenosivosti broja u javnim mobilnim telekomunikacionim mrežama od 25. decembra 2009. godine. Ova mogućnost je pružena korisnicima svih mobilnih operatora kojima je RATEL dodelio odgovarajuću licencu.

U novembru 2012. godine RATEL je do daljnjeg odložio početak primene Pravilnika o prenosivosti broja u javnim telefonskim mrežama na fiksnoj lokaciji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 52/2011), koji je bio predviđen za 1. decembar 2012. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Dana 15. jula 2011. godine, donet je novi Pravilnik o primeni troškovnog principa, odvojenih računa i izveštavanju od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom u oblasti elektronskih komunikacija i polaznih osnova za primenu računovodstva tekućih troškova u sistemu kalkulacija i razdvajanja računa uspeha za potrebe regulatornog izveštavanja od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 52/2011).

Matično preduzeće ima učešće u kapitalu sledećih zavisnih pravnih lica (zajedno u daljem tekstu "Grupa"):

- "Telus" a.d., Beograd, Republika Srbija (100% akcijskog kapitala);
- "Mtel" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (51% kapitala);
- "Telekomunikacije Republike Srpske" a.d., Banja Luka, Republika Srpska (65% akcijskog kapitala);
- "FiberNet" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (100% kapitala);
- "TS:NET" B.V., Amsterdam, Holandija (100% kapitala); i
- "HD-WIN" d.o.o., Beograd, Republika Srbija (51% kapitala).

Upravni odbor Matičnog preduzeća je na 18. sednici održanoj 31. marta 2005. godine doneo Odluku (25837/8 i 25837/9) o izdvajanju poslova higijene, redovnog održavanja poslovnog prostora i fizičkog obezbeđenja iz delatnosti Matičnog preduzeća i osnivanju zavisnog preduzeća "Telus" a.d., Beograd ("Telus") koje će obavljati navedene poslove.

U konzorcijumu sa Ogalar B.V., Amsterdam, Holandija, Matično preduzeće je 2007. godine osnovalo zavisno preduzeće "Mtel" d.o.o., Podgorica ("Mtel"), koje je registrovano 4. aprila 2007. godine u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici.

Dana 1. februara 2010. godine, Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" je potpisalo Ugovor o kupovini 49% udela u Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od manjinskog osnivača Ogalar B.V., Amsterdam, Holandija.

Pored toga, u skladu sa Odlukom Upravnog odbora Matičnog preduzeća o povećanju kapitala Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel" od 12. marta 2010. godine, upisani kapital ovog Konsolidovanog zavisnog preduzeća se povećao za EUR 40 miliona. Vlasnici su, zaključno sa 15. martom 2010. godine, navedeni iznos uplatili proporcionalno svom učešću u navedenom Konsolidovanom zavisnom preduzeću.

Matično preduzeće je 19. januara 2007. godine sa Republikom Srpskom, koju zastupa Direkcija za privatizaciju, potpisalo Ugovor o kupovini 65.005851% akcijskog kapitala preduzeća "Telekomunikacije Republike Srpske" ("Telekom Srpske"). Ugovorena kupoprodajna cena je iznosila EUR 646 miliona, i ista je putem escrow računa u celini uplaćena 3 dana pre dana zatvaranja transakcije, odnosno 18. juna 2007. godine.

Dana 8. jula 2008. godine, Matično preduzeće je sa Željeznicom Crne Gore zaključilo Ugovor o zajedničkom ulaganju za postavljanje, eksploataciju i održavanje optičkog i energetskog kabla duž pruge Bar-Vrbnica. Shodno tome, Upravni odbor Matičnog preduzeća je 3. decembra 2008. godine doneo Odluku o osnivanju zavisnog preduzeća "FiberNet" d.o.o., Podgorica. Ukupan osnivački kapital navedenog konsolidovanog zavisnog preduzeća na dan 31. decembra 2012. godine, nakon izvršenih dokapitalizacija, iznosi EUR 9.6 miliona.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Dana 5. februara 2010. godine, registrovano je zavisno pravno lice "TS:NET" B.V. sa sedištem u Amsterdamu, Holandija. Navedeno konsolidovano zavisno preduzeće je osnovano u formi zatvorenog akcionarskog društva sa ograničenom odgovornošću čija je osnovna delatnost iznajmljivanje telekomunikacione opreme i obavljanje drugih pratećih delatnosti u cilju stvaranja uslova za izgradnju i eksploataciju međunarodne transportne mreže Matičnog preduzeća. Ukupan osnivački kapital navedenog Konsolidovanog zavisnog preduzeća na dan 31. decembra 2012. godine, nakon izvršenih dokapitalizacija, iznosi EUR 2.8 miliona.

Upravni odbor Matičnog preduzeća je na svojoj 59. redovnoj sednici, održanoj 13. jula 2011. godine, doneo Odluku o pristupanju Društvu za telekomunikacije "HD-WIN" d.o.o., Beograd ("HD-WIN"), koje je nosilac prava za emitovanje sportskih kanala na teritoriji Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Hrvatske.

Dana 2. avgusta 2011. godine, Matično preduzeće je izvršilo dokapitalizaciju navedenog Konsolidovanog zavisnog preduzeća u iznosu od EUR 7.7 miliona i time steklo vlasništvo nad 51% kapitala društva, kao i upravljačka prava.

Sedište Matičnog preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Grupa je na dan 31. decembra 2012. godine imala 13,201 zaposlenog (31. decembar 2011. godine: 13,271 zaposleni). Od navedenog broja, u Matičnom preduzeću je bilo 9,042 zaposlena (31. decembar 2011. godine: 9,048 zaposlenih), a u Konsolidovanim zavisnim preduzećima 4,159 zaposlenih (31. decembar 2011. godine: 4,223 zaposlena).

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su za izdavanje od strane Nadzornog odbora Matičnog preduzeća dana XX. aprila 2013. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnova za konsolidovanje

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica u kojima Matično preduzeće ima udeo u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine prava glasa ili pravo upravljanja finansijskom, odnosno poslovnom politikom tih pravnih lica. Zavisna preduzeća se u celosti konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na Matično preduzeće, a isključuju iz konsolidacije od dana kada navedena kontrola prestane.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji Grupe obuhvataju finansijske izveštaje Matičnog preduzeća i sledećih domaćih i stranih zavisnih pravnih lica (u daljem tekstu "Konsolidovana zavisna preduzeća") za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2012:

<u>Naziv zavisnog pravnog lica</u>	<u>% učešća</u>
"Telus" a.d., Beograd, Srbija	100%
"Mtel" d.o.o., Podgorica, Crna Gora	51%
"Telekom Srpske" a.d., Banja Luka, Republika Srpska	65%
"FiberNet" d.o.o., Podgorica, Crna Gora	100%
"TS:NET" B.V., Amsterdam, Holandija	100%
"HD-WIN" d.o.o., Beograd, Srbija	51%

Finansijski izveštaji Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje, i iste su konzistentno primenjene.

Svi iznosi transakcija koje su nastale iz međusobnih poslovnih odnosa između Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća, kao i između Konsolidovanih zavisnih preduzeća su eliminisani prilikom konsolidacije finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji Konsolidovanih zavisnih preduzeća u inostranstvu preračunati su u dinare (RSD) po važećem kursu na dan izveštavanja za pozicije izveštaja o finansijskoj poziciji i po prosečnom kursu za celu godinu za pozicije izveštaja o ukupnom rezultatu. Sve rezultirajuće kursne razlike se priznaju kao posebna stavka u okviru kapitala Grupe.

Metod kupovine je primenjen za računovodstveno obuhvatanje sticanja zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" od strane Matičnog preduzeća u 2007. godini.

Trošak sticanja zavisnog preduzeća odmerava se kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih hartija od vrednosti ili obaveza nastalih ili preuzetih na dan preuzimanja uvećan za troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju. Sredstva koja su stečena kupovinom zavisnog preduzeća i koja se pojedinačno mogu identifikovati, kao i stvarne i potencijalne preuzete obaveze u poslovnoj kombinaciji, inicijalno su odmerena po fer vrednosti na dan sticanja, bez obzira na obim nekontrolnog (manjinskog) udela. Iznos troška sticanja iznad fer vrednosti udela Matičnog preduzeća u stečenoj neto prepoznatljivoj imovini navedenog Konsolidovanog zavisnog preduzeća koja se mogla identifikovati, evidentiran je kao goodwill (Napomena 2.13).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.1. Osnova za konsolidovanje (Nastavak)**

U skladu sa revidiranim MSFI 3 "Poslovne kombinacije", koji se primenjuje prospektivno na poslovne kombinacije za koje je datum sticanja na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izveštajnog perioda koji počinje 1. jula 2009. godine, metod sticanja je primenjen za računovodstveno obuhvatanje sticanja kontrole od strane Matičnog preduzeća nad privrednim društvom "HD-WIN" u 2011. godini.

Naknada prenesena u poslovnoj kombinaciji odmerava se kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih hartija od vrednosti ili obaveza nastalih ili preuzetih na datum sticanja. Prepoznatljiva sredstva koja su stečena u poslovnoj kombinaciji, kao i stvarne i preuzete obaveze i svako učešće bez prava kontrole u stečenom zavisnom preduzeću (nekontrolni interes) u poslovnoj kombinaciji, inicijalno se odmeravaju po fer vrednosti na datum sticanja. Troškovi vezani za sticanje, kao što su naknade za savetodavne, pravne ili druge profesionalne usluge, troškovi registracije i opšti administrativni troškovi priznaju se kao rashod perioda u kome su navedeni troškovi nastali. Iznos prenesene naknade uvećan za nekontrolni interes iznad fer vrednosti udela Matičnog preduzeća u stečenoj neto prepoznatljivoj imovini navedenog Konsolidovanog zavisnog preduzeća, evidentiran je kao goodwill (Napomena 2.13).

Nekontrolni (manjinski) interes

Od 1. januara 2010. godine, Grupa primenjuje revidirani MRS 27 "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji" za transakcije sa manjinskim akcionarima i računovodstveni tretman gubitka kontrole ili značajnog uticaja. Revidirani MRS 27 sadrži i odgovarajuće izmene koje se odnose na MRS 28 "Investicije u pridružene entitete" i MRS 31 "Učešće u zajedničkim poduhvatima".

Transakcije sa manjinskim akcionarima Grupa tretira kao transakcije sa vlasnicima kapitala Grupe. Prilikom kupovine akcija manjinskih akcionara, razlika između plaćene naknade i knjigovodstvene vrednosti relevantnog pribavljenog udela neto imovine zavisnog pravnog lica evidentira se u kapitalu. Dobici ili gubici od otuđenja nekontrolnih interesa evidentiraju se, takođe, u kapitalu.

Kada Grupa izgubi kontrolu ili značajan uticaj, preostali ulog u entitetu se ponovo odmerava do njegove fer vrednosti, a promene u knjigovodstvenoj vrednosti se priznaju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu (bilansu uspeha). Ta fer vrednost je početno knjigovodstveno stanje uloga za svrhe naknadnog računovodstvenog obuhvatanja zadržanog ulaganja (učešća) u pridruženom entitetu, zajedničkom poduhvatu ili kao finansijskog sredstva.

Prethodno su transakcije sa manjinskim akcionarima bile tretirane kao transakcije sa eksternim licima u odnosu na Grupu. Otuda su dobiti ili gubici od otuđenja rezultirali u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu, a kupovine su rezultirale u priznavanju goodwill-a. Kod potpunog ili delimičnog otuđenja, proporcionalni iznos rezervi koji se odnosio na zavisno pravno lice se reklasifikovao u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu ili direktno u neraspoređenu dobit. Kada je ranije Grupa gubila kontrolu ili značajan uticaj nad entitetom, knjigovodstvena vrednost ulaganja na taj dan postajala je njena nabavna vrednost za svrhe naknadnog računovodstvenog obuhvatanja ulaganja zadržanog u pridruženom entitetu, zajednički kontrolisanom entitetu ili u finansijskom sredstvu.

Grupa revidirani standard primenjuje prospektivno na transakcije nastale nakon 1. januara 2010. godine. Shodno tome, nisu bile potrebne korekcije bilo kojih iznosa koji su prethodno bili priznati u konsolidovanim finansijskim izveštajima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), uključujući Međunarodne računovodstvene standarde (MRS) i tumačenja standarda, izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju koja su vrednovana po fer vrednosti. Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti pravnog lica.

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Grupa je u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2011. godinu, izuzev dole navedenih novousvojenih izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda.

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2012.*

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2012. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Grupe, niti efekat na priložene konsolidovane finansijske izveštaje:

- Izmene MRS 12 "Porezi na dobitak" - Odloženi porezi: Pokriće osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine).

Prema važećem MRS 12 "Porezi na dobitak" zahteva se da entitet odmerava odloženi porez koji se odnosi na sredstva u zavisnosti od toga da li entitet očekuje da će nadoknaditi knjigovodstvenu vrednost sredstva kroz njegovu upotrebu ili kroz prodaju. Kada se sredstvo odmerava primenom fer vrednosti po modelu iz MRS 40 "Investicione nekretnine" procena da li će se sredstvo nadoknaditi kroz upotrebu ili kroz prodaju, može biti teška ili subjektivna.

Shodno tome, izmena uvodi izuzetak od postojećeg principa za odmeravanje odloženih poreskih sredstava ili obaveza koje proizilaze iz investicione nekretnine odmerene po fer vrednosti. Kao rezultat ove izmene, tumačenje SIC 21 "Porez na dobitak - povraćaj revalorizovanih sredstava", neće se više primenjivati na investicione nekretnine koje se vode po fer vrednosti. Ove izmene su, takođe, uključile u MRS 12 preostali deo uputstva koji je prethodno bio sadržan u tumačenju SIC 21, a koji je sada povučen, odnosno stavljen van snage. Navedene izmene nisu imale nikakav uticaj na finansijsku poziciju ili rezultat poslovanja Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2012. (Nastavak)*

- Izmene MSFI 1 “Prva primena MSFI” - Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za one koji prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine).

Ove izmene uključuju dve promene u MSFI 1. Prva promena zamenjuje upućivanje na fiksirani datum 1. januara 2004. godine i povezivanje sa “datumom prelaska na MSFI”, i time uklanja potrebu da entiteti koji prvi put usvajaju MSFI vrše prepravljane isknjiženih transakcija koje su nastale pre datuma prelaska na MSFI. Druga dopuna obezbeđuje uputstvo o tome kako entitet treba da nastavi sa prezentacijom finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI nakon perioda u kome entitet nije bio u stanju da izveštava u skladu sa MSFI, zbog njegove funkcionalne valute koja je bila predmet velike hiperinflacije. Ove izmene nisu relevantne za Grupu, jer ona već primenjuje MSFI.

- Izmene MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja” - Transfer finansijske imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine). Ove izmene zahtevaju nova obelodanjivanja koja se odnose na transferisana (prenesena) finansijska sredstva.

Izmenama se unapređuje transparentnost u izveštavanju o transakcijama prenosa i poboljšava razumevanje o izloženosti rizicima koji se odnose na prenos finansijskih sredstava i efekte tih rizika na finansijsku poziciju, naročito na one koji uključuju sekuritizaciju finansijskih sredstava, od strane korisnika finansijskih izveštaja. Ove izmene nisu imale uticaj na priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe*

Sledeći novi i izmenjeni standardi i IFRIC tumačenja su objavljeni, ali nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2012. godine. Oni nisu ranije usvojeni od strane Grupe, ali je u toku procena njihovog eventualnog uticaja na konsolidovane finansijske izveštaje od strane rukovodstva Grupe. Grupa namerava da usvoji ove standarde kada stupe na snagu.

- Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” - Ostali ukupan rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Revidirani MRS 19 “Primanja zaposlenih” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Revidirani MRS 27 “Pojedinačni finansijski izveštaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Revidirani MRS 28 “Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Revidirani MRS 32 “Finansijski instrumenti: Prezentacija” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Izmene MSFI 1 “Prva primena MSFI” - Državni krediti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe (Nastavak)

- Izmene MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja” - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine). Ovaj standard uvodi nove zahteve za klasifikaciju i odmeravanje finansijskih sredstava.
- MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izveštaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 11 “Zajednički aranžmani” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 12 “Obelodanjivanje interesa u ostalim entitetima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 13 “Odmeravanje fer vrednosti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- IFRIC 20 “Troškovi otkrivke (uklanjanja jalovine) u proizvodnoj fazi površinskog kopa” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, ciklus 2009-2011, objavljen od strane IASB u maju 2012. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- “Investicioni entiteti” - Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za 2011. godinu sastavljeni u skladu sa MSFI koji su bili predmet revizije.

Rukovodstvo Grupe je procenilo da efekti korekcije grešaka iz ranijeg perioda nisu materijalno značajni i za iste nije izvršeno usklađivanje uporednih podataka, već su evidentirani u tekućem izveštajnom periodu. Ukupan negativan efekat ovih korekcija na konsolidovani izveštaj o ukupnom rezultatu za godinu koja se završava 31. decembra 2012. iznosi RSD 142,139 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.4. Prihodi od fiksnog i mobilnog saobraćaja**

Prihodi se iskazuju po pravičnoj vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi se priznaju i evidentiraju u trenutku kada su ugovorene usluge realizovane.

2.4.1. Prihodi od fiksne telefonije*(a) Prihodi od telefonskog saobraćaja*

Prihodi od telefonskog saobraćaja se iskazuju po pravičnoj vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost u trenutku kada su usluge izvršene.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju proporcionalno njihovom korišćenju. Na dan izveštavanja neutrošeni saobraćaj po osnovu prodatih kartica evidentira se kao obračunati prihod (unapred naplaćeni prihod).

(b) Telekomunikaciona pretplata

Telekomunikaciona pretplata predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Matično preduzeće fakturiše pretplatu korisnicima jedan mesec unapred bez obzira na njihovo korišćenje mreže. Konsolidovana zavisna preduzeća "Telekom Srpske" i "Mtel" fakturišu pretplatu korisnicima mesečno, bez obzira na njihovo korišćenje mreže.

(c) Prihodi od uključivanja novih pretplatnika

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisane nadoknade za uključivanje novih pretplatnika i troškova instalacije. Računi za nove korisničke priključke evidentirani su u periodu u kome je korisnik priključen na mrežu.

(d) Prihodi od ostalih telekomunikacionih usluga

Ovi prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta - vodova, prenos podataka, listing poziva, usluge govorne pošte i drugo. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kome je usluga izvršena.

2.4.2. Prihodi od mobilne telefonije

Prihodi od mobilne telefonije se najvećim delom odnose na prihode po osnovu prepaid i postpaid usluga: utrošeni minuti razgovora, tekstualne i multimedijalne poruke, mesečne naknade, prenos podataka, kao i prodaje mobilnih telefona i drugih dodatnih usluga.

Prihodi od prodaje iskazani su po fakturnoj vrednosti umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost, u trenutku kada je usluga pružena.

Prihod od pruženih prepaid usluga (elektronske dopune) se priznaje u momentu prodaje prepaid vrednosnih kartica, a na kraju obračunskog perioda isti se razgraničavaju za iznos nerealizovanih prihoda kao unapred naplaćeni prihod.

Prihodi od naknade za korišćenje usluga mobilne telefonije se fakturišu postpaid korisnicima za mesec u kome je korišćena mreža mobilne telefonije.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.4. Prihodi od fiksnog i mobilnog saobraćaja (Nastavak)****2.4.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)**

Ugovori sa više elemenata (Multi-Element Agreements) se tretiraju kao ugovori kod kojih su komponente nezavisne i na koje se primenjuju različiti računovodstveni tretmani.

Pojedinačni element ugovora ima vrednost za korisnika nezavisno od ostalih elemenata ugovora.

Mobilni telefonski aparat koji je sastavni deo paketa se priznaje kao trošak (materijal za pružanje usluga), a prihod od prodaje se priznaje kao prihod u momentu prodaje odnosno uručenja paketa korisniku. Ostali prihodi od pružanja usluga koje su definisane ugovorom sa korisnikom se razgraničavaju u periodu na koji se ugovor odnosi.

2.4.4. Kombinovani paketi usluga

Grupa pruža i kombinovane pakete usluga, koji korisnicima uz ugovornu obavezu obezbeđuju, pored usluga fiksne telefonije, ADSL-a i postpaid paketa mobilne telefonije i mogućnost korišćenja IPTV usluga.

2.5. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja**2.5.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna fiksne telefonije**

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnih dolaznih, odnosno odlaznih poziva ostvarenih sa zemljama sa kojima je uspostavljen direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Pored toga, Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" pružaju usluge tranzitiranja dolaznog telefonskog saobraćaja međunarodnih operatora koji terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

2.5.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming-a

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije sa kojima je zaključen Međunarodni GSM roaming sporazum, evidentiraju se u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima, odnosno u iznosima koji su fakturisani od strane inostranih operatora.

Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Za vrednost ostvarenog popusta (a na osnovu realizovane, prethodno ugovorene količine roaming saobraćaja), vrši se umanjjenje rashoda po osnovu roaming-a, i obrnuto.

2.6. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje, odnosno troškova operatora.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.6. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije (Nastavak)**

Prihodi od interkonekcije uključuju, pored prihoda od terminiranja dolaznog saobraćaja u fiksne/mobilne mreže preduzeća članica Grupe, i prihode od zakupa vodova za interkonekciju, prihode od signalizacionih linkova, prihode od pristupnih tačaka u fiksnim mrežama, prihode od dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora, koji preko mreža drugih nacionalnih operatora terminira u mreže preduzeća članica Grupe, kao i prihode po osnovu tranzitiranja međunarodnog polaznog saobraćaja iz mreža drugih nacionalnih operatora koji preko mreža preduzeća članica Grupe terminira u mreže inostranih operatora.

Rashodi od interkonekcije, pored rashoda po osnovu terminiranja saobraćaja iz fiksnih/mobilnih mreža preduzeća članica Grupe ka drugim operatorima, uključuju i rashode zakupa vodova za interkonekciju fiksnih/mobilnih mreža, kao i rashode po osnovu dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora koji preko mreža preduzeća članica Grupe terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

2.7. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu perioda na koji se odnose.

Troškovi zakupa se najvećim delom odnose na zakup poslovnih prostorija, prostora za radio bazne stanice, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret konsolidovanog izveštaja o ukupnom rezultatu u momentu njihovog nastanka u skladu sa odgovarajućim ugovorima o zakupu, odnosno proporcionalnom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu.

2.8. Prihodi od prodaje robe i nabavna vrednost prodate robe

Prihodi od prodaje robe najvećim delom se odnose na prodaju mobilnih i ISDN telefonskih aparata. Navedeni prihodi i nabavna vrednost prodatih telefonskih aparata evidentiraju se u trenutku prodaje.

2.9. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme iskazani su u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu u stvarno nastalom iznosu (Napomena 9).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, građevinskih objekata, mesnih mreža, računarske opreme, softvera i vozila.

2.10. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.11. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule**

Stavke uključene u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Grupa posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.2, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost (Napomena 37), odnosno funkcionalne valute Konsolidovanih zavisnih preduzeća primenom zvaničnih deviznih kurseva centralnih banaka važećih na taj dan.

Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom izveštajnog perioda preračunavaju se u dinarsku protivvrednost, odnosno funkcionalne valute Konsolidovanih zavisnih preduzeća, primenom zvaničnih deviznih kurseva centralnih banaka važećih na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku izveštajnog perioda evidentiraju se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu (Napomena 13).

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi sa potraživanjima i obavezama, takođe se evidentiraju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu (Napomena 13).

Rezultati i finansijska pozicija Konsolidovanih zavisnih preduzeća unutar Grupe (od kojih nijedno nije poslovalo u valuti hiperinflatorne privrede), a čija se funkcionalna valuta razlikuje od valute prikazivanja, preračunavaju se u izveštajnu valutu prikazivanja na sledeći način:

- (a) Sredstva i obaveze u svakom izveštaju o finansijskoj poziciji prikazuju se i preračunavaju po kursu važećem na datum izveštavanja;
- (b) Prihodi i rashodi u svakom izveštaju o ukupnom rezultatu preračunavaju se po prosečnom deviznom kursu za celu godinu; i
- (c) Sve rezultirajuće kursne razlike koje proisteknu iz preračuna priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata i iskazuju kao posebna stavka u okviru kapitala Grupe.

Kursne razlike nastale na prevođenju nemonetarnih sredstava, kao što su instrumenti kapitala klasifikovani kao raspoloživi za prodaju, uključuju se u ostali ukupni rezultat.

Goodwill koji je proizašao iz sticanja stranog entiteta tretira se kao sredstvo stranog entiteta i preračunava se po važećem kursu na dan izveštavanja. Kursne razlike nastale po tom osnovu se uključuju u ostali ukupni rezultat i iskazuju u okviru kapitala Grupe.

2.12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i opremu Grupe na dan 31. decembra 2012. godine čine nekretnine i oprema.

Nekretnine i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.12. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate (poklone). Nabavna vrednost izgrađenih osnovnih sredstava je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

Pod nekretninom ili opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine. Kod Matičnog preduzeća naknadno ulaganje u nekretnine i opremu čija je vrednost veća od prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u momentu ulaganja, u skladu sa poslednjim podacima objavljenim od strane Republičkog zavoda za statistiku, uvećava nabavnu vrednost tog ulaganja.

Ulaganja u održavanja i opravke koja produžavaju korisni vek trajanja nekretnina i opreme iskazuju se kao deo te imovine, u protivnom terete troškove tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 2.9).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina i opreme, priznaju se u korist ili na teret konsolidovanog izveštaja o ukupnom rezultatu, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

2.13. Nematerijalna ulaganja

Na dan 31. decembra 2012. godine, nematerijalna ulaganja Grupe se sastoje od goodwill-a, odnosa sa kupcima, poslovnog imena ("brand"), softvera, telekomunikacionih licenci i ostalih licenci i drugih prava. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrednosti (izuzev goodwill-a i poslovnog imena) i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Goodwill predstavlja višak troška sticanja/prenesene naknade poslovnom kombinacijom iznad udela "Telekom Srbija" u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava, priznatih obaveza i potencijalnih obaveza stečenih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "HD-WIN" na dan sticanja. Goodwill nastao prilikom sticanja zavisnih preduzeća uključuje se u nematerijalna ulaganja. Priznati goodwill se testira godišnje kako bi se utvrdilo da li mu je vrednost umanjena i iskazuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti. Gubici po osnovu obezvređenja goodwill-a se ne ukidaju. Goodwill se alokira na jedinice koje generišu gotovinu za svrhe godišnjeg testiranja na potencijalno obezvređenje.

Ugovorni odnosi sa kupcima pribavljeni u poslovnoj kombinaciji sticanja zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" priznaju se po fer vrednosti na datum pribavljanja. Ugovorni odnosi sa kupcima imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode u očekivanom veku trajanja odnosa sa kupcima.

Poslovno ime ("brand") predstavlja prepoznatu identifikovanu vrednost prilikom sticanja 51% udela u zavisnom preduzeću "HD-WIN". Poslovno ime "Arena Sport" predstavlja poznat znak u pružanju sportskog programa klijentima kroz TV distributere od strane trenutnih i potencijalnih pretplatnika. Poslovno ime stvara uštede u troškovima koji su jednaki naknadama koje se plaćaju za korišćenje sličnih poslovnih imena. Pomenuta ušteta za naknade za korišćenje poslovnog imena izračunata je na osnovu projektovanih prihoda od distribucije TV prava i srednje stope naknade za korišćenje poslovnog imena uporedivih licenciranih proizvoda. Pretpostavljeno je da poslovno ime ima neograničen vek trajanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.13. Nematerijalna ulaganja (Nastavak)

Softveri i licence su iskazani po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu (Napomena 11).

2.14. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom veku upotrebe sredstava, procenjenom od strane rukovodstva Grupe i usvojenom od strane nadležnih organa upravljanja preduzećima Grupe.

Nadležne službe preduzeća unutar Grupe preispituju korisni vek upotrebe osnovnog sredstva najmanje na kraju svake poslovne godine, i ako postoje promene u očekivanoj dinamici trošenja budućih ekonomskih koristi koje su sadržane u sredstvu, stopa amortizacije se menja kako bi se odrazila promenjena dinamika.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina i opreme, date su u sledećem pregledu:

Nekretnine	1.5% - 10%
Oprema za fiksnu telefoniju	2.5% - 50%
Oprema za mobilnu telefoniju	6.67% - 20%
Transportna sredstva	10% - 33.33%
Računarska oprema	10% - 33.33%
Ostala oprema	6.67% - 33.33%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja su sledeće:

Licenca za UMTS/GSM mrežu	6.67%-10%
Licenca za fiksni bežični pristup (CDMA)	10%
Licenca - WiMAX	20%
Licence za softvere	20% - 50%
Licence za softvere mobilne telefonije	10%
Softveri	20% - 33.33%

Obračun amortizacije nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu odnosno kada postanu raspoloživa za korišćenje. Zemljište i sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe (goodwill i poslovno ime) ne podležu amortizaciji.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.14. Amortizacija (Nastavak)**

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), odnosno u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Crne Gore i Zakonom o porezu na dobitak Republike Srpske, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 14(c)).

2.15. Obezvredjenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, procenjuje se nadoknadivi iznos te imovine kako bi se utvrdio iznos umanjenja vrednosti.

Ukoliko nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinačnog sredstva, procenjuje se nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu, a kojoj to sredstvo pripada.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda perioda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a i poslovnog imena) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti revidiraju se na svaki izveštajni datum zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

Sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe, kao na primer goodwill i poslovno ime, ne podležu amortizaciji i proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou.

2.16. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavna vrednost predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećanu za transportne i ostale zavisne troškove nabavke. Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku varijabilnih troškova prodaje.

Terećenjem ostalih poslovnih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrednosti ili se u potpunosti otpisuju.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svodenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju obračunskog perioda i nabavnu vrednost prodane robe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.16. Zalihe (Nastavak)

Vrednovanje mobilnih telefona na zalihama

Prodaja mobilnih telefona se u većini slučajeva vrši u okviru ugovora sa više elemenata (MEA), odnosno kao sastavni deo paketa.

Prodaja mobilnih telefona u okviru ugovora sa više elemenata je aktivnost koja se vrši u cilju stimulacije i unapređenja prodaje određenih usluga (paketa) korisnicima usluga. Mobilni telefoni se prodaju po nižim cenama kao deo poslovne strategije Grupe. Preduzeća u okviru Grupe zauzvrat sa korisnikom paketa zaključuju ugovore na određeni period koji obezbeđuju Grupi priliv ekonomskih koristi u budućnosti. Grupa u tom slučaju očekuje da će kroz stimulacije i unapređenje prodaje drugih usluga korisnicima nadoknaditi vrednost telefona koje prodaje po nižim cenama.

Vrednovanje zaliha takvih telefona se vrši po nabavnoj ceni, dok se trošak (trošak materijala za pružanje usluga) priznaje u momentu kada je mobilni telefon prodan, odnosno isporučen korisniku na bazi ugovora koji sadrži više elemenata (Napomena 2.4.3).

2.17. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija, koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz izveštaj o ukupnom rezultatu).

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji Grupe od momenta kada je Grupa ugovornim odredbama vezana za instrument.

2.17.1. Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja.

Finansijska sredstva Grupe čine gotovina i kratkoročni depoziti, dati krediti zaposlenima i ostala dugoročna finansijska sredstva i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja.

Grupa je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: "kredit i potraživanja", "finansijska sredstva koja se drže do dospeća" i "finansijska sredstva raspoloživa za prodaju".

Prilikom inicijalnog priznavanja Grupa nije klasifikovala nijedno od svojih finansijskih sredstava kao ona koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Grupa izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.17. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.17.1. Finansijska sredstva (Nastavak)****(a) Krediti i potraživanja**

Kredit i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Ostala dugoročna finansijska sredstva

Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih zajmova za učešće u stambenom kreditu i učešće u kamati i ostale dugoročne kredite zaposlenima, kao i ostala dugoročna potraživanja. Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Ostala dugoročna finansijska sredstva obuhvataju i unapred plaćeni zakup, koji se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, kao i ostale dugoročne plasmane, odnosno potraživanja.

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Iznos ispravke vrednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja priznaju se i evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 11). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih poslovnih prihoda (Napomena 6).

(b) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Menice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i sa fiksnim dospećem, za koje Grupa ima pozitivnu nameru i mogućnost da ih drži do dospeća, klasifikovane su kao finansijska sredstva koja se drže do dospeća. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća se evidentiraju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.17. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.17.1. Finansijska sredstva (Nastavak)****(b) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (Nastavak)**

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je došlo do obezvređenja ovih sredstava, iznos gubitka usled obezvređenja finansijskih sredstava koja se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu u okviru ostalih poslovnih rashoda.

(c) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica (akcije) i dužničke hartije od vrednosti koje Grupa poseduje, a kojima se trguje na aktivnom tržištu, klasifikovana su kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se naknadno vrednuju po fer vrednosti. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. U slučaju hartija od vrednosti koje se ne kotiraju na berzi, fer vrednost se određuje koristeći tekuću tržišnu vrednost drugog finansijskog instrumenta koji je suštinski jednak ili se bazira na očekivanim tokovima gotovine imovine koja predstavlja osnov ulaganja.

Promene u tržišnoj vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju (nerealizovani dobiti i gubici) iskazuju se u okviru kapitala kao rezerva po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju. Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanjuje vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu.

Fer vrednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju izraženih u stranoj valuti se određuje u toj valuti po kursu važećem na dan konsolidovanog izveštaja o finansijskoj poziciji. Promena u fer vrednosti koja se može pripisati promeni kursa valute i koja rezultira u promeni amortizovane vrednosti sredstva, priznaje se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu, dok se ostale promene priznaju u okviru kapitala.

2.17.2. Finansijske obaveze

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Grupe čine primljeni krediti od banaka i dobavljača, ostale dugoročne obaveze i obaveze prema dobavljačima, kao i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva izmena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.17. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.17.2. Finansijske obaveze (Nastavak)**

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Krediti od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (fer vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope. Efekti neprimenjivanja efektivne kamatne stope, kao što se zahteva u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje", po proceni rukovodstva Grupe nemaju materijalno značajan efekat na konsolidovane finansijske izveštaje. Ostale dugoročne obaveze su iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope. Krediti su odobreni uz varijabilne kamatne stope, a unapred plaćene naknade za odobrene kredite razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja kredita.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

(b) Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

2.17.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.18. Aktivna i pasivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja se najvećim delom odnose na obračunate a nefakturisane prihode za usluge izvršene u toku tekućeg izveštajnog perioda, kao i unapred plaćene rashode.

Obračunati a nefakturisani troškovi za usluge i radove izvršene u toku tekućeg izveštajnog perioda, kao i unapred naplaćeni prihodi evidentiraju se u okviru pasivnih vremenskih razgraničenja.

2.19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.20. Sredstva primljena bez naknade

Sredstva primljena bez naknade, odnosno poklonjena sredstva (npr. telekomunikaciona oprema, lokalne mreže i prateća oprema) od opština i drugih subjekata, priznaju se po fakturnoj, odnosno fer (tržišnoj) vrednosti u momentu prijema.

Za iznos fer vrednosti, formiraju se odloženi prihodi. Odloženi prihodi prenose se u korist tekućih prihoda u visini tekućeg otpisa (troška amortizacije) poklonjenih sredstava.

Za iznos sredstava primljenih bez naknade, odnosno poklonjenih sredstava (npr. telekomunikaciona oprema i softveri) od dobavljača, umanjuje se proporcionalno fakturna, odnosno fer (tržišna) vrednost isporučene opreme po istom ugovoru, u situaciji kada se poklonjena sredstva mogu alocirati na specifične nabavke.

2.21. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze biti plaćene (Napomena 27).

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Grupe u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire (Napomena 28).

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 34), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Grupa ne priznaje potencijalna sredstva u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje ukoliko je prilikom ekonomskih koristi verovatan.

2.22. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa važećim propisima, Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća su obavezna da uplaćuju poreze i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Grupa nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu državnih penzionih fondova.

Porezi i doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorima o radu, Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća “Telekom Srpske” i “Telus” su u obavezi da isplate otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne zarade koji je zaposleni ostvario, koje pritom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u ovim preduzećima.

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom, Konsolidovano zavisno preduzeće “Mtel” je u obavezi da isplati otpremnine u visini neoporezivog iznosa u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica Crne Gore.

Pored toga, Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće “Telekom Srpske” su u obavezi da isplate i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri, odnosno dve prosečne mesečne zarade u odnosnim preduzećima, dok je Konsolidovano zavisno preduzeće “Mtel” u obavezi da isplati jubilarne nagrade za 10, 20, 30 i 35 godina rada sa fiksno definisanim iznosima za isplatu u skladu sa svojim Kolektivnim ugovorom.

Broj mesečnih zarada koje se za jubilarne nagrade isplaćuju u Matičnom preduzeću određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Matičnom preduzeću ili JP PTT-u (osim za 10 godina kada je merodavan staž isključivo u Matičnom preduzeću).

U Konsolidovanom zavisnom preduzeću “Telekom Srpske” broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u preduzeću. Dana 11. januara 2012. godine stupio je na snagu novi Kolektivni ugovor Konsolidovanog zavisnog preduzeća “Telekom Srpske”, kojim je između ostalog, izmenjen broj mesečnih zarada koji se isplaćuje na ime jubilarnih nagrada.

Broj mesečnih zarada koje se za jubilarne nagrade isplaćuju prikazan je u sledećoj tabeli:

Broj godina	Broj zarada	
	Matično preduzeće	Konsolidovano zavisno preduzeće “Telekom Srpske”
10	1/2	1/2
20	1	1
30	2	2
35	3	-

U skladu sa Odlukom direktora i usvojenim Budžetom za 2012. godinu, Konsolidovano zavisno preduzeće “Telus” je na dan 31. decembra 2011. godine priznalo sredstva za isplatu jubilarnih nagrada zaposlenima koji imaju najmanje 5 godina radnog staža u preduzeću.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeni su korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna nezavisnog aktuara. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih

Upravni odbor Matičnog preduzeća je na svojoj 59. redovnoj sednici, održanoj dana 13. jula 2011. godine, usvojio Poslovnu politiku stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz Matičnog preduzeća.

Pored toga, Upravni odbor Matičnog preduzeća je, dana 18. novembra 2011. godine, doneo Izmene i dopune poslovne politike stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz Matičnog preduzeća uz određene izmene u delu prava prijave zaposlenih na konkurs.

Konkursi su sprovedeni i završeni zaključno sa 31. decembrom 2011. godine. Matično preduzeće je u 2011. godini po ovom osnovu napustilo ukupno 597 zaposlenih.

Izvršni odbor Matičnog preduzeća je, dana 16. novembra 2012. godine, doneo Odluku kojom se utvrđuju uslovi za ostvarivanje prava na novčanu naknadu - otpremninu za zaposlene koji su u radnom odnosu na neodređeno vreme i koji boluju od teže bolesti koja im trajno ugrožava radnu sposobnost. Otpremnina je obračunata u iznosu koji se utvrđuje na način i u skladu sa kriterijumima za obračun jednokratne isplate prema Poslovnoj politici stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz jula 2011. godine.

Predviđeno je da zaposleni, iz određene kategorije, koji izrazi želju da dobrovoljno otkáže ugovor o radu, a istovremeno ne ispunjava pravo na penziju, može da ostvari pravo na isplatu određenog iznosa naknade.

Predviđeni iznos naknade zaposlenima u Matičnom preduzeću utvrđen je kao proizvod broja meseci do ispunjenja uslova za odlazak u penziju po sili zakona i visine bruto zarade, a maksimalno u visini od 20 do 55 mesečnih bruto zarada, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

<u>Kategorija</u>	<u>Broj godina do ispunjenja uslova za penziju</u>	<u>Broj maksimalnih bruto zarada</u>
I	ispunjen uslov	20
II	< 1	25
	1 - 2	30
	2 - 3	35
	3 - 4	40
	4 - 8	45
III	> 8	55

Maksimalni pojedinačni iznos jednokratne isplate ne može biti veći od EUR 25,000.

Priznavanje naknada za prevremeni raskid radnog odnosa vrši se na teret rezultata perioda u kome su se zaposleni prijavili na konkurs i ispunili uslove po konkursu, odnosno za zaposlene koji su do dana izveštavanja napustili Matično preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od Matičnog preduzeća.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)***(d) Kratkoročna, plaćena odsustva*

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan izveštavanja, za koja se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(e) Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu

Matično preduzeće priznaje obaveze i trošak za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu Matičnog preduzeća (2011. godina: učešće zaposlenih u dobiti) u skladu sa Odlukom nadležnog statutarnog organa Matičnog preduzeća ili drugom odlukom rukovodstva Matičnog preduzeća.

Ova sredstva sadrže fiksnu i varijabilnu komponentu. Varijabilna komponenta zavisi od procene rukovodstva o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata Matičnog preduzeća.

2.23. Porezi i doprinosi**(a) Porez na dobit***Tekući porez*

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012), Zakona o porezu na dobitak Republike Srpske, Zakona o porezu na dobit pravnih lica Crne Gore i Zakona o porezu na dobit pravnih lica Holandije, i odgovarajućim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se po stopi od 10% u Republici Srbiji i Republici Srpskoj, 9% u Crnoj Gori, odnosno 20% na iznos od EUR 200 hiljada i 25% na razliku preko EUR 200 hiljada u Holandiji, na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite.

U skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 119/2012) počev od januara 2013. godine u Republici Srbiji primenjuje se uvećana stopa poreza na dobit od 15%.

Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobiti ili gubitka) iz izveštaja o ukupnom rezultatu za razlike koje su definisane poreskim propisima Republike Srbije, Republike Srpske, Crne Gore i Holandije.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenom vlasništvu za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika, priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.23. Porezi i doprinosi (Nastavak)****(a) Porez na dobit (Nastavak)***Tekući porez (Nastavak)*

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 50% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Propisima Crne Gore nije propisana ova poreska olakšica, dok propisi Republike Srpske predviđaju navedenu olakšicu samo za proizvodna preduzeća.

Poreski propisi u Republici Srbiji, Republici Srpskoj i Crnoj Gori ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Važeće poreske stope na dan izveštavanja koriste se za obračun iznosa odloženog poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobit izveštajnog perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

(b) Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu i druge poreze, razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 11).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.24. Zarada po akciji**

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobiti koja pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Matičnog preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda (Napomena 24).

2.25. Dividende na obične akcije

Dividende akcionarima Matičnog preduzeća evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati.

Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

2.26. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugih pravnih lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke istih, kao što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Grupe i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 32).

2.27. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja je komponenta Grupe koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima ostvaruje prihode i pravi rashode (uključujući i prihode i rashode vezane za transakcije sa drugim komponentama Grupe), čije poslovne rezultate pregledaju organi upravljanja Grupom kako bi doneli odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i ocenili njegovo poslovanje, i za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Ključevi za alokaciju zajedničkih troškova su određeni na bazi najboljih procena rukovodstva Grupe.

Segmenti poslovanja o kojima se izveštava, zasnovani na načinu organizovanja poslovnih aktivnosti u Grupi, prikazani su u Napomeni 35. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izložena određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama usvojenim od strane nadležnih organa upravljanja preduzećima unutar Grupe. U 2012. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Finansijska sredstva		
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	473	480
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	6,297	5,795
Ostala dugoročna finansijska sredstva, isključujući dugoročne zakupe	2,071,237	2,222,430
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, isključujući aktivna vremenska razgraničenja	20,221,737	18,188,825
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	15,878,596	17,941,876
	<u>38,178,340</u>	<u>38,359,406</u>
Finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti		
Obaveze po kreditima	85,681,377	56,465,634
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze, isključujući pasivna vremenska razgraničenja	11,227,856	20,360,318
	<u>96,909,233</u>	<u>76,825,952</u>

U 2012. godini Grupa nije obavljala transakcije trgovine finansijskim instrumentima kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi. Matično preduzeće je u toku 2011. godine zaključivalo ugovore o terminskoj kupoprodaji valuta sa pokrićem.

U toku 2012. godine nije bilo reklasifikacije finansijskih sredstava.

Pregled značajnih računovodstvenih politika i primenjeni metodi, uključujući kriterijume za priznavanje i osnove za vrednovanje, kao i osnove na kojima se priznaju prihodi i rashodi za svaku klasu finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala su obelodanjeni u Napomeni 2. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.1. Tržišni rizik****(a) Rizik od promene kursa stranih valuta**

Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće "HD-WIN" su izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Matičnog preduzeća je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Devizna klauzula u ugovorima sa domaćim dobavljačima moguća je samo ako se radi o ugovoru koji sadrži kreditnu liniju, kao i u ugovorima o zakupu.

Konsolidovana zavisna preduzeća nisu u značajnoj meri ili uopšte izložena riziku promene kursa stranih valuta zbog toga što ne posluju u inostranstvu ("Telus") i zato što ili uglavnom obavljaju svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti i u EUR za koji je lokalna valuta vezana fiksnim valutnim kursom ("Telekom Srpske") ili u funkcionalnoj valuti okruženja ("Mtel", "FiberNet" i "TS:NET").

Grupa ima potraživanja i obaveze u stranoj valuti, tako da je maksimizirana usklađenost priliva i odliva u istoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2012. godine funkcionalna valuta (RSD) zabeležila porast/pad za 10% u odnosu na ostale valute koje nisu funkcionalna valuta (odnosno da je kurs dinara u odnosu na EUR iznosio RSD 102.3465/125.0901 za 1 EUR), a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobit za 2012. godinu nakon oporezivanja bila bi veća/manja za RSD 6,823,806 hiljada (2011. godina: RSD 3,507,232 hiljade), najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu obaveza po kreditima Matičnog preduzeća, kao i preračuna potraživanja/obaveza iz međunarodnog saobraćaja.

Dobit za 2012. godinu je bila više pod uticajem promena kursa stranih valuta nego u 2011. godini zbog znatnog pada vrednosti dinara u odnosu na EUR, na šta je dodatno uticalo i povećanje obaveza u stranoj valuti, i ista je neposredno uticala na iznos kapitala na dan 31. decembra 2012. godine.

Na dan 31. decembra 2012. godine, finansijska sredstva u iznosu od RSD 12,384,626 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 13,964,930 hiljada) su izražena u EUR, što predstavlja 57.7% (2011. godina: 63.8%) ukupnih finansijskih sredstava Grupe iskazanih u stranim valutama.

Na dan 31. decembra 2012. godine, finansijske obaveze izražene u EUR iznose RSD 67,127,622 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 50,705,357 hiljada), što predstavlja 95.1% (2011. godina: 91.1%) ukupnih finansijskih obaveza Grupe iskazanih u stranim valutama.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(b) Rizik od promene kamatnih stopa**

Grupa je izložena rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njenu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine. S obzirom da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik Grupe od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka i dobavljača. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Grupu kamatnom riziku tokova gotovine. Krediti primljeni po fiksnim kamatnim stopama izlažu Grupu riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa.

U 2012. i 2011. godini, najveći deo obaveza po kreditima (99%) bio je sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor. Obaveze po kreditima sa promenljivim kamatnim stopama bile su izražene u stranoj valuti (EUR), odnosno valutnom klauzulom vezane za EUR.

Kod Matičnog preduzeća bruto kamatna stopa na kredite odobrene od dobavljača ne može da pređe nivo od Euribor uvećan za maržu do 2% godišnje, dok se za ugovore u domaćoj valuti (RSD) usklađivanje cena vrši na bazi rasta potrošačkih cena iznad 5% samo tokom grejs perioda.

Bruto kamatne stope Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" se kreću u navedenom rasponu. Kamatna stopa na dugoročne robne kredite Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel" ne prelazi Euribor uvećan za maržu od 4% na godišnjem nivou, odnosno na dugoročne gotovinske kredite kamatu od Euribor uvećan za maržu od 6% godišnje.

Grupa vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Grupa još uvek ne vrši svop promenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto, s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preduzima odgovarajuće mere radi obezbeđenja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po kreditima u stranoj valuti (od banaka i dobavljača) na dan 31. decembra 2012. godine bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2012. godinu nakon oporezivanja bila bi manja/veća za RSD 69,716 hiljada (2011. godina: RSD 39,898 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite od dobavljača i banaka u zemlji (u domaćoj valuti) na dan 31. decembra 2012. godine bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2012. godinu nakon oporezivanja bila bi manja/veća za RSD 52,491 hiljadu (2011. godina: RSD 6,700 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(c) Rizik od promene cena**

Grupa nije izložena većem riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji nema značajnih ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u konsolidovanom bilansu uspeha (konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu).

S druge strane, Grupa je izložena riziku od promena cena usluga, jer se suočava sa intenzivnom konkurencijom u oblasti mobilne telefonije, interneta i multimedija, kao i pojavom operatora u oblasti fiksne telefonije u Republici Srbiji, što Grupa nastoji da nadomesti uvođenjem raznovrsnih usluga.

Pored toga, kao što je izneto u Napomeni 1. uz konsolidovane finansijske izveštaje, Republička agencija za elektronske komunikacije Republike Srbije ("Agencija") je Matičnom preduzeću nametnula, između ostalih, obavezu kontrole cena za pojedina tržišta na kojima je Matično preduzeće proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Na osnovu Odluke Upravnog odbora Agencije od 16. juna 2011. godine, počev od 1. avgusta 2011. godine pretplata za direktni telefonski priključak u Republici Srbiji je uvećana na RSD 430 (bez PDV-a), u koju je uključeno 300 besplatnih impulsa (umesto dotadašnjih 150). Povećane su cene lokalnog poziva, a cene međumnog poziva snižene. Odlukom Agencije, cene terminacije u fiksnu mrežu za saobraćaj koji dolazi iz mobilnih mreža su snižene, a povećane za terminaciju saobraćaja koji dolazi iz drugih fiksnih mreža i svedene na troškovni nivo.

U skladu sa Zakonom o telekomunikacijama Republike Srpske, Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine daje saglasnost operatoru sa značajnom tržišnom snagom za govorne telefonske usluge putem mobilne ili fiksne mreže kao i za veleprodaju iznajmljenih linija i širokopojasnog pristupa. Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" ima obavezu da ponudi drugim operatorima raščlanjeni pristup lokalnoj petlji.

3.2. Rizik likvidnosti

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Matičnog preduzeća, odnosno Konsolidovanih zavisnih preduzeća. Grupa svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Grupa raspolaže dovoljnim iznosom visokolikvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije usluga, koji joj omogućava da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća. Grupa generalno ne koristi finansijske derivate.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Matično preduzeće je usvojilo finansijske politike kojima je definisan maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima radova i opreme, grejs period i dužina otplate i to u zavisnosti od vrednosti i vrste ugovorene nabavke.

Pored toga, poslovnom politikom Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća napravljena je disperzija u nivoima odlučivanja prilikom nabavke dobara/usluga. Ova disperzija je obezbeđena utvrđivanjem limita do kojih pojedina lica ili organi u navedenim preduzećima odlučuju.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Kod Matičnog preduzeća utvrđena su ovlašćenja u vezi sa ugovorima, transakcijama i drugim aktivnostima i poslovima koji se obavljaju za račun i u ime Matičnog preduzeća i to: ovlašćenje koordinatora službi na nivou teritorijalne organizacije ograničeno je na monetarnu vrednost do EUR 3,000, direktora Funkcija, direktora Unutrašnjeg nadzora i Sekretara do EUR 10,000 i izvršnih direktora do EUR 50,000 po jednom pravnom poslu po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan zaključenja pravnog posla. Pravne poslove vrednosti od EUR 50,000 do EUR 2.5 miliona zaključuje Generalni direktor nakon saglasnosti izvršnih direktora. Na sličan način, limiti su utvrđeni i kod Konsolidovanih zavisnih preduzeća.

Ročnost dospeća finansijske imovine i obaveza Grupe na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine prikazana je u sledećem pregledu. Pregled dospeća finansijskih instrumenata napravljen je na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijskih sredstava (u bruto iznosu) i obaveza, počev od najranijeg datuma kada Grupa treba da naplati potraživanje, odnosno da izmiri nastalu obavezu. Pregled uključuje i kamatu i glavnice tokova gotovine.

	<u>Do 3</u> <u>meseca</u>	<u>Od 3 do 12</u> <u>meseci</u>	<u>Od 1 do 2</u> <u>godine</u>	<u>Od 2 do 5</u> <u>godina</u>	<u>Preko 5</u> <u>godina</u>	<u>Ukupno</u>
Finansijska sredstva						
31. decembar 2012. godine						
Bez kamata	32,271,725	733,698	381,232	1,058,344	1,440,487	35,885,486
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	<u>17,199,332</u>	<u>2,151,021</u>	<u>88,136</u>	<u>97,150</u>	<u>153,482</u>	<u>19,689,121</u>
Ukupno	<u>49,471,057</u>	<u>2,884,719</u>	<u>469,368</u>	<u>1,155,494</u>	<u>1,593,969</u>	<u>55,574,607</u>
31. decembar 2011. godine						
Bez kamata	33,922,442	262,041	228,732	678,987	1,370,024	36,462,226
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	<u>15,258,163</u>	<u>1,502,142</u>	<u>493,259</u>	<u>191,934</u>	<u>138,081</u>	<u>17,583,579</u>
Ukupno	<u>49,180,605</u>	<u>1,764,183</u>	<u>721,991</u>	<u>870,921</u>	<u>1,508,105</u>	<u>54,045,805</u>
Finansijske obaveze						
31. decembar 2012. godine						
Bez kamata	10,208,641	585,041	794,820	361,462	1,804	11,951,768
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	-	341,155	341,155	341,155	-	1,023,465
Instrumenti po varijabilnoj kamatnoj stopi	<u>12,496,621</u>	<u>24,361,768</u>	<u>32,135,280</u>	<u>21,182,157</u>	<u>267,136</u>	<u>90,442,962</u>
Ukupno	<u>22,705,262</u>	<u>25,287,964</u>	<u>33,271,255</u>	<u>21,884,774</u>	<u>268,940</u>	<u>103,418,195</u>
31. decembar 2011. godine						
Bez kamata	13,228,997	7,711,123	171,076	71,922	1,884	21,185,002
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	440,286	742,803	364,953	770,927	-	2,318,969
Instrumenti po varijabilnoj kamatnoj stopi	<u>3,007,148</u>	<u>29,632,924</u>	<u>9,272,568</u>	<u>13,400,372</u>	<u>547,280</u>	<u>55,860,292</u>
Ukupno	<u>16,676,431</u>	<u>38,086,850</u>	<u>9,808,597</u>	<u>14,243,221</u>	<u>549,164</u>	<u>79,364,263</u>

Ročnost dospeća obaveza po kreditima prikazana je u Napomeni 25(b), dok obaveze iz poslovanja (Napomena 29) dospevaju na naplatu najkasnije u roku od 12 meseci.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Sledeća tabela predstavlja analizu finansijskih obaveza Grupe prema ugovorenim uslovima plaćanja, koji su određeni na osnovu preostalog perioda na dan izveštavanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća i zasnovani su na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplata (uključujući i kamatu i glavnice tokova gotovine).

	<u>Do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Od 1 do 2 godine</u>	<u>Od 2 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
31. decembar 2012. godine						
Obaveze po osnovu kredita i dugoročnih obaveza	11,477,906	25,287,464	33,271,255	21,884,774	268,940	92,190,339
Obaveze iz poslovanja	8,091,580	500	-	-	-	8,092,080
Ostale kratkoročne obaveze	3,135,776	-	-	-	-	3,135,776
Ukupno	<u>22,705,262</u>	<u>25,287,964</u>	<u>33,271,255</u>	<u>21,884,774</u>	<u>268,940</u>	<u>103,418,195</u>
31. decembar 2011. godine						
Obaveze po osnovu kredita i dugoročnih obaveza	3,574,353	30,828,610	9,808,597	14,243,221	549,164	59,003,945
Obaveze iz poslovanja	8,050,023	49,767	-	-	-	8,099,790
Ostale kratkoročne obaveze	5,052,055	7,208,473	-	-	-	12,260,528
Ukupno	<u>16,676,431</u>	<u>38,086,850</u>	<u>9,808,597</u>	<u>14,243,221</u>	<u>549,164</u>	<u>79,364,263</u>

Grupa je u prethodnom periodu uredno otplaćivala i namerava da otplaćuje obaveze po kreditima u skladu sa ugovorenim rokovima otplate.

3.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, kredita datih zaposlenima, potraživanja od kupaca i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku u ograničenoj meri. Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou pojedinačnih preduzeća u okviru Grupe, koje su svojstvene delatnosti samih preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza korisnika usluga prema Grupi, istima se onemogućava dalje korišćenje usluga.

Pored toga, Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Pored onemogućavanja daljeg korišćenja usluga, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Potraživanja po osnovu roaming-a i međunarodnog obračuna nisu pod direktnim uticajem uslova na lokalnom tržištu. Navedena potraživanja baziraju se na čvrstim bilateralnim ugovorima, uz istovremeno i međusobno pružanje usluga.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.3. Kreditni rizik (Nastavak)

Informacije o izloženosti kreditnom riziku po ovim osnovama obelodanjene su u Napomeni 20. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Naplata kredita datih zaposlenima u Grupi se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjnjem zarada za adekvatan iznos rata. Sa zaposlenima koji napuštaju preduzeća, članice Grupe, posebnim ugovorima se reguliše način otplate preostalog dela kredita u trenutku odlaska iz preduzeća.

3.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica. Matično preduzeće je po načinu osnivanja akcionarsko društvo (Napomena 24).

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedila dividende. Da bi očuvala, odnosno, korigovala strukturu kapitala, Grupa može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja. Strategija upravljanja kapitalom Grupe je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njenog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze po osnovu dugoročnih i kratkoročnih kredita - ukupno	85,681,377	56,465,634
Minus: Gotovina i gotovinski ekvivalenti (Napomena 23)	(15,878,596)	(17,941,876)
Neto dugovanje*	<u>69,802,781</u>	<u>38,523,758</u>
Sopstveni kapital	136,553,429	161,222,605
Kapital - ukupno**	<u>206,356,210</u>	<u>199,746,363</u>
Koeficijent zaduženosti	<u>33.8%</u>	<u>19.3%</u>

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji i neto dugovanja.*

Povećanje koeficijenta zaduženosti na dan 31. decembra 2012. godine uslovljeno je najvećim delom novim kreditnim obavezama Matičnog preduzeća s jedne, i otkupom sopstvenih akcija Matičnog preduzeća, s druge strane.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.5. Prosuđivanje o efektima svetske finansijske krize**

Effekti svetske finansijske krize koji su u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju Konsolidovana zavisna preduzeća počeli da se osećaju u poslednjem kvartalu 2008. godine uticali su na postojanje problema likvidnosti, fluktuaciju i dalje opadanje vrednosti dinara u odnosu na strane valute, kao i smanjenje opšte privredne aktivnosti i platežne sposobnosti stanovništva i privrede i u toku 2011. i 2012. godine.

Zbog drugog talasa krize na globalnom tržištu, koji je trenutno intenzivno prisutan u svim evropskim ekonomijama, kao i njenog uticaja na lokalnim tržištima, izgledno je da će mnoga privredna društva u narednoj poslovnoj godini, a verovatno i nakon toga, poslovati u otežanim i neizvesnim poslovnim okolnostima. Uticaj krize na ekonomsko stanje u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju Konsolidovana zavisna preduzeća i poslovanje privrednih subjekata trenutno nije moguće u potpunosti predvideti, te je stoga prisutan element opšte neizvesnosti.

Rukovodstvo Grupe očekuje da će efekti krize na ekonomsko okruženje u zemljama u kojima posluju Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća i nadalje uticati na obim privrednih aktivnosti, cenu uvoza, stepen naplate potraživanja, kao i na mogućnost da se obezbede novi povoljni krediti ili refinansiraju postojeći. Grupa kontinuirano razmatra ekonomske parametre i pretpostavke neophodne za dalje usklađivanje aktivnosti sa složenom ekonomskom situacijom u kojoj posluje. Ova razmatranja obuhvataju uticaj krize na sledeća najznačajnija područja:

- **Uticaj krize na postojeću i buduću likvidnost** (prvenstveno do kraja 2013. godine) sa stanovišta naplate potraživanja od kupaca čiju likvidnost i solventnost trenutno nije moguće proceniti, sposobnosti izmirenja obaveza prema dobavljačima i kreditorima, kao i mogućnosti pribavljanja povoljnih izvora kreditiranja za premošćavanje kritičnih situacija. Rukovodstvo Grupe ne očekuje značajnije probleme u naplati svojih potraživanja u narednom periodu i tokovima gotovine, ali smatra da će upravljanje rizikom likvidnosti i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja biti ključno opredeljenje rukovodstva i organa upravljanja Grupom u narednom periodu.
- **Uticaj krize na izmirenje obaveza po dinarskim, a posebno po deviznim kreditima.** I pored toga što su kratkoročne obaveze Grupe na dan 31. decembra 2012. godine veće od obrtno imovine za RSD 9,943,272 hiljade, Grupa nema problema sa likvidnošću i izmirenjem svojih obaveza. U maju 2012. godine Matično preduzeće je otplatilo u potpunosti obaveze po osnovu kredita prema Citibank N.A., London. Pri tom, Grupa ima značajan iznos kapitala, koji takođe utiče na amortizaciju tržišnih rizika. Rukovodstvo očekuje da će Grupa biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Effekti svetske finansijske krize do sada su ograničeno uticali na poslovanje Grupe. Jedan od razloga je i to što su, bez obzira na činjenicu da sektor informaciono-komunikacionih tehnologija ne spada među one koji su najugroženiji zbog svetske krize, Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća, u skladu sa internim politikama upravljanja rizicima, preduzeli mere radi održavanja zadovoljavajućeg stepena naplate potraživanja, likvidnosti i obezbeđenja odgovarajućih izvora finansiranja, pre svega radi izmirenja obaveza po kreditima u narednom periodu.

Pored toga, Grupa je proširila obim svojih aktivnosti uvođenjem novih usluga kao što su kombinovani paketi usluga (fiksna telefonija, ADSL, mobilna telefonija, IPTV), nove dodatne usluge u fiksnoj i mobilnoj telefoniji, usluge distribucije sportskih sadržaja, WEB TV i druge.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.5. Prosudivanje o efektima svetske finansijske krize (Nastavak)**

Rukovodstvo smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne mere kako bi obezbedilo održiv rast i razvoj Grupe u budućnosti. Rukovodstvo Grupe nije u mogućnosti da pouzdano proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju Konsolidovana zavisna preduzeća, kao ni uticaj na finansijsku poziciju i rezultate poslovanja Grupe, ali smatra da isti ni u kom slučaju ne mogu ugroziti nastavak njenog poslovanja.

3.6. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Grupa ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima.

S obzirom da, u Republici Srbiji, Crnoj Gori i Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Grupe na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine:

Grupa u konsolidovanom izveštaju o finansijskoj poziciji nema materijalno značajnih iskazanih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koja se vrednuju po fer vrednosti. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, koje se najvećim delom sastoje od akcija banaka koje se kotiraju na aktivnom tržištu, iznose RSD 473 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 480 hiljada).

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na kotiranim tržišnim cenama na dan izveštavanja. Ovi instrumenti su uključeni u nivo 1 hijerarhije odmeravanja fer vrednosti. Izuzev navedenih, Grupa nema drugih finansijskih sredstava niti obaveza koje su nakon početnog priznavanja iskazane po fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (kreditni dati zaposlenima i dugoročna potraživanja) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.6. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)**

Fer vrednost ostalih dugoročnih plasmana, obaveza po dugoročnim kreditima i ostalih dugoročnih obaveza procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova po trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Grupi na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazani ostali dugoročni plasmani i obaveze po dugoročnim kreditima u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Grupe na dan izveštavanja odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza prikazanim u Napomeni 3. uz konsolidovane finansijske izveštaje. Fer vrednost obaveza po kreditima obelodanjena je u Napomeni 25(a) uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Rukovodstvo Grupe smatra da iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Rukovodstvo Grupe smatra da su računovodstvene procene, koje se odnose na određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme od izuzetnog značaja, s obzirom da uključuju pretpostavke o tehničkom razvoju u inovativnoj industriji. Zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Grupe, uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati materijalno značajan uticaj na finansijsku poziciju Grupe, kao i na rezultate njenog poslovanja. Primera radi: ukoliko bi Grupa smanjila koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 2,331,809 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)***Obezvredenje nefinansijske imovine***

Na dan izveštavanja rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos tog sredstva se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva Grupe subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja (Napomena 11(e)).

Obezvredenje goodwill-a

Jednom godišnje Grupa testira goodwill, nastao u poslovnim kombinacijama sticanja zavisnih preduzeća, kako bi se utvrdilo da li mu je umanjena vrednost, u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 2.13. Nadoknadivi iznosi jedinica koji generišu gotovinu utvrđeni su na osnovu obračuna fer vrednosti primenom prinostnog pristupa, odnosno metodom diskontovanog novčanog toka.

U skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i upotrebne vrednosti. Ukoliko se utvrdi da bilo fer vrednost umanjena za troškove prodaje bilo upotrebna vrednost premašuje knjigovodstvenu vrednost sredstva, vrednost sredstva nije umanjena i nije neophodno vršiti procenu drugog iznosa. Ovi obračuni zahtevaju korišćenje odgovarajućih procena (Napomena 15).

Da je diskontna stopa pre oporezivanja primenjena na diskontovane tokove gotovine Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" bila za 0.5% viša od stope procenjene od strane rukovodstva Grupe (na primer za fiksnu telefoniju i broadband usluge 10.1% umesto 9.6% i mobilnu telefoniju 9.9% umesto 9.4%) ne bi postojalo umanjenje vrednosti goodwill-a nastalog prilikom sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" na dan 31. decembra 2012. godine.

U slučaju da je diskontna stopa pre oporezivanja primenjena na diskontovane tokove gotovine Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD-WIN" bila za 1% viša od stope procenjene od strane rukovodstva Grupe, odnosno 15% umesto 14%, na dan 31. decembra 2012. godine ne bi postojalo umanjenje vrednosti goodwill-a nastalog prilikom sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD-WIN".

Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Grupa obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju jer korisnici usluga i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja.

U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini.

Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)***Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog saobraćaja***

Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća “Telekom Srpske” i “Mtel” imaju potpisan niz sporazuma za međunarodni saobraćaj u fiksnoj i mobilnoj telefoniji. Prihodi i rashodi, odnosno potraživanja i obaveze koji proizilaze iz ovih sporazuma su prikazani u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima i odnose se na prihode i rashode od međunarodnih dolaznih, odnosno odlaznih poziva ostvarenih sa zemljama sa kojima su Matično preduzeće i navedena Konsolidovana zavisna preduzeća uspostavila direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja.

Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je u konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu procene izvršene prema internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva Grupe nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnih službi, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite i poreske gubitke do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti i poreski gubici mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Grupe je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka (Napomena 14(c)).

Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenja zakonskih uslova, i jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope fluktuacije zaposlenih i stope mortaliteta. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna obelodanjene su u Napomeni 27. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Ukoliko bi se diskontna stopa koja se koristi razlikovala za 1 procentni poen od procene rukovodstva Grupe, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade bila bi niža za RSD 158,812 hiljada ili viša za RSD 184,715 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. PRIHODI OD PRODAJE

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od fiksne telefonije:		
- domaće tržište	35,208,842	37,174,298
- inostrano tržište	13,567,522	12,978,429
- povezana pravna lica	6,154	153,038
	<u>48,782,518</u>	<u>50,305,765</u>
Prihodi od mobilne telefonije:		
- domaće tržište	33,996,181	32,726,551
- inostrano tržište	22,274,201	19,753,106
- povezana pravna lica	2,237	54,361
	<u>56,272,619</u>	<u>52,534,018</u>
Prihodi od maloprodaje internet usluga:		
- domaće tržište	8,120,948	7,012,802
- inostrano tržište	2,025,391	1,597,639
	<u>10,146,339</u>	<u>8,610,441</u>
Prihodi od multimedijalnih usluga (IPTV):		
- domaće tržište	1,248,040	812,907
- inostrano tržište	581,965	255,617
	<u>1,830,005</u>	<u>1,068,524</u>
Prihodi od fizičko-tehničkog obezbeđenja i održavanja higijene:		
- domaće tržište	638,378	598,992
	<u>638,378</u>	<u>598,992</u>
Prihodi od prodaje aparata:		
- domaće tržište	66,542	12,292
	<u>66,542</u>	<u>12,292</u>
Ukupno	<u><u>117,736,401</u></u>	<u><u>113,130,032</u></u>

Kao što je navedeno u Napomeni 3.1(c) uz konsolidovane finansijske izveštaje, od 1. avgusta 2011. godine cena pretplate u Republici Srbiji uvećana je na RSD 430 (bez PDV-a) i uključuje 300 besplatnih impulsa (umesto dotadašnjih 150 impulsa). Pored toga, povećane su cene lokalnog poziva, a cene međumesnog poziva snižene. Odlukom Agencije, cene terminacije u fiksnu mrežu za saobraćaj koji dolazi iz mobilnih mreža su snižene, a povećane za terminaciju saobraćaja koji dolazi iz drugih fiksnih mreža i svedene na troškovni nivo.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. PRIHODI OD PRODAJE (Nastavak)

Prihodi od prodaje po vrstama usluga prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od fiksne telefonije:		
Ostvareni saobraćaj	22,690,045	24,048,396
Pretplata	17,512,143	16,863,963
Zakup vodova i prenos podataka	3,516,640	3,583,697
Priključci i instalacione usluge	508,861	981,572
Interkonekcija	2,056,060	2,099,563
Veleprodaja internet usluga	1,583,615	1,820,037
CDMA usluge	634,542	643,475
Ostale usluge	280,612	265,062
	48,782,518	50,305,765
Prihodi od mobilne telefonije:		
Prepaid usluge	22,330,092	22,789,932
<i>Postpaid usluge:</i>	<u>21,276,807</u>	<u>18,516,247</u>
- Saobraćaj	10,204,713	9,526,317
- Mesečna naknada	11,072,094	8,989,930
Interkonekcija	8,735,872	7,942,163
Nacionalni roaming - VIP		
Mobile d.o.o., Beograd	-	28,438
Roaming	1,667,177	1,543,415
Dolazni TF saobraćaj koji terminira u mobilnu mrežu Telekom Srbija	1,381,401	1,137,339
Ostale usluge	881,270	576,484
	56,272,619	52,534,018
Maloprodaja internet usluga	10,146,339	8,610,441
Multimedijalne usluge (IPTV)	1,830,005	1,068,524
Prihodi od fizičko-tehničkog obezbeđenja i održavanja higijene:		
Fizičko-tehničko obezbeđenje	258,623	238,533
Održavanje higijene	373,427	357,264
Ostale usluge	6,328	3,195
	638,378	598,992
Prihodi od prodaje robe:		
Fiksni i drugi aparati	60,803	9,385
Mobilni aparati	5,739	2,907
	66,542	12,292
Ukupno	117,736,401	113,130,032

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Sredstva primljena bez naknade:		
- nematerijalna ulaganja i oprema (Napomena 26)	443,537	437,787
- zalihe	16,156	17,195
- ostalo	5,380	2,395
	<u>465,073</u>	<u>457,377</u>
Prihod od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 11(c))	1,425,138	1,973,266
Prihodi od sublicenciranja	958,424	285,786
Raskid korisničkih ugovora	499,870	446,997
Prihodi od smanjenja obaveza	387,235	53,404
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	137,135	383,886
Prihodi od ukidanja rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (Napomena 27)	-	218,659
Zakupnine	130,265	115,998
Svođenje na sadašnju vrednost ostalih dugoročnih plasmana	58,312	-
Naknada šteta	47,166	31,461
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	44,604	117,183
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28)	19,384	13,102
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	15,826	9,599
Ugovorne kazne	10,094	75,134
Naplaćena otpisana potraživanja	3,706	2,246
Svođenje na tržišnu vrednost kredita datih zaposlenima	-	52,978
Ostali prihodi	283,461	715,356
Ukupno	<u>4,485,693</u>	<u>4,952,432</u>

Prihodi od smanjenja obaveza u 2012. godini u iznosu od RSD 387,235 hiljada uključuju i prihode po osnovu pre vremena otplate robnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" od strane Nokia Siemens Networks u iznosu od RSD 196,138 hiljada.

**7. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA
I OSTALI LIČNI RASHODI**

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Bruto zarade zaposlenih	14,680,323	13,720,510
Doprinosi na teret poslodavca	1,919,857	1,810,895
	<u>16,600,180</u>	<u>15,531,405</u>
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu	503,596	1,447,548
Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih iz Matičnog preduzeća	42,181	1,558,095
Ostali lični rashodi	2,143,403	2,289,362
Ukupno	<u>19,289,360</u>	<u>20,826,410</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**7. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA
I OSTALI LIČNI RASHODI (Nastavak)**

U decembru 2012. godine izvršena je isplata zaposlenima Matičnog preduzeća po osnovu doprinosa zaposlenih poslovnom rezultatu Matičnog preduzeća za 2012. godinu. Ukupna visina sredstava za ovu namenu utvrđena je Rebalansom Poslovnog plana Matičnog preduzeća za 2012. godinu i sadrži pripadajući porez i doprinose na teret zaposlenog i poslodavca.

8. TROŠKOVI OPERATORA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Interkonekcija:		
- fiksna telefonija	3,672,030	3,490,766
- mobilna telefonija	6,093,354	5,308,541
	<u>9,765,384</u>	<u>8,799,307</u>
Međunarodni TF obračun i zakup vodova	2,640,618	2,739,170
Polazni međunarodni saobraćaj koji terminira iz mobilne mreže Telekom Srbija	459,550	350,206
Roaming	869,524	1,165,259
	<u>13,735,076</u>	<u>13,053,942</u>

9. TROŠKOVI MATERIJALA I ODRŽAVANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Materijal za pružanje usluga	5,400,903	4,519,067
Troškovi goriva i energije	1,724,601	1,504,145
Troškovi SIM kartica	119,284	167,225
Troškovi rezervnih delova	145,275	214,709
Troškovi ADSL modema	271,063	438,193
Zalihe za pristup mobilnom internetu	60,024	69,407
Troškovi alata i inventara	39,271	46,808
Ostali troškovi	955,131	952,727
	<u>8,715,552</u>	<u>7,912,281</u>
Nabavna vrednost prodane robe	394,644	209,843
Troškovi održavanja	5,170,353	4,961,226
Transportni troškovi	1,321,195	1,255,429
	<u>15,601,744</u>	<u>14,338,779</u>

10. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 15)	3,989,300	3,969,749
- nekretnina i opreme (Napomena 16)	21,776,393	21,541,813
	<u>25,765,693</u>	<u>25,511,562</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Naknade za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije:		
Licence za mobilnu telefoniju (a)	240,262	111,827
Licence za fiksnu telefoniju (b)	64,438	92,535
Radio frekvencije RRL, RBS i ostale naknade	689,155	598,851
	<u>993,855</u>	<u>803,213</u>
Ispravka vrednosti datih avansa i potraživanja (c)	3,327,207	3,672,235
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme (d)	2,847,446	282,056
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	2,404,959	2,487,620
Naknada za emitovanje sadržaja	2,258,457	1,213,653
Indirektni porezi	1,732,220	1,214,219
Naknada za komisionu prodaju	1,275,299	1,308,615
Premije osiguranja	645,716	588,562
Troškovi platnog prometa	554,552	259,466
Takse	444,327	407,345
Troškovi komunalnih usluga	368,636	319,719
Troškovi rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (Napomena 27)	360,178	9,486
Ispravka vrednosti materijala (Napomena 19)	221,879	21,709
Troškovi korišćenja licenci za softver	214,370	212,347
Ustupanje dobara bez naknade i donatorstvo	211,614	159,933
Troškovi omladinskih zadruga	177,404	195,234
Troškovi revizije i ostalih intelektualnih usluga	153,919	136,634
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	151,338	154,599
Troškovi elektronske obrade podataka	94,989	93,296
Troškovi reprezentacije	81,180	67,868
Direktan otpis materijala i robe	52,886	188,226
Troškovi čišćenja i fizičko-tehničkog obezbeđenja	44,367	43,953
Obezvredenje nematerijalnih ulaganja i opreme (e)	38,359	-
Troškovi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28)	28,306	32,206
Troškovi istraživanja i razvoja	22,853	991
Svođenje na tržišnu vrednost kredita datih zaposlenima	19,753	-
Ostalo	1,371,120	1,133,216
Ukupno	<u>20,097,189</u>	<u>15,006,401</u>

- (a) Naknada za licence za mobilnu telefoniju u iznosu od RSD 240,262 hiljade za 2012. godinu (2011. godina: RSD 111,827 hiljada) odnosi se na licencu za javnu mobilnu telekomunikacionu mrežu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u skladu sa GSM/GSM 1800 i UMTS/IMT-2000 standardom, koju je Matično preduzeće dobilo od strane RATEL-a (Napomena 1) i GSM/UMTS licencu koju je Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" dobilo od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI (Nastavak)

- (a) Od navedenog ukupnog iznosa naknade za licence, na Matično preduzeće se odnosi RSD 183,095 hiljada (2011. godina: RSD 44,675 hiljada), a na Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" RSD 57,167 hiljada (2011. godina: RSD 67,152 hiljade).

Naknada za licencu za mobilnu telefoniju Matičnog preduzeća se obračunava u iznosu od 0.5% prihoda od prodaje ostvarenog u poslovnoj godini za koju se plaća naknada u skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93 od 8. decembra 2010. godine).

Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" obračunava i plaća naknadu za GSM/UMTS licencu u iznosu ne većem od 1.5% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj kalendarskoj godini od usluga za koje je licenca odobrena.

- (b) Naknada za licence za fiksnu telefoniju u iznosu od RSD 64,438 hiljada za 2012. godinu (2011. godina: RSD 92,535 hiljada) odnosi se na licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanje usluga javne fiksne telekomunikacione mreže Matičnog preduzeća, WiMAX licencu Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel", kao i licencu javnog operatora fiksne telefonije Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske".

Naknada za navedenu licencu Matičnog preduzeća za 2012. godinu iznosi RSD 21,900 hiljada (2011. godina: RSD 40,870 hiljada).

U skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija, naknada za licencu za fiksnu telefoniju utvrđuje se u visini od 0.08% ostvarenog prihoda od prodaje u poslovnoj godini za koju se plaća naknada, za usluge javne fiksne telekomunikacione mreže koje se pružaju preko sopstvene mreže za pristup (govorna usluga, prenos podataka, pristup internetu, prenos medijskih sadržaja i dr).

Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" obračunava i plaća naknadu za WiMAX licencu u iznosu ne većem od 1.5% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj kalendarskoj godini od usluga za koje je licenca odobrena. Naknada za navedenu licencu za 2012. godinu iznosi RSD 6,553 hiljade (2011. godina: RSD 4,374 hiljade).

Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" obračunava i plaća Regulatornoj Agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine "Naknadu za pravo korišćenja i poslove u vezi sa upravljanjem i monitoringom Dozvole za javnog operatora fiksne telefonije", koja za 2012. godinu iznosi RSD 35,985 hiljada (2011. godina: RSD 47,291 hiljada).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI (Nastavak)

- (c) Promene na računima ispravke vrednosti datih avansa i potraživanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Avansi za nekretnine i opremu (Napomena 17)	Potraživanja od kupaca (Napomena 20)	Avansi za obrotna sredstva (Napomena 20)	Ostala tekuća sredstva (Napomena 21)	Ukupno
Stanje na dan					
1. januara 2011. godine	45,423	12,881,804	76,299	611,907	13,615,433
Ispravka vrednosti u toku godine	40,596	3,457,186	101,726	72,727	3,672,235
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 6)	(58,319)	(1,798,398)	(93,147)	(23,402)	(1,973,266)
Isknjiženje po popisu	(73)	(447,112)	-	(17,576)	(464,761)
Prenos (sa)/na	-	(427,379)	20,433	(17,862)	(424,808)
Ostale promene	(492)	7,010	(424)	(1,725)	4,369
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(12)	(17,984)	(4)	95	(17,905)
Stanje na dan					
31. decembra 2011. godine	27,123	13,655,127	104,883	624,164	14,411,297
Ispravka vrednosti u toku godine	11,196	3,113,612	67,482	134,917	3,327,207
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 6)	(19,302)	(1,303,898)	(60,363)	(41,575)	(1,425,138)
Isknjiženje po popisu	(422)	(637,135)	(26,781)	(19,440)	(683,778)
Prenos (sa)/na	-	(58,218)	(30,315)	(120,615)	(209,148)
Ostale promene	-	(37,768)	(238)	6,861	(31,145)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	125	279,207	48	2,444	281,824
Stanje na dan					
31. decembra 2012. godine	18,720	15,010,927	54,716	586,756	15,671,119

- (d) Matično preduzeće je u toku 2011. i 2012. godine izvršilo modernizaciju mobilne mreže. Procenjeni iznos troškova otpisa zamenjenih radio baznih stanica (RBS) iznosi RSD 2,539,812 hiljada.

- (e) Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je na dan 31. decembra 2012. godine izvršilo testiranje WiMAX imovine na obezvređenje i priznalo gubitak od umanjenja vrednosti u ukupnom iznosu od RSD 38,359 hiljada (EUR 337,767). Od navedenog iznosa, na nematerijalna ulaganja se odnosi RSD 811 hiljada (EUR 7,144), a na opremu RSD 37,548 hiljada (EUR 330,623). Identifikovano obezvređenje WiMAX imovine je posledica slabe mogućnosti generisanja prihoda od imovine zasnovane na WiMAX tehnologiji i nedostatka aktivnog tržišta korišćene WiMAX opreme.

Za potrebe testiranja kao jedinica koja generiše gotovinu ("JGG") uzeta je WiMAX imovina koju čini deo opreme, licenci i softvera zasnovane na WiMAX tehnologiji. Za nadoknadi iznos uzeta je upotrebna vrednost JGG koja je dobijena na bazi projektovanih budućih novčanih priliva koje je moguće ostvariti u očekivanom preostalom veku trajanja WiMAX imovine odnosno u periodu od 2013. do 2018. godine, diskontovanih korišćenjem diskontne stope od 9.24%.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. RASHODI KAMATA, NETO

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
PRIHODI OD KAMATA		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	566,764	724,328
Oročeni depoziti	167,291	210,622
Zatezne i ostale kamate	619,338	514,521
Ukupno	<u>1,353,393</u>	<u>1,449,471</u>
RASHODI KAMATA		
Obaveze po kreditima:		
- u zemlji	(2,230,387)	(216,696)
- u inostranstvu	(2,318,698)	(1,825,529)
Zatezne kamate	(39,774)	(10,466)
Ukupno	<u>(4,588,859)</u>	<u>(2,052,691)</u>
Neto rashod kamata	<u>(3,235,466)</u>	<u>(603,220)</u>

Rashodi kamata po kreditima u zemlji u 2012. godini uključuju iznos od RSD 2,047,171 hiljadu koji predstavlja troškove kamata za tekući izveštajni period po osnovu sindikovanog zajma koji je Matično preduzeće dobilo od domaćih banaka (u okviru sindikovanog zajma dobijenog od Unicredit Bank A.G., filijala London).

Rashodi kamata po kreditima u inostranstvu u 2012. godini uključuju iznos od RSD 1,146,353 hiljade koji predstavlja troškove kamata za tekući izveštajni period po osnovu sindikovanog zajma koji je Matično preduzeće dobilo od banaka u inostranstvu (u okviru sindikovanog zajma dobijenog od Unicredit Bank A.G., filijala London).

Rashodi kamata po kreditima u inostranstvu u 2012. godini takođe uključuju iznos od RSD 280,180 hiljada koji predstavlja troškove kamata za period januar - maj 2012. godine po osnovu sindikovanog zajma koji je Matično preduzeće dobilo od Citibank N.A., London (2011. godina: RSD 727,997 hiljada), koji je otplaćen u maju 2012. godine (Napomena 25(c)/ii/).

13. (NEGATIVNE)/POZITIVNE KURSNE RAZLIKE, NETO

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE		
Pozitivne kursne razlike	1,675,634	2,416,335
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	310,618	328,339
Ukupno	<u>1,986,252</u>	<u>2,744,674</u>
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE		
Negativne kursne razlike	(6,438,457)	(1,361,972)
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	(2,012,874)	(349,033)
Ukupno	<u>(8,451,331)</u>	<u>(1,711,005)</u>
(Negativne)/pozitivne kursne razlike, neto	<u>(6,465,079)</u>	<u>1,033,669</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobit

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući porez	1,129,447	1,752,660
Odloženi poreski prihod, neto	<u>(1,429,898)</u>	<u>(406,728)</u>
Ukupno poreski (prihod)/rashod, neto	<u>(300,451)</u>	<u>1,345,932</u>

(b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda dobiti pre oporezivanja i propisanih poreskih stopa

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobit pre oporezivanja	11,985,149	24,574,938
Porez na dobit po propisanim stopama	1,202,184	2,490,585
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	77,592	257,903
Usaglašavanje prihoda	84,497	52,709
Efekat promene stope poreza na dobit	(856,541)	-
Umanjenje po osnovu poreza po odbitku	(71)	-
Iskorišćeni poreski krediti	<u>(808,112)</u>	<u>(1,455,265)</u>
Porez na dobit	<u>(300,451)</u>	<u>1,345,932</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	-	5.5%

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva/obaveze se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove, zatim na obračunate a neisplaćene javne prihode, na dugoročna rezervisanja, otpremnine i obezvređenje imovine, kao i odložene poreske obaveze nastale po osnovu poslovnih kombinacija sticanja Konsolidovanih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "HD-WIN".

Promene na odloženim poreskim sredstvima prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje na dan 1. januara	1,472,821	1,266,720
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist konsolidovanog izveštaja o ukupnom rezultatu	1,175,820	153,314
Efekat privremenih razlika po osnovu otpremnina evidentiran u korist konsolidovanog izveštaja o ukupnom rezultatu	41,888	53,354
Efekat ostalih privremenih razlika	(1,630)	1,134
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	<u>10,897</u>	<u>(1,701)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,699,796</u>	<u>1,472,821</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze (Nastavak)

Promene na odloženim poreskim obavezama prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje na dan 1. januara	1,995,958	2,176,619
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist konsolidovanog izveštaja o ukupnom rezultatu	(213,820)	(198,926)
Povećanja po osnovu poslovne kombinacije	-	41,025
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	169,301	(22,760)
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,951,439</u>	<u>1,995,958</u>

Nepriznata odložena poreska sredstva

Grupa nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita prenosivih na račun budućih rezultata i prenosivih poreskih gubitaka koji na dan 31. decembra 2012. godine iznose RSD 13,729,825 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 13,097,233 hiljade).

Priznavanje nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu dosadašnjeg iskustva, iznos poreskih kredita koji potiče iz tekućeg perioda, po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Grupa nije bila u mogućnosti da koristi prenete poreske kredite.

Grupa i u budućim periodima očekuje značajna ulaganja u opremu i tekuće poreske kredite po tom osnovu.

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu ulaganja u opremu prikazani su u sledećoj tabeli:

<u>Godina nastanka poreskog kredita</u>	<u>Godina isteka</u>	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
2003.	2013.	1,064,661	1,130,339
2004.	2014.	1,833,253	1,898,932
2005.	2015.	1,526,846	1,592,525
2006.	2016.	961,282	1,026,961
2007.	2017.	1,486,342	1,552,021
2008.	2013.	25,138	36,822
2008.	2018.	1,494,276	1,559,955
2009.	2014.	59,129	54,409
2009.	2019.	958,929	1,024,608
2010.	2020.	2,238,926	2,304,605
2011.	2021.	850,377	916,056
2012.	2022.	1,230,666	-
Ukupno		<u>13,729,825</u>	<u>13,097,233</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Goodwill	Odnosi sa kupcima	Licence	Softveri	Ostala nematerija -lna ulaganja	Nemateri- jalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost							
1. januar 2011. godine	33,587,447	17,503,659	20,530,563	12,725,806	-	899,551	85,247,026
Povećanja	-	-	-	-	-	1,256,125	1,256,125
Aktiviranja	-	-	79,017	636,250	422,124	(1,137,391)	-
Povećanja po osnovu poslovne kombinacije	512,930	-	4,034	-	410,247	-	927,211
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(18,728)	(46,289)	-	-	(65,017)
Prenos (sa)/na	-	-	312,248	458,214	-	(17,498)	752,964
Ostale promene	-	-	40,965	-	-	-	40,965
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(272,982)	(142,261)	(80,353)	362	10,760	-	(484,474)
Stanje na dan							
31. decembra 2011. godine	33,827,395	17,361,398	20,867,746	13,774,343	843,131	1,000,787	87,674,800
Povećanja	-	-	-	-	-	2,399,818	2,399,818
Aktiviranja	-	-	189,942	778,457	-	(968,399)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(37,010)	(289,226)	-	-	(326,236)
Prenos sa	-	-	(1,372,885)	(570,404)	-	(135,713)	(2,079,002)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,889,968	1,506,069	998,197	184,549	37,552	(4)	5,616,331
Stanje na dan							
31. decembra 2012. godine	36,717,363	18,867,467	20,645,990	13,877,719	880,683	2,296,489	93,285,711
Akumulirana ispravka vrednosti i obezvređenje							
1. januar 2011. godine	-	3,451,600	7,430,359	10,686,934	-	32,395	21,601,288
Amortizacija (Napomena 10)	-	953,844	1,901,178	1,022,522	-	92,205	3,969,749
Povećanja po osnovu poslovne kombinacije	-	-	426	-	-	-	426
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(17,035)	(35,912)	-	-	(52,947)
Prenos (sa)/na	-	-	112	27,629	-	(32,395)	(4,654)
Ostale promene	-	-	-	1,356	-	-	1,356
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	(3,740)	357	3,943	-	-	560
Stanje na dan							
31. decembra 2011. godine	-	4,401,704	9,315,397	11,706,472	-	92,205	25,515,778
Aktiviranja	-	-	6,804	265,422	-	(272,226)	-
Amortizacija (Napomena 10)	-	1,061,591	1,799,276	885,570	23,490	219,373	3,989,300
Obezvređenje (Napomena 11(e))	-	-	748	63	-	-	811
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(33,309)	(180,207)	-	-	(213,516)
Prenos sa	-	-	(534,279)	(398,730)	-	(19,765)	(952,774)
Ostale promene	-	-	-	-	-	220,919	220,919
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	383,259	350,663	110,819	32	-	844,773
Stanje na dan							
31. decembra 2012. godine	-	5,846,554	10,905,300	12,389,409	23,522	240,506	29,405,291
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembra 2012. godine	36,717,363	13,020,913	9,740,690	1,488,310	857,161	2,055,983	63,880,420
- 31. decembra 2011. godine	33,827,395	12,959,694	11,552,349	2,067,871	843,131	908,582	62,159,022

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Goodwill u iznosu od RSD 36,717,363 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 33,827,395 hiljada) predstavlja višak troška sticanja/prenesene naknade poslovnom kombinacijom iznad udela Matičnog preduzeća u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava, priznatih obaveza i potencijalnih obaveza stečenog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" u iznosu od RSD 36,204,433 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 33,314,465 hiljada), kao i stečenog zavisnog preduzeća "HD-WIN" u iznosu od RSD 512,930 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 512,930 hiljada).

U skladu sa Ugovorom o kupovini i prodaji akcija, Matično preduzeće je kupilo 319,428,193 običnih akcija preduzeća "Telekom Srpske" nominalne vrednosti KM 1 po akciji, što predstavlja 65.005851% akcijskog kapitala "Telekom Srpske". Datum zatvaranja transakcije, odnosno sticanja kontrole nad ovim preduzećem bio je 18. jun 2007. godine, i od tog datuma se "Telekom Srpske" konsoliduje u finansijske izveštaje Grupe. Goodwill je pripisiv jakoj tržišnoj poziciji i profitabilnosti preduzeća "Telekom Srpske", kao i značajnim efektima sinergije koji se javljaju kao posledica povećanja udela na tržištu, kao i povećanja efikasnosti koji su rezultat korišćenja zajedničkih kapaciteta.

Dana 2. avgusta 2011. godine, Matično preduzeće je izvršilo dokapitalizaciju preduzeća "HD-WIN" i time steklo vlasništvo nad 51% kapitala ovog preduzeća. Goodwill je pripisiv značajnim efektima sinergije IPTV platforme i planovima za razvoj WEB TV i ostalih aplikacija, kao i pristupu sportskim sadržajima koje preduzeće "HD-WIN" nudi.

Testiranje goodwill-a na obezvređenje

U skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 2.13, prilikom godišnjeg testiranja obezvređenja goodwill-a nastalog u poslovnoj kombinaciji sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" na dan 31. decembra 2012. godine, kao jedinice koje generišu gotovinu (JGG) identifikovane su fiksna telefonija i broadband usluge i mobilna telefonija Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske".

Na dan 31. decembra 2012. godine, godišnje testiranje obezvređenja goodwill-a nastalog u poslovnoj kombinaciji sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD-WIN" izvršeno je za celinu Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD-WIN" kao jedinice koja generiše gotovinu.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine goodwill nastao prilikom sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" je bio alocirano na JGG kako sledi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Fiksna telefonija i broadband usluge	6,026,842	5,545,758
Mobilna telefonija	30,177,591	27,768,707
	<u>36,204,433</u>	<u>33,314,465</u>

Goodwill se u osnovi sastoji od dva elementa, going concern elementa stečenog biznisa ("Telekom Srpske") i sinergije koju kupac očekuje da će ostvariti kao rezultat poslovne kombinacije. Matično preduzeće očekuje da će najznačajnija sinergija biti ostvarena na nivou preduzeća "Telekom Srpske" kao celine.

Nadoknadivi iznos JGG za pomenuta Konsolidovana zavisna preduzeća je određen na osnovu obračuna vrednosti u upotrebi utvrđene metodom diskontovanog novčanog toka.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Testiranje goodwill-a na obezvređenje (Nastavak)

Analiza je zasnovana na budžetu Konsolidovanog zavisnog preduzeća “Telekom Srpske” za 2013. godinu, kao i očekivanjima rukovodstva Konsolidovanih zavisnih preduzeća “Telekom Srpske” i “HD-WIN” o njihovom poslovanju u periodu od 2013. do 2017. godine. Upotrebne vrednosti JGG procenjene su kao sume sadašnjih vrednosti neto novčanih tokova za koje se očekuje da će biti generisani upotrebom investiranog poslovnog kapitala.

Za Konsolidovano zavisno preduzeće “Telekom Srpske” u 2014. godini je projektovan rast ukupnih prihoda od fiksne telefonije i broadband usluga od 6.3%, dok u 2017. godini isti iznosi 3.5%. Takođe je predviđena stopa rasta ukupnih prihoda mobilne telefonije u 2014. godini od 3.4% i 6,1% u 2017. godini. Projektovani rast ukupnih poslovnih prihoda Konsolidovanog zavisnog preduzeća “HD-WIN” se kreće između 10.5% u 2014. godini i 6.8% u 2017. godini.

Ključne pretpostavke korišćene za obračun vrednosti JGG bile su:

- Utvrđivanje vrednosti u upotrebi JGG zasnovano je na proceni budućih novčanih priliva koje je moguće ostvariti kontinuiranom upotrebom JGG. Projekcije korišćene prilikom ocene vrednosti u upotrebi fiksne telefonije i broadband usluga i mobilne telefonije “Telekom Srpske” kao JGG i “HD-WIN” kao JGG pokrivaju petogodišnji period od 2013. do 2017. godine.
- Prilikom utvrđivanja vrednosti u upotrebi projekcija budućeg poslovanja izrađena je za JGG u trenutnim okolnostima njenog poslovanja. Novčani odlivi i prilivi koji su rezultat aktivnosti uvođenja novih tehnologija ne uzimaju se u obzir.
- Beta koeficijent je mera kolebljivosti prinosa na individualnu akciju u zavisnosti od fluktuacije tržišta u celini. Na dan procene, Beta koeficijent grupa kompanija uporedivih sa “Telekom Srpske” i “HD-WIN” izračunat je kao srednja vrednost (medijana) Beta koeficijenata uporedivih kompanija bez uzimanja u obzir njihove strukture finansiranja, a zatim korigovan za srednju vrednost (medijanu) odnosa duga i kapitala uporedivih kompanija u okviru iste industrijske grane, kako bi se uzeo u obzir i uticaj njihove finansijske strukture. Ovako izračunat Beta koeficijent iznosi 0.5 u fiksnoj telefoniji i segmentu broadband usluga i 0.6 u mobilnoj telefoniji “Telekom Srpske”, a za “HD-WIN” 1.0.
- Adekvatna diskontna stopa je utvrđena kao prosečna ponderisana cena kapitala (PPPK). PPPK za Konsolidovano zavisno preduzeće “Telekom Srpske” iznosi 9.6% u fiksnoj telefoniji i segmentu broadband usluga i 9.4% u mobilnoj telefoniji, dok za Konsolidovano zavisno preduzeće “HD-WIN” iznosi 14.0%. PPPK je korišćena kako bi se projektovani neto novčani tokovi za period od 2013. do 2017. godine, uključujući i rezidualnu vrednost, sveli na njihovu sadašnju vrednost.

Poređenje nadoknadivog iznosa i knjigovodstvene vrednosti svake JGG na dan 31. decembra 2012. godine prikazano je kako sledi:

TELEKOM SRPSKE - FIKSNA TELEFONIJA I BROADBAND USLUGE	U 000 RSD	U 000 KM
Nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	74,542,346	1,282,047
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	41,507,798	713,889
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	33,034,548	568,158
ZAKLJUČAK	Ne postoji umanjenje vrednosti	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Testiranje goodwill-a na obezvređenje (Nastavak)

TELEKOM SRPSKE - MOBILNA TELEFONIJA	<u>U 000 RSD</u>	<u>U 000 KM</u>
Nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	78,442,883	1,349,132
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	<u>68,708,818</u>	<u>1,181,716</u>
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	<u>9,734,065</u>	<u>167,416</u>

ZAKLJUČAK

Ne postoji umanjenje vrednosti

HD-WIN

U 000 RSD

Nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	707,033
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	<u>651,005</u>
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	<u>56,028</u>

ZAKLJUČAK

Ne postoji umanjenje vrednosti

Na osnovu sprovedenih testova obezvređenja, nisu postojale indikacije umanjenja vrednosti goodwill-a nastalog prilikom sticanja Konsolidovanih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "HD-WIN" na dan 31. decembra 2012. godine, pošto je nadoknadivi iznos svake JGG prevazilazio njenu knjigovodstvenu vrednost.

Odnosi sa kupcima predstavljaju ugovorne odnose sa korisnicima Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Ugovorni odnosi se sastoje od dva sredstva: bilo kojeg važećeg ugovora na dan poslovne kombinacije i ugovornog odnosa koji može biti produžen nakon isteka roka važenja aktuelnog ugovora.

Licence obuhvataju GSM/UMTS licence, ostale licence za mobilnu telefoniju, licence za fiksni bežični pristup (CDMA i WiMAX) i ostale licence.

Na dan 31. decembra 2012. godine, neotpisana vrednost GSM i UMTS licenci iznosi RSD 5,858,592 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 6,112,899 hiljada), neotpisana vrednost licenci za fiksni bežični pristup (CDMA i WiMAX) iznosi RSD 32,975 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 44,490 hiljada), neotpisana vrednost ostalih licenci za mobilnu telefoniju iznosi RSD 3,624,656 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 5,009,160 hiljada) i neotpisana vrednost ostalih licenci iznosi RSD 224,467 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 385,800 hiljada).

U aprilu 2007. godine Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" su od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore odobrene dve licence: Licenca za građenje, posjedovanje i eksploataciju kombinovane mobilne javne telekomunikacione mreže i pružanje mobilnih javnih telekomunikacionih servisa u skladu sa GSM/DCS-1800 i IMT-2000/UMTS (UMTS i GSM mreža), kao i Licenca za pružanje javnih telekomunikacionih servisa putem fiksnog bežičnog pristupa u radio-frekvencijskom opsegu 3400-3600 MHz (WiMAX) u vrednosti od EUR 16 miliona, odnosno EUR 1.05 miliona. Licence važe na teritoriji Crne Gore u periodu od 15 godina, odnosno 5 godina od dana stupanja na snagu. Na zahtev Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel", Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore je ovom Konsolidovanom zavisnom preduzeću odobrila produženje važenja WiMAX licence na dodatnih 5 godina od 22. aprila 2012. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.**Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

15. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Kao sredstvo obezbeđenja uredne otplate kreditnog aranžmana zaključenog sa Novom Ljubljanskom bankom - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija, uspostavljena je zaloga na Licenci GSM-UMTS br. 01-124 i registrovana pod brojem R-07062000034 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 25(c)/ii/). Neotpisana vrednost založene licence na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 1,126,909 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 1,148,628 hiljada).

Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" dodeljena je Dozvola za pružanje GSM usluga na teritoriji Bosne i Hercegovine od strane Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine na period od 15 godina od dana dodeljivanja počev od 12. oktobra 2004. godine. Neotpisana vrednost ove licence na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 3,708,442 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 3,939,577 hiljada).

Dana 26. marta 2009. godine, Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine je izdala Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" Dozvolu za pružanje mobilnih usluga na univerzalnim mobilnim telekomunikacionim sistemima (UMTS licenca) na period od 15 godina počev od 1. aprila 2009. godine. Neotpisana vrednost ove licence na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 1,023,241 hiljadu (31. decembar 2011. godine: RSD 1,024,697 hiljada).

Na dan 31. decembra 2012. godine Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je izvršilo testiranje nematerijalnih ulaganja zasnovanih na WiMAX tehnologiji i priznalo gubitak od obezvređenja vrednosti u iznosu od RSD 811 hiljada (Napomena 11(e)).

Osim navedenog, rukovodstvo Grupe smatra da nema indikacija da su nematerijalna ulaganja na dan izveštavanja obezvređena.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, TT linije i kablovska kanalizacija i stanovi	Centrale i prenosni uređaji	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
1. januar 2011. godine	104,739,653	123,114,415	13,431,089	10,402,706	24,019,399	275,707,262
Povećanja	-	-	-	-	13,360,698	13,360,698
Aktiviranja	3,502,036	11,750,251	1,039,710	403,152	(16,695,149)	-
Sredstva primljena bez naknade (Napomena 26)	-	-	-	-	26,010	26,010
Povećanje po osnovu poslovne kombinacije	-	-	245,453	1,548	-	247,001
Otuđenja i rashodovanja	(155,336)	(3,064,812)	(408,724)	(15,554)	(504,944)	(4,149,370)
Prenos (sa)/na	(2,323)	36,628	2,044	(23,420)	(866,621)	(853,692)
Prenos sa/(na) zalihe	-	278,831	-	-	(6,170)	272,661
Ostale promene	(716)	7,101	2,412	-	-	8,797
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(182,663)	(187,365)	(37,651)	(5,657)	(55,940)	(469,276)
Stanje na dan						
31. decembra 2011. godine	107,900,651	131,935,049	14,274,333	10,762,775	19,277,283	284,150,091
Povećanja	-	-	-	-	12,955,583	12,955,583
Aktiviranja	3,370,992	9,288,310	1,226,341	374,610	(14,260,253)	-
Sredstva primljena bez naknade (Napomena 26)	100,013	-	-	-	(100,013)	-
Otuđenja i rashodovanja	(55,098)	(8,015,882)	(489,515)	(57,533)	(78,675)	(8,696,703)
Prenos (sa)/na	(2,622)	1,815,960	433,872	(26,884)	(141,324)	2,079,002
Prenos sa/(na) zalihe	165	11,090	2,773	-	(33,203)	(19,175)
Ostale promene	(83,591)	44,214	11,054	(262)	24,381	(4,204)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,208,992	2,363,054	452,551	63,990	308,955	5,397,542
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	113,439,502	137,441,795	15,911,409	11,116,696	17,952,734	295,862,136
Akumulirana ispravka vrednosti i obezvređenje						
1. januar 2011. godine	36,259,516	67,586,088	7,907,089	8,147,841	715,708	120,616,242
Aktiviranja	67,907	376,841	37,236	19,939	(501,923)	-
Amortizacija (Napomena 10)	5,084,955	13,247,950	1,586,476	886,139	736,293	21,541,813
Povećanje po osnovu poslovne kombinacije	-	-	33,874	101	-	33,975
Otuđenja i rashodovanja	(100,709)	(2,060,764)	(346,810)	(14,931)	(281,494)	(2,804,708)
Prenos (sa)/na	(1,025)	1,040	(15)	-	4,654	4,654
Ostale promene	(221)	4,409	1,739	-	-	5,927
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(303)	(1,150)	(2,275)	(226)	202	(3,752)
Stanje na dan						
31. decembra 2011. godine	41,310,120	79,154,414	9,217,314	9,038,863	673,440	139,394,151
Aktiviranja	60,708	568,533	29,269	30,688	(689,198)	-
Amortizacija (Napomena 10)	5,320,803	13,616,054	1,698,405	711,210	429,921	21,776,393
Obezvređenje (Napomena 11(e))	-	37,548	-	-	-	37,548
Otuđenja i rashodovanja	(39,051)	(4,981,513)	(430,441)	(37,074)	(8,485)	(5,496,564)
Prenos (sa)/na	(604)	751,916	181,191	523	19,748	952,774
Ostale promene	(4,957)	5,326	1,307	415	104,519	106,610
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	573,889	1,034,077	222,323	28,013	1,064	1,859,366
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	47,220,908	90,186,355	10,919,368	9,772,638	531,009	158,630,278
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2012. godine	66,218,594	47,255,440	4,992,041	1,344,058	17,421,725	137,231,858
- 31. decembra 2011. godine	66,590,531	52,780,635	5,057,019	1,723,912	18,603,843	144,755,940

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.**Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno**

---

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 45,122,333 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 44,410,255 hiljada).

Na dan 31. decembra 2012. godine, sredstva u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 6,200,471 hiljadu (31. decembar 2011. godine: RSD 6,929,469 hiljada). Grupa je izvršila obračun amortizacije navedenih investicija.

Vrednost investicija u toku na kojima nije bilo ulaganja u periodu dužem od godinu dana iznosi RSD 2,733,650 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 835,075 hiljada).

Rešenjem Agencije za privredne registre broj 6969/06 od 21. novembra 2006. godine izvršen je upis založnog prava na telekomunikacionoj opremi Matičnog preduzeća u korist Ericsson Credit A.B., Švedska. Navedeni kredit je u decembru 2007. godine prenet u korist BNP Paribas, filijala London, o čemu je Matično preduzeće obavешteno (Napomena 25(c)/iii/). Promena založnog poverioca još uvek nije registrovana u Registru založnog prava kod Agencije za privredne registre. Tokom 2010. godine podneti su zahtevi za upis izmene podataka o upisanom založnom pravu koji su odbačeni. Naknadno podnete žalbe su do dana izveštavanja odbačene. Neotpisana vrednost opreme na kojoj je uspostavljena zaloga na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 1,552,036 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 1,919,433 hiljade).

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od strane Nove Ljubljanske banke - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od RSD 1,550,704 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine registrovana je zaloga na telekomunikacionoj opremi koja je nabavljena od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska. Nabavna vrednost založene opreme iznosi RSD 3,499,481 hiljadu. Prijava zaloge izvršena je 24. septembra 2008. godine pod registracionim brojem R-08092400020 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 25(c)/ii/). Zaloga je produžena 22. septembra 2011. godine pod registracionim brojem C-1109220006 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici.

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od strane Societe Generale banka Montenegro a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 230,991 hiljadu na dan 31. decembra 2012. godine registrovana je zaloga na telekomunikacionoj opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, čija nabavna vrednost iznosi RSD 405,861 hiljadu (Napomena 25(c)/ii/).

Dana 16. februara 2011. godine, pod brojem R-11021600017 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici izvršena je registracija zaloge. Zaloga je dopunjena u Registru zaloge dana 6. jula 2011. godine pod brojem M-11070600199 na iznos od RSD 49,013 hiljada, čime je Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" ispunilo ugovornu obavezu da nivo založene opreme do 30. juna 2011. godine iznosi minimum EUR 4 miliona.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od strane Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 51,589 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine registrovana je zaloga na telekomunikacionoj opremi čija nabavna vrednost iznosi RSD 663,182 hiljade. Dana 18. juna 2009. godine je izvršena registracija zaloge na opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Intracom S.A. Telecom Solution, Grčka pod registracionim brojem R-09061800166 u Registru zalogu Privrednog suda u Podgorici (Napomena 25(c)/ii/). Navedena zaloga je produžena 13. juna 2012. godine pod registracionim brojem C120613008 u Registru zalogu Privrednog suda u Podgorici.

U skladu sa Ugovorom o zalozi na telekomunikacionoj opremi od 15. avgusta 2008. godine kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od strane Ericsson Credit A.B., Švedska u iznosu od RSD 2,458,849 hiljada, registrovana je zaloga na telekomunikacionoj opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, čija ukupna nabavna vrednost iznosi RSD 2,892,763 hiljade. Zaloga je prestala dana 8. novembra 2012. godine.

Ugovorene obaveze za ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja koja nisu priznata na dan izveštavanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iznose RSD 2,543,217 hiljada i čine preuzete obaveze (Napomena 33(b)).

Troškovi zakupa u iznosu od RSD 6,077,043 hiljade (2011. godina: RSD 5,383,788 hiljada) koji se uglavnom odnose na zakup poslovnog i skladišnog prostora, kao i prostora za radio bazne stanice prikazani su u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu u okviru poslovnih rashoda.

Na dan 31. decembra 2012. godine Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je izvršilo testiranje WiMAX opreme i priznalo gubitak od obezvređenja vrednosti u iznosu od RSD 37,548 hiljada (Napomena 11(e)).

Osim prethodno navedenog, rukovodstvo Grupe smatra da nema indikacija da su nekretnine i oprema na dan izveštavanja obezvređeni.

17. AVANSI ZA NEKRETNINE I OPREMU

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dati avansi za nekretnine i opremu u:		
- dinarima	115,692	168,941
- devizama	184,669	197,721
Dati avansi za dugoročni zakup	<u>42,247</u>	<u>147,065</u>
	342,608	513,727
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 11(c))</i>	<u>(18,720)</u>	<u>(27,123)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>323,888</u>	<u>486,604</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. OSTALA DUGOROČNA FINANSIJSKA SREDSTVA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Nominalna vrednost kredita datih zaposlenima za:		
- stambenu izgradnju	1,873,559	1,813,739
- otkup stanova	12,783	14,838
Ostali dugoročni krediti	-	1,078
	<u>1,886,342</u>	<u>1,829,655</u>
<i>Minus: Svođenje na tržišnu vrednost kredita</i>	<i>(687,896)</i>	<i>(668,486)</i>
Ukupno krediti	<u>1,198,446</u>	<u>1,161,169</u>
Dugoročna potraživanja	864,831	708,186
Oročeni finansijski depoziti	6,522	350,292
Ostala dugoročna finansijska sredstva	8,208	9,058
Dugoročni zakupi	<u>54,705</u>	<u>166,930</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,132,712</u>	<u>2,395,635</u>

Kreditni odobreni zaposlenima se odnose na sledeće:

- /i/ Beskamatne zajmove plasirane zaposlenima Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita odobrenih zaposlenima Matičnog preduzeća je iskazana u EUR i koriguje se dva puta godišnje za promene u kursu RSD u odnosu na EUR. Ovi krediti se otplaćuju u mesečnim ratama, u većini slučajeva, na period od 25 godina.
- /ii/ Upravni odbor Matičnog preduzeća je 2006. godine doneo Poslovnu politiku rešavanja stambenih potreba zaposlenih. U saradnji sa izabranim poslovnim bankama, zaposlenima su odobreni sledeći krediti: jednokratni zajam za učešće u kreditu sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 godina po isteku grejs perioda, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje i obročni zajam za učešće u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina po isteku grejs perioda, bez devizne klauzule i sa kamatnom stopom od 0.1% godišnje.

Fer vrednost kredita datih zaposlenima zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom po kojoj bi Matično preduzeće moglo da pribavi dugoročne pozajmice i koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente u tekucem izveštajnom periodu - 6.27% godišnje (2011. godina: 5.71% godišnje). Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" je koristilo diskontnu stopu od 5.5% godišnje (2011. godina: 5.5% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Izloženost kreditnom riziku po ovom osnovu je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Grupi obezbeđuje kroz administrativne zabrane. Nijednom kreditu nije prošao rok za naplatu niti mu je vrednost umanjena.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. OSTALA DUGOROČNA FINANSIJSKA SREDSTVA (Nastavak)

Dugoročna potraživanja u iznosu od RSD 864,831 hiljadu na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 708,186 hiljada) se najvećim delom odnose na potraživanja po osnovu Ugovora o zakupu reklamnog prostora na period od 7 godina, kao i ostalih ugovora koje je Matično preduzeće u toku 2011. i 2012. godine zaključilo sa privrednim društvom "Štampa sistem" d.o.o., Beograd u ukupnom iznosu od RSD 815,367 hiljada. Preostali iznos se najvećim delom odnosi na dugoročna potraživanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" od Vlade Republike Srpske u iznosu od RSD 46,648 hiljada.

19. ZALIHE

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Materijal, gorivo i mazivo	4,289,012	4,455,193
Rezervni delovi	1,996,249	1,958,104
Alat i inventar	3,199,456	3,264,380
Otpaci	223,398	15,716
	<u>9,708,115</u>	<u>9,693,393</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
Materijala i rezervnih delova	(221,879)	(21,709)
Alata i inventara u upotrebi	(2,646,818)	(2,646,978)
Otpadaka	(223,398)	(15,716)
	<u>6,616,020</u>	<u>7,008,990</u>
Roba u skladištu	141,396	211,755
Roba u maloprodaji	19,767	33,408
	<u>161,163</u>	<u>245,163</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6,777,183</u>	<u>7,254,153</u>

Troškovi ispravke vrednosti zaliha materijala u iznosu od RSD 221,879 hiljada (2011. godina: RSD 21,709 hiljada) evidentirani su u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 11).

Trošak alata i inventara u upotrebi evidentira se u okviru troškova materijala i održavanja (Napomena 9).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. POTRAŽIVANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Potraživanja od kupaca		
Fiksna telefonija, internet i multimedijalne usluge	11,896,722	10,838,183
Mobilna telefonija	14,153,570	13,855,869
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	1,970,322	1,474,009
Roaming	430,348	390,737
Interkonekcija	1,390,265	1,357,528
Ostala potraživanja	149,045	123,379
	<u>29,990,272</u>	<u>28,039,705</u>
Potraživanja od povezanih pravnih lica		
- OTE (Napomena 32(a))	-	2,876
	-	<u>2,876</u>
Dati avansi za zalihe i usluge	<u>459,360</u>	<u>739,561</u>
Bruto potraživanja	30,449,632	28,782,142
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
Potraživanja od kupaca (Napomena 11(c))	(15,010,927)	(13,655,127)
Datih avansa (Napomena 11(c))	(54,716)	(104,883)
	<u>(15,065,643)</u>	<u>(13,760,010)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>15,383,989</u></u>	<u><u>15,022,132</u></u>

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su najvećim delom nekamatonsna.

Telekomunikaciona preduzeća, članice Grupe, obračunavaju zakonsku zateznu kamatu kupcima svojih usluga za sva potraživanja kojima je istekao period dospeća označen na svakom telefonskom računu. Zakonska zatezna kamata se obračunava za svaki dan prekoračenja plaćanja od strane kupaca. Obračun kamata se vrši automatski, a iznos obračunate kamate je prikazan na telefonskom računu korisnika usluga.

Prosečan period naplate potraživanja od kupaca u toku 2012. godine bio je 46 dana (2011. godina: 47 dana).

Grupa poseduje određene instrumente obezbeđenja naplate potraživanja (primljene menice za date avanse).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Starosna struktura bruto potraživanja na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine je sledeća:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Do 30 dana	11,804,779	11,818,157
Od 30 do 60 dana	2,372,338	2,223,683
Od 60 do 180 dana	2,463,366	2,176,862
Od 180 do 360 dana	1,946,968	2,140,778
Preko 360 dana	<u>11,862,181</u>	<u>10,422,662</u>
Ukupno	<u>30,449,632</u>	<u>28,782,142</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja u iznosu od RSD 15,383,989 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 15,022,132 hiljade) mogu se smatrati u potpunosti naplativim.

Potraživanja čija naplata kasni manje od dva meseca ne smatraju se obezvređenima.

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja po osnovu usluga fiksne i mobilne telefonije u iznosu od RSD 2,469,852 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 1,987,433 hiljade) su dospela, ali ista nisu bila obezvređena. Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od jednog broja nezavisnih kupaca za koje u skorijoj prošlosti nisu ustanovljeni propusti u plaćanju.

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja u iznosu od RSD 15,065,643 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 13,760,010 hiljada) bila su obezvređena i za njih je izvršena ispravka vrednosti u iznosu od RSD 15,065,643 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 13,760,010 hiljada). Procenjeno je da se može očekivati naplata dela ovih potraživanja.

Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine iskazana je u sledećim valutama:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
RSD	10,515,241	10,837,169
EUR	2,500,233	1,992,744
BAM (KM)	2,107,948	1,951,524
Ostale valute	<u>260,567</u>	<u>240,695</u>
Ukupno	<u>15,383,989</u>	<u>15,022,132</u>

Koncentracija kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima nije značajna jer Grupa ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Shodno tome, rukovodstvo Grupe smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja.

Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake prethodno navedene vrste potraživanja. Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. OSTALA TEKUĆA SREDSTVA I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2012.	2011.
Ostala potraživanja		
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	250,799	250,510
Potraživanja za kamatu	61,450	75,329
Potraživanja od zaposlenih	8,772	241,056
Potraživanja za više plaćene poreze	12,307	34,655
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	139,202	139,202
Potraživanja od državnih organa i organizacija	104,843	96,537
Ostala potraživanja	308,507	644,177
	885,880	1,481,466
Tekuće dospeće dugoročnih potraživanja	401,085	50,816
Prethodni PDV koji se ne može odbiti u tekućem mesecu	860,640	740,791
Potraživanja za više plaćeni PDV	13,171	13,892
	873,811	754,683
Kratkoročni finansijski plasmani		
Oročeni dinarski depoziti	400,000	349,308
Oročeni depoziti u stranoj valuti	2,852,557	1,893,487
Ostali plasmani	2,219	1,888
	3,254,776	2,244,683
Aktivna vremenska razgraničenja		
Unapred plaćeni troškovi:		
Otkup TV prava	2,153,628	733,461
Provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita	572,554	73,618
Naknada za odobrenje dugoročnog kredita	14,193	14,096
Zakup	135,378	92,423
Premije osiguranja	18,070	33,555
Naknade za licence i frekvencije	15,129	31,146
Ostalo	105,896	125,754
	3,014,848	1,104,053
Ostala tekuća sredstva, bruto i aktivna vremenska razgraničenja	8,430,400	5,635,701
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 11(c))</i>		
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	(246,596)	(245,167)
Potraživanja za kamatu	(6,650)	(6,147)
Potraživanja od zaposlenih	(4,044)	(4,384)
Potraživanja za više plaćene poreze	(475)	(437)
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	(139,202)	(139,202)
Potraživanja od državnih organa i organizacija	(103,509)	(87,450)
Ostala potraživanja	(85,639)	(140,736)
Kratkoročni finansijski plasmani	(641)	(641)
	(586,756)	(624,164)
Stanje na dan 31. decembra	7,843,644	5,011,537

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. OSTALA TEKUĆA SREDSTVA I AKTIVNA
VREMENSKA RAZGRANIČENJA (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2012. godine, provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita u iznosu od RSD 572,554 hiljade odnose se na razgraničene troškove naknada za Unicredit Bank A.G., filijala London u iznosu od RSD 465,383 hiljade i Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd u iznosu od RSD 107,171 hiljadu po dugoročnom kreditu odobrenom Matičnom preduzeću.

Na dan 31. decembra 2012. godine, kratkoročni finansijski plasmani uključuju iznos od RSD 3,252,557 hiljada koji se odnosi na sredstva oročena kod poslovnih banaka na period do godinu dana.

Ostala tekuća sredstva su najvećim delom nekamatonska. Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost ostalih potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

22. OBRAČUNATI PRIHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Nefakturisani prihodi:		
- međunarodni obračun fiksne telefonije	306,730	417,811
- mobilna telefonija	2,098,224	1,619,107
Ostali obračunati prihodi	<u>67,761</u>	<u>81,284</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,472,715</u>	<u>2,118,202</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja za nefakturisani prihod fiksne telefonije od RSD 306,730 hiljada odnose se na prihod od međunarodnog saobraćaja za novembar i decembar 2012. godine u procenjenom iznosu od RSD 271,728 hiljada i neusaglašene fakture iz međunarodnog saobraćaja za period pre novembra 2012. godine u iznosu od RSD 35,002 hiljade.

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja za nefakturisani prihod mobilne telefonije od RSD 2,098,224 hiljade odnose se na obračunate prihode od roaming usluga najvećim delom za novembar i decembar 2012. godine u procenjenom iznosu od RSD 447,858 hiljada i obračunate, nefakturisane prihode po osnovu Ugovora o internacionalnom GSM roaming-u - Međuoperatorski popusti u iznosu od RSD 1,650,366 hiljada.

23. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

U konsolidovanom izveštaju o tokovima gotovine, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući računi	2,469,879	3,168,057
Devizni računi	13,399,458	14,771,190
Bonovi, blagajna i gotovinski ekvivalenti	<u>9,259</u>	<u>2,629</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>15,878,596</u>	<u>17,941,876</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. KAPITAL

/i/ Akcijski kapital

Matično preduzeće je akcionarsko društvo čiji se upisani i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,000,000,000 običnih akcija bez nominalne vrednosti (31. decembar 2011. godine: 1,080,000 običnih akcija nominalne vrednosti RSD 10 hiljada po akciji).

Na osnovu Zaključka Vlade Republike Srbije 05 broj 023-6816 od 21. septembra 2010. godine i Odluke Upravnog odbora JP PTT saobraćaja "Srbija", Beograd od 20. septembra 2010. godine o prenosu, bez naknade, akcija u Matičnom preduzeću na Republiku Srbiju, JP PTT saobraćaja "Srbija", Beograd i Vlada Republike Srbije su 24. septembra 2010. godine zaključili Ugovor o prenosu, bez naknade, akcija Telekom Srbija a.d., Beograd - Poklonu. Zaključenjem ovog ugovora, Republika Srbija je postala većinski vlasnik Matičnog preduzeća i stekla pravo svojine na 80% akcija u Matičnom preduzeću, predstavljenih sa 864,000 običnih akcija nominalne vrednosti RSD 10 hiljada po jednoj akciji, odnosno ukupne nominalne vrednosti RSD 8,640,000 hiljada. Dana 28. septembra 2010. godine, Republika Srbija upisana je u registar Agencije za privredne registre i Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti kao vlasnik 80% akcija Matičnog preduzeća.

Dana 30. decembra 2011. godine, između Matičnog preduzeća i OTE potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija u Matičnom preduzeću, a s obzirom da je OTE izrazio nameru da istupi iz Matičnog preduzeća, o čemu je postignut odgovarajući dogovor između Matičnog preduzeća i OTE. Skupština akcionara Matičnog preduzeća je dana 16. decembra 2011. godine donela odluku o sticanju sopstvenih akcija, a dana 29. decembra 2011. godine dala posebno odobrenje za potpisivanje ovog Ugovora. Dana 25. januara 2012. godine, Matično preduzeće je u potpunosti isplatilo sredstva na ime učešća manjinskog akcionara OTE u kapitalu Matičnog preduzeća u ukupnom iznosu od EUR 380 miliona: EUR 320 miliona iz kredita i EUR 60 miliona iz sopstvenih sredstava. Nakon ovog datuma, OTE je prestao da bude akcionar Matičnog preduzeća, a Matično preduzeće je postalo vlasnik 20% sopstvenih akcija.

Na 43. redovnoj sednici održanoj dana 20. aprila 2012. godine, Skupština akcionara Matičnog preduzeća je donela Odluku o povećanju osnovnog kapitala (pretvaranjem dela neraspoređene dobiti u osnovni kapital) na iznos od RSD 100 milijardi, koji je bio iskazan kroz 1,080,000 komada običnih akcija bez nominalne vrednosti.

Na istoj sednici Skupštine akcionara Matičnog preduzeća doneta je odluka o izdavanju treće emisije akcija u ukupnom obimu od 1,000,000,000 komada akcija bez nominalne vrednosti kojima se zamenjuje postojećih 1,080,000 komada akcija. Nakon ovoga, vrednost akcijskog kapitala iznosi RSD 100 milijardi i iskazana je kroz 1 milijardu običnih akcija.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine bila je sledeća:

	31.12.2012.	U procentima 31.12.2011.
Republika Srbija	58.11	80.00
Telekom Srbija - otkupljene sopstvene akcije	20.00	-
Građani, zaposleni i bivši zaposleni Matičnog preduzeća	21.89	-
Hellenic Telecommunications Organisation A.E. ("OTE"), Atina	-	20.00
Ukupno	100.00	100.00

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

24. KAPITAL (Nastavak)**/i/ Akcijski kapital (Nastavak)**

Većinski i konačni vlasnik Grupe na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine je Republika Srbija.

Ponderisan prosečan broj akcija u upotrebi za potrebe izračunavanja zarade po akciji iznosi 1,000,000,000 akcija (2011. godina: 1,080,000 akcija).

Upisani akcijski kapital revalorizovan je svake godine, zaključno sa 31. decembrom 2003. godine primenom zvaničnih koeficijenata revalorizacije zasnovanih na indeksu rasta cena na malo, u skladu sa tada važećim propisima o računovodstvu Republike Srbije. Kumulirani efekti revalorizacije, evidentirani na kontu revalorizacionih rezervi, pripisani su akcijskom kapitalu na dan 1. januara 2004. godine prilikom prelaska na MRS/MSFI. Tako utvrđena vrednost akcijskog kapitala bila je evidentirana u poslovnim knjigama Matičnog preduzeća u iznosu od RSD 82,512,552 hiljade, kada je aprilu 2012. godine prenosom dela neraspoređene dobiti u osnovni kapital, ista povećana na iznos od RSD 100 milijardi.

Nova vrednost akcijskog kapitala od RSD 100 milijardi, koja se sastoji od RSD 17,487,874,126.60 u novcu i RSD 82,512,125,873.40 u stvarima, upisana je kod Agencije za privredne registre rešenjem broj 56384/2012 od 26. aprila 2012. godine.

/ii/ Ostali kapital

Ostali kapital u iznosu od RSD 8,588 hiljada na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine je nastao u prethodnom periodu, obaveznom izdvajanjem doprinosa iz zarada zaposlenih Matičnog preduzeća u Fond za finansiranje stanova solidarnosti.

/iii/ Rezerve

Rezerve u iznosu od RSD 21,090,514 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 15,099,742 hiljade) se sastoje od zakonskih rezervi, statutarnih rezervi, rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju (revalorizacione rezerve) i rezervi po osnovu kursnih razlika, odnosno prevođenja finansijskih izveštaja inostranih zavisnih pravnih lica u izveštajnu valutu.

Priroda i svrha svake vrste rezervi unutar kapitala opisana je kako sledi:

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve Grupe nastale su raspodelom dobiti u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima u Republici Srpskoj i ranije važećim Zakonom o preduzećima u Republici Srbiji u iznosu koji ne može biti manji od 5% od neto dobiti za godinu.

Statutarne rezerve

Statutarne rezerve predstavljaju rezerve formirane u prethodnim godinama u skladu sa ranije važećim propisima, prenosom sa kapitala na statutarne rezerve u cilju usklađivanja vrednosti osnovnog kapitala registrovanog u sudskom registru.

Rezerve po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Ove rezerve se koriste za evidentiranje promena u fer vrednosti (dobici/gubici) finansijskih sredstava klasifikovanih u kategoriju raspoloživih za prodaju.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. KAPITAL (Nastavak)

/iii/ Rezerve (Nastavak)

Rezerve po osnovu kursnih razlika

Rezerve po osnovu kursnih razlika se koriste za evidentiranje kursnih razlika nastalih prilikom prevođenja finansijskih izveštaja inostranih zavisnih pravnih lica u izveštajnu valutu, odnosno dinare (RSD).

Promene na rezervama u toku godine prikazane su kako sledi:

	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerve sredstava raspoloživih za prodaju	Rezerve po osnovu kursnih razlika	Ukupne rezerve
Stanje na dan					
1. januara 2011. godine	1,300,525	24,509	254	14,016,786	15,342,074
Raspodela dobiti u zakonske rezerve	268,187	-	-	-	268,187
<i>Priznato u okviru ostalog ukupnog rezultata:</i>					
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(33)	-	(33)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	-	(510,486)	(510,486)
Stanje na dan					
31. decembra 2011. godine	1,568,712	24,509	221	13,506,300	15,099,742
Raspodela dobiti u zakonske rezerve	28,329	-	-	-	28,329
<i>Priznato u okviru ostalog ukupnog rezultata:</i>					
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(32)	-	(32)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	-	5,962,475	5,962,475
Stanje na dan					
31. decembra 2012. godine	1,597,041	24,509	189	19,468,775	21,090,514

/iv/ Osnovna zarada po akciji

	2012.	2011.
Dobit koja pripada vlasnicima kapitala Matičnog preduzeća (A)	10,710,275	21,861,746
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	1,000,000,000	1,080,000
Osnovna zarada po akciji (A/B)	0.01	20.24

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

25. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA

(a) Struktura obaveza po kreditima

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dugoročni krediti		
<i>Finansijski krediti od:</i>		
- banaka u zemlji	20,134,962	-
- banaka u inostranstvu	14,817,303	2,644,471
	<u>34,952,265</u>	<u>2,644,471</u>
<i>Robni krediti</i>	<u>15,927,782</u>	<u>19,620,081</u>
Ukupno dugoročni finansijski i robni krediti	50,880,047	22,264,552
Ostale dugoročne finansijske obaveze	<u>1,796,583</u>	<u>1,103,409</u>
Ukupno dugoročni krediti	52,676,630	23,367,961
Tekuća dospeća dugoročnih kredita		
Kredit od banaka u zemlji	13,119,860	100,098
Kredit od banaka u inostranstvu	9,701,872	21,568,003
Kredit od drugih finansijskih institucija	-	34,800
Robni krediti	9,153,283	9,802,413
Ostale finansijske obaveze	<u>1,029,732</u>	<u>1,589,859</u>
Ukupno tekuća dospeća	33,004,747	33,095,173
Stanje na dan 31. decembra	85,681,377	56,463,134

Fer vrednost obaveza po dugoročnim kreditima, koja je bazirana na tokovima gotovine diskontovanim stopom koja se zasniva na kamatnoj stopi od 6.27% godišnje (2011. godina: 5.71 godišnje), iznosi RSD 51,006,103 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 22,358,328 hiljada).

Fer vrednost tekućih dospeća dugoročnih kredita i ostalih finansijskih obaveza jednaka je njihovom knjigovodstvenom iznosu.

(b) Ročnost dospeća kredita

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Do 1 godine - tekuća dospeća	33,004,747	33,095,173
Od 1 do 2 godine	31,131,396	9,191,608
Od 2 do 3 godine	17,162,357	6,641,225
Od 3 do 4 godine	3,071,957	4,951,601
Od 4 do 5 godina	1,046,008	2,043,787
Preko 5 godina	<u>264,912</u>	<u>539,740</u>
Stanje na dan 31. decembra	85,681,377	56,463,134

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

25. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

	Valuta	<u>31.12.2012.</u>		<u>31.12.2011.</u>	
		U valuti	U RSD '000	U valuti	U RSD '000
<i>/i/ Krediti od banaka u zemlji</i>					
Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd	EUR	286,100,000	32,534,806	-	-
Vojvođanska banka a.d., Novi Sad	EUR	-	-	625,500	65,401
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	37,706	331,582	34,697
Sberbank Srbija a.d., Beograd	EUR	6,000,000	682,310	-	-
		<u>292,431,582</u>	<u>33,254,822</u>	<u>957,082</u>	<u>100,098</u>
<i>/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu</i>					
Unicredit Bank, A.G., filijala London	EUR	183,900,000	20,912,795	-	-
ERB New Europe Funding, Holandija	EUR	15,592,000	1,773,096	8,900,000	931,304
Nova Ljubljanska banka - NLB d.d., Slovenija	EUR	13,636,364	1,550,704	16,666,667	1,744,015
Eurobank EFG Ltd., Kipar	EUR	-	-	11,000,000	1,151,050
Societe Generale banka Montenegro a.d., Crna Gora	EUR	2,031,250	230,991	2,500,000	261,602
Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Crna Gora	EUR	453,656	51,589	2,199,663	230,175
Citibank N.A., Velika Britanija	EUR	-	-	190,120,000	19,894,328
		<u>215,613,270</u>	<u>24,519,175</u>	<u>231,386,330</u>	<u>24,212,474</u>
Kreditni od drugih finansijskih institucija					
EBRD	EUR	-	-	332,565	34,800
		<u>-</u>	<u>-</u>	<u>332,565</u>	<u>34,800</u>
<i>/iii/ Robni krediti u inostranstvu</i>					
BNP Paribas, filijala London	EUR	18,556,248	2,110,185	27,579,945	2,885,990
KfW, Nemačka	EUR	596,700	67,856	1,336,952	139,900
Nokia Siemens, Finska, Austrija i Holandija	EUR	55,223,743	6,279,950	71,113,128	7,441,342
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	34,552,582	3,929,261	36,353,064	3,804,017
Credit Agricole CiB Sverige, Švedska	EUR	20,914,630	2,378,376	27,175,632	2,843,683
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	6,561,946	746,213	14,273,916	1,493,635
Huawei International Pte. Ltd., Singapur	EUR	7,965,971	905,877	5,946,199	622,216
Alcatel Lucent S.A., Francuska	EUR	4,318,341	491,074	5,517,363	577,342
Alcatel Lucent International, Francuska	EUR	3,169,300	360,408	1,309,147	136,990
OTP Bank Plc, Mađarska	EUR	796,810	90,612	1,062,414	111,172
Sitronics, Češka	EUR	451,860	51,385	1,013,430	106,046
Intracom S.A., Grčka	EUR	5,485,635	623,817	5,680,435	594,406
Skandinaviska Enskilda Bank, Švedska	EUR	4,982,470	566,598	6,089,686	637,230
Commerzbank AG, filijala Hamburg	EUR	2,198,946	250,060	3,298,413	345,149
EuroBank EFG Factors S.A., Grčka	EUR	-	-	139,480	14,595
Vlada Kraljevine Španije (Amper i Alcatel)	USD	2,256,290	194,630	2,256,290	182,472
Alcatel Lucent Italia S.p.A., Italija	EUR	474,002	53,903	790,003	82,666
Alcatel Lucent S.p.A., Belgija	EUR	485,332	55,191	1,455,993	152,356
Alcatel Lucent Romania S.p.A., Rumunija	EUR	993,500	112,979	-	-
China Development Bank, filijala Šenžen	EUR	11,057,265	1,257,413	15,787,174	1,651,984
Elsag Datamat S.p.A., Italija	EUR	262,134	29,809	366,987	38,402
Anrtritsu A/S, Danska	EUR	900,004	102,347	-	-
<i>/iv/ Ostali robni krediti</i>			<u>4,423,121</u>		<u>5,560,901</u>
Ukupno robni krediti			<u>25,081,065</u>		<u>29,422,494</u>
<i>/v/ Ostale dugoročne finansijske obaveze</i>			<u>2,826,315</u>		<u>2,693,268</u>
Ukupno krediti			<u>85,681,377</u>		<u>56,463,134</u>
Minus: Tekuća dospeća dugoročnih kredita					
Kreditni od banaka u zemlji			(13,119,860)		(100,098)
Kreditni od banaka u inostranstvu			(9,701,872)		(21,568,003)
Kreditni od drugih finansijskih institucija			-		(34,800)
Robni krediti			(9,153,283)		(9,802,413)
Ostale finansijske obaveze			(1,029,732)		(1,589,859)
			<u>(33,004,747)</u>		<u>(33,095,173)</u>
Ukupno dugoročni krediti			<u>52,676,630</u>		<u>23,367,961</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

25. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

Kamatne stope na dugoročne kredite odobrene od banaka i inostranih dobavljača kreću se u rasponu od Euribor uvećan za 0.8% do Euribor uvećan za 5.95% na godišnjem nivou.

Na robne kredite dobavljača u zemlji Grupa plaća kamatu po stopi od Euribor uvećan za 1.8% do Euribor uvećan za 2% na godišnjem nivou.

Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" plaća kamatu na dugoročne robne i finansijske kredite u rasponu od Euribor uvećan za 2.25% do Euribor uvećan za 6%.

Kreditni odobreni od strane banaka i robni krediti uglavnom dospevaju do 2018. godine.

Grupa obaveze po kreditima plaća u skladu sa ugovorenim dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Grupa biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Grupa nije ulazila u aranžmane zaštite od rizika u pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa.

/i/ Obaveze po kreditu prema Beobanci a.d. u stečaju, Beograd ("Beobanka") u iznosu od RSD 37,706 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine odnose se na dug koji je bivša Narodna banka Jugoslavije ("NBj"), za račun Beobanke a.d. u stečaju, Beograd, kao garanta i Matičnog preduzeća, kao glavnog dužnika, izmirila prema LHB banci, Frankfurt, putem prebijanja na svom računu kod LHB banke. Imajući u vidu da su depoziti NBj kod LHB banke predmet sukcesije, kao i da pitanje rešavanja otplate preostalog dela kredita još uvek nije rešeno, Matično preduzeće nije u mogućnosti da izvrši regulisanje svojih obaveza, iako se obratilo poveriocu sa zahtevom za jednokratnom isplatom obaveza po navedenom osnovu.

/ii/ U cilju finansiranja isplate udela manjinskog akcionara OTE u kapitalu Matičnog preduzeća, kao i za refinansiranje obaveza po Ugovoru o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima, dana 9. januara 2012. godine, Matično preduzeće je sklopilo Ugovor o dugoročnim kreditnim aranžmanima ("Term Facilities Agreement") sa finansijskim institucijama (originalni zajmodavci - 19 banaka), od kojih je Unicredit Bank AG, filijala London zastupnik za kreditni aranžman, a Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd zastupnik za plaćanje.

Ukupna sredstva po kreditu iznose EUR 470 miliona i sastoje se iz dva aranžmana (A i B). Period otplate oba aranžmana je 36 meseci od dana prvog povlačenja Aranžmana A. Dana 25. januara 2012. godine, Matično preduzeće je povuklo sredstva po Aranžmanu A u ukupnom iznosu od EUR 320 miliona. Dana 24. maja 2012. godine, povučena su sredstva po aranžmanu B u iznosu od EUR 150 miliona.

Navedenim Ugovorom o kreditu definisana je obaveza Matičnog preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i finansijske izveštaje za određeni kvartalni period. Pored toga, definisana je i obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2012. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

25. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

/ii/ U cilju finansiranja kupovine 65% akcijskog kapitala preduzeća “Telekom Srpske”, Matično preduzeće je dana 24. maja 2007. godine sklopilo Ugovor o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima (sindikovani zajam) sa Citibank N.A., London (organizator posla), finansijskim institucijama (originalni zajmodavci - 21 banka) i EFG EuroBank Ergasias S.A., Atina (zastupnik). Ukupan iznos sindikovnog zajma je iznosio EUR 700 miliona. U maju 2012. godine Matično preduzeće je u potpunosti otplatilo obaveze po navedenom kreditu.

Na dan 31. decembra 2012. godine obaveze prema ERB New Europe Funding B.V., Holandija iznose RSD 1,773,206 hiljada. Obaveze po kreditu u iznosu od RSD 557,220 hiljada se odnose na kredit odobren Matičnom preduzeću u cilju finansiranja investicionih ulaganja u telekomunikacionu mrežu. Matično preduzeće je povuklo sredstva po ovom kreditu u ukupnom iznosu od EUR 20 miliona. Rok dospeća je 84 meseca od datuma svakog povlačenja, uključujući i grejs period. Kao sredstvo obezbeđenja po navedenom kreditu, Matično preduzeće je izdalo je 10 blanko solo menica (Napomena 31(a)).

Preostali iznos obaveza prema ERB New Europe Funding B.V., Holandija na dan 31. decembra 2012. godine od RSD 1,215,986 hiljada odnosi se na kreditni aranžman odobren 13. septembra 2012. godine Konsolidovanom zavisnom preduzeću “Mtel”, a koji je u potpunosti iskorišćen za otplatu kredita prema Eurobank EFG Ltd, Kipar. Sredstvo obezbeđenja kredita predstavlja 10 blanko menica sa pripadajućim meničnim ovlašćenjima, korporativna garancija Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća “Telekom Srpske”, kao osnivača, za 51% odnosno 49% vrednosti svih potraživanja banke (Napomena 31(b)). Kao sredstvo obezbeđenja garancije, Konsolidovano zavisno preduzeće “Mtel” je izdalo 10 blanko menica sa pripadajućim meničnim ovlašćenjima.

Obaveze prema Novoj Ljubljanskoj banci - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija, po osnovu dugoročno odobrenog kredita Konsolidovanom zavisnom preduzeću “Mtel” u iznosu od RSD 1,550,704 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine, odnose se na kreditni aranžman za kupovinu GSM/UMTS licence, nabavku telekomunikacione opreme i finansiranje početnih troškova. Kao sredstvo obezbeđenja otplate navedenog kredita uspostavljena je zaloga na Licenci GSM/UMTS br. 01-124 izdatoj od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore i registrovana pod brojem R-07062000034 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 15).

Po osnovu navedenog kreditnog aranžmana, osnivači Konsolidovanog zavisnog preduzeća “Mtel” izdali su tzv. “Letter of Comfort” kojim su dali dodatne garancije za očuvanje likvidnosti i solventnosti navedenog zavisnog preduzeća i pravovremeno izmirenje obaveza po ovom osnovu. Pored toga, sredstvo obezbeđenja uredne otplate ovog kredita predstavlja i zaloga I reda nad 85% udela osnivača u Konsolidovanom zavisnom preduzeću “Mtel” registrovana pod brojem R-07062000026 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici, kao i zaloga nad telekomunikacionom opremom nabavljenom od dobavljača Ericsson A.B., Švedska registrovana pod brojem R-08092400020 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 16) i 10 overenih menica sa klauzulom uz menično ovlašćenje. Zaloga je produžena 22. septembra 2011. godine.

Konsolidovano zavisno preduzeće “Mtel” je u obavezi da osigura pozitivnu vrednost kapitala tokom perioda na koji je kredit odobren. U suprotnom, banka ima pravo da zahteva isplatu svih obaveza po kreditu pre ugovorenog perioda. Konsolidovano zavisno preduzeće “Mtel” je na dan 31. decembra 2012. godine ispunilo uslove navedene iz ugovora o kreditu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

25. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

/ii/ Na dan 31. decembra 2012. godine obaveze prema Societe Generale banka Montenegro a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 230,991 hiljadu se odnose na kredit odobren Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel".

Kao sredstvo obezbeđenja navedenog kredita, pored 15 blanko menica sa pripadajućim meničnim ovlašćenjima, uspostavljena je zaloga na telekomunikacionoj opremi kupljenoj od dobavljača Ericsson A.B., Švedska pod registracionim brojem R-11021600017 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici, kao i Pismo podrške Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Zaloga je dopunjena u Registru zaloge 6. jula 2011. godine pod brojem M-11070600199 na iznos RSD 49,013 hiljada, čime je Konsolidovano zavisno preduzeće ispunilo ugovornu obavezu da vrednost založene opreme do 30. juna 2011. godine iznosi minimum EUR 4 miliona (Napomena 16).

Obaveze prema Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 51,589 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine, odnose se na kreditni aranžman odobren Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" u 2009. godini. Sredstvo obezbeđenja uredne otplate kredita predstavlja zaloga nad telekomunikacionom opremom nabavljenom od inostranog dobavljača Intracom S.A. Telecom Solution, Grčka, registrovana pod brojem R-09061800166 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 16) i 20 overenih menica uz menično ovlašćenje.

/iii/ Na dan 31. decembra 2012. godine, obaveze prema BNP Paribas, filijala London, iznose RSD 2,110,185 hiljada. Kredit je inicijalno bio odobren Matičnom preduzeću od strane Ericsson Credit A.B., Švedska, a kao sredstvo obezbeđenja uspostavljeno je založno pravo na opremi Matičnog preduzeća (Napomena 16). Založno pravo upisano je u Registru založnog prava kod Agencije za privredne registre, na osnovu odgovarajućih Ugovora i Rešenja Agencije. Obaveze prema Ericsson Credit A.B., Švedska prenete su u toku 2006. i 2007. godine na BNP Paribas, filijala London. Promena založnog poverioca još uvek nije izvršena u Registru založnog prava.

Ugovorima o kreditu sa Ericsson Credit A.B., Švedska i BNP Paribas, filijala London, definisana je obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2012. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Obaveze Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel" po Ugovoru o kreditu sa Ericsson A.B., Švedska, koji je sklopljen 29. septembra 2011. godine, iznose RSD 127,377 hiljada. Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je preuzelo obavezu da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima (pokazatelj pokrivenosti duga, ukupne zaduženosti u odnosu na kapital i pokazatelj tekuće likvidnosti). Sredstvo obezbeđenja po ovom kreditu je 12 menica sa pripadajućim meničnim ovlašćenjima.

Na dan 31. decembra 2012. godine Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" zadovoljava dva od tri navedena finansijska pokazatelja, što može dati poveriocu mogućnost da sva svoja potraživanja smatra dospelim u celosti. S obzirom na činjenicu da je Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" u prethodnom periodu na vreme ispunjavalo sve obaveze prema Ericsson A.B., Švedska, na dan izveštavanja ne postoji osnov za reklasifikaciju dugoročnih obaveza po kreditu na tekuća dospeća dugoročnih kredita.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

25. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)**(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)**

/iv/ Ostali robni krediti iskazani na dan 31. decembra 2012. godine iznose RSD 4,423,121 hiljadu (31. decembar 2011. godine: RSD 5,560,901 hiljadu), najvećim delom se odnose na finansiranje opreme i radova.

Ukupna ugovorena vrednost uglavnom se finansira sa 10% avansa, a 90% se finansira iz kredita dobavljača. Period otplate odobrenog iznosa kredita, kao i grejs period zavise od ugovorene vrednosti kredita. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni odgovarajućim brojem blanko menica koje su izdate u korist izvođača radova (Napomena 31).

/v/ Ostale dugoročne finansijske obaveze u iznosu od RSD 2,826,315 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 2,693,268 hiljada) se najvećim delom odnose na obaveze Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD WIN" po osnovu otkupljenih TV prava za prenos sportskih sadržaja za period od 2014. do 2017. godine u ukupnom iznosu od RSD 1,889,780 hiljada.

Pored toga, ostale finansijske obaveze na dan 31. decembra 2012. godine uključuju i obaveze po osnovu UMTS licence koja je dodeljena Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" od strane Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, u iznosu od RSD 933,003 hiljade (KM 16.0 miliona).

Tekuća dospeća navedenih dugoročnih finansijskih obaveza iznose RSD 1,029,732 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine.

/vi/ Nepovućeni iznos odobrenih robnih kredita na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 2,543,217 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 3,510,840 hiljada). Svi nepovućeni krediti su sa promenljivom kamatnom stopom.

Neiskorišćene kreditne linije sa rokom isteka do jedne godine iznose RSD 441,875 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 679,827 hiljada), sa rokom isteka od jedne do pet godina RSD 1,923,152 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 2,626,615 hiljada) i preko pet godina RSD 178,190 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 204,398 hiljada).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. ODLOŽENI PRIHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Priljeni pokloni od mesnih zajednica	1,482,182	1,661,615
Priljeni pokloni od dobavljača mobilne telefonije	721,583	911,338
Priljeni pokloni od ostalih dobavljača	154,542	173,984
Donacije	325,248	263,840
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,683,555</u>	<u>3,010,777</u>

Nema neispunjenih uslova ili potencijalnih obaveza koje su u vezi sa navedenim primljenim poklonima i donacijama.

Promene na odloženim prihodima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje na dan 1. januara	3,010,777	3,744,788
Povećanja u toku godine - primljena sredstva bez naknade (Napomena 16)	100,013	26,010
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 6)	(443,537)	(437,787)
Ostale promene i kursne razlike po osnovu preračuna valuta	16,302	(322,234)
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,683,555</u>	<u>3,010,777</u>

Ostale promene nastale u toku 2011. godine u iznosu od RSD 316,975 hiljada, najvećim delom se odnose na korekciju vrednosti poklonjenih osnovnih sredstava od dobavljača. Proporcionalno je umanjena vrednost isporučene opreme iz ugovora o isporuci, pošto su se poklonjena sredstva mogla alocirati na specifične nabavke.

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost odloženih prihoda odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

Grupa je u toku izveštajnog perioda primila sredstva bez naknade od sledećih pravnih lica:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Lokalne opštine	92,762	20,054
Ericsson A.B., Švedska	-	1,087
Ostali	7,251	4,869
Ukupno	<u>100,013</u>	<u>26,010</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za otpremnine		
po osnovu redovnog odlaska u penziju	885,799	759,554
Obaveze za jubilarne nagrade	<u>1,250,054</u>	<u>1,152,287</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,135,853</u>	<u>1,911,841</u>

Promene na obavezama za primanja zaposlenih u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Otpremnine</u>	<u>Jubilarne nagrade</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2011. godine	912,591	1,387,918	2,300,509
Rezervisanja u toku godine			
(Napomena 11)	1,220	8,266	9,486
Iskorišćena rezervisanja	(25,298)	(146,428)	(171,726)
Ukidanje u korist prihoda			
(Napomena 6)	(98,646)	(120,013)	(218,659)
Kursne razlike po osnovu			
preračuna valuta	<u>(30,313)</u>	<u>22,544</u>	<u>(7,769)</u>
Stanje na dan			
31. decembra 2011. godine	<u>759,554</u>	<u>1,152,287</u>	<u>1,911,841</u>
Rezervisanja u toku godine			
(Napomena 11)	133,737	226,441	360,178
Iskorišćena rezervisanja	(19,734)	(146,341)	(166,075)
Kursne razlike po osnovu			
preračuna valuta	<u>12,242</u>	<u>17,667</u>	<u>29,909</u>
Stanje na dan			
31. decembra 2012. godine	<u>885,799</u>	<u>1,250,054</u>	<u>2,135,853</u>

Obaveze za dugoročna primanja zaposlenih evidentirane su na bazi izveštaja ovlašćenog aktuaru sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine i iste su iskazane u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima Grupe, na osnovu pretpostavki koje su primenjive na ekonomsko okruženje u kome posluju Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća.

U Matičnom preduzeću, prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 9% koja odgovara dugoročnoj stopi prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti, odnosno obveznice Republike Srbije, zapise trezora Narodne banke Srbije i akcije preduzeća sa listinga A kojima se trguje na Beogradskoj berzi. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Obaveze za dugoročna primanja zaposlenih su utvrđene na osnovu Kolektivnog ugovora Matičnog preduzeća i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 6% godišnje, što odgovara dugoročno projektovanoj stopi inflacije u Republici Srbiji i srednjoj meri napredovanja zaposlenih u službi, kao i stopi fluktuacije zaposlenih koja se u zavisnosti od dužine radnog staža kreće u rasponu od 2% do 7% godišnje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. OBAVEZE ZA PRIMANJA ZAPOSLENIH (Nastavak)

Prilikom obračuna sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" korišćene su sledeće pretpostavke: diskontna stopa od 6.7% godišnje, projektovani rast zarada od 4.2% godišnje, projektovane godine radnog staža za odlazak u penziju - 40 godina za muškarce i 35 godina za žene, projektovana fluktuacija zaposlenih na osnovu podataka o istorijskom kretanju zaposlenih u prethodnom periodu, zvanično objavljene stope mortaliteta iz okruženja, kao i ostali uslovi neophodni za ostvarivanje prava zaposlenih na dugoročna primanja.

28. REZERVISANJA ZA OSTALE OBAVEZE

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Rezervisanja za sudske sporove	257,603	256,186
Rezervisanja za ostale verovatne događaje	<u>66,893</u>	<u>61,554</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>324,496</u>	<u>317,740</u>

Promene na rezervisanjima za ostale obaveze u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Sudski sporovi</u>	<u>Ostala rezervisanja</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2011. godine	251,601	62,058	313,659
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	32,206	-	32,206
Iskorišćena rezervisanja	(13,594)	-	(13,594)
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 6)	(13,102)	-	(13,102)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(925)	(504)	(1,429)
Stanje na dan			
31. decembra 2011. godine	<u>256,186</u>	<u>61,554</u>	<u>317,740</u>
Rezervisanja u toku godine (Napomena 11)	28,306	-	28,306
Iskorišćena rezervisanja	(20,040)	-	(20,040)
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 6)	(19,384)	-	(19,384)
Ostale promene i kursne razlike po osnovu preračuna valuta	12,535	5,339	17,874
Stanje na dan			
31. decembra 2012. godine	<u>257,603</u>	<u>66,893</u>	<u>324,496</u>

Dugoročna rezervisanja za sudske sporove formirana su na osnovu procene ishoda sporova od strane nadležnih pravnih službi Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća (Napomena 34(a)).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. REZERVISANJA ZA OSTALE OBAVEZE (Nastavak)

Rezervisanja za ostale verovatne događaje u iznosu od RSD 66,893 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 61,554 hiljade) se u celini odnose na rezervisanja formirana od strane Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" za korekcije po predlogu Glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske, a po osnovu nepriznate multilateralne kompenzacije sprovedene u 2002. godini u navedenom iznosu.

29. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobavljači za opremu i usluge	6,950,481	7,247,290
Dobavljači za telekomunikacione usluge:		
- fiksna telefonija	755,853	517,778
- mobilna telefonija	241,656	143,191
- interkonekcija	4,550	21,981
Dobavljači - povezana pravna lica (Napomena 32(a))	-	2,119
Primljeni avansi	<u>139,540</u>	<u>167,431</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>8,092,080</u>	<u>8,099,790</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 2,758,079 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 2,707,245 hiljada) izražene su u stranoj valuti i to najvećim delom u EUR.

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonske. Grupa redovno izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima.

Prosečan period plaćanja obaveza prema dobavljačima u toku 2012. godine je bio 48 dana (2011. godina: 50 dana).

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

30. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Ostale obaveze		
Obaveze za zarade i naknade zarada	519,679	467,202
Obaveze po osnovu kamata	21,995	27,857
Obaveze po osnovu dividendi (a)	992,359	10,217,758
Obaveze prema zaposlenima	33,710	47,106
Ostale obaveze	375,039	265,216
	<u>1,942,782</u>	<u>11,025,139</u>
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi međunarodnog saobraćaja:		
Međunarodni obračun (b)	234,564	279,232
Roaming (c)	2,234,222	1,694,423
Distribucija medijskih sadržaja	216,108	105,943
	<u>2,684,894</u>	<u>2,079,598</u>
Obračunati ostali troškovi:		
Obračunato učešće zaposlenih u dobiti	-	1,484,533
Obračunati troškovi prenetih godišnjih odmora	501,646	429,193
Obračunate obaveze za kamate (d)	1,293,565	282,718
Obračunati drugi troškovi (e)	7,630,274	6,191,471
	<u>9,425,485</u>	<u>8,387,915</u>
Obračunati prihodi budućeg perioda:		
Unapred naplaćeni prihodi mobilne telefonije	847,300	895,865
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu prodaje čip kartica	11,859	16,994
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu zakupa	480,312	402,912
Pretplate za fiksni telefonski priključak	1,249,630	1,295,420
Ostali obračunati prihodi	85,783	27,273
	<u>2,674,884</u>	<u>2,638,464</u>
Razgraničene obaveze za PDV	181,886	227,072
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda (f)	1,192,994	1,098,578
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>18,102,925</u></u>	<u><u>25,456,766</u></u>

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

30. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PASIVNA
VREMENSKA RAZGRANIČENJA (Nastavak)

- (a) Obaveze po osnovu dividendi na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od RSD 992,359 hiljada se u celini odnose na obaveze za dividende Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" prema manjinskim akcionarima.
- (b) Na dan 31. decembra 2012. godine, obračunati troškovi fiksnog međunarodnog saobraćaja u iznosu od RSD 234,564 hiljade odnose se na nefakturisane troškove međunarodnog saobraćaja za mesec novembar i decembar 2012. godine u procenjenom iznosu od RSD 205,646 hiljada, kao i neusaglašene fakture po osnovu međunarodnog saobraćaja za period pre novembra 2012. godine u iznosu od RSD 28,918 hiljada.
- (c) Na dan 31. decembra 2012. godine, obračunati troškovi roaminga u iznosu od RSD 2,234,222 hiljade odnose se na nefakturisane roaming usluge najvećim delom za novembar i decembar 2012. godine u procenjenom iznosu od RSD 630,135 hiljada, kao i obračunate nefakturisane rashode po osnovu Ugovora o internacionalnom GSM roamingu - Međuoperatorski popusti u iznosu od RSD 1,604,087 hiljada.
- (d) Obračunate obaveze za kamate na dan 31. decembra 2012. godine od RSD 1,293,565 hiljada uključuju iznos od RSD 1,177,077 hiljada, koji se odnosi na obračunate kamate po osnovu sindikovanog zajma odobrenog Matičnom preduzeću od strane Unicredit Bank A.G., filijala London (31. decembar 2011. godine: sindikovani zajam dobijen od Citibank N.A., London u iznosu od RSD 96,792 hiljade).
- (e) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 7,630,274 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine, odnose se najvećim delom na procenjene, nefakturisane troškove usluga i radova izvršenih od strane dobavljača u toku 2012. godine.
- (f) U septembru 2012. godine u Republici Srbiji usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93 od 28. septembra 2012. godine). Najznačajnije izmene koje se primenjuju od 1. oktobra 2012. godine se odnose na povećanje opšte stope PDV-a sa 18% na 20% za promet dobara/usluga koji se izvrši posle 1. oktobra 2012. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Date menice (a)	5,456,331	10,100,998
Garancije za račun Grupe (b)	3,514,715	1,313,450
Nekretnine i oprema u likvidaciji	360,990	1,141,475
Ostala vanbilansna evidencija	<u>2,217,445</u>	<u>2,998,467</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>11,549,481</u>	<u>15,554,390</u>

- (a) Date menice izdate su u korist banaka, državnih organa i dobavljača kao instrument obezbeđenja plaćanja dospelih obaveza po osnovu primljenih kredita i ostalih dugoročnih obaveza, odnosno po osnovu redovnog poslovanja.

Date menice u korist državnih organa se najvećim delom odnose na sredstva obezbeđenja plaćanja obaveza Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine za UMTS licencu Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske".

Pregled izdatih menica prikazan je u narednoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Menice izdate u korist:		
- banaka	3,927,397	5,764,933
- državnih organa	1,203,502	3,429,358
- dobavljača	<u>325,432</u>	<u>906,707</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>5,456,331</u>	<u>10,100,998</u>

- (b) Primljene garancije predstavljaju garancije izdate od strane banaka za račun Grupe, kao sredstvo obezbeđenja za kredite i ostale dugoročne obaveze.

Garancije u iznosu od RSD 3,514,715 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine se najvećim delom odnose na garancije izdate od strane Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd u iznosu RSD 1,031,141 hiljadu i Banca Intesa a.d., Beograd u iznosu od RSD 227,437 hiljada, kao sredstvo obezbeđenja plaćanja obaveza Matičnog preduzeća prema UEFA. Ove garancije su važeće do 30. juna 2015. godine.

Pored navedenog, u septembru 2012. godine Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" su izdali korporativnu garanciju u korist ERB New Europe Funding B.V., Holandija u visini od 51%, odnosno 49% vrednosti obaveza po osnovu kredita koji je navedena banka odobrila Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" u iznosu od EUR 11 miliona.

Na dan 31. decembra 2012. godine Matično preduzeće se javlja i kao jamac po Ugovoru o dugoročnom kreditu odobrenom Konsolidovanom zavisnom preduzeću "HD-WIN" od strane Sberbank Srbija a.d., Beograd u iznosu od EUR 5,909,266 (RSD 671,992 hiljade), na period otplate od 72 meseca.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima.

- (a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima (Napomena 24) prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
POTRAŽIVANJA I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
<i>OTE</i>		
Bruto potraživanja od kupaca (Napomena 20)	-	2,876
Obračunati prihodi iz međunarodnog obračuna	-	14,299
Stanje na dan 31. decembra	-	17,175
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
<i>OTE</i>		
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 29)	-	2,119
Obaveze po osnovu dividendi	-	1,778,895
Obračunati troškovi iz međunarodnog obračuna	-	1,560
Stanje na dan 31. decembra	-	1,782,574

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 24/i/ uz konsolidovane finansijske izveštaje, dana 30. decembra 2011. godine, potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija (20%) u Matičnom preduzeću. Prodaja, odnosno prenos akcija izvršen je 25. januara 2012. godine, nakon čega je OTE prestao da bude akcionar Matičnog preduzeća.

Potraživanja od povezanih pravnih lica su uglavnom proistekla iz transakcija prodaje i dospevala u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma prodaje, odnosno pružanja usluga. Potraživanja po svojoj prirodi nisu bila obezbeđena i nisu imala kamatu.

Obaveze prema povezanim pravnim licima su proistekle uglavnom od kupovnih transakcija i dospevale u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma kupovine, odnosno pružanja usluge. Obaveze nisu sadržale kamatu.

Stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (b) Transakcije sa akcionarima, odnosno prihodi i rashodi nastali u 2012. i 2011. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
OTE		
<i>Prihodi:</i>		
Međunarodni obračun	8,391	207,399
	<u>8,391</u>	<u>207,399</u>
<i>Rashodi:</i>		
Međunarodni obračun	(1,426)	(26,361)
	<u>(1,426)</u>	<u>(26,361)</u>
Neto prihodi	<u><u>6,965</u></u>	<u><u>181,038</u></u>

Prikazani prihodi i rashodi za 2012. godinu odnose se na mesec januar 2012. godine, kada je OTE prestao da bude akcionar Matičnog preduzeća (Napomena 24/i/).

- (c) **Zarade i ostale naknade** direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Grupe (generalni direktor, izvršni direktori, direktori funkcija i sektora) u 2012. i 2011. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Bruto zarade i naknade zarada	497,487	439,428
Naknade troškova službenih putovanja	30,268	28,971
Odobreni stambeni krediti	114,888	144,796
Učešće u dobiti	32,639	90,554
Kreditni za otkup službenih automobila	-	27,989
Ostale naknade	4,609	3,207
Ukupno	<u><u>679,891</u></u>	<u><u>734,945</u></u>

Stambeni krediti dati rukovodstvu odobreni su na period od najviše 25 godina, uz mesečnu otplatu kredita i uslove koji važe za sve zaposlene u Grupi (Napomena 18). Krediti dati rukovodstvu i ostalom rukovodećem osoblju Grupe nisu obezvređeni i stoga za njih nije vršena ispravka vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

33. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Grupe prikazane su u sledećem pregledu:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	14,434,912	11,880,407
Ugovorene obaveze za izgradnju mobilne i fiksne mreže (b)	<u>2,543,217</u>	<u>3,510,840</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>16,978,129</u>	<u>15,391,247</u>

- (a) Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta, vodova i prostora za radio bazne stanice po osnovu zaključenih ugovora. Period zakupa je između 1 i 99 godina, a većina ugovora o zakupu može da se obnovi na kraju perioda zakupa po tržišnoj ceni.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Do 1 godine	2,524,085	2,105,574
Od 1 do 5 godina	7,771,265	5,923,149
Preko 5 godina	<u>4,139,562</u>	<u>3,851,684</u>
	<u>14,434,912</u>	<u>11,880,407</u>

Obaveze po osnovu operativnog lizinga ne uključuju preuzete obaveze Matičnog preduzeća prema JP PT saobraćaja "Srbija", imajući u vidu da je Ugovor o zakupu zaključen na neodređeno vreme. Navedenim ugovorom je definisan mesečni iznos zakupnine od EUR 2,034,284.

- (b) Ugovorene obaveze u vezi sa izgradnjom mobilne i fiksne mreže se odnose na izgradnju i proširenje kapaciteta mobilne i fiksne telefonije u skladu sa zaključenim ugovorima sa isporučiocima opreme i kreditorima. Radi se o ugovorenim, nerealizovanim isporukama na dan izveštavanja. Navedene obaveze najvećim delom dospevaju u periodu od jedne do pet godina od datuma isporuke, odnosno pružanja usluge predviđene ugovorom (Napomene 16 i 25(c)/vi/).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

34. POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Sudski sporovi**

Na dan 31. decembra 2012. godine, Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 5,670,223 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 4,375,548 hiljada), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Od navedenog iznosa, procenjene potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Matičnog preduzeća iznose RSD 1,526,124 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 786,282 hiljade), dok se preostali tužbeni zahtevi odnose na sledeća Konsolidovana zavisna preduzeća: "Telekom Srpske" u iznosu od RSD 4,032,497 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 3,484,227 hiljada), "Mtel" u iznosu od RSD 21,067 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 19,938 hiljada), "Fibernet" u iznosu od RSD 81,019 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 74,552 hiljade), "Telus" u iznosu od RSD 6,787 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 10,549 hiljada) i "HD-WIN" u iznosu od RSD 2,729 hiljada.

Na dan 31. decembra 2012. godine najznačajniji sporovi, koji se vode protiv Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" su pokrenuti od strane "Aneks" d.o.o., Banja Luka, "Crumb group" d.o.o., Bjeljina i Brčko Distrikt.

Pored navedenih sporova, nakon što je u martu 2012. godine nadležni sud Matičnom preduzeću izdao klauzulu pravosnažnosti na rešenje o povlačenju tužbe podnete od strane tužioca korporacije "Herm Multinational Corporation", Sjedinjene Američke Države, tužilac je u junu 2012. godine ponovo podneo tužbu protiv "Jat Airways" a.d., Beograd, Matičnog preduzeća i Republike Srbije radi duga i naknade štete u iznosu od EUR 1,459,250.48 koji je utvrđen rešenjem suda kojim se utvrđuje da je postupak pokrenut, s tim što iznos naveden u tužbi glasi EUR 1,459,250,479.

Tužbeni zahtev proističe iz tvrdnji tužioca da je on pravni naslednik preduzeća "Slovenj Gradec" d.o.o., Slovenija i da prema njemu nisu izmirene obaveze po Ugovoru o izgradnji poslovne zgrade u Bulevaru umetnosti br. 16, Novi Beograd. Ugovor o izgradnji navedene poslovne zgrade je za prvu fazu zaključio "Jat Airways" a.d., Beograd 1988. godine, a za drugu fazu izgradnje "Jat Airways" a.d., Beograd i JP PTT saobraćaja "Srbija", Beograd 1994. godine, odnosno značajno pre osnivanja Matičnog preduzeća.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 28. uz konsolidovane finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2012. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 257,603 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 256,186 hiljada). Rukovodstvo Grupe procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

34. POTENCIJALNE OBAVEZE (Nastavak)**(b) Poreski rizici**

Poreski sistemi Republike Srbije i država u kojima posluju najveća Konsolidovana zavisna preduzeća - Republika Srpska i Crna Gora, su u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji, Republici Srpskoj i Crnoj Gori poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamata i penalima. Rukovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

Dana 3. jula 2012. godine, Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" je uručen Zapisnik o inspekcijском nadzoru, a po pitanju pravilnosti obračunavanja i plaćanja poreza i drugih dažbina za period od 2008. do 2011. godine. U Zapisniku je navedena nepravilnost obračunavanja poreza na dodatu vrednost po osnovu prodaje telefona na popust i ugovorne kazne, odnosno tzv. "penalty fee", koje za posledicu ima manje iskazanu obavezu za porez na dodatu vrednost u ukupnom iznosu od EUR 1,725,966, odnosno RSD 196,274 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine.

Navedene nalaze iz poreskog Zapisnika Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" u celosti osporava. Na Zapisnik su u zakonom propisanom roku dostavljene primedbe. Nakon dostavljenih primedbi Poreska uprava je dana 27. avgusta 2012. godine uručila Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" Rešenje kojim je Zapisnikom utvrđena obaveza poreza na dodatu vrednost smanjena na iznos od EUR 1,113,806, odnosno RSD 126,660 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine. Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je blagovremeno i u zakonskom roku uložilo Žalbu na dostavljeno Rešenje koje u celosti osporava. Do datuma sastavljanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, Poreska uprava nije dostavila konačno Rešenje.

U septembru 2012. godine u Republici Srbiji usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93/2012). Najznačajnije izmene koje se primenjuju od 1. oktobra 2012. godine se odnose na povećanje opšte stope PDV-a sa 18% na 20% za promet dobara/usluga koji se izvrši posle 1. oktobra 2012. godine. U decembru 2012. godine u Republici Srbiji usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 119/2012) koji, između ostalog, propisuje uvećanu stopu poreza na dobit od 15% počev od januara 2013. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA**(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata**

Na dan 31. decembra 2012. godine, za svrhe upravljanja, poslovne aktivnosti Grupe su na osnovu vrsta usluga organizovane u četiri segmenta poslovanja o kojima se izveštava:

- Mobilna telefonija;
- Internet;
- Multimedijalne usluge; i
- Fiksna telefonija i ostale usluge, uključujući i CDMA usluge.

Iako segmenti poslovanja internet i multimedijalne usluge ne ispunjavaju kvantitativne norme koje zahteva MSFI 8 "Segmenti poslovanja", rukovodstvo Grupe je zaključilo da se navedeni segmenti mogu smatrati segmentima o kojima se posebno izveštava, jer rukovodstvo prati njihove poslovne rezultate i očekuje da će isti značajnije doprineti poslovanju Grupe u budućnosti.

Računovodstvene politike izveštajnih segmenata su identične kao i računovodstvene politike Grupe opisane u Napomeni 2. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Dobit, odnosno gubitak segmenta poslovanja o kome se izveštava predstavlja poslovni rezultat svakog segmenta sa uključenom alokacijom svih troškova i to na bazi najboljih procena rukovodstva Grupe. To predstavlja kriterijum o kome se izveštava i koji pregledaju rukovodioci nadležni za donošenje odluka u cilju adekvatne alokacije resursa segmentima, kao i ocene njihovog poslovanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Rezultati segmenata poslovanja o kojima se izveštava za godinu koja se završila 31. decembra 2012. prikazani su u sledećoj tabeli:

	Mobilna telefonija	Internet	Multimedijalne usluge	Fiksna telefonija i ostale usluge	Ukupno
Prihod od prodaje	56,278,358	10,146,339	1,882,151	49,429,553	117,736,401
Ostali poslovni prihodi	1,956,650	91,047	22,764	2,415,232	4,485,693
Interni obračun između segmenata	4,308,197	70	-	10,557,207	14,865,474
Poslovni prihodi	62,543,205	10,237,456	1,904,915	62,401,992	137,087,568
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(4,987,428)	(1,621,394)	(779,390)	(11,901,148)	(19,289,360)
Troškovi operatora	(7,422,428)	-	-	(6,312,648)	(13,735,076)
Troškovi materijala i održavanja	(8,925,210)	(906,551)	(241,593)	(5,528,390)	(15,601,744)
Troškovi amortizacije	(10,474,932)	(482,717)	(1,095,783)	(13,712,261)	(25,765,693)
Troškovi zakupa	(2,686,340)	(369,728)	(191,005)	(2,829,970)	(6,077,043)
Ostali poslovni rashodi	(10,113,234)	(873,075)	(1,810,224)	(7,300,656)	(20,097,189)
Interni obračun između segmenata	(6,825,419)	(3,725,032)	-	(4,315,023)	(14,865,474)
Poslovni rashodi	(51,434,991)	(7,978,497)	(4,117,995)	(51,900,096)	(115,431,579)
Poslovna dobit/(gubitak)	11,108,214	2,258,959	(2,213,080)	10,501,896	21,655,989
Prihodi od kamata	526,603	55,979	7,148	763,663	1,353,393
Rashodi kamata	(2,139,679)	(301,553)	(93,091)	(2,054,536)	(4,588,859)
Negativne kursne razlike, neto	(2,764,189)	(440,887)	(77,543)	(3,182,460)	(6,465,079)
Ostali finansijski prihodi, neto	29,592	18	10	85	29,705
	(4,347,673)	(686,443)	(163,476)	(4,473,248)	(9,670,840)
Dobit/(gubitak) pre oporezivanja	6,760,541	1,572,516	(2,376,556)	6,028,648	11,985,149
Porez na dobit, neto	137,075	22,437	4,174	136,765	300,451
Neto dobit/(gubitak)	6,897,616	1,594,953	(2,372,382)	6,165,413	12,285,600

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Rezultati segmenata poslovanja o kojima se izveštava za godinu koja se završila 31. decembra 2011. prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>Mobilna telefonija</u>	<u>Internet</u>	<u>Multimedijalne usluge</u>	<u>Fiksna telefonija i ostale usluge</u>	<u>Ukupno</u>
Prihod od prodaje	52,536,925	8,610,441	1,068,524	50,914,142	113,130,032
Ostali poslovni prihodi	2,746,685	157,154	37,389	2,011,204	4,952,432
Interni obračun između segmenata	4,508,670	63	-	8,578,143	13,086,876
Poslovni prihodi	59,792,280	8,767,658	1,105,913	61,503,489	131,169,340
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(4,141,740)	(1,705,941)	(899,494)	(14,079,235)	(20,826,410)
Troškovi operatora	(6,824,006)	-	-	(6,229,936)	(13,053,942)
Troškovi materijala i održavanja	(7,773,159)	(740,244)	(170,622)	(5,654,754)	(14,338,779)
Troškovi amortizacije	(10,380,196)	(493,770)	(768,905)	(13,868,691)	(25,511,562)
Troškovi zakupa	(2,169,361)	(356,428)	(198,672)	(2,659,327)	(5,383,788)
Ostali poslovni rashodi	(7,363,765)	(755,760)	(1,068,499)	(5,818,377)	(15,006,401)
Interni obračun između segmenata	(5,542,344)	(3,027,624)	-	(4,516,908)	(13,086,876)
Poslovni rashodi	(44,194,571)	(7,079,767)	(3,106,192)	(52,827,228)	(107,207,758)
Poslovna dobit/(gubitak)	15,597,709	1,687,891	(2,000,279)	8,676,261	23,961,582
Prihodi od kamata	603,192	62,677	6,439	777,163	1,449,471
Rashodi kamata	(1,237,950)	(45,367)	(52,082)	(717,292)	(2,052,691)
Pozitivne kursne razlike, neto	518,447	17,086	9,927	488,209	1,033,669
Ostali finansijski prihodi, neto	12,425	-	-	170,482	182,907
	(103,886)	34,396	(35,716)	718,562	613,356
Dobit/(gubitak) pre oporezivanja	15,493,823	1,722,287	(2,035,995)	9,394,823	24,574,938
Porez na dobit, neto	(613,530)	(89,965)	(11,348)	(631,089)	(1,345,932)
Neto dobit/(gubitak)	14,880,293	1,632,322	(2,047,343)	8,763,734	23,229,006

Interni prihodi i rashodi između segmenata u toku godine se eliminišu prilikom konsolidacije.

Prihodi od prodaje operativnih segmenata proističu od pružanja usluga fiksne i mobilne telefonije, maloprodaje interneta, pružanja multimedijalnih usluga, CDMA i ostalih usluga eksternim kupcima. Detaljan pregled prihoda od prodaje po vrstama usluga obelodanjen je u Napomeni 5. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Prihod od prodaje, odnosno pružanja usluga eksternim kupcima o kom se izveštavaju organi upravljanja odmerava se na način koji je konzistentan odmeravanju u konsolidovanom izveštaju o ukupnom rezultatu Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Sredstva i obaveze segmenata poslovanja o kojima se izveštava sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine i kapitalna ulaganja u toku godine prikazana su kao što sledi:

	<u>Mobilna telefonija</u>	<u>Internet</u>	<u>Multimedijalne usluge</u>	<u>Fiksna telefonija i ostale usluge</u>	<u>Ukupno</u>
Sredstva	<u>77,999,955</u>	<u>5,581,259</u>	<u>2,952,889</u>	<u>128,704,300</u>	<u>215,238,403</u>
Obaveze	<u>55,065,597</u>	<u>6,218,985</u>	<u>4,623,004</u>	<u>51,112,700</u>	<u>117,020,286</u>
Kapitalna ulaganja (Napomene 15 i 16)	<u>5,250,173</u>	<u>283,711</u>	<u>2,550,325</u>	<u>7,271,192</u>	<u>15,355,401</u>

Sredstva segmenata poslovanja ne obuhvataju goodwill (RSD 36,717,363 hiljade), odložena poreska sredstva (RSD 2,699,796 hiljada) i potraživanja za više plaćeni porez na dobit (RSD 869,592 hiljade), dok obaveze ne obuhvataju odložene poreske obaveze (RSD 1,951,439 hiljada), pošto se navedena sredstva i obaveze odnose na Grupu kao celinu.

Kapitalna ulaganja obuhvataju nabavke, odnosno povećanja nematerijalnih ulaganja i nekretnina i opreme u toku izveštajnog perioda.

Sredstva i obaveze segmenata poslovanja o kojima se izveštava sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine i kapitalna ulaganja u toku godine prikazana su kao što sledi:

	<u>Mobilna telefonija</u>	<u>Internet</u>	<u>Multimedijalne usluge</u>	<u>Fiksna telefonija i ostale usluge</u>	<u>Ukupno</u>
Sredstva	<u>82,861,321</u>	<u>5,502,139</u>	<u>1,465,239</u>	<u>133,489,007</u>	<u>223,317,706</u>
Obaveze	<u>50,574,515</u>	<u>2,921,706</u>	<u>2,366,052</u>	<u>39,400,275</u>	<u>95,262,548</u>
Kapitalna ulaganja (Napomene 15 i 16)	<u>5,718,515</u>	<u>340,014</u>	<u>884,259</u>	<u>7,674,035</u>	<u>14,616,823</u>

Sredstva segmenata poslovanja ne obuhvataju goodwill (RSD 33,827,395 hiljada) i odložena poreska sredstva (RSD 1,472,821 hiljadu), dok obaveze ne obuhvataju odložene poreske obaveze (RSD 1,995,958 hiljada) i obaveze za porez na dobit (RSD 136,811 hiljada), pošto se navedena sredstva i obaveze odnose na Grupu kao celinu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(b) Informacije o geografskim oblastima

Zemlja porekla Grupe, koja je istovremeno i nosilac poslovanja je Republika Srbija. Alokacija prihoda je izvršena prema zemlji u kojoj je usluga izvršena. Grupa najveći deo svojih prihoda (67.3%) ostvaruje na teritoriji Republike Srbije.

Na teritoriji Republike Srpske, Grupa ostvaruje 20.8% svojih prihoda, dok se na Crnu Goru odnosi 3.3% ukupnih prihoda. Preostali iznos prihoda (8.6%) odnosi se na usluge međunarodnog obračuna, roaming-a i ostale usluge na inostranom tržištu.

Ukupna sredstva se raspoređuju na osnovu toga gde se nalaze. Ukupna stalna imovina Grupe, osim finansijskih instrumenata odnosno ostalih dugoročnih finansijskih sredstava (Grupa nema sredstva po osnovu planova definisanih primanja i prava po osnovu ugovora o osiguranju) i odloženih poreskih sredstava, koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije iznosi RSD 103,158,511 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine i čini 51.2% stalnih sredstava (31. decembar 2011. godine: RSD 111,132,534 hiljade ili 53.6%).

Stalna imovina Grupe koja se nalazi u ostalim zemljama iznosi RSD 98,277,655 hiljada, odnosno 48.8% (31. decembar 2011. godine: RSD 96,269,032 hiljade ili 46.4%). Od navedenog iznosa, na teritoriji Republike Srpske nalazi se 92.9% (RSD 91,307,960 hiljada), na teritoriji Crne Gore 6.5% stalne imovine Grupe (RSD 6,418,782 hiljade), dok se 0.6% stalne imovine Grupe (RSD 550,913 hiljada) nalazi u drugim zemljama.

(c) Informacije o glavnim kupcima

Grupa ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima prihoda, od kojih nijedan ne prelazi 10% prihoda od prodaje u toku 2012. godine.

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

(a) Odobranje dividendi Matičnom preduzeću

Dana 9. januara 2013. godine Skupština Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telus" donela je Odluku o raspodeli neraspoređene dobiti, utvrđene na osnovu finansijskih izveštaja za 2011. godinu, na dividendu i rezerve. Na ime dividendi Matičnom preduzeću pripada iznos od RSD 300 miliona i isti je u celosti isplaćen 15. januara 2013. godine.

(b) Odobranje dividendi Matičnom preduzeću

U januaru 2013. godine Skupština akcionara Konsolidovanog zavisnog preduzeća "TS:NET" donela je Odluku o isplati dividende iz neraspoređene dobiti po finansijskim izveštajima za 2012. godinu u iznosu od EUR 422 hiljade. Matičnom preduzeću, kao jedinom akcionaru, dana 17. januara 2013. godine isplaćen je iznos od EUR 399 hiljada (neto).

(c) Otplata dela kredita po Ugovoru o dugoročnim kreditnim aranžmanima

Dana 25. januara 2013. godine, Matično preduzeće je izmirilo deo obaveze po sindikovanom kreditu u iznosu od EUR 64 miliona, a u skladu sa odredbama Ugovora o dugoročnim kreditnim aranžmanima sa finansijskim institucijama (Napomena 25(c)/ii/).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

37. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija konsolidovanog izveštaja o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

	<u>2012.</u>	<u>U RSD 2011.</u>
EUR	113.7183	104.6409
USD	86.1763	80.8662
BAM (KM)	58.1432	53.5020
SDR	132.5762	124.1606

**PREDUZEĆE ZA TELEKOMUNIKACIJE
“TELEKOM SRBIJA” a.d., BEOGRAD**

**Konsolidovani finansijski izveštaji
za 2012. godinu u skladu sa
računovodstvenim propisima
Republike Srbije
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
IZJAVA RUKOVODSTVA GRUPE	3
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans uspeha	4
Konsolidovani bilans stanja	5
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu	6
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	7
Konsolidovani statistički aneks	8
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	12 - 101

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Nadzornom odboru Preduzeća za telekomunikacije “Telekom Srbija” a.d., Beograd

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Preduzeća za telekomunikacije “Telekom Srbija” a.d., Beograd i njegovih zavisnih preduzeća (zajedno u daljem tekstu “Grupa”), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine i odgovarajući konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje. Konsolidovani statistički aneks predstavlja sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 46/2006, 111/2009 i 99/2011), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Preduzeća za telekomunikacije “Telekom Srbija” a.d., Beograd i njegovih zavisnih preduzeća na dan 31. decembra 2012. godine, kao i rezultate njihovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u Napomeni 2. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i Nadzornom odboru Preduzeća za telekomunikacije
“Telekom Srbija” a.d., Beograd (Nastavak)

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 34(a) uz konsolidovane finansijske izveštaje u kojoj je obelodanjeno da na dan 31. decembra 2012. godine procenjene potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Grupe iznose RSD 5,670,223 hiljade, ne uzimajući u obzir eventualne efekte po osnovu zateznih kamata. Na osnovu procene ishoda sudskih sporova u toku od strane stručnih pravnih službi Grupe, rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu nastati po ovom osnovu, evidentirana u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe, na dan 31. decembra 2012. godine iznose RSD 257,603 hiljade (Napomena 26). Rukovodstvo Grupe smatra da nije moguće sa prihvatljivom sigurnošću predvideti konačan ishod preostalih sudskih sporova koji su u toku, kao i da po navedenom osnovu Grupa neće snositi materijalno značajne gubitke iznad iznosa za koji je izvršeno rezervisanje. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

Beograd, XX. april 2013. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

**IZJAVA RUKOVODSTVA GRUPE O ODGOVORNOSTI
ZA KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za obezbeđenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija za sastavljanje i prezentaciju konsolidovanih finansijskih izveštaja koji istinito i objektivno prikazuju finansijsku poziciju Grupe na kraju izveštajnog perioda, kao i rezultate poslovanja i tokove gotovine za izveštajni period u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji. Rukovodstvo Grupe je takođe odgovorno za implementaciju odgovarajućih procesa i kontrola u cilju zaštite imovine i sprečavanja, odnosno otkrivanja pronevera i ostalih neregularnosti.

Rukovodstvo Grupe smatra da su pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, prikazanih na stranama 4- 101, korišćene odgovarajuće računovodstvene politike koje su konzistentno primenjene, kao i razumna i oprezna prosuđivanja i procene, što je obezbedilo da prikazani konsolidovani finansijski izveštaji za 2012. godinu budu sastavljeni u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 46/2006, 111/2009 i 99/2011).

Rukovodstvo Preduzeća za telekomunikacije
"Telekom Srbija" a.d., Beograd

Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

Prof. dr Milenko Dželetović
Izvršni direktor za finansije

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	117,736,401	113,130,032
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		45,978	34,572
Ostali poslovni prihodi	6	1,640,556	932,216
		<u>119,422,935</u>	<u>114,096,820</u>
POSLOVNI RASHODI			
Nabavna vrednost prodate robe		(394,644)	(209,843)
Troškovi materijala	7	(8,715,552)	(7,912,281)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	(19,289,360)	(20,826,410)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	9	(26,154,177)	(25,553,254)
Ostali poslovni rashodi	10	(39,016,439)	(35,045,788)
		<u>(93,570,172)</u>	<u>(89,547,576)</u>
POSLOVNI DOBITAK		<u>25,852,763</u>	<u>24,549,244</u>
Finansijski prihodi	11	3,369,354	4,377,151
Finansijski rashodi	12	(13,040,194)	(3,763,795)
Ostali prihodi	13	2,799,159	3,985,644
Ostali rashodi	14	(6,853,794)	(4,430,728)
DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA		<u>12,127,288</u>	<u>24,717,516</u>
NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	15	<u>(142,139)</u>	<u>(142,578)</u>
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		<u>11,985,149</u>	<u>24,574,938</u>
POREZ NA DOBITAK	16		
Poreski rashod perioda		(1,129,447)	(1,752,660)
Odloženi poreski prihodi perioda, neto		1,429,898	406,728
NETO DOBITAK		<u>12,285,600</u>	<u>23,229,006</u>
NETO DOBITAK KOJI PRIPADA:			
Vlasnicima Matičnog pravnog lica		10,710,275	21,861,746
Manjinskim ulagačima		1,575,325	1,367,260
		<u>12,285,600</u>	<u>23,229,006</u>
ZARADA PO AKCIJI			
Vlasnici Matičnog pravnog lica			
Osnovna zarada po akciji	25 /iv/	<u>0.01</u>	<u>20.24</u>

Napomene na stranama od 12 do 101
čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su odobreni od strane Nadzornog odbora dana X. aprila 2013. godine i potpisani su u ime rukovodstva Grupe od strane:

_____
Predrag Ćulibrk
Generalni direktor

_____
Prof. dr Milenko Dželetović
Izvršni direktor za finansije

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2012. godine
U RSD hiljada

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	17	63,944,169	62,337,644
Avansi za nematerijalna ulaganja		40,446	144,690
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	137,222,814	144,744,248
Avansi za nekretnine i opremu	19	283,442	341,914
Učešće u kapitalu		1,438	2,783
Ostali dugoročni finansijski plasmani	20	2,076,569	2,225,922
		<u>203,568,878</u>	<u>209,797,201</u>
Obrtna imovina			
Zalihe	21	6,777,183	7,254,153
Stalna imovina namenjena prodaji		30,761	-
Dati avansi za zalihe i usluge		404,644	634,678
Potraživanja	22	15,279,110	15,245,397
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		869,592	-
Kratkoročni finansijski plasmani		3,655,220	2,294,858
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	23	15,878,596	17,941,876
Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgraničenja	24	6,361,374	3,976,938
		<u>49,256,480</u>	<u>47,347,900</u>
Odložena poreska sredstva	16(c)	<u>2,699,796</u>	<u>1,472,821</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>255,525,154</u>	<u>258,617,922</u>
PASIVA			
Kapital vlasnika Matičnog pravnog lica			
Osnovni kapital	25	100,000,000	82,512,552
Ostali kapital		8,588	8,588
Rezerve		1,621,739	1,593,442
Rezerve po osnovu preračuna valuta		19,468,775	13,506,300
Otkupljene sopstvene akcije		(16,502,510)	-
Neraspoređeni dobitak		11,998,189	44,549,405
		<u>116,594,781</u>	<u>142,170,287</u>
Nekontrolni interes		<u>19,958,648</u>	<u>19,052,318</u>
		<u>136,553,429</u>	<u>161,222,605</u>
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Dugoročna rezervisanja	26	2,460,349	2,229,581
Dugoročni krediti	27	50,880,047	22,264,552
Ostale dugoročne obaveze	27	1,796,583	1,103,409
		<u>55,136,979</u>	<u>25,597,542</u>
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	27	33,004,747	33,097,673
Obaveze iz poslovanja	28	8,092,080	8,099,790
Ostale kratkoročne obaveze	29	1,942,782	11,025,139
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgraničenja	30	18,843,698	17,442,404
Obaveze po osnovu poreza na dobitak		-	136,811
		<u>61,883,307</u>	<u>69,801,817</u>
Odložene poreske obaveze	16(c)	<u>1,951,439</u>	<u>1,995,958</u>
UKUPNA PASIVA		<u>255,525,154</u>	<u>258,617,922</u>
VANBILANSNA EVIDENCIJA	31	<u>11,549,481</u>	<u>15,554,390</u>

Napomene na stranama od 12 do 101
čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
 U RSD hiljada

	Vlasnici Matičnog pravnog lica						Nekontrolni interes	UKUPAN KAPITAL
	Akcijski kapital	Ostali kapital	Rezerve	Otkupljene sopstvene akcije	Neraspoređeni dobitak	Ukupno		
Stanje na dan								
1. januara 2011. godine	82,512,552	8,588	15,342,074	-	36,726,417	134,589,631	19,619,923	154,209,554
Neto dobitak za 2011. godinu	-	-	-	-	21,861,746	21,861,746	1,367,260	23,229,006
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(33)	-	-	(33)	(18)	(51)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	(510,486)	-	-	(510,486)	(47,208)	(557,694)
Odobrene i isplaćene dividende	-	-	-	-	(13,565,455)	(13,565,455)	(1,957,201)	(15,522,656)
Sticanje zavisnog preduzeća	-	-	-	-	(205,116)	(205,116)	69,562	(135,554)
Raspodela dobitka na rezerve	-	-	268,187	-	(268,187)	-	-	-
Stanje na dan								
31. decembra 2011. godine	82,512,552	8,588	15,099,742	-	44,549,405	142,170,287	19,052,318	161,222,605
Neto dobitak za 2012. godinu	-	-	-	-	10,710,275	10,710,275	1,575,325	12,285,600
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(32)	-	-	(32)	(17)	(49)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	5,962,475	-	-	5,962,475	1,566,387	7,528,862
Odobrene dividende	-	-	-	-	(2,286,436)	(2,286,436)	(2,235,365)	(4,521,801)
Otkupljene sopstvene akcije Matičnog preduzeća	-	-	-	(16,502,510)	(23,459,278)	(39,961,788)	-	(39,961,788)
Prenos (sa)/na	17,487,448	-	-	-	(17,487,448)	-	-	-
Raspodela dobitka na rezerve	-	-	28,329	-	(28,329)	-	-	-
Stanje na dan								
31. decembra 2012. godine	100,000,000	8,588	21,090,514	(16,502,510)	11,998,189	116,594,781	19,958,648	136,553,429

Napomene na stranama od 12 do 101
 čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine
U RSD hiljada

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	135,420,745	131,390,966
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	1,345,918	1,185,636
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(58,786,403)	(52,381,460)
Odlivi po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(21,092,768)	(20,587,441)
Plaćene kamate	(3,550,584)	(2,023,141)
Plaćen porez na dobitak	(2,131,660)	(1,259,631)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(10,677,773)	(10,512,676)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>40,527,475</u>	<u>45,812,253</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i nekretnina i opreme	91,983	9,727
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	637,926	306,653
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	811,348	949,257
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i nekretnina i opreme	(15,363,246)	(14,616,823)
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	(1,417,049)	(636,976)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>(15,239,038)</u>	<u>(13,988,162)</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	29,082,696	-
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto prilivi)	133,047	844,423
Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija	(39,961,788)	-
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto odlivi)	-	(18,867,789)
Isplaćene dividende	(13,842,804)	(6,384,293)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(24,588,849)</u>	<u>(24,407,659)</u>
Neto prilivi gotovine	699,588	7,416,432
Gotovina na početku obračunskog perioda	17,941,876	9,785,260
Gotovina stečena prilikom poslovne kombinacije (Negativne)/pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine, neto	-	427,646
	<u>(2,762,868)</u>	<u>312,538</u>
Gotovina na kraju obračunskog perioda (Napomena 23)	<u>15,878,596</u>	<u>17,941,876</u>

Napomene na stranama od 12 do 101
čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS
Za 2012. godinu
U RSD hiljada

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	12	12
Oznaka za veličinu (oznaka od 1 do 3)	3	3
Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	4	4
Broj stranih (pravnih ili fizičkih) lica koja imaju učešće u kapitalu	-	1
Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	13,550	13,598

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

	<u>Bruto</u>	<u>Ispravka vrednosti</u>	<u>Neto</u>
1. Nematerijalna ulaganja			
Stanje na početku godine	87,281,678	(24,799,344)	62,482,334
Povećanja (nabavke) u toku godine	8,061,451	-	8,061,451
Smanjenja u toku godine	(2,515,863)	-	(6,559,170)
Revalorizacija	-	-	-
Stanje na kraju godine	<u>92,827,266</u>	<u>(28,842,651)</u>	<u>63,984,615</u>
2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva			
Stanje na početku godine	284,500,698	(139,414,536)	145,086,162
Povećanja (nabavke) u toku godine	20,432,417	-	20,432,417
Smanjenja u toku godine	(8,786,373)	-	(28,012,323)
Revalorizacija	-	-	-
Stanje na kraju godine	<u>296,146,742</u>	<u>(158,640,486)</u>	<u>137,506,256</u>

III STRUKTURA ZALIHA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Zalihe materijala	6,616,020	7,008,990
Nedovršena proizvodnja	-	-
Gotovi proizvodi	-	-
Roba	161,163	245,163
Stalna sredstva namenjena prodaji	30,761	-
Dati avansi	404,644	634,678
Svega	<u>7,212,588</u>	<u>7,888,831</u>

KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2012. godinu
U RSD hiljada

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

	2012.	2011.
Akcijski kapital	100,000,000	82,512,552
u tome: strani kapital	-	16,502,510
Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	-	-
u tome: strani kapital	-	-
Ulozi ortačkog i komanditnog društva	-	-
u tome: strani kapital	-	-
Državni kapital	-	-
Društveni kapital	-	-
Zadružni udeli	-	-
Ostali osnovni kapital	8,588	8,588
Svega	100,008,588	82,521,140

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

	2012.	2011.
Obične akcije		
Broj običnih akcija	1,000,000,000	1,080,000
Nominalna vrednost običnih akcija - ukupno	100,000,000	82,512,552
Prioritetne akcije		
Broj prioritetnih akcija	-	-
Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	-	-
Svega - nominalna vrednost akcija	100,000,000	82,512,552

VI POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

	2012.	2011.
Potraživanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine)	14,978,857	14,386,732
Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine)	8,054,523	8,025,694
Potraživanja u toku godine od društava za osiguranje za naknadu štete (dugovni promet bez početnog stanja)	4,717	611
PDV - prethodni porez (godišnji iznos po poreskim prijavama)	11,174,562	10,588,167
Obaveze iz poslovanja (potražni promet bez početnog stanja)	110,860,386	100,347,486
Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potražni promet bez početnog stanja)	10,537,475	10,722,082
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	1,450,411	1,505,103
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	3,182,093	2,987,804
Obaveze za dividende, učešća u dobitku i lična primanja poslodavca (potražni promet bez početnog stanja)	4,477,990	15,535,609
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima (potražni promet bez početnog stanja)	526,341	572,198
Obaveze za PDV (godišnji iznos po poreskim prijavama)	20,155,202	18,612,970
Kontrolni zbir	185,402,557	183,284,456

KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2012. godinu
U RSD hiljada

VII DRUGI TROŠKOVI I RASHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi goriva i energije	1,724,601	1,504,145
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	15,155,242	14,157,416
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1,990,715	2,935,220
Troškovi naknada fizičkim licima (bruto) po osnovu ugovora	810,419	918,371
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	26,440	21,577
Ostali lični rashodi i naknade	1,306,544	2,793,826
Troškovi proizvodnih usluga	34,607,770	31,599,857
Troškovi zakupnina	6,077,043	5,383,788
Troškovi zakupnina zemljišta	133,112	122,232
Troškovi istraživanja i razvoja	22,853	991
Troškovi amortizacije	25,765,693	25,511,562
Troškovi premija osiguranja	645,716	588,562
Troškovi platnog prometa	554,552	259,466
Troškovi članarina	87,181	75,370
Troškovi poreza	1,732,220	1,214,219
Troškovi doprinosa	-	-
Rashodi kamata	4,588,859	2,052,691
Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	4,588,859	2,052,691
Rashodi kamata po kreditima od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,668,827	1,053,553
Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	211,614	159,933
Kontrolni zbir	<u>103,698,260</u>	<u>92,405,470</u>

VIII DRUGI PRIHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od prodaje robe	66,542	12,292
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	11,503	337
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	465,073	457,377
Prihodi od zakupnina na zemljište	304	-
Prihodi od članarina	-	-
Prihodi od kamata	1,353,393	1,449,471
Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	734,054	934,950
Prihodi po osnovu dividendi i učešća u dobitku	-	-
Kontrolni zbir	<u>2,630,869</u>	<u>2,854,427</u>

KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS (Nastavak)
Za 2012. godinu
U RSD hiljada

IX OSTALI PODACI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za akcize (prema godišnjem obračunu akciza)	-	-
Obračunate carine i druge uvozne dažbine (ukupan godišnji iznos prema obračunu)	947,835	656,619
Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	-
Državna dodeljivanja za premije, regres i pokriće tekućih troškova poslovanja	-	-
Ostala državna dodeljivanja	-	-
Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizičkih lica	-	1,087
Lična primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	-	-
Kontrolni zbir	<u>947,835</u>	<u>657,706</u>

**X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE
VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA**

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-

**XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE
VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA**

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	-	-
Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	-	-
Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-
Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika	-	-

Napomene na stranama od 12 do 101
čine sastavni deo ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Javno preduzeće PTT saobraćaja "Srbija", Beograd ("JP PTT" ili JP PTT saobraćaja "Srbija") je osnovalo Preduzeće za telekomunikacije "Telekom Srbija" a.d., Beograd (u daljem tekstu "Matično preduzeće" ili "Telekom Srbija") 23. maja 1997. godine i tom prilikom predalo preduzeću "Telekom Srbija" sva sredstva telekomunikacija, isključujući nekretnine i određena druga sredstva i obaveze.

Shodno članu 14a. Zakona o sistemima veza Republike Srbije, JP PTT je preneo određena ekskluzivna i neekskluzivna prava za obavljanje delatnosti na "Telekom Srbija" u početnom periodu od 20 godina sa mogućnošću produženja za narednih 10 godina. S obzirom na ovaj prenos i predaju, "Telekom Srbija" je izdao sertifikat koji je predstavljao 1,080,000 u celosti plaćenih registrovanih običnih akcija s pravom glasa, u nominalnoj vrednosti od po RSD 10 hiljada i Zlatnu akciju Vladi Republike Srbije.

Matično preduzeće je akcionarsko društvo osnovano na neodređeno vreme.

Matično preduzeće je registrovano u Republici Srbiji 29. maja 1997. godine u skladu sa Zakonom o preduzećima Savezne Republike Jugoslavije objavljenom u Službenom listu SRJ, br. 29 od 26. juna 1996. godine.

U junu 1997. godine, 49% akcija Matičnog preduzeća privatizovano je direktnom prodajom. Od tada su STET International Netherlands N.V., Amsterdam ("STET") i Hellenic Telecommunications Organization A.E., Atina ("OTE") posedovali 29% odnosno 20% akcijskog kapitala Matičnog preduzeća. Ova transakcija je registrovana u Trgovinskom sudu u Beogradu 13. juna 1997. godine pod brojem Fi. 7276/97.

Dana 20. februara 2003. godine, potpisan je Ugovor o kupoprodaji akcija između JP PTT i STET, po kome je JP PTT stekao vlasništvo nad dodatnih 29% akcijskog kapitala koji se nalazio u vlasništvu STET i na taj način postao vlasnik ukupno 80% akcijskog kapitala Matičnog preduzeća.

U cilju prodaje većinskog paketa akcija Matičnog preduzeća koji je u vlasništvu Republike Srbije, u toku 2010. godine došlo je do promene akcionara Matičnog preduzeća. Na osnovu Zaključka Vlade Republike Srbije 05 broj 023-6816 od 21. septembra 2010. godine i Odluke Upravnog odbora JP PTT od 20. septembra 2010. godine o prenosu, bez naknade, akcija u Matičnom preduzeću na Republiku Srbiju, JP PTT i Vlada Republike Srbije su 24. septembra 2010. godine zaključili Ugovor o prenosu, bez naknade, akcija Telekom Srbija a.d., Beograd - Poklonu. Zaključenjem ovog ugovora, Republika Srbija je stekla pravo svojine na 80% akcija u Matičnom preduzeću.

Dana 30. decembra 2011. godine, potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija u Matičnom preduzeću. Dana 25. januara 2012. godine, Matično preduzeće je u potpunosti isplatilo sredstva na ime udela manjinskog akcionara OTE u kapitalu Matičnog preduzeća. Nakon ovog datuma, OTE je prestao da bude akcionar Matičnog preduzeća, a Matično preduzeće je postalo vlasnik 20% sopstvenih akcija.

U junu 2011. godine, u Republici Srbiji je stupio na snagu Zakon o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 36 od 27. maja 2011. godine), čija je primena počela od 1. februara 2012. godine.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 99 od 27. decembra 2011. godine) bilo je predviđeno da se početak primene ovog zakona odloži za 30. jun 2012. godine, do kada su privredna društva bila dužna da usaglase akte i organe sa novim Zakonom o privrednim društvima, što je Matično preduzeće i učinilo.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

S tim u vezi, Skupština akcionara Matičnog preduzeća je na 43. redovnoj sednici održanoj dana 20. aprila 2012. godine donela Statut "Telekom Srbija" a.d. Statutom su definisani novi statutarni organi, koje, pored Skupštine akcionara, čine Nadzorni odbor i Izvršni odbor. Pored toga, Statutom je predviđeno postojanje Sekretara Matičnog preduzeća.

Osnovna delatnost Matičnog preduzeća je pružanje telekomunikacionih usluga, od kojih su najznačajnije usluge domaćeg i međunarodnog telefonskog saobraćaja. Pored toga, Matično preduzeće nudi i širok spektar ostalih telekomunikacionih usluga uključujući ostale fiksne telefonske usluge, prenos podataka, zakup linija, privatne vodove, usluge na celom mrežnom području, dodatne usluge u oblasti mobilne telefonije, fiksne satelitske usluge, internet i multimedijalne usluge.

Matično preduzeće takođe pruža usluge u oblasti zakupa, izgradnje, upravljanja i zaštite telekomunikacione infrastrukture. Osim toga, Matično preduzeće poseduje pravo da izdaje telefonske imenike uključujući "Bele" i "Žute strane", kao i da pruža usluge poziva preko operatera i usluge korišćenja elektronskog imenika u oblasti fiksnih telefonskih usluga.

Pozicija Matičnog preduzeća kao ekskluzivnog operatora fiksne telefonije trajala je do 9. juna 2005. godine kada je, u skladu sa tada važećim Zakonom o telekomunikacijama Republike Srbije, takva pozicija Matičnog preduzeća pravno prestala da postoji.

Dana 28. jula 2006. godine, Matično preduzeće je dobilo Licencu za javnu mobilnu telekomunikacionu mrežu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u skladu sa GSM/GSM1800 i UMTS/IMT-2000 standardom od strane Republičke agencije za telekomunikacije Republike Srbije ("RATEL") i sve naknade u vezi sa licencom i frekvencijama plaća RATEL-u (Napomena 10).

Dana 13. aprila 2007. godine, Matično preduzeće je obnovilo Licencu za izgradnju, posedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanja usluga javne fiksne telekomunikacione mreže i od tog datuma sve naknade u vezi sa licencom i frekvencijama plaća RATEL-u (Napomena 10). Licenca je izdata na period do 9. juna 2017. godine, a Matično preduzeće može, najkasnije šest meseci pre isteka ovog roka, podneti zahtev za produženje važenja licence.

Pored toga, RATEL je u 2008. godini izdao odobrenja operatorima i provajderima za pružanje usluga prenosa govora korišćenjem interneta, za javne telekomunikacione mreže, kao i za međunarodno povezivanje javne telekomunikacione mreže. Lista izdatih odobrenja od strane RATEL-a je proširena tokom 2011. i 2012. godine.

Od 31. marta 2009. godine, Matično preduzeće poseduje i licencu za fiksni bežični pristup za javnu telekomunikacionu mrežu i usluge (CDMA licenca) koju je otkupilo za EUR 540,000. Pored Matičnog preduzeća, navedenu licencu poseduje i preduzeće "Orion Telekom" d.o.o., Beograd.

Na osnovu Odluke RATEL-a, privrednom društvu "Telenor" d.o.o., Beograd je u februaru 2010. godine dodeljena Licenca za javne fiksne telekomunikacione mreže i usluge za teritoriju Republike Srbije, na period od 10 godina.

Privredno društvo "Serbia Broadband - Srpske kablovske mreže" d.o.o., Beograd je u oktobru 2012. godine otpočelo sa pružanjem usluga u oblasti fiksne telefonije na teritoriji Republike Srbije.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Dana 8. jula 2010. godine stupio je na snagu Zakon o elektronskim komunikacijama, ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 44 od 30. juna 2010. godine), koji je uveo određene novine na tržištu telekomunikacija Republike Srbije.

U skladu sa odredbama ovog Zakona, RATEL ("Republička agencija za elektronske komunikacije" ili "Agencija") je bila u obavezi da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona izvrši analizu tržišta, kao i da u roku od šest meseci od dana objavljivanja izveštaja o izvršenoj analizi, preispita odluke o utvrđivanju operatora sa značajnim tržišnim udelom, koje su donete na osnovu ranije važećih propisa, kao i da odluči o određivanju operatora sa značajnom tržišnom snagom u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Tržišta koja podležu prethodnoj regulaciji su sledeća:

- Tržište 1: Maloprodajno tržište pristupa javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji;
- Tržište 2: Veleprodajno tržište originacije poziva u javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji;
- Tržište 3: Veleprodajno tržište terminacije poziva u javnoj telefonskoj mreži;
- Tržište 4: Veleprodajno tržište (fizičkog) pristupa elementima mreže i pripadajućim sredstvima (uključujući deljeni i potpuni raščlanjeni pristup lokalnoj petlji);
- Tržište 5: Veleprodajno tržište širokopojasnog pristupa;
- Tržište 6: Veleprodajno tržište iznajmljenih linija;
- Tržište 7: Veleprodajno tržište terminacije poziva u mobilnoj mreži;
- Tržište 8: Maloprodajno tržište distribucije medijskih sadržaja; i
- Tržište 9: Maloprodajno tržište javno dostupne telefonske usluge sa fiksne lokacije.

Dana 29. novembra 2011. godine, Agencija je dostavila rešenja kojima je Matično preduzeće određeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom na svim prethodno navedenim tržištima, osim na maloprodajnom tržištu distribucije medijskih sadržaja.

Operatoru su nametnute različite obaveze u zavisnosti od tržišta na kome je proglašen za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Operatoru sa značajnom tržišnom snagom se, između ostalih, nalažu sledeće obaveze: objavljivanje određenih podataka u formi standardne ponude, nediskriminatorско postupanje, omogućavanje pristupa i korišćenje elemenata mreže i pripadajućih sredstava, kontrola cena, primena troškovnog računovodstva, zabrana obračunavanja prekomernih cena, kontrola tarifa i sl.

Dana 30. decembra 2011. godine, Matično preduzeće je protiv rešenja Agencije podnelo tužbe Upravnom sudu za sledeća tržišta: veleprodajno tržište (fizičkog) pristupa elementima mreže i pripadajućim sredstvima (uključujući deljeni i potpuni raščlanjeni pristup lokalnoj petlji), veleprodajno tržište širokopojasnog pristupa, veleprodajno tržište iznajmljenih linija i maloprodajno tržište javno dostupne telefonske usluge sa fiksne lokacije.

Od 1. jula 2011. godine omogućena je prenosivost brojeva u mobilnim mrežama za korisnike na teritoriji Republike Srbije u skladu sa Pravilnikom o prenosivosti broja u javnim mobilnim telekomunikacionim mrežama od 25. decembra 2009. godine. Ova mogućnost je pružena korisnicima svih mobilnih operatora kojima je RATEL dodelio odgovarajuću licencu.

U novembru 2012. godine RATEL je do daljnjeg odložio početak primene Pravilnika o prenosivosti broja u javnim telefonskim mrežama na fiksnoj lokaciji ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 52/2011), koji je bio predviđen za 1. decembar 2012. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Dana 15. jula 2011. godine, donet je novi Pravilnik o primeni troškovnog principa, odvojenih računa i izveštavanju od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom u oblasti elektronskih komunikacija i polaznih osnova za primenu računovodstva tekućih troškova u sistemu kalkulacija i razdvajanja računa uspeha za potrebe regulatornog izveštavanja od strane operatora sa značajnom tržišnom snagom ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 52/2011).

Matično preduzeće ima učešće u kapitalu sledećih zavisnih pravnih lica (zajedno u daljem tekstu "Grupa"):

- "Telus" a.d., Beograd, Republika Srbija (100% akcijskog kapitala);
- "Mtel" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (51% kapitala);
- "Telekomunikacije Republike Srpske" a.d., Banja Luka, Republika Srpska (65% akcijskog kapitala);
- "FiberNet" d.o.o., Podgorica, Crna Gora (100% kapitala);
- "TS:NET" B.V., Amsterdam, Holandija (100% kapitala); i
- "HD-WIN" d.o.o., Beograd, Republika Srbija (51% kapitala).

Upravni odbor Matičnog preduzeća je na 18. sednici održanoj 31. marta 2005. godine doneo Odluku (25837/8 i 25837/9) o izdvajanju poslova higijene, redovnog održavanja poslovnog prostora i fizičkog obezbeđenja iz delatnosti Matičnog preduzeća i osnivanju zavisnog preduzeća "Telus" a.d., Beograd ("Telus") koje će obavljati navedene poslove.

U konzorcijumu sa Ogalar B.V., Amsterdam, Holandija, Matično preduzeće je 2007. godine osnovalo zavisno preduzeće "Mtel" d.o.o., Podgorica ("Mtel"), koje je registrovano 4. aprila 2007. godine u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici.

Dana 1. februara 2010. godine, Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" je potpisalo Ugovor o kupovini 49% udela u Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od manjinskog osnivača Ogalar B.V., Amsterdam, Holandija.

Pored toga, u skladu sa Odlukom Upravnog odbora Matičnog preduzeća o povećanju kapitala Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel" od 12. marta 2010. godine, upisani kapital ovog Konsolidovanog zavisnog preduzeća se povećao za EUR 40 miliona. Vlasnici su, zaključno sa 15. martom 2010. godine, navedeni iznos uplatili proporcionalno svom učešću u navedenom Konsolidovanom zavisnom preduzeću.

Matično preduzeće je 19. januara 2007. godine sa Republikom Srpskom, koju zastupa Direkcija za privatizaciju, potpisalo Ugovor o kupovini 65.005851% akcijskog kapitala preduzeća "Telekomunikacije Republike Srpske" ("Telekom Srpske"). Ugovorena kupoprodajna cena je iznosila EUR 646 miliona, i ista je putem escrow računa u celini uplaćena 3 dana pre dana zatvaranja transakcije, odnosno 18. juna 2007. godine.

Dana 8. jula 2008. godine, Matično preduzeće je sa Željeznicom Crne Gore zaključilo Ugovor o zajedničkom ulaganju za postavljanje, eksploataciju i održavanje optičkog i energetskog kabla duž pruge Bar-Vrbnica. Shodno tome, Upravni odbor Matičnog preduzeća je 3. decembra 2008. godine doneo Odluku o osnivanju zavisnog preduzeća "FiberNet" d.o.o., Podgorica. Ukupan osnivački kapital navedenog konsolidovanog zavisnog preduzeća na dan 31. decembra 2012. godine, nakon izvršenih dokapitalizacija, iznosi EUR 9.6 miliona.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OSNIVANJE I DELATNOST (Nastavak)

Dana 5. februara 2010. godine, registrovano je zavisno pravno lice "TS:NET" B.V. sa sedištem u Amsterdamu, Holandija. Navedeno konsolidovano zavisno preduzeće je osnovano u formi zatvorenog akcionarskog društva sa ograničenom odgovornošću čija je osnovna delatnost iznajmljivanje telekomunikacione opreme i obavljanje drugih pratećih delatnosti u cilju stvaranja uslova za izgradnju i eksploataciju međunarodne transportne mreže Matičnog preduzeća. Ukupan osnivački kapital navedenog Konsolidovanog zavisnog preduzeća na dan 31. decembra 2012. godine, nakon izvršenih dokapitalizacija, iznosi EUR 2.8 miliona.

Upravni odbor Matičnog preduzeća je na svojoj 59. redovnoj sednici, održanoj 13. jula 2011. godine, doneo Odluku o pristupanju Društvu za telekomunikacije "HD-WIN" d.o.o., Beograd ("HD-WIN"), koje je nosilac prava za emitovanje sportskih kanala na teritoriji Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Hrvatske.

Dana 2. avgusta 2011. godine, Matično preduzeće je izvršilo dokapitalizaciju navedenog Konsolidovanog zavisnog preduzeća u iznosu od EUR 7.7 miliona i time steklo vlasništvo nad 51% kapitala društva, kao i upravljačka prava.

Sedište Matičnog preduzeća je u Beogradu, Takovska 2, Republika Srbija.

Grupa je na dan 31. decembra 2012. godine imala 13,201 zaposlenog (31. decembar 2011. godine: 13,271 zaposleni). Od navedenog broja, u Matičnom preduzeću je bilo 9,042 zaposlena (31. decembar 2011. godine: 9,048 zaposlenih), a u Konsolidovanim zavisnim preduzećima 4,159 zaposlenih (31. decembar 2011. godine: 4,223 zaposlena).

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su za izdavanje od strane Nadzornog odbora Matičnog preduzeća dana XX. aprila 2013. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1. Osnova za konsolidovanje

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica u kojima Matično preduzeće ima udeo u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine prava glasa ili pravo upravljanja finansijskom, odnosno poslovnom politikom tih pravnih lica. Zavisna preduzeća se u celosti konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na Matično preduzeće, a isključuju iz konsolidacije od dana kada navedena kontrola prestane.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji Grupe obuhvataju finansijske izveštaje Matičnog preduzeća i sledećih domaćih i stranih zavisnih pravnih lica (u daljem tekstu "Konsolidovana zavisna preduzeća") za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2012:

<u>Naziv zavisnog pravnog lica</u>	<u>% učešća</u>
"Telus" a.d., Beograd, Srbija	100%
"Mtel" d.o.o., Podgorica, Crna Gora	51%
"Telekom Srpske" a.d., Banja Luka, Republika Srpska	65%
"FiberNet" d.o.o., Podgorica, Crna Gora	100%
"TS:NET" B.V., Amsterdam, Holandija	100%
"HD-WIN" d.o.o., Beograd, Srbija	51%

Finansijski izveštaji Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje, i iste su konzistentno primenjene.

Svi iznosi transakcija koje su nastale iz međusobnih poslovnih odnosa između Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća, kao i između Konsolidovanih zavisnih preduzeća su eliminisani prilikom konsolidacije finansijskih izveštaja.

Finansijski izveštaji Konsolidovanih zavisnih preduzeća u inostranstvu preračunati su u dinare (RSD) po važećem kursu na dan izveštavanja za pozicije bilansa stanja i po prosečnom kursu za celu godinu za pozicije bilansa uspeha. Sve rezultirajuće kursne razlike se priznaju kao posebna stavka u okviru kapitala Grupe.

Metod kupovine je primenjen za računovodstveno obuhvatanje sticanja zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" od strane Matičnog preduzeća u 2007. godini.

Trošak sticanja zavisnog preduzeća odmerava se kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih hartija od vrednosti ili obaveza nastalih ili preuzetih na dan preuzimanja uvećan za troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju. Sredstva koja su stečena kupovinom zavisnog preduzeća i koja se pojedinačno mogu identifikovati, kao i stvarne i potencijalne preuzete obaveze u poslovnoj kombinaciji, inicijalno su odmerena po fer vrednosti na dan sticanja, bez obzira na obim nekontrolnog (manjinskog) udela. Iznos troška sticanja iznad fer vrednosti udela Matičnog preduzeća u stečenoj neto prepoznatljivoj imovini navedenog Konsolidovanog zavisnog preduzeća koja se mogla identifikovati, evidentiran je kao goodwill (Napomena 2.13).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.1. Osnova za konsolidovanje (Nastavak)**

U skladu sa revidiranim MSFI 3 "Poslovne kombinacije", koji se primenjuje prospektivno na poslovne kombinacije za koje je datum sticanja na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izveštajnog perioda koji počinje 1. jula 2009. godine, metod sticanja je primenjen za računovodstveno obuhvatanje sticanja kontrole od strane Matičnog preduzeća nad privrednim društvom "HD-WIN" u 2011. godini.

Naknada prenesena u poslovnoj kombinaciji odmerava se kao fer vrednost datih sredstava, emitovanih hartija od vrednosti ili obaveza nastalih ili preuzetih na datum sticanja. Prepoznatljiva sredstva koja su stečena u poslovnoj kombinaciji, kao i stvarne i preuzete obaveze i svako učešće bez prava kontrole u stečenom zavisnom preduzeću (nekontrolni interes) u poslovnoj kombinaciji, inicijalno se odmeravaju po fer vrednosti na datum sticanja. Troškovi vezani za sticanje, kao što su naknade za savetodavne, pravne ili druge profesionalne usluge, troškovi registracije i opšti administrativni troškovi priznaju se kao rashod perioda u kome su navedeni troškovi nastali. Iznos prenesene naknade uvećan za nekontrolni interes iznad fer vrednosti udela Matičnog preduzeća u stečenoj neto prepoznatljivoj imovini navedenog Konsolidovanog zavisnog preduzeća, evidentiran je kao goodwill (Napomena 2.13).

Nekontrolni (manjinski) interes

Od 1. januara 2010. godine, Grupa primenjuje revidirani MRS 27 "Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji" za transakcije sa manjinskim akcionarima i računovodstveni tretman gubitka kontrole ili značajnog uticaja. Revidirani MRS 27 sadrži i odgovarajuće izmene koje se odnose na MRS 28 "Investicije u pridružene entitete" i MRS 31 "Učešće u zajedničkim poduhvatima".

Transakcije sa manjinskim akcionarima Grupa tretira kao transakcije sa vlasnicima kapitala Grupe. Prilikom kupovine akcija manjinskih akcionara, razlika između plaćene naknade i knjigovodstvene vrednosti relevantnog pribavljenog udela neto imovine zavisnog pravnog lica evidentira se u kapitalu. Dobici ili gubici od otuđenja nekontrolnih interesa evidentiraju se, takođe, u kapitalu.

Kada Grupa izgubi kontrolu ili značajan uticaj, preostali ulog u entitetu se ponovo odmerava do njegove fer vrednosti, a promene u knjigovodstvenoj vrednosti se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha. Ta fer vrednost je početno knjigovodstveno stanje uloga za svrhe naknadnog računovodstvenog obuhvatanja zadržanog ulaganja (učešća) u pridruženom entitetu, zajedničkom poduhvatu ili kao finansijskog sredstva.

Prethodno su transakcije sa manjinskim akcionarima bile tretirane kao transakcije sa eksternim licima u odnosu na Grupu. Otuda su dobici ili gubici od otuđenja rezultirali u konsolidovanom bilansu uspeha, a kupovine su rezultirale u priznavanju goodwill-a. Kod potpunog ili delimičnog otuđenja, proporcionalni iznos rezervi koji se odnosio na zavisno pravno lice se reklasifikovao u konsolidovanom bilansu uspeha ili direktno u neraspoređeni dobitak. Kada je ranije Grupa gubila kontrolu ili značajan uticaj nad entitetom, knjigovodstvena vrednost ulaganja na taj dan postajala je njena nabavna vrednost za svrhe naknadnog računovodstvenog obuhvatanja ulaganja zadržanog u pridruženom entitetu, zajednički kontrolisanom entitetu ili u finansijskom sredstvu.

Grupa revidirani standard primenjuje prospektivno na transakcije nastale nakon 1. januara 2010. godine. Shodno tome, nisu bile potrebne korekcije bilo kojih iznosa koji su prethodno bili priznati u konsolidovanim finansijskim izveštajima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 46/2006, 111/2009 i 99/2011), koji propisuje Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) kao osnovu za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju koja su vrednovana po fer vrednosti. Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti pravnog lica.

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Konsolidovani finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (“Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 114/2006, 5/2007, 119/2008, 2/2010, 101/2012 i 118/2012), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa revidirani MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja”, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2009. godine.

Shodno tome, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati konsolidovanim finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.

Grupa je u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2011. godinu, izuzev dole navedenih novousvojenih izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda.

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2012.*

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2012. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Grupe, niti efekat na priložene konsolidovane finansijske izveštaje:

- Izmene MRS 12 “Porezi na dobitak” - Odloženi porezi: Pokriće osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine).

Prema važećem MRS 12 “Porezi na dobitak” zahteva se da entitet odmerava odloženi porez koji se odnosi na sredstva u zavisnosti od toga da li entitet očekuje da će nadoknaditi knjigovodstvenu vrednost sredstva kroz njegovu upotrebu ili kroz prodaju.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2012. (Nastavak)*

Kada se sredstvo odmerava primenom fer vrednosti po modelu iz MRS 40 "Investicione nekretnine" procena da li će se sredstvo nadoknaditi kroz upotrebu ili kroz prodaju, može biti teška ili subjektivna. Shodno tome, izmena uvodi izuzetak od postojećeg principa za odmeravanje odloženih poreskih sredstava ili obaveza koje proizilaze iz investicione nekretnine odmerene po fer vrednosti. Kao rezultat ove izmene, tumačenje SIC 21 "Porez na dobitak - povraćaj revalorizovanih sredstava", neće se više primenjivati na investicione nekretnine koje se vode po fer vrednosti. Ove izmene su, takođe, uključile u MRS 12 preostali deo uputstva koji je prethodno bio sadržan u tumačenju SIC 21, a koji je sada povučen, odnosno stavljen van snage. Navedene izmene nisu imale nikakav uticaj na finansijsku poziciju ili rezultat poslovanja Grupe.

- Izmene MSFI 1 "Prva primena MSFI" - Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za one koji prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine).

Ove izmene uključuju dve promene u MSFI 1. Prva promena zamenjuje upućivanje na fiksirani datum 1. januara 2004. godine i povezivanje sa "datumom prelaska na MSFI", i time uklanja potrebu da entiteti koji prvi put usvajaju MSFI vrše prepravljavanje isknjiženih transakcija koje su nastale pre datuma prelaska na MSFI. Druga dopuna obezbeđuje uputstvo o tome kako entitet treba da nastavi sa prezentacijom finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI nakon perioda u kome entitet nije bio u stanju da izveštava u skladu sa MSFI, zbog njegove funkcionalne valute koja je bila predmet velike hiperinflacije. Ove izmene nisu relevantne za Grupu, jer ona već primenjuje MSFI.

- Izmene MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja" - Transfer finansijske imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine). Ove izmene zahtevaju nova obelodanjivanja koja se odnose na transferisana (prenesena) finansijska sredstva.

Izmenama se unapređuje transparentnost u izveštavanju o transakcijama prenosa i poboljšava razumevanje o izloženosti rizicima koji se odnose na prenos finansijskih sredstava i efekte tih rizika na finansijsku poziciju, naročito na one koji uključuju sekuritizaciju finansijskih sredstava, od strane korisnika finansijskih izveštaja. Ove izmene nisu imale uticaj na priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe*

Sledeći novi i izmenjeni standardi i IFRIC tumačenja su objavljeni, ali nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2012. godine. Oni nisu ranije usvojeni od strane Grupe, ali je u toku procena njihovog eventualnog uticaja na konsolidovane finansijske izveštaje od strane rukovodstva Grupe. Grupa namerava da usvoji ove standarde kada stupe na snagu.

- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Ostali ukupan rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Revidirani MRS 19 "Primanja zaposlenih" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.2. Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe (Nastavak)

- Revidirani MRS 27 “Pojedinačni finansijski izveštaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Revidirani MRS 28 “Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Revidirani MRS 32 “Finansijski instrumenti: Prezentacija” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Izmene MSFI 1 “Prva primena MSFI” - Državni krediti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmene MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja” - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine). Ovaj standard uvodi nove zahteve za klasifikaciju i odmeravanje finansijskih sredstava.
- MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izveštaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 11 “Zajednički aranžmani” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 12 “Obelodanjivanje interesa u ostalim entitetima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 13 “Odmeravanje fer vrednosti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- IFRIC 20 “Troškovi otkrivke (uklanjanja jalovine) u proizvodnoj fazi površinskog kopa” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, ciklus 2009-2011, objavljenog od strane IASB u maju 2012. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).
- “Investicioni entiteti” - Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za 2011. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji koji su bili predmet revizije.

Rukovodstvo Grupe je procenilo da efekti korekcije grešaka iz ranijeg perioda nisu materijalno značajni i za iste nije izvršeno usklađivanje uporednih podataka, već su evidentirani u tekućem izveštajnom periodu. Ukupan negativan efekat ovih korekcija na konsolidovani bilans uspeha za godinu koja se završava 31. decembra 2012. iznosi RSD 142,139 hiljada (Napomena 15).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.4. Prihodi od fiksnog i mobilnog saobraćaja**

Prihodi se iskazuju po pravičnoj vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost. Prihodi se priznaju i evidentiraju u trenutku kada su ugovorene usluge realizovane.

2.4.1. Prihodi od fiksne telefonije*(a) Prihodi od telefonskog saobraćaja*

Prihodi od telefonskog saobraćaja se iskazuju po pravičnoj vrednosti sredstava koja su primljena ili će biti primljena, umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost u trenutku kada su usluge izvršene.

Prihodi od prodaje telefonskih kartica se priznaju proporcionalno njihovom korišćenju. Na dan izveštavanja neutrošeni saobraćaj po osnovu prodatih kartica evidentira se kao obračunati prihod (unapred naplaćeni prihod).

(b) Telekomunikaciona pretplata

Telekomunikaciona pretplata predstavlja nadoknadu za korišćenje telefonskih linija. Matično preduzeće fakturiše pretplatu korisnicima jedan mesec unapred bez obzira na njihovo korišćenje mreže. Konsolidovana zavisna preduzeća "Telekom Srpske" i "Mtel" fakturišu pretplatu korisnicima mesečno, bez obzira na njihovo korišćenje mreže.

(c) Prihodi od uključivanja novih pretplatnika

Prihodi od uključivanja novih pretplatnika fiksne telefonije predstavljaju prihode po osnovu fakturisane nadoknade za uključivanje novih pretplatnika i troškova instalacije. Računi za nove korisničke priključke evidentirani su u periodu u kome je korisnik priključen na mrežu.

(d) Prihodi od ostalih telekomunikacionih usluga

Ovi prihodi uglavnom se odnose na usluge kao što su iznajmljivanje telefonskih kapaciteta - vodova, prenos podataka, listing poziva, usluge govorne pošte i drugo. Navedeni prihodi se priznaju i evidentiraju u periodu u kome je usluga izvršena.

2.4.2. Prihodi od mobilne telefonije

Prihodi od mobilne telefonije se najvećim delom odnose na prihode po osnovu prepaid i postpaid usluga: utrošeni minuti razgovora, tekstualne i multimedijalne poruke, mesečne naknade, prenos podataka, kao i prodaje mobilnih telefona i drugih dodatnih usluga.

Prihodi od prodaje iskazani su po fakturnoj vrednosti umanjenoj za popuste i porez na dodatu vrednost, u trenutku kada je usluga pružena.

Prihod od pruženih prepaid usluga (elektronske dopune) se priznaje u momentu prodaje prepaid vrednosnih kartica, a na kraju obračunskog perioda isti se razgraničavaju za iznos nerealizovanih prihoda kao unapred naplaćeni prihod.

Prihodi od naknade za korišćenje usluga mobilne telefonije se fakturišu postpaid korisnicima za mesec u kome je korišćena mreža mobilne telefonije.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.4. Prihodi od fiksnog i mobilnog saobraćaja (Nastavak)****2.4.3. Ugovori sa više elemenata (MEA)**

Ugovori sa više elemenata (Multi-Element Agreements) se tretiraju kao ugovori kod kojih su komponente nezavisne i na koje se primenjuju različiti računovodstveni tretmani.

Pojedinačni element ugovora ima vrednost za korisnika nezavisno od ostalih elemenata ugovora.

Mobilni telefonski aparat koji je sastavni deo paketa se priznaje kao trošak (materijal za pružanje usluga), a prihod od prodaje se priznaje kao prihod u momentu prodaje odnosno uručjenja paketa korisniku. Ostali prihodi od pružanja usluga koje su definisane ugovorom sa korisnikom se razgraničavaju u periodu na koji se ugovor odnosi.

2.4.4. Kombinovani paketi usluga

Grupa pruža i kombinovane pakete usluga, koji korisnicima uz ugovornu obavezu obezbeđuju, pored usluga fiksne telefonije, ADSL-a i postpaid paketa mobilne telefonije i mogućnost korišćenja IPTV usluga.

2.5. Prihodi i rashodi po osnovu obračuna međunarodnog saobraćaja**2.5.1. Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna fiksne telefonije**

Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog obračuna odnose se na prihode i rashode od međunarodnih dolaznih, odnosno odlaznih poziva ostvarenih sa zemljama sa kojima je uspostavljen direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja. Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Pored toga, Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" pružaju usluge tranzitiranja dolaznog telefonskog saobraćaja međunarodnih operatora koji terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

2.5.2. Prihodi i rashodi po osnovu roaming-a

Prihodi i rashodi po osnovu dolaznog i odlaznog roaming saobraćaja sa inostranim operatorima mobilne telefonije sa kojima je zaključen Međunarodni GSM roaming sporazum, evidentiraju se u visini iznosa koji su fakturisani inostranim operatorima, odnosno u iznosima koji su fakturisani od strane inostranih operatora.

Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je na osnovu procene izvršene prema internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Za vrednost ostvarenog popusta (a na osnovu realizovane, prethodno ugovorene količine roaming saobraćaja), vrši se umanjjenje rashoda po osnovu roaming-a, i obrnuto.

2.6. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije

Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije se priznaju u bruto iznosu u trenutku njihovog nastanka i iskazani su u okviru prihoda od prodaje, odnosno troškova operatora.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.6. Prihodi i rashodi po osnovu interkonekcije (Nastavak)**

Prihodi od interkonekcije uključuju, pored prihoda od terminiranja dolaznog saobraćaja u fiksne/mobilne mreže preduzeća članica Grupe, i prihode od zakupa vodova za interkonekciju, prihode od signalizacionih linkova, prihode od pristupnih tačaka u fiksnim mrežama, prihode od dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora, koji preko mreža drugih nacionalnih operatora terminira u mreže preduzeća članica Grupe, kao i prihode po osnovu tranzitiranja međunarodnog polaznog saobraćaja iz mreža drugih nacionalnih operatora koji preko mreža preduzeća članica Grupe terminira u mreže inostranih operatora.

Rashodi od interkonekcije, pored rashoda po osnovu terminiranja saobraćaja iz fiksnih/mobilnih mreža preduzeća članica Grupe ka drugim operatorima, uključuju i rashode zakupa vodova za interkonekciju fiksnih/mobilnih mreža, kao i rashode po osnovu dolaznog međunarodnog saobraćaja iz mreža inostranih operatora koji preko mreža preduzeća članica Grupe terminira u mreže drugih nacionalnih operatora.

2.7. Operativni lizing

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Prihodi po osnovu operativnog lizinga priznaju se u konsolidovanom bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Troškovi zakupa se najvećim delom odnose na zakup poslovnih prostorija, prostora za radio bazne stanice, skladišta i ostale troškove zakupa. Navedeni troškovi priznaju se na teret konsolidovanog bilansa uspeha u momentu njihovog nastanka u skladu sa odgovarajućim ugovorima o zakupu, odnosno proporcionalnom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu.

2.8. Prihodi od prodaje robe i nabavna vrednost prodate robe

Prihodi od prodaje robe najvećim delom se odnose na prodaju mobilnih i ISDN telefonskih aparata. Navedeni prihodi i nabavna vrednost prodatih telefonskih aparata evidentiraju se u trenutku prodaje.

2.9. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme iskazani su u konsolidovanom bilansu uspeha u stvarno nastalom iznosu (Napomena 10).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim delom se odnose na održavanje telekomunikacione opreme, građevinskih objekata, mesnih mreža, računarske opreme, softvera i vozila.

2.10. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Troškovi pozajmljivanja koji se direktno odnose na nabavku, izgradnju ili izradu kvalifikovanog sredstva za koje je potreban duži vremenski period da bi bilo spremno za nameravanu upotrebu, kapitalizuju se kao deo nabavne vrednosti tog sredstva.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.11. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule**

Stavke uključene u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Grupa posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.2, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost (Napomena 37), odnosno funkcionalne valute Konsolidovanih zavisnih preduzeća primenom zvaničnih deviznih kurseva centralnih banaka važećih na taj dan.

Poslovne promene u stranim sredstvima plaćanja tokom izveštajnog perioda preračunavaju se u dinarsku protivvrednost, odnosno funkcionalne valute Konsolidovanih zavisnih preduzeća, primenom zvaničnih deviznih kurseva centralnih banaka važećih na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku izveštajnog perioda evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha, kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi (Napomene 11 i 12).

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih deviznih klauzula u vezi sa potraživanjima i obavezama, takođe se iskazuju u konsolidovanom bilansu uspeha kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda (Napomene 11 i 12).

Rezultati i finansijska pozicija Konsolidovanih zavisnih preduzeća unutar Grupe (od kojih nijedno nije poslovalo u valuti hiperinflatorne privrede), a čija se funkcionalna valuta razlikuje od valute prikazivanja, preračunavaju se u izveštajnu valutu prikazivanja na sledeći način:

- (a) Sredstva i obaveze u svakom bilansu stanja prikazuju se i preračunavaju po kursu važećem na datum izveštavanja;
- (b) Prihodi i rashodi u svakom bilansu uspeha preračunavaju se po prosečnom deviznom kursu za celu godinu; i
- (c) Sve rezultirajuće kursne razlike koje proisteknu iz preračuna priznaju se kao posebna stavka u okviru kapitala Grupe.

Kursne razlike nastale na prevođenju nemonetarnih sredstava, kao što su instrumenti kapitala klasifikovani kao raspoloživi za prodaju, uključuju se u kapital Grupe.

Goodwill koji je proizašao iz sticanja stranog entiteta tretira se kao sredstvo stranog entiteta i preračunava se po važećem kursu na dan izveštavanja. Kursne razlike nastale po tom osnovu se uključuju u okviru kapitala Grupe.

2.12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i opremu Grupe na dan 31. decembra 2012. godine čine nekretnine i oprema.

Nekretnine i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.12. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate (poklone). Nabavna vrednost izgrađenih osnovnih sredstava je njihova nabavna vrednost na datum kada su izgradnja ili razvoj završeni.

Pod nekretninom ili opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine. Kod Matičnog preduzeća naknadno ulaganje u nekretnine i opremu čija je vrednost veća od prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u momentu ulaganja, u skladu sa poslednjim podacima objavljenim od strane Republičkog zavoda za statistiku, uvećava nabavnu vrednost tog ulaganja.

Ulaganja u održavanja i opravke koja produžavaju korisni vek trajanja nekretnina i opreme iskazuju se kao deo te imovine, u protivnom terete troškove tekućeg izveštajnog perioda (Napomena 2.9).

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom prodaje ili rashodovanja nekretnina i opreme, priznaju se u korist ili na teret konsolidovanog bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda (Napomena 13) ili ostalih rashoda (Napomena 14).

2.13. Nematerijalna ulaganja

Na dan 31. decembra 2012. godine, nematerijalna ulaganja Grupe se sastoje od goodwill-a, odnosa sa kupcima, poslovnog imena ("brand"), softvera, telekomunikacionih licenci i ostalih licenci i drugih prava. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu ispravku vrednosti (izuzev goodwill-a i poslovnog imena) i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Goodwill predstavlja višak troška sticanja/prenesene naknade poslovnom kombinacijom iznad udela "Telekom Srbija" u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava, priznatih obaveza i potencijalnih obaveza stečenih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "HD-WIN" na dan sticanja. Goodwill nastao prilikom sticanja zavisnih preduzeća uključuje se u nematerijalna ulaganja. Priznati goodwill se testira godišnje kako bi se utvrdilo da li mu je vrednost umanjena i iskazuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti. Gubici po osnovu obezvređenja goodwill-a se ne ukidaju. Goodwill se alokira na jedinice koje generišu gotovinu za svrhe godišnjeg testiranja na potencijalno obezvređenje.

Ugovorni odnosi sa kupcima pribavljeni u poslovnoj kombinaciji sticanja zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" priznaju se po fer vrednosti na datum pribavljanja. Ugovorni odnosi sa kupcima imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode u očekivanom veku trajanja odnosa sa kupcima.

Poslovno ime ("brand") predstavlja prepoznatu identifikovanu vrednost prilikom sticanja 51% udela u zavisnom preduzeću "HD-WIN". Poslovno ime "Arena Sport" predstavlja poznat znak u pružanju sportskog programa klijentima kroz TV distributere od strane trenutnih i potencijalnih pretplatnika. Poslovno ime stvara uštede u troškovima koji su jednaki naknadama koje se plaćaju za korišćenje sličnih poslovnih imena. Pomenuta ušteta za naknade za korišćenje poslovnog imena izračunata je na osnovu projektovanih prihoda od distribucije TV prava i srednje stope naknade za korišćenje poslovnog imena uporedivih licenciranih proizvoda. Pretpostavljeno je da poslovno ime ima neograničen vek trajanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.13. Nematerijalna ulaganja (Nastavak)

Softveri i licence su iskazani po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu (Napomena 10).

2.14. Amortizacija

Otpisivanje nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se vrši primenom proporcionalne metode kojom se vrednost sredstava u potpunosti otpisuje tokom procenjenog veka upotrebe.

Otpisivanje se vrši po stopama koje su zasnovane na preostalom korisnom veku upotrebe sredstava, procenjenom od strane rukovodstva Grupe i usvojenom od strane nadležnih organa upravljanja preduzećima Grupe.

Nadležne službe preduzeća unutar Grupe preispituju korisni vek upotrebe osnovnog sredstva najmanje na kraju svake poslovne godine, i ako postoje promene u očekivanoj dinamici trošenja budućih ekonomskih koristi koje su sadržane u sredstvu, stopa amortizacije se menja kako bi se odrazila promenjena dinamika.

Stope amortizacije za glavne kategorije nekretnina i opreme, date su u sledećem pregledu:

Nekretnine	1.5% - 10%
Oprema za fiksnu telefoniju	2.5% - 50%
Oprema za mobilnu telefoniju	6.67% - 20%
Transportna sredstva	10% - 33.33%
Računarska oprema	10% - 33.33%
Ostala oprema	6.67% - 33.33%

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalnih ulaganja su sledeće:

Licenca za UMTS/GSM mrežu	6.67%-10%
Licenca za fiksni bežični pristup (CDMA)	10%
Licenca - WiMAX	20%
Licence za softvere	20% - 50%
Licence za softvere mobilne telefonije	10%
Softveri	20% - 33.33%

Obračun amortizacije nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu odnosno kada postanu raspoloživa za korišćenje. Zemljište i sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe (goodwill i poslovno ime) ne podležu amortizaciji.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.14. Amortizacija (Nastavak)**

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), odnosno u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Crne Gore i Zakonom o porezu na dobitak Republike Srpske, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 16(c)).

2.15. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, procenjuje se nadoknadivi iznos te imovine kako bi se utvrdio iznos umanjenja vrednosti.

Ukoliko nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinačnog sredstva, procenjuje se nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu, a kojoj to sredstvo pripada.

Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda perioda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a i poslovnog imena) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti revidiraju se na svaki izveštajni datum zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

Sredstva koja imaju neograničeni korisni vek upotrebe, kao na primer goodwill i poslovno ime, ne podležu amortizaciji i proveru da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou.

2.16. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža. Nabavna vrednost predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećanu za transportne i ostale zavisne troškove nabavke. Nabavna vrednost utvrđuje se metodom prosečne ponderisane nabavne cene. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku varijabilnih troškova prodaje.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrednosti ili se u potpunosti otpisuju.

Zalihe robe u maloprodaji iskazuju se po prodajnoj ceni u toku godine. Na kraju obračunskog perioda vrši se svodenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju obračunskog perioda i nabavnu vrednost prodane robe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.16. Zalihe (Nastavak)***Vrednovanje mobilnih telefona na zalihama*

Prodaja mobilnih telefona se u većini slučajeva vrši u okviru ugovora sa više elemenata (MEA), odnosno kao sastavni deo paketa.

Prodaja mobilnih telefona u okviru ugovora sa više elemenata je aktivnost koja se vrši u cilju stimulacije i unapređenja prodaje određenih usluga (paketa) korisnicima usluga. Mobilni telefoni se prodaju po nižim cenama kao deo poslovne strategije Grupe. Preduzeća u okviru Grupe zauzvrat sa korisnikom paketa zaključuju ugovore na određeni period koji obezbeđuju Grupi priliv ekonomskih koristi u budućnosti. Grupa u tom slučaju očekuje da će kroz stimulacije i unapređenje prodaje drugih usluga korisnicima nadoknaditi vrednost telefona koje prodaje po nižim cenama.

Vrednovanje zaliha takvih telefona se vrši po nabavnoj ceni, dok se trošak (trošak materijala za pružanje usluga) priznaje u momentu kada je mobilni telefon prodan, odnosno isporučen korisniku na bazi ugovora koji sadrži više elemenata (Napomena 2.4.3).

2.17. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija, koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha).

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u konsolidovanom bilansu stanja Grupe od momenta kada je Grupa ugovornim odredbama vezana za instrument.

2.17.1. Finansijska sredstva

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja.

Finansijska sredstva Grupe čine gotovina i kratkoročni depoziti, dati krediti zaposlenima i ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja od kupaca i ostala potraživanja.

Grupa je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: "kredit i potraživanja", "finansijska sredstva koja se drže do dospeća" i "finansijska sredstva raspoloživa za prodaju".

Prilikom inicijalnog priznavanja Grupa nije klasifikovala nijedno od svojih finansijskih sredstava kao ona koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva, i kada je Grupa izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.17. Finansijski instrumenti (Nastavak)

2.17.1. Finansijska sredstva (Nastavak)

(a) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Ostala dugoročni finansijski plasmani

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju dugoročna beskamatna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova, dugoročna kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih zajmova za učešće u stambenom kreditu i učešće u kamati i ostale dugoročne kredite zaposlenima, kao i ostala dugoročna potraživanja. Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju i unapred plaćeni zakup, koji se vrednuje po amortizovanoj vrednosti, kao i ostale dugoročne plasmane, odnosno potraživanja.

Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Iznos ispravke vrednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca priznaju se i evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) se smatraju indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena.

Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjnja se priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda (Napomena 14). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca. Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u okviru ostalih prihoda (Napomena 13).

(b) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Menice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i sa fiksnim dospećem, za koje Grupa ima pozitivnu nameru i mogućnost da ih drži do dospeća, klasifikovane su kao finansijska sredstva koja se drže do dospeća. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća se evidentiraju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.17. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.17.1. Finansijska sredstva (Nastavak)****(b) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (Nastavak)**

Ukoliko postoji objektivni dokaz da je došlo do obezvređenja ovih sredstava, iznos gubitka usled obezvređenja finansijskih sredstava koja se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u konsolidovanom bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

(c) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica (akcije) i dužničke hartije od vrednosti koje Grupa poseduje, a kojima se trguje na aktivnom tržištu, klasifikovana su kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se naknadno vrednuju po fer vrednosti. Fer vrednost hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. U slučaju hartija od vrednosti koje se ne kotiraju na berzi, fer vrednost se određuje koristeći tekuću tržišnu vrednost drugog finansijskog instrumenta koji je suštinski jednak ili se bazira na očekivanim tokovima gotovine imovine koja predstavlja osnov ulaganja.

Promene u tržišnoj vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju (nerealizovani dobiti i gubici) iskazuju se u okviru kapitala kao rezerva po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju. Kada se hartije od vrednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanjuje vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha.

Fer vrednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju izraženih u stranoj valuti se određuje u toj valuti po kursu važećem na dan konsolidovanog bilansa stanja. Promena u fer vrednosti koja se može pripisati promeni kursa valute i koja rezultira u promeni amortizovane vrednosti sredstva, priznaje se u konsolidovanom bilansu uspeha, dok se ostale promene priznaju u okviru kapitala.

2.17.2. Finansijske obaveze

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Grupe čine primljeni krediti od banaka i dobavljača, ostale dugoročne obaveze i obaveze prema dobavljačima, kao i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva izmena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.17. Finansijski instrumenti (Nastavak)****2.17.2. Finansijske obaveze (Nastavak)**

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Kreditni od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (nominalnoj vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope. Efekti neprimenjivanja efektivne kamatne stope, kao što se zahteva u skladu sa MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje", po proceni rukovodstva Grupe nemaju materijalno značajan efekat na konsolidovane finansijske izveštaje. Ostale dugoročne obaveze su iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope. Krediti su odobreni uz varijabilne kamatne stope, a unapred plaćene naknade za odobrene kredite razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja kredita.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

(b) Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

2.17.3. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u konsolidovanom bilansu stanja samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.18. Aktivna i pasivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja se najvećim delom odnose na obračunate a nefakturisane prihode za usluge izvršene u toku tekućeg izveštajnog perioda, kao i unapred plaćene rashode.

Obračunati a nefakturisani troškovi za usluge i radove izvršene u toku tekućeg izveštajnog perioda, kao i unapred naplaćeni prihodi evidentiraju se u okviru pasivnih vremenskih razgraničenja.

2.19. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.20. Sredstva primljena bez naknade**

Sredstva primljena bez naknade, odnosno poklonjena sredstva (npr. telekomunikaciona oprema, lokalne mreže i prateća oprema) od opština i drugih subjekata, priznaju se po fakturnoj, odnosno fer (tržišnoj) vrednosti u momentu prijema.

Za iznos fer vrednosti, formiraju se odloženi prihodi. Odloženi prihodi prenose se u korist tekućih prihoda u visini tekućeg otpisa (troška amortizacije) poklonjenih sredstava.

Za iznos sredstava primljenih bez naknade, odnosno poklonjenih sredstava (npr. telekomunikaciona oprema i softveri) od dobavljača, umanjuje se proporcionalno fakturna, odnosno fer (tržišna) vrednost isporučene opreme po istom ugovoru, u situaciji kada se poklonjena sredstva mogu alocirati na specifične nabavke.

2.21. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze biti plaćene (Napomena 26).

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Grupe u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire (Napomena 26).

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 34 (a)), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Grupa ne priznaje potencijalna sredstva u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2.22. Primanja zaposlenih**(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje**

U skladu sa važećim propisima, Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća su obavezna da uplaćuju poreze i doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Grupa nije u obavezi da zaposlenima nakon odlaska u penziju isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu državnih penzionih fondova.

Porezi i doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(b) Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorima o radu, Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća "Telekom Srpske" i "Telus" su u obavezi da isplate otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 mesečne zarade koji je zaposleni ostvario, koje pritom ne mogu biti manje od 3 mesečne prosečne bruto zarade isplaćene u ovim preduzećima.

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom, Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je u obavezi da isplati otpremnine u visini neoporezivog iznosa u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica Crne Gore.

Pored toga, Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" su u obavezi da isplate i jubilarne nagrade u iznosu od jedne polovine do tri odnosno dve prosečne mesečne zarade u odnosnim preduzećima, dok je Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" u obavezi da isplati jubilarne nagrade za 10, 20, 30 i 35 godina rada sa fiksno definisanim iznosima za isplatu u skladu sa svojim Kolektivnim ugovorom.

Broj mesečnih zarada koje se za jubilarne nagrade isplaćuju u Matičnom preduzeću određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u Matičnom preduzeću ili JP PTT-u (osim za 10 godina kada je merodavan staž isključivo u Matičnom preduzeću).

U Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" broj mesečnih zarada za jubilarne nagrade određuje se na osnovu broja godina koje je zaposleni proveo u preduzeću. Dana 11. januara 2012. godine stupio je na snagu novi Kolektivni ugovor Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske", kojim je između ostalog, izmenjen broj mesečnih zarada koji se isplaćuje na ime jubilarnih nagrada.

Broj mesečnih zarada koje se za jubilarne nagrade isplaćuju prikazan je u sledećoj tabeli:

Broj godina	Broj zarada	
	Matično preduzeće	Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske"
10	1/2	1/2
20	1	1
30	2	2
35	3	-

U skladu sa Odlukom direktora i usvojenim Budžetom za 2012. godinu, Konsolidovano zavisno preduzeće "Telus" je na dan 31. decembra 2011. godine priznalo sredstva za isplatu jubilarnih nagrada zaposlenima koji imaju najmanje 5 godina radnog staža u preduzeću.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeni su korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna nezavisnog aktuara. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(c) Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih

Upravni odbor Matičnog preduzeća je na svojoj 59. redovnoj sednici, održanoj dana 13. jula 2011. godine, usvojio Poslovnu politiku stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz Matičnog preduzeća.

Pored toga, Upravni odbor Matičnog preduzeća je, dana 18. novembra 2011. godine, doneo Izmene i dopune poslovne politike stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz Matičnog preduzeća uz određene izmene u delu prava prijave zaposlenih na konkurs.

Konkursi su sprovedeni i završeni zaključno sa 31. decembrom 2011. godine. Matično preduzeće je u 2011. godini po ovom osnovu napustilo ukupno 597 zaposlenih.

Izvršni odbor Matičnog preduzeća je, dana 16. novembra 2012. godine, doneo Odluku kojom se utvrđuju uslovi za ostvarivanje prava na novčanu naknadu - otpremninu za zaposlene koji su u radnom odnosu na neodređeno vreme i koji boluju od teže bolesti koja im trajno ugrožava radnu sposobnost. Otpremnina je obračunata u iznosu koji se utvrđuje na način i u skladu sa kriterijumima za obračun jednokratne isplate prema Poslovnoj politici stimulisanja dobrovoljnog odlaska zaposlenih iz jula 2011. godine.

Predviđeno je da zaposleni, iz određene kategorije, koji izrazi želju da dobrovoljno otkáže ugovor o radu, a istovremeno ne ispunjava pravo na penziju, može da ostvari pravo na isplatu određenog iznosa naknade.

Predviđeni iznos naknade zaposlenima u Matičnom preduzeću utvrđen je kao proizvod broja meseci do ispunjenja uslova za odlazak u penziju po sili zakona i visine bruto zarade, a maksimalno u visini od 20 do 55 mesečnih bruto zarada, kao što je prikazano u narednoj tabeli:

Kategorija	Broj godina do ispunjenja uslova za penziju	Broj maksimalnih bruto zarada
I	ispunjen uslov	20
II	< 1	25
	1 - 2	30
	2 - 3	35
	3 - 4	40
	4 - 8	45
III	> 8	55

Maksimalni pojedinačni iznos jednokratne isplate ne može biti veći od EUR 25,000.

Priznavanje naknada za prevremeni raskid radnog odnosa vrši se na teret rezultata perioda u kome su se zaposleni prijavili na konkurs i ispunili uslove po konkursu, odnosno za zaposlene koji su do dana izveštavanja napustili Matično preduzeće i po tom osnovu im prestaju sva novčana potraživanja od Matičnog preduzeća.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

2.22. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(d) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan izveštavanja, za koja se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(e) Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu

Matično preduzeće priznaje obaveze i trošak za doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu Matičnog preduzeća (2011. godina: učešće zaposlenih u dobiti) u skladu sa Odlukom nadležnog statutarnog organa Matičnog preduzeća ili drugom odlukom rukovodstva Matičnog preduzeća.

Ova sredstva sadrže fiksnu i varijabilnu komponentu. Varijabilna komponenta zavisi od procene rukovodstva o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata Matičnog preduzeća.

2.23. Porezi i doprinosi

(a) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011 i 119/2012), Zakona o porezu na dobitak Republike Srpske, Zakona o porezu na dobit pravnih lica Crne Gore i Zakona o porezu na dobit pravnih lica Holandije, i odgovarajućim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se po stopi od 10% u Republici Srbiji i Republici Srpskoj, 9% u Crnoj Gori, odnosno 20% na iznos od EUR 200 hiljada i 25% na razliku preko EUR 200 hiljada u Holandiji, na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite.

U skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 119/2012) počev od januara 2013. godine u Republici Srbiji primenjuje se uvećana stopa poreza na dobitak od 15%.

Osnovicu za oporezivanje čini oporezivi dobitak, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz konsolidovanog bilansa uspeha za razlike koje su definisane poreskim propisima Republike Srbije, Republike Srpske, Crne Gore i Holandije.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenom vlasništvu za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika, priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.23. Porezi i doprinosi (Nastavak)****(a) Porez na dobitak (Nastavak)***Tekući porez (Nastavak)*

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobitak iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina. U svakoj od godina perioda prvo se primenjuje poreski kredit po osnovu ulaganja iz te godine, a zatim se, do limita od 50% obračunatog poreza u tom poreskom periodu, primenjuju preneti poreski krediti po redosledu ulaganja.

Propisima Crne Gore nije propisana ova poreska olakšica, dok propisi Republike Srpske predviđaju navedenu olakšicu samo za proizvodna preduzeća.

Poreski propisi u Republici Srbiji, Republici Srpskoj i Crnoj Gori ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobitka utvrđenog u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnovice imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Važeće poreske stope na dan izveštavanja, koriste se za obračun iznosa odloženog poreza.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze i razne naknade i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 10).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**2.24. Zarada po akciji**

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Matičnog preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda (Napomena 25).

2.25. Dividende na obične akcije

Dividende akcionarima Matičnog preduzeća, evidentiraju se kao obaveza i umanjuju kapital u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati.

Dividende odobrene za period nakon datuma izveštavanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

2.26. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugih pravnih lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke istih, kao što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Grupe i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 32).

2.27. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja je komponenta Grupe koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima ostvaruje prihode i pravi rashode (uključujući i prihode i rashode vezane za transakcije sa drugim komponentama Grupe), čije poslovne rezultate pregledaju organi upravljanja Grupom kako bi doneli odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i ocenili njegovo poslovanje, i za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Ključevi za alokaciju zajedničkih troškova su određeni na bazi najboljih procena rukovodstva Grupe.

Segmenti poslovanja o kojima se izveštava, zasnovani na načinu organizovanja poslovnih aktivnosti u Grupi, prikazani su u Napomeni 35. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izložena određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama usvojenim od strane nadležnog organa upravljanja preduzećima unutar Grupe. U 2012. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Finansijska sredstva		
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	473	480
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	6,297	5,795
Ostali dugoročni plasmani i sredstva	2,071,237	2,222,430
Dati avansi, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, isključujući aktivna vremenska razgraničenja	19,819,074	18,187,578
Kratkoročni finansijski plasmani	402,663	1,247
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	15,878,596	17,941,876
	<u>38,178,340</u>	<u>38,359,406</u>
Finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti		
Obaveze po kreditima i ostale dugoročne obaveze	85,681,377	56,465,634
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze, isključujući pasivna vremenska razgraničenja	11,227,856	20,360,318
	<u>96,909,233</u>	<u>76,825,952</u>

U 2012. godini Grupa nije obavljala transakcije trgovine finansijskim instrumentima kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi. Matično preduzeće je u toku 2011. godine zaključivalo ugovore o terminskoj kupoprodaji valuta sa pokrićem.

U toku 2012. godine nije bilo reklasifikacije finansijskih sredstava.

Pregled značajnih računovodstvenih politika i primenjeni metodi, uključujući kriterijume za priznavanje i osnove za vrednovanje, kao i osnove na kojima se priznaju prihodi i rashodi za svaku klasu finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala su obelodanjeni u Napomeni 2. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.1. Tržišni rizik****(a) Rizik od promene kursa stranih valuta**

Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće "HD-WIN" su izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Matičnog preduzeća je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Devizna klauzula u ugovorima sa domaćim dobavljačima moguća je samo ako se radi o ugovoru koji sadrži kreditnu liniju, kao i u ugovorima o zakupu.

Konsolidovana zavisna preduzeća nisu u značajnoj meri ili uopšte izložena riziku promene kursa stranih valuta zbog toga što ne posluju u inostranstvu ("Telus") i zato što ili uglavnom obavljaju svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti i u EUR za koji je lokalna valuta vezana fiksnim valutnim kursom ("Telekom Srpske") ili u funkcionalnoj valuti okruženja ("Mtel", "FiberNet" i "TS:NET").

Grupa ima potraživanja i obaveze u stranoj valuti, tako da je maksimizirana usklađenost priliva i odliva u istoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2012. godine funkcionalna valuta (RSD) zabeležila porast/pad za 10% u odnosu na ostale valute koje nisu funkcionalna valuta (odnosno da je kurs dinara u odnosu na EUR iznosio RSD 102.3465/125.0901 za 1 EUR), a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobitak za 2012. godinu nakon oporezivanja bio bi veći/manji za RSD 6,823,806 hiljada (2011. godina: RSD 3,507,232 hiljada), najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu obaveza po kreditima Matičnog preduzeća, kao i preračuna potraživanja/obaveza iz međunarodnog saobraćaja.

Dobitak za 2012. godinu je bio više pod uticajem promena kursa stranih valuta nego u 2011. godini zbog znatnog pada vrednosti dinara u odnosu na EUR, na šta je dodatno uticalo i povećanje obaveza u stranoj valuti, i ista je neposredno uticala na iznos kapitala na dan 31. decembra 2012. godine.

Na dan 31. decembra 2012. godine, finansijska sredstva u iznosu od RSD 12,384,626 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 13,964,930 hiljada) su izražena u EUR, što predstavlja 57.7% (2011. godina: 63.8%) ukupnih finansijskih sredstava Grupe iskazanih u stranim valutama.

Na dan 31. decembra 2012. godine, finansijske obaveze izražene u EUR iznose RSD 67,127,622 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 50,705,357 hiljada), što predstavlja 95.1% (2011. godina: 91.1%) ukupnih finansijskih obaveza Grupe iskazanih u stranim valutama.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(b) Rizik od promene kamatnih stopa**

Grupa je izložena rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njenu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine. S obzirom da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa.

Rizik Grupe od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka i dobavljača. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Grupu kamatnom riziku tokova gotovine. Krediti primljeni po fiksnim kamatnim stopama izlažu Grupu riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa.

U 2012. i 2011. godini, najveći deo obaveza po kreditima (99%) bio je sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor. Obaveze po kreditima sa promenljivim kamatnim stopama bile su izražene u stranoj valuti (EUR), odnosno valutnom klauzulom vezane za EUR.

Kod Matičnog preduzeća bruto kamatna stopa na kredite odobrene od dobavljača ne može da pređe nivo od Euribor uvećan za maržu do 2% godišnje, dok se za ugovore u domaćoj valuti (RSD) usklađivanje cena vrši na bazi rasta potrošačkih cena iznad 5% samo tokom grejs perioda.

Bruto kamatne stope Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" se kreću u navedenom rasponu. Kamatna stopa na dugoročne robne kredite Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel" ne prelazi Euribor uvećan za maržu od 4% na godišnjem nivou, odnosno na dugoročne gotovinske kredite kamatu od Euribor uvećan za maržu od 6% godišnje.

Grupa vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Grupa još uvek ne vrši svop promenljive za fiksnu kamatnu stopu ili obrnuto, s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, ali preduzima odgovarajuće mere radi obezbeđenja kredita od banaka pod povoljnijim uslovima.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po kreditima u stranoj valuti (od banaka i dobavljača) na dan 31. decembra 2012. godine bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobitak za 2012. godinu nakon oporezivanja bio bi manji/veći za RSD 69,716 hiljada (2011. godina: RSD 39,898 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite od dobavljača i banaka u zemlji (u domaćoj valuti) na dan 31. decembra 2012. godine bila veća/manja za 0.1 procentni poen na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobitak za 2012. godinu nakon oporezivanja bio bi manji/veći za RSD 52,491 hiljadu (2011. godina: RSD 6,700 hiljada), kao rezultat većeg/manjeg rashoda kamata.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.1. Tržišni rizik (Nastavak)****(c) Rizik od promene cena**

Grupa nije izložena većem riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u konsolidovanom bilansu stanja nema značajnih ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u konsolidovanom bilansu uspeha.

S druge strane, Grupa je izložena riziku od promena cena usluga, jer se suočava sa intenzivnom konkurencijom u oblasti mobilne telefonije, interneta i multimedija, kao i pojavom operatora u oblasti fiksne telefonije u Republici Srbiji, što Grupa nastoji da nadomesti uvođenjem raznovrsnih usluga.

Pored toga, kao što je izneto u Napomeni 1. uz konsolidovane finansijske izveštaje, Republička agencija za elektronske komunikacije Republike Srbije ("Agencija") je Matičnom preduzeću nametnula, između ostalih, obavezu kontrole cena za pojedina tržišta na kojima je Matično preduzeće proglašeno za operatora sa značajnom tržišnom snagom. Na osnovu Odluke Upravnog odbora Agencije od 16. juna 2011. godine, počev od 1. avgusta 2011. godine pretplata za direktni telefonski priključak u Republici Srbiji je uvećana na RSD 430 (bez PDV-a), u koju je uključeno 300 besplatnih impulsa (umesto dotadašnjih 150). Povećane su cene lokalnog poziva, a cene međumesnog poziva snižene. Odlukom Agencije, cene terminacije u fiksnu mrežu za saobraćaj koji dolazi iz mobilnih mreža su snižene, a povećane za terminaciju saobraćaja koji dolazi iz drugih fiksnih mreža i svedene na troškovni nivo.

U skladu sa Zakonom o telekomunikacijama Republike Srpske, Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine daje saglasnost operatoru sa značajnom tržišnom snagom za govorne telefonske usluge putem mobilne ili fiksne mreže kao i za veleprodaju iznajmljenih linija i širokopojasnog pristupa. Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" ima obavezu da ponudi drugim operatorima raščlanjeni pristup lokalnoj petlji.

3.2. Rizik likvidnosti

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Matičnog preduzeća, odnosno Konsolidovanih zavisnih preduzeća. Grupa svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Grupa raspolaže dovoljnim iznosom visokolikvidnih sredstava (gotovinski ekvivalenti i gotovina), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije usluga, koji joj omogućava da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća. Grupa generalno ne koristi finansijske derivate.

U cilju upravljanja rizikom likvidnosti, Matično preduzeće je usvojilo finansijske politike kojima je definisan maksimalni iznos avansnog plaćanja isporučiocima radova i opreme, grejs period i dužina otplate i to u zavisnosti od vrednosti i vrste ugovorene nabavke.

Pored toga, poslovnom politikom Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća napravljena je disperzija u nivoima odlučivanja prilikom nabavke dobara/usluga. Ova disperzija je obezbeđena utvrđivanjem limita do kojih pojedina lica ili organi u navedenim preduzećima odlučuju.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Kod Matičnog preduzeća utvrđena su ovlašćenja u vezi sa ugovorima, transakcijama i drugim aktivnostima i poslovima koji se obavljaju za račun i u ime Matičnog preduzeća i to: ovlašćenje koordinatora službi na nivou teritorijalne organizacije ograničeno je na monetarnu vrednost do EUR 3,000, direktora Funkcija, direktora Unutrašnjeg nadzora i Sekretara do EUR 10,000 i izvršnih direktora do EUR 50,000 po jednom pravnom poslu po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan zaključenja pravnog posla. Pravne poslove vrednosti od EUR 50,000 do EUR 2.5 miliona zaključuje Generalni direktor nakon saglasnosti izvršnih direktora. Na sličan način, limiti su utvrđeni i kod Konsolidovanih zavisnih preduzeća.

Ročnost dospeća finansijske imovine i obaveza Grupe na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine prikazana je u sledećem pregledu. Pregled dospeća finansijskih instrumenata napravljen je na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijskih sredstava (u bruto iznosu) i obaveza, počev od najranijeg datuma kada Grupa treba da naplati potraživanje, odnosno da izmiri nastalu obavezu. Pregled uključuje i kamatu i glavnice tokova gotovine.

	<u>Do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Od 1 do 2 godine</u>	<u>Od 2 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Finansijska sredstva						
31. decembar 2012. godine						
Bez kamata	32,271,725	733,698	381,232	1,058,344	1,440,487	35,885,486
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	<u>17,199,332</u>	<u>2,151,021</u>	<u>88,136</u>	<u>97,150</u>	<u>153,482</u>	<u>19,689,121</u>
Ukupno	<u>49,471,057</u>	<u>2,884,719</u>	<u>469,368</u>	<u>1,155,494</u>	<u>1,593,969</u>	<u>55,574,607</u>
31. decembar 2011. godine						
Bez kamata	33,922,442	262,041	228,732	678,987	1,370,024	36,462,226
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	<u>15,258,163</u>	<u>1,502,142</u>	<u>493,259</u>	<u>191,934</u>	<u>138,081</u>	<u>17,583,579</u>
Ukupno	<u>49,180,605</u>	<u>1,764,183</u>	<u>721,991</u>	<u>870,921</u>	<u>1,508,105</u>	<u>54,045,805</u>
Finansijske obaveze						
31. decembar 2012. godine						
Bez kamata	10,208,641	585,041	794,820	361,462	1,804	11,951,768
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	-	341,155	341,155	341,155	-	1,023,465
Instrumenti po varijabilnoj kamatnoj stopi	<u>12,496,621</u>	<u>24,361,768</u>	<u>32,135,280</u>	<u>21,182,157</u>	<u>267,136</u>	<u>90,442,962</u>
Ukupno	<u>22,705,262</u>	<u>25,287,964</u>	<u>33,271,255</u>	<u>21,884,774</u>	<u>268,940</u>	<u>103,418,195</u>
31. decembar 2011. godine						
Bez kamata	13,228,997	7,711,123	171,076	71,922	1,884	21,185,002
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	440,286	742,803	364,953	770,927	-	2,318,969
Instrumenti po varijabilnoj kamatnoj stopi	<u>3,007,148</u>	<u>29,632,924</u>	<u>9,272,568</u>	<u>13,400,372</u>	<u>547,280</u>	<u>55,860,292</u>
Ukupno	<u>16,676,431</u>	<u>38,086,850</u>	<u>9,808,597</u>	<u>14,243,221</u>	<u>549,164</u>	<u>79,364,263</u>

Ročnost dospeća obaveza po kreditima prikazana je u Napomeni 27(b), dok obaveze iz poslovanja (Napomena 28) dospevaju na naplatu najkasnije u roku od 12 meseci.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Sledeća tabela predstavlja analizu finansijskih obaveza Grupe prema ugovorenim uslovima plaćanja, koji su određeni na osnovu preostalog perioda na dan izveštavanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća i zasnovani su na ugovorenim nediskontovanim iznosima otplata (uključujući i kamatu i glavniciu tokova gotovine).

	<u>Do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Od 1 do 2 godine</u>	<u>Od 2 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
31. decembar 2012. godine						
Obaveze po osnovu kredita i dugoročnih obaveza	11,477,906	25,287,464	33,271,255	21,884,774	268,940	92,190,339
Obaveze iz poslovanja	8,091,580	500	-	-	-	8,092,080
Ostale kratkoročne obaveze	3,135,776	-	-	-	-	3,135,776
Ukupno	<u>22,705,262</u>	<u>25,287,964</u>	<u>33,271,255</u>	<u>21,884,774</u>	<u>268,940</u>	<u>103,418,195</u>
31. decembar 2011. godine						
Obaveze po osnovu kredita i dugoročnih obaveza	3,574,353	30,828,610	9,808,597	14,243,221	549,164	59,003,945
Obaveze iz poslovanja	8,050,023	49,767	-	-	-	8,099,790
Ostale kratkoročne obaveze	5,052,055	7,208,473	-	-	-	12,260,528
Ukupno	<u>16,676,431</u>	<u>38,086,850</u>	<u>9,808,597</u>	<u>14,243,221</u>	<u>549,164</u>	<u>79,364,263</u>

Grupa je u prethodnom periodu uredno otplaćivala i namerava da otplaćuje obaveze po kreditima u skladu sa ugovorenim rokovima otplate.

3.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovinskih ekvivalenata i gotovine, depozita u bankama i finansijskim institucijama, kredita datih zaposlenima, potraživanja od kupaca i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku u ograničenoj meri. Obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou pojedinačnih preduzeća u okviru Grupe, koje su svojstvene delatnosti samih preduzeća. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza korisnika usluga prema Grupi, istima se onemogućava dalje korišćenje usluga.

Pored toga, Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Pored onemogućavanja daljeg korišćenja usluga, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Potraživanja po osnovu roaming-a i međunarodnog obračuna nisu pod direktnim uticajem uslova na lokalnom tržištu. Navedena potraživanja baziraju se na čvrstim bilateralnim ugovorima, uz istovremeno i međusobno pružanje usluga.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.3. Kreditni rizik (Nastavak)

Informacije o izloženosti kreditnom riziku po ovim osnovama obelodanjene su u Napomeni 22. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Naplata kredita datih zaposlenima u Grupi se obezbeđuje kroz administrativne zabrane, odnosno umanjnjem zarada za adekvatan iznos rata. Sa zaposlenima koji napuštaju preduzeća, članice Grupe, posebnim ugovorima se reguliše način otplate preostalog dela kredita u trenutku odlaska iz preduzeća.

3.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica. Matično preduzeće je po načinu osnivanja akcionarsko društvo (Napomena 25).

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedila dividende. Da bi očuvala, odnosno, korigovala strukturu kapitala, Grupa može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja. Strategija upravljanja kapitalom Grupe je nepromenjena u odnosu na prethodnu godinu.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njenog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze po osnovu dugoročnih i kratkoročnih kredita - ukupno (Napomena 27)	85,681,377	56,465,634
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina (Napomena 23)	<u>(15,878,596)</u>	<u>(17,941,876)</u>
Neto dugovanje*	69,802,781	38,523,758
Sopstveni kapital	<u>136,553,429</u>	<u>161,222,605</u>
Kapital - ukupno**	206,356,210	199,746,363
Koeficijent zaduženosti	33.8%	19.3%

* *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze po kreditima (uključujući kratkoročne, dugoročne i ostale dugoročne obaveze, kao što je prikazano u konsolidovanom bilansu stanja) umanje za gotovinske ekvivalente i gotovinu.*

** *Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u konsolidovanom bilansu stanja i neto dugovanja.*

Povećanje koeficijenta zaduženosti na dan 31. decembra 2012. godine uslovljeno je najvećim delom novim kreditnim obavezama Matičnog preduzeća s jedne, i otkupom sopstvenih akcija, s druge strane.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.5. Prosuđivanje o efektima svetske finansijske krize

Effekti svetske finansijske krize koji su u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju Konsolidovana zavisna preduzeća počeli da se osećaju u poslednjem kvartalu 2008. godine uticali su na postojanje problema likvidnosti, fluktuaciju i dalje opadanje vrednosti dinara u odnosu na strane valute, kao i smanjenje opšte privredne aktivnosti i platežne sposobnosti stanovništva i privrede i u toku 2011. i 2012. godine.

Zbog drugog talasa krize na globalnom tržištu, koji je trenutno intenzivno prisutan u svim evropskim ekonomijama, kao i njenog uticaja na lokalnim tržištima, izgledno je da će mnoga privredna društva u narednoj poslovnoj godini, a verovatno i nakon toga, poslovati u otežanim i neizvesnim poslovnim okolnostima. Uticaj krize na ekonomsko stanje u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju Konsolidovana zavisna preduzeća i poslovanje privrednih subjekata trenutno nije moguće u potpunosti predvideti, te je stoga prisutan element opšte neizvesnosti.

Rukovodstvo očekuje da će efekti krize na ekonomsko okruženje u zemljama u kojima posluju Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća i nadalje uticati na obim privrednih aktivnosti, cenu uvoza, stepen naplate potraživanja, kao i na mogućnost da se obezbede novi povoljni krediti ili refinansiraju postojeći. Grupa kontinuirano razmatra ekonomske parametre i pretpostavke neophodne za dalje usklađivanje aktivnosti sa složenom ekonomskom situacijom u kojoj posluje. Ova razmatranja obuhvataju uticaj krize na sledeća najznačajnija područja:

- **Uticaj krize na postojeću i buduću likvidnost** (prvenstveno do kraja 2013. godine) sa stanovišta naplate potraživanja od kupaca čiju likvidnost i solventnost trenutno nije moguće proceniti, sposobnosti izmirenja obaveza prema dobavljačima i kreditorima, kao i mogućnosti pribavljanja povoljnih izvora kreditiranja za premošćavanje kritičnih situacija. Rukovodstvo Grupe ne očekuje značajnije probleme u naplati svojih potraživanja u narednom periodu i tokovima gotovine, ali smatra da će upravljanje rizikom likvidnosti i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja biti ključno opredeljenje rukovodstva i organa upravljanja Grupom u narednom periodu.
- **Uticaj krize na izmirenje obaveza po dinarskim, a posebno po deviznim kreditima.** I pored toga što su kratkoročne obaveze Grupe na dan 31. decembra 2012. godine veće od obrtne imovine za RSD 12,626,827 hiljada, Grupa nema problema sa likvidnošću i izmirenjem svojih obaveza. U maju 2012. godine Matično preduzeće je otplatilo u potpunosti obaveze po osnovu kredita prema Citibank N.A., London. Pri tom, Grupa ima značajan iznos kapitala, koji takođe utiče na amortizaciju tržišnih rizika. Rukovodstvo očekuje da će Grupa biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Effekti svetske finansijske krize do sada su ograničeno uticali na poslovanje Grupe. Jedan od razloga je i to što su, bez obzira na činjenicu da sektor informaciono-komunikacionih tehnologija ne spada među one koji su najugroženiji zbog svetske krize, Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća, u skladu sa internim politikama upravljanja rizicima, preduzeli mere radi održavanja zadovoljavajućeg stepena naplate potraživanja, likvidnosti i obezbeđenja odgovarajućih izvora finansiranja, pre svega radi izmirenja obaveza po kreditima u narednom periodu.

Pored toga, Grupa je proširila obim svojih aktivnosti uvođenjem novih usluga kao što su kombinovani paketi usluga (fiksna telefonija, ADSL, mobilna telefonija, IPTV), nove dodatne usluge u fiksnoj i mobilnoj telefoniji, usluge distribucije sportskih sadržaja, WEB TV i druge.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**3.5. Prosudivanje o efektima svetske finansijske krize (Nastavak)**

Rukovodstvo smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne mere kako bi obezbedilo održiv rast i znatniji razvoj Grupe u budućnosti. Rukovodstvo Grupe nije u mogućnosti da pouzdano proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju Konsolidovana zavisna preduzeća, kao ni uticaj na finansijsku poziciju i rezultate poslovanja Grupe, ali smatra da isti ni u kom slučaju ne mogu ugroziti nastavak njenog poslovanja.

3.6. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Grupa ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima.

S obzirom da, u Republici Srbiji, Crnoj Gori i Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Grupe na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine:

Grupa u konsolidovanom bilansu stanja nema materijalno značajnih iskazanih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koja se vrednuju po fer vrednosti. Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, koje se najvećim delom sastoje od akcija banaka koje se kotiraju na aktivnom tržištu, iznose RSD 473 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 480 hiljada).

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na kotiranim tržišnim cenama na dan izveštavanja. Ovi instrumenti su uključeni u nivo 1 hijerarhije odmeravanja fer vrednosti. Izuzev navedenih, Grupa nema drugih finansijskih sredstava niti obaveza koje su nakon početnog priznavanja iskazane po fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, ostalih potraživanja, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (kreditni datu zaposlenima i ostali dugoročni plasmani) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

3.6. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Fer vrednost ostalih dugoročnih plasmana i obaveza po dugoročnim kreditima procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova po trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Grupi na raspolaganju za slične finansijske instrumente. Ovako utvrđena fer vrednost ne odstupa značajnije od vrednosti po kojoj su iskazani ostali dugoročni plasmani i obaveze po kreditima u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Grupe na dan izveštavanja odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza prikazanim u Napomeni 3. uz konsolidovane finansijske izveštaje. Fer vrednost obaveza po dugoročnim kreditima obelodanjena je u Napomeni 27(a) uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Rukovodstvo Grupe smatra da iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa važećim računovodstvenim propisima u Republici Srbiji zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u konsolidovanom bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Rukovodstvo Grupe smatra da su računovodstvene procene, koje se odnose na određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, građevinskih objekata i opreme, od izuzetnog značaja, s obzirom da uključuju pretpostavke o tehničkom razvoju u inovativnoj industriji. Zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivni Grupe, uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati materijalno značajan uticaj na finansijsku poziciju Grupe, kao i na rezultate njenog poslovanja. Primera radi: ukoliko bi Grupa smanjila koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 2,331,809 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)***Obezvredenje nefinansijske imovine***

Na dan izveštavanja rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos tog sredstva se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva Grupe subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja (Napomena 14(c)).

Obezvredenje goodwill-a

Jednom godišnje Grupa testira goodwill, nastao u poslovnim kombinacijama sticanja zavisnih preduzeća, kako bi se utvrdilo da li mu je umanjena vrednost, u skladu sa računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 2.13. Nadoknadivi iznosi jedinica koji generišu gotovinu utvrđeni su na osnovu obračuna fer vrednosti primenom prinostnog pristupa, odnosno metodom diskontovanog novčanog toka.

U skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti umanjene za troškove prodaje i upotrebne vrednosti. Ukoliko se utvrdi da bilo fer vrednost umanjena za troškove prodaje bilo upotrebna vrednost premašuje knjigovodstvenu vrednost sredstva, vrednost sredstva nije umanjena i nije neophodno vršiti procenu drugog iznosa. Ovi obračuni zahtevaju korišćenje odgovarajućih procena (Napomena 17).

Da je diskontna stopa pre oporezivanja primenjena na diskontovane tokove gotovine Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" bila za 0.5% viša od stope procenjene od strane rukovodstva Grupe (na primer za fiksnu telefoniju i broadband usluge 10.1% umesto 9.6% i mobilnu telefoniju 9.9% umesto 9.4%) ne bi postojalo umanjenje vrednosti goodwill-a nastalog prilikom sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" na dan 31. decembra 2012. godine.

U slučaju da je diskontna stopa pre oporezivanja primenjena na diskontovane tokove gotovine Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD-WIN" bila za 1% viša od stope procenjene od strane rukovodstva Grupe, odnosno 15% umesto 14%, na dan 31. decembra 2012. godine ne bi postojalo umanjenje vrednosti goodwill-a nastalog prilikom sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD-WIN".

Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Grupa obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju jer korisnici usluga i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja.

U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini.

Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)***Prihodi i rashodi po osnovu međunarodnog saobraćaja***

Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća “Telekom Srpske” i “Mtel” imaju potpisan niz sporazuma za međunarodni saobraćaj u fiksnoj i mobilnoj telefoniji. Prihodi i rashodi, odnosno potraživanja i obaveze koji proizilaze iz ovih sporazuma su prikazani u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima i odnose se na prihode i rashode od međunarodnih dolaznih, odnosno odlaznih poziva ostvarenih sa zemljama sa kojima su Matično preduzeće i navedena Konsolidovana zavisna preduzeća uspostavila direktan obračun međunarodnog telefonskog saobraćaja.

Deo ostvarenih prihoda, odnosno rashoda po navedenom osnovu, evidentiran je u konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu procene izvršene prema internim obračunima ostvarenog saobraćaja.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva Grupe nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnih službi, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite i poreske gubitke do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti i poreski gubici mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Grupe je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka (Napomena 16(c)).

Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenja zakonskih uslova, i jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope fluktuacije zaposlenih i stope mortaliteta. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna obelodanjene su u Napomeni 26. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Ukoliko bi se diskontna stopa koja se koristi razlikovala za 1 procentni poen od procene rukovodstva Grupe, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade bila bi niža za RSD 158,812 hiljada ili viša za RSD 184,715 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. PRIHODI OD PRODAJE

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od fiksne telefonije:		
- domaće tržište	35,208,842	37,174,298
- inostrano tržište	13,567,522	12,978,429
- povezana pravna lica	6,154	153,038
	<u>48,782,518</u>	<u>50,305,765</u>
Prihodi od mobilne telefonije:		
- domaće tržište	33,996,181	32,726,551
- inostrano tržište	22,274,201	19,753,106
- povezana pravna lica	2,237	54,361
	<u>56,272,619</u>	<u>52,534,018</u>
Prihodi od maloprodaje internet usluga:		
- domaće tržište	8,120,948	7,012,802
- inostrano tržište	2,025,391	1,597,639
	<u>10,146,339</u>	<u>8,610,441</u>
Prihodi od multimedijalnih usluga (IPTV):		
- domaće tržište	1,248,040	812,907
- inostrano tržište	581,965	255,617
	<u>1,830,005</u>	<u>1,068,524</u>
Prihodi od fizičko-tehničkog obezbeđenja i održavanja higijene:		
- domaće tržište	638,378	598,992
	<u>638,378</u>	<u>598,992</u>
Prihodi od prodaje aparata:		
- domaće tržište	66,542	12,292
	<u>66,542</u>	<u>12,292</u>
Ukupno	<u>117,736,401</u>	<u>113,130,032</u>

Kao što je navedeno u Napomeni 3.1(c) uz konsolidovane finansijske izveštaje, od 1. avgusta 2011. godine cena pretplate u Republici Srbiji uvećana je na RSD 430 (bez PDV-a) i uključuje 300 besplatnih impulsa (umesto dotadašnjih 150 impulsa). Pored toga, povećane su cene lokalnog poziva, a cene međumesnog poziva snižene. Odlukom Agencije, cene terminacije u fiksnu mrežu za saobraćaj koji dolazi iz mobilnih mreža su snižene, a povećane za terminaciju saobraćaja koji dolazi iz drugih fiksnih mreža i svedene na troškovni nivo.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. PRIHODI OD PRODAJE (Nastavak)

Prihodi od prodaje po vrstama usluga prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od fiksne telefonije:		
Ostvareni saobraćaj	22,690,045	24,048,396
Pretplata	17,512,143	16,863,963
Zakup vodova i prenos podataka	3,516,640	3,583,697
Priključci i instalacione usluge	508,861	981,572
Interkonekcija	2,056,060	2,099,563
Veleprodaja internet usluga	1,583,615	1,820,037
CDMA usluge	634,542	643,475
Ostale usluge	280,612	265,062
	<u>48,782,518</u>	<u>50,305,765</u>
Prihodi od mobilne telefonije:		
Prepaid usluge	22,330,092	22,789,932
<i>Postpaid usluge:</i>	<u>21,276,807</u>	<u>18,516,247</u>
- Saobraćaj	10,204,713	9,526,317
- Mesečna naknada	11,072,094	8,989,930
Interkonekcija	8,735,872	7,942,163
Nacionalni roaming - VIP		
Mobile d.o.o., Beograd	-	28,438
Roaming	1,667,177	1,543,415
Dolazni TF saobraćaj koji terminira u mobilnu mrežu Telekom Srbija	1,381,401	1,137,339
Ostale usluge	881,270	576,484
	<u>56,272,619</u>	<u>52,534,018</u>
Maloprodaja internet usluga	10,146,339	8,610,441
Multimedijalne usluge (IPTV)	1,830,005	1,068,524
Prihodi od fizičko-tehničkog obezbeđenja i održavanja higijene:		
Fizičko-tehničko obezbeđenje	258,623	238,533
Održavanje higijene	373,427	357,264
Ostale usluge	6,328	3,195
	<u>638,378</u>	<u>598,992</u>
Prihodi od prodaje robe:		
Fiksni i drugi aparati	60,803	9,385
Mobilni aparati	5,739	2,907
	<u>66,542</u>	<u>12,292</u>
Ukupno	<u>117,736,401</u>	<u>113,130,032</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Sredstva primljena bez naknade:		
- nematerijalna ulaganja i oprema (Napomena 30(e))	443,537	437,787
- zalihe	16,156	17,195
- ostalo	5,380	2,395
	<u>465,073</u>	<u>457,377</u>
Zakupnine	130,265	115,998
Prihodi od sublicenciranja	958,424	285,786
Ostali prihodi	86,794	73,055
Ukupno	<u>1,640,556</u>	<u>932,216</u>

7. TROŠKOVI MATERIJALA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Materijal za pružanje usluga	5,400,903	4,519,067
Troškovi goriva i energije	1,724,601	1,504,145
Troškovi SIM kartica	119,284	167,225
Troškovi rezervnih delova	145,275	214,709
Troškovi ADSL modema	271,063	438,193
Zalihe za pristup mobilnom internetu	60,024	69,407
Troškovi alata i inventara	39,271	46,808
Ostali troškovi	955,131	952,727
Ukupno	<u>8,715,552</u>	<u>7,912,281</u>

**8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA
I OSTALI LIČNI RASHODI**

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Bruto zarade zaposlenih	14,680,323	13,720,510
Doprinosi na teret poslodavca	1,919,857	1,810,895
	<u>16,600,180</u>	<u>15,531,405</u>
Doprinos zaposlenih poslovnom rezultatu	503,596	1,447,548
Otpremnine za dobrovoljni odlazak zaposlenih iz Matičnog preduzeća	42,181	1,558,095
Ostali lični rashodi	2,143,403	2,289,362
Ukupno	<u>19,289,360</u>	<u>20,826,410</u>

U decembru 2012. godine izvršena je isplata zaposlenima Matičnog preduzeća po osnovu doprinosa zaposlenih poslovnom rezultatu Matičnog preduzeća za 2012. godinu. Ukupna visina sredstava za ovu namenu utvrđena je Rebalansom Poslovnog plana Matičnog preduzeća za 2012. godinu i sadrži pripadajući porez i doprinose na teret zaposlenog i poslodavca.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalna ulaganja (Napomena 17)	3,989,300	3,969,749
- nekretnine i oprema (Napomena 18)	21,776,393	21,541,813
	<u>25,765,693</u>	<u>25,511,562</u>
Troškovi rezervisanja za:		
- dugoročna primanja zaposlenih (Napomena 26)	360,178	9,486
- sudske sporove (Napomena 26)	28,306	32,206
	<u>388,484</u>	<u>41,692</u>
Ukupno	<u><u>26,154,177</u></u>	<u><u>25,553,254</u></u>

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Interkonekcija:		
- fiksna telefonija	3,672,030	3,490,766
- mobilna telefonija	6,093,354	5,308,541
Međunarodni TF obračun i zakup vodova	2,640,618	2,739,170
Polazni međunarodni saobraćaj koji terminira iz mobilne mreže Telekom Srbija	459,550	350,206
Roaming	869,524	1,165,259
	<u>13,735,076</u>	<u>13,053,942</u>
Naknada za telekomunikacione licence, odobrenja i frekvencije:		
GSM licenca (a)	240,262	111,827
Licenca za fiksnu telefoniju (b)	64,438	92,535
Radio frekvencija RRL, RBS i ostale naknade	689,155	598,851
	<u>993,855</u>	<u>803,213</u>
Troškovi zakupa	6,077,043	5,383,788
Troškovi održavanja	5,170,353	4,961,226
Troškovi reklame, propagande i sponzorstva	2,404,959	2,487,620
Naknada za emitovanje sadržaja	2,258,457	1,213,653
Transportni troškovi	1,321,195	1,255,429
Naknada za komisionu prodaju	1,275,299	1,308,615
Troškovi komunalnih usluga	368,636	319,719
Troškovi elektronske obrade podataka	94,989	93,296
Troškovi korišćenja licenci za softver	214,370	212,347
Troškovi istraživanja i razvoja	22,853	991
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	670,685	506,018
Indirektni porezi	1,732,220	1,214,219
Premije osiguranja	645,716	588,562
Troškovi platnog prometa	554,552	259,466
Takse	444,327	407,345
Troškovi omladinskih zadruga	177,404	195,234
Troškovi revizije i ostalih intelektualnih usluga	153,919	136,634
Troškovi obrazovanja i stručnog usavršavanja	151,338	154,599
Troškovi reprezentacije	81,180	67,868
Troškovi čišćenja i fizičko-tehničkog obezbeđenja	44,367	43,953
Ostali nematerijalni troškovi	423,646	378,051
Ukupno	<u><u>39,016,439</u></u>	<u><u>35,045,788</u></u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI (Nastavak)

- (a) Naknada za licence za mobilnu telefoniju u iznosu od RSD 240,262 hiljade za 2012. godinu (2011. godina: RSD 111,827 hiljada) odnosi se na licencu za javnu mobilnu telekomunikacionu mrežu i usluge javne mobilne telekomunikacione mreže u skladu sa GSM/GSM 1800 i UMTS/IMT-2000 standardom, koju je Matično preduzeće dobilo od strane RATEL-a (Napomena 1) i GSM/UMTS licencu koju je Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" dobilo od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore.

Od navedenog ukupnog iznosa naknade za licence, na Matično preduzeće se odnosi RSD 183,095 hiljada (2011. godina: RSD 44,675 hiljada), a na Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" RSD 57,167 hiljada (2011. godina: RSD 67,152 hiljade).

Naknada za licencu za mobilnu telefoniju Matičnog preduzeća se obračunava u iznosu od 0.5% prihoda od prodaje ostvarenog u poslovnoj godini za koju se plaća naknada u skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93 od 8. decembra 2010. godine).

Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" obračunava i plaća naknadu za GSM/UMTS licencu u iznosu ne većem od 1.5% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj kalendarskoj godini od usluga za koje je licenca odobrena.

- (b) Naknada za licence za fiksnu telefoniju u iznosu od RSD 64,438 hiljada za 2012. godinu (2011. godina: RSD 92,535 hiljada) odnosi se na licencu za izgradnju, posjedovanje i eksploataciju javne fiksne telekomunikacione mreže i pružanje usluga javne fiksne telekomunikacione mreže Matičnog preduzeća, WiMAX licencu Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel", kao i licencu javnog operatora fiksne telefonije Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske".

Naknada za navedenu licencu Matičnog preduzeća za 2012. godinu iznosi RSD 21,900 hiljada (2011. godina: RSD 40,870 hiljada).

U skladu sa Pravilnikom o visini naknada za obavljanje delatnosti elektronskih komunikacija, naknada za licencu za fiksnu telefoniju utvrđuje se u visini od 0.08% ostvarenog prihoda od prodaje u poslovnoj godini za koju se plaća naknada, za usluge javne fiksne telekomunikacione mreže koje se pružaju preko sopstvene mreže za pristup (govorna usluga, prenos podataka, pristup internetu, prenos medijskih sadržaja i dr).

Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" obračunava i plaća naknadu za WiMAX licencu u iznosu ne većem od 1.5% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj kalendarskoj godini od usluga za koje je licenca odobrena. Naknada za navedenu licencu za 2012. godinu iznosi RSD 6,553 hiljade (2011. godina: RSD 4,374 hiljade).

Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" obračunava i plaća Regulatornoj Agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine "Naknadu za pravo korišćenja i poslove u vezi sa upravljanjem i monitoringom Dozvole za javnog operatora fiksne telefonije", koja za 2012. godinu iznosi RSD 35,985 hiljada (2011. godina: RSD 47,291 hiljada).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. FINANSIJSKI PRIHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihodi od kamata	1,353,393	1,449,471
Pozitivne kursne razlike	1,675,634	2,416,335
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	310,618	328,339
Ostali finansijski prihodi	29,709	183,006
Ukupno	<u>3,369,354</u>	<u>4,377,151</u>

12. FINANSIJSKI RASHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Rashodi kamata:		
- obaveze po kreditima u zemlji	2,230,387	216,696
- obaveze po kreditima u inostranstvu	2,318,698	1,825,529
- zatezne kamate	39,774	10,466
	<u>4,588,859</u>	<u>2,052,691</u>
Negativne kursne razlike	6,438,457	1,361,972
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	2,012,874	349,033
Ostali finansijski rashodi	4	99
Ukupno	<u>13,040,194</u>	<u>3,763,795</u>

Rashodi kamata po kreditima u zemlji u 2012. godini uključuju iznos od RSD 2,047,171 hiljadu koji predstavlja troškove kamata za tekući izveštajni period po osnovu sindikovanog zajma koji je Matično preduzeće dobilo od domaćih banaka (u okviru sindikovanog zajma dobijenog od Unicredit Bank A.G., filijala London).

Rashodi kamata po kreditima u inostranstvu u 2012. godini uključuju iznos od RSD 1,146,353 hiljade koji predstavlja troškove kamata za tekući izveštajni period po osnovu sindikovanog zajma koji je Matično preduzeće dobilo od banaka u inostranstvu (u okviru sindikovanog zajma dobijenog od Unicredit Bank A.G., filijala London).

Rashodi kamata po kreditima u inostranstvu u 2012. godini takođe uključuju iznos od RSD 280,180 hiljada koji predstavlja troškove kamata za period januar - maj 2012. godine po osnovu sindikovanog zajma koji je Matično preduzeće dobilo od Citibank N.A., London (2011. godina: RSD 727,997 hiljada), koji je otplaćen u maju 2012. godine (Napomena 27(c)/ii/).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. OSTALI PRIHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prihod od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 14(a))	1,425,138	1,973,266
Raskid korisničkih ugovora	499,870	446,997
Prihodi od smanjenja obaveza	387,235	53,404
Prihodi od naplaćenih troškova sudskog spora	137,135	383,886
Svođenje na sadašnju vrednost ostalih dugoročnih plasmana	58,312	-
Naknada šteta	47,166	31,461
Dobici od prodaje materijala i otpadaka	44,604	117,183
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 26)	19,384	13,102
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme	15,826	9,599
Ugovorne kazne	10,094	75,134
Naplaćena otpisana potraživanja	3,706	2,246
Prihodi od ukidanja rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (Napomena 26)	-	218,659
Svođenje na tržišnu vrednost kredita datih zaposlenima	-	52,978
Ostali prihodi	150,689	607,729
Ukupno	<u>2,799,159</u>	<u>3,985,644</u>

Prihodi od smanjenja obaveza u 2012. godini u iznosu od RSD 387,235 hiljada uključuju i prihode po osnovu prevremene otplate robnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" od strane Nokia Siemens Networks u iznosu od RSD 196,138 hiljada.

14. OSTALI RASHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Ispravka vrednosti datih avansa i potraživanja (a)	3,327,207	3,672,235
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme (b)	2,847,446	282,056
Obezvredjenje nematerijalnih ulaganja i opreme (c)	38,359	-
Gubici po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe:		
- ispravka vrednosti materijala (Napomena 21)	221,879	21,709
- direktan otpis materijala i robe	52,886	188,226
Ustupanje dobara bez naknade i donatorstvo	211,614	159,933
Svođenje na tržišnu vrednost kredita datih zaposlenima	19,753	-
Ostali rashodi	134,650	106,569
Ukupno	<u>6,853,794</u>	<u>4,430,728</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. OSTALI RASHODI (Nastavak)

- (a) Promene na računima ispravke vrednosti datih avansa i potraživanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Avansi za nemateri- jalna ulaganja	Avansi za nekretnine i opremu (Napomena 19)	Dati avansi za zalihe i usluge	Potraživanja (Napomena 22)	Ukupno
Stanje na dan					
1. januara 2011. godine	265	45,158	76,299	13,493,711	13,615,433
Ispravka vrednosti u toku godine	2,110	38,486	101,726	3,529,913	3,672,235
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 13)	-	(58,319)	(93,147)	(1,821,800)	(1,973,266)
Isknjiženje po popisu	-	(73)	-	(464,688)	(464,761)
Prenos (sa)/na	-	-	20,433	(445,882)	(425,449)
Ostale promene	-	(492)	(424)	5,285	4,369
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	(12)	(4)	(17,889)	(17,905)
Stanje na dan					
31. decembra 2011. godine	2,375	24,748	104,883	14,278,650	14,410,656
Ispravka vrednosti u toku godine	-	11,196	67,482	3,248,529	3,327,207
Ukidanje ispravke vrednosti (Napomena 13)	(574)	(18,728)	(60,363)	(1,345,473)	(1,425,138)
Isknjiženje po popisu	-	(422)	(26,781)	(656,575)	(683,778)
Prenos (sa)/na	-	-	(30,315)	(178,833)	(209,148)
Ostale promene	-	-	(238)	(30,907)	(31,145)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	125	48	281,651	281,824
Stanje na dan					
31. decembra 2012. godine	1,801	16,919	54,716	15,597,042	15,670,478

- (b) Matično preduzeće je u toku 2011. i 2012. godine izvršilo modernizaciju mobilne mreže. Procenjeni iznos troškova otpisa zamenjenih radio baznih stanica (RBS) iznosi RSD 2,539,812 hiljada.

- (c) Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je na dan 31. decembra 2012. godine izvršilo testiranje WiMAX imovine na obezvređenje i priznalo gubitak od umanjenja vrednosti u ukupnom iznosu od RSD 38,359 hiljada (EUR 337,767). Od navedenog iznosa, na nematerijalna ulaganja se odnosi RSD 811 hiljada (EUR 7,144), a na opremu RSD 37,548 hiljada (EUR 330,623). Identifikovano obezvređenje WiMAX imovine je posledica slabe mogućnosti generisanja prihoda od imovine zasnovane na WiMAX tehnologiji i nedostatka aktivnog tržišta korišćene WiMAX opreme.

Za potrebe testiranja kao jedinica koja generiše gotovinu ("JGG") uzeta je WiMAX imovina koju čini deo opreme, licenci i softvera zasnovane na WiMAX tehnologiji. Za nadoknadivi iznos uzeta je upotrebna vrednost JGG koja je dobijena na bazi projektovanih budućih novčanih priliva koje je moguće ostvariti u očekivanom preostalom veku trajanja WiMAX imovine odnosno u periodu od 2013. do 2018. godine, diskontovanih korišćenjem diskontne stope od 9.24%.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U skladu sa MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške", rukovodstvo Grupe je procenilo da u 2012. godini efekti korekcije grešaka iz ranijeg perioda nisu materijalno značajni, te stoga nije izvršeno usklađivanje uporednih podataka za efekte korekcije, već su isti iskazani u tekućem izveštajnom periodu.

Ukupan negativan efekat na konsolidovani bilans uspeha za 2012. godinu po ovom osnovu, evidentiran u okviru neto gubitka poslovanja koje se obustavlja, iznosi RSD 142,139 hiljada (2011. godina: RSD 142,578 hiljada).

16. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući porez	1,129,447	1,752,660
Odloženi poreski prihod, neto	<u>(1,429,898)</u>	<u>(406,728)</u>
Ukupno poreski (prihod)/rashod, neto	<u>(300,451)</u>	<u>1,345,932</u>

(b) Usaglašavanje iznosa poreza na dobitak i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobitak pre oporezivanja	11,985,149	24,574,938
Porez na dobitak po propisanim stopama	1,202,184	2,490,585
Rashodi koji se ne priznaju za poreske svrhe	77,592	257,903
Usaglašavanje prihoda	84,497	52,709
Efekat promene stope poreza na dobitak	(856,541)	-
Umanjenje po osnovu poreza po odbitku	(71)	-
Iskorišćeni poreski krediti	<u>(808,112)</u>	<u>(1,455,265)</u>
Porez na dobitak	<u>(300,451)</u>	<u>1,345,932</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	-	5.5%

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva/obaveze se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove, zatim na obračunate a neisplaćene javne prihode, na dugoročna rezervisanja, otpremnine i obezvređenje imovine, kao i odložene poreske obaveze nastale po osnovu poslovnih kombinacija sticanja Konsolidovanih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "HD-WIN".

Promene na odloženim poreskim sredstvima prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje na dan 1. januara	1,472,821	1,266,720
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist konsolidovanog bilansa uspeha	1,175,820	153,314
Efekat privremenih razlika po osnovu otpremnina evidentiran u korist konsolidovanog bilansa uspeha	41,888	53,354
Efekat ostalih privremenih razlika	(1,630)	1,134
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	10,897	(1,701)
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,699,796</u>	<u>1,472,821</u>

Promene na odloženim poreskim obavezama prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje na dan 1. januara	1,995,958	2,176,619
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist konsolidovanog bilansa uspeha	(213,820)	(198,926)
Povećanja po osnovu poslovne kombinacije	-	41,025
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	169,301	(22,760)
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,951,439</u>	<u>1,995,958</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze (Nastavak)

Nepriznata odložena poreska sredstva

Grupa nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih kredita prenosivih na račun budućih rezultata i prenosivih poreskih gubitaka koji na dan 31. decembra 2012. godine iznose RSD 13,729,825 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 13,097,233 hiljade).

Priznavanje nije izvršeno usled neizvesnosti u pogledu iskorišćenja prenetih kredita. Na osnovu dosadašnjeg iskustva, iznos poreskih kredita koji potiče iz tekućeg perioda, po osnovu ulaganja u opremu znatno je premašivao iznos iskorišćenih poreskih kredita. Na taj način, Grupa nije bila u mogućnosti da koristi prenete poreske kredite.

Grupa i u budućim periodima očekuje značajna ulaganja u opremu i tekuće poreske kredite po tom osnovu.

Neiskorišćeni poreski krediti po osnovu ulaganja u opremu prikazani su u sledećoj tabeli:

<u>Godina nastanka poreskog kredita</u>	<u>Godina isteka</u>	<u>31.12.2012.</u>	<u>31.12.2011.</u>
2003.	2013.	1,064,661	1,130,339
2004.	2014.	1,833,253	1,898,932
2005.	2015.	1,526,846	1,592,525
2006.	2016.	961,282	1,026,961
2007.	2017.	1,486,342	1,552,021
2008.	2013.	25,138	36,822
2008.	2018.	1,494,276	1,559,955
2009.	2014.	59,129	54,409
2009.	2019.	958,929	1,024,608
2010.	2020.	2,238,926	2,304,605
2011.	2021.	850,377	916,056
2012.	2022.	1,230,666	-
Ukupno		<u>13,729,825</u>	<u>13,097,233</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	<u>Goodwill</u>	<u>Odnosi sa kupcima</u>	<u>Licence</u>	<u>Softveri</u>	<u>Ostala nematerijalna ulaganja</u>	<u>Nematerijalna ulaganja u pripremi</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost							
1. januar 2011. godine	33,587,447	17,503,659	20,530,563	12,725,806	1,043,788	1,368,082	86,759,345
Povećanja	-	-	-	-	-	1,262,643	1,262,643
Aktiviranja	-	-	79,017	636,250	428,684	(1,143,951)	-
Povećanja po osnovu poslovne kombinacije	512,930	-	4,034	-	410,247	-	927,211
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(18,728)	(46,289)	(2,469)	(422,124)	(489,610)
Prenos (sa)/na	-	-	312,248	458,214	-	(49,000)	721,462
Ostale promene	-	-	40,965	-	-	-	40,965
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(272,982)	(142,261)	(80,353)	362	7,226	(14,770)	(502,778)
Stanje na dan 31. decembra 2011. godine	33,827,395	17,361,398	20,867,746	13,774,343	1,887,476	1,000,880	88,719,238
Povećanja	-	-	-	-	-	2,407,663	2,407,663
Aktiviranja	-	-	189,942	778,457	7,938	(976,337)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(37,010)	(289,226)	(2,152)	-	(328,388)
Prenos sa	-	-	(1,372,885)	(570,404)	(3,656)	(135,713)	(2,082,658)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,889,968	1,506,069	998,197	184,549	75,009	(4)	5,653,788
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	36,717,363	18,867,467	20,645,990	13,877,719	1,964,615	2,296,489	94,369,643
Akumulirana ispravka vrednosti i obezvređenje							
1. januar 2011. godine	-	3,451,600	7,430,359	10,686,934	738,679	32,395	22,339,967
Amortizacija (Napomena 9)	-	953,844	1,901,178	1,022,522	1,309	92,205	3,971,058
Povećanja po osnovu poslovne kombinacije	-	-	426	-	-	-	426
Godišnji iznos dugoročnog zakupa	-	-	-	-	127,049	-	127,049
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(17,035)	(35,912)	(1,315)	-	(54,262)
Ostale promene	-	-	-	1,356	-	-	1,356
Prenos (sa)/na	-	-	112	27,629	-	(32,395)	(4,654)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	(3,740)	357	3,943	94	-	654
Stanje na dan 31. decembra 2011. godine	-	4,401,704	9,315,397	11,706,472	865,816	92,205	26,381,594
Aktiviranja	-	-	6,804	265,422	41	(272,267)	-
Amortizacija (Napomena 9)	-	1,061,591	1,799,276	885,570	23,490	219,373	3,989,300
Obezvređenje (Napomena 14(c))	-	-	748	63	-	-	811
Godišnji iznos dugoročnog zakupa	-	-	-	-	127,342	-	127,342
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(33,309)	(180,207)	(2,145)	-	(215,661)
Prenos sa	-	-	(534,279)	(398,730)	(6)	(19,765)	(952,780)
Ostale promene	-	-	-	-	-	220,960	220,960
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	-	383,259	350,663	110,819	29,167	-	873,908
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	-	5,846,554	10,905,300	12,389,409	1,043,705	240,506	30,425,474
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembra 2012. godine	36,717,363	13,020,913	9,740,690	1,488,310	920,910	2,055,983	63,944,169
- 31. decembra 2011. godine	33,827,395	12,959,694	11,552,349	2,067,871	1,021,660	908,675	62,337,644

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Goodwill u iznosu od RSD 36,717,363 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 33,827,395 hiljada) predstavlja višak troška sticanja/prenesene naknade poslovnom kombinacijom iznad udela Matičnog preduzeća u neto fer vrednosti prepoznatljivih sredstava, priznatih obaveza i potencijalnih obaveza stečenog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" u iznosu od RSD 36,204,433 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 33,314,465 hiljada), kao i stečenog zavisnog preduzeća "HD-WIN" u iznosu od RSD 512,930 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 512,930 hiljada).

U skladu sa Ugovorom o kupovini i prodaji akcija, Matično preduzeće je kupilo 319,428,193 običnih akcija preduzeća "Telekom Srpske" nominalne vrednosti KM 1 po akciji, što predstavlja 65.005851% akcijskog kapitala "Telekom Srpske". Datum zatvaranja transakcije, odnosno sticanja kontrole nad ovim preduzećem bio je 18. jun 2007. godine, i od tog datuma se "Telekom Srpske" konsoliduje u finansijske izveštaje Grupe. Goodwill je pripisiv jakoj tržišnoj poziciji i profitabilnosti preduzeća "Telekom Srpske", kao i značajnim efektima sinergije koji se javljaju kao posledica povećanja udela na tržištu, kao i povećanja efikasnosti koji su rezultat korišćenja zajedničkih kapaciteta.

Dana 2. avgusta 2011. godine, Matično preduzeće je izvršilo dokapitalizaciju preduzeća "HD-WIN" i time steklo vlasništvo nad 51% kapitala ovog preduzeća. Goodwill je pripisiv značajnim efektima sinergije IPTV platforme i planovima za razvoj WEB TV i ostalih aplikacija, kao i pristupu sportskim sadržajima koje preduzeće "HD-WIN" nudi.

Testiranje goodwill-a na obezvređenje

U skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom obelodanjenom u Napomeni 2.13, prilikom godišnjeg testiranja obezvređenja goodwill-a nastalog u poslovnoj kombinaciji sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" na dan 31. decembra 2012. godine, kao jedinice koje generišu gotovinu (JGG) identifikovane su fiksna telefonija i broadband usluge i mobilna telefonija Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske".

Na dan 31. decembra 2012. godine, godišnje testiranje obezvređenja goodwill-a nastalog u poslovnoj kombinaciji sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD-WIN" izvršeno je za celinu Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD-WIN" kao jedinice koja generiše gotovinu.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine goodwill nastao prilikom sticanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" je bio alocirani na JGG kako sledi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Fiksna telefonija i broadband usluge	6,026,842	5,545,758
Mobilna telefonija	30,177,591	27,768,707
	<u>36,204,433</u>	<u>33,314,465</u>

Goodwill se u osnovi sastoji od dva elementa, going concern elementa stečenog biznisa ("Telekom Srpske") i sinergije koju kupac očekuje da će ostvariti kao rezultat poslovne kombinacije. Matično preduzeće očekuje da će najznačajnija sinergija biti ostvarena na nivou preduzeća "Telekom Srpske" kao celine.

Nadoknadivi iznos JGG za pomenuta Konsolidovana zavisna preduzeća je određen na osnovu obračuna vrednosti u upotrebi utvrđene metodom diskontovanog novčanog toka.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Testiranje goodwill-a na obezvređenje (Nastavak)

Analiza je zasnovana na budžetu Konsolidovanog zavisnog preduzeća “Telekom Srpske” za 2013. godinu, kao i očekivanjima rukovodstva Konsolidovanih zavisnih preduzeća “Telekom Srpske” i “HD-WIN” o njihovom poslovanju u periodu od 2013. do 2017. godine. Upotrebne vrednosti JGG procenjene su kao sume sadašnjih vrednosti neto novčanih tokova za koje se očekuje da će biti generisani upotrebom investiranog poslovnog kapitala.

Za Konsolidovano zavisno preduzeće “Telekom Srpske” u 2014. godini je projektovan rast ukupnih prihoda od fiksne telefonije i broadband usluga od 6.3%, dok u 2017. godini isti iznosi 3.5%. Takođe je predviđena stopa rasta ukupnih prihoda mobilne telefonije u 2014. godini od 3.4% i 6,1% u 2017. godini. Projektovani rast ukupnih poslovnih prihoda Konsolidovanog zavisnog preduzeća “HD-WIN” se kreće između 10.5% u 2014. godini i 6.8% u 2017. godini.

Ključne pretpostavke korišćene za obračun vrednosti JGG bile su:

- Utvrđivanje vrednosti u upotrebi JGG zasnovano je na proceni budućih novčanih priliva koje je moguće ostvariti kontinuiranom upotrebom JGG. Projekcije korišćene prilikom ocene vrednosti u upotrebi fiksne telefonije i broadband usluga i mobilne telefonije “Telekom Srpske” kao JGG i “HD-WIN” kao JGG pokrivaju petogodišnji period od 2013. do 2017. godine.
- Prilikom utvrđivanja vrednosti u upotrebi projekcija budućeg poslovanja izrađena je za JGG u trenutnim okolnostima njenog poslovanja. Novčani odlivi i prilivi koji su rezultat aktivnosti uvođenja novih tehnologija ne uzimaju se u obzir.
- Beta koeficijent je mera kolebljivosti prinosa na individualnu akciju u zavisnosti od fluktuacije tržišta u celini. Na dan procene, Beta koeficijent grupa kompanija uporedivih sa “Telekom Srpske” i “HD-WIN” izračunat je kao srednja vrednost (medijana) Beta koeficijenata uporedivih kompanija bez uzimanja u obzir njihove strukture finansiranja, a zatim korigovan za srednju vrednost (medijanu) odnosa duga i kapitala uporedivih kompanija u okviru iste industrijske grane, kako bi se uzeo u obzir i uticaj njihove finansijske strukture. Ovako izračunat Beta koeficijent iznosi 0.5 u fiksnoj telefoniji i segmentu broadband usluga i 0.6 u mobilnoj telefoniji “Telekom Srpske”, a za “HD-WIN” 1.0.
- Adekvatna diskontna stopa je utvrđena kao prosečna ponderisana cena kapitala (PPPK). PPPK za Konsolidovano zavisno preduzeće “Telekom Srpske” iznosi 9.6% u fiksnoj telefoniji i segmentu broadband usluga i 9.4% u mobilnoj telefoniji, dok za Konsolidovano zavisno preduzeće “HD-WIN” iznosi 14.0%. PPPK je korišćena kako bi se projektovani neto novčani tokovi za period od 2013. do 2017. godine, uključujući i rezidualnu vrednost, sveli na njihovu sadašnju vrednost.

Poređenje nadoknadivog iznosa i knjigovodstvene vrednosti svake JGG na dan 31. decembra 2012. godine prikazano je kako sledi:

TELEKOM SRPSKE - FIKSNA TELEFONIJA I BROADBAND USLUGE	U 000 RSD	U 000 KM
Nadoknadiivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	74,542,346	1,282,047
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	41,507,798	713,889
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	33,034,548	568,158
ZAKLJUČAK	Ne postoji umanjenje vrednosti	

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Testiranje goodwill-a na obezvređenje (Nastavak)

TELEKOM SRPSKE - MOBILNA TELEFONIJA	U 000 RSD	U 000 KM
Nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	78,442,883	1,349,132
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	68,708,818	1,181,716
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	9,734,065	167,416

ZAKLJUČAK *Ne postoji umanjenje vrednosti*

HD-WIN	U 000 RSD
Nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu	707,033
Knjigovodstvena vrednost jedinice koja generiše gotovinu	651,005
Višak iznad knjigovodstvene vrednosti	56,028

ZAKLJUČAK *Ne postoji umanjenje vrednosti*

Na osnovu sprovedenih testova obezvređenja, nisu postojale indikacije umanjenja vrednosti goodwill-a nastalog prilikom sticanja Konsolidovanih zavisnih preduzeća "Telekom Srpske" i "HD-WIN" na dan 31. decembra 2012. godine, pošto je nadoknadivi iznos svake JGG prevazilazio njenu knjigovodstvenu vrednost.

Odnosi sa kupcima predstavljaju ugovorne odnose sa korisnicima Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Ugovorni odnosi se sastoje od dva sredstva: bilo kojeg važećeg ugovora na dan poslovne kombinacije i ugovornog odnosa koji može biti produžen nakon isteka roka važenja aktuelnog ugovora.

Licence obuhvataju GSM/UMTS licence, ostale licence za mobilnu telefoniju, licence za fiksni bežični pristup (CDMA i WiMAX) i ostale licence.

Na dan 31. decembra 2012. godine, neotpisana vrednost GSM i UMTS licenci iznosi RSD 5,858,592 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 6,112,899 hiljada), neotpisana vrednost licenci za fiksni bežični pristup (CDMA i WiMAX) iznosi RSD 32,975 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 44,490 hiljada), neotpisana vrednost ostalih licenci za mobilnu telefoniju iznosi RSD 3,624,656 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 5,009,160 hiljada) i neotpisana vrednost ostalih licenci iznosi RSD 224,467 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 385,800 hiljada).

U aprilu 2007. godine Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" su od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore odobrene dve licence: Licenca za građenje, posjedovanje i eksploataciju kombinovane mobilne javne telekomunikacione mreže i pružanje mobilnih javnih telekomunikacionih servisa u skladu sa GSM/DCS-1800 i IMT-2000/UMTS (UMTS i GSM mreža), kao i Licenca za pružanje javnih telekomunikacionih servisa putem fiksnog bežičnog pristupa u radio-frekvencijskom opsegu 3400-3600 MHz (WiMAX) u vrednosti od EUR 16 miliona, odnosno EUR 1.05 miliona. Licence važe na teritoriji Crne Gore u periodu od 15 godina, odnosno 5 godina od dana stupanja na snagu. Na zahtev Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel", Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore je ovom Konsolidovanom zavisnom preduzeću odobrila produženje važenja WiMAX licence na dodatnih 5 godina od 22. aprila 2012. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

17. NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Kao sredstvo obezbeđenja uredne otplate kreditnog aranžmana zaključenog sa Novom Ljubljanskom bankom - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija, uspostavljena je zaloga na Licenci GSM-UMTS br. 01-124 i registrovana pod brojem R-07062000034 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 27(c)/ii/). Neotpisana vrednost založene licence na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 1,126,909 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 1,148,628 hiljada).

Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" dodeljena je Dozvola za pružanje GSM usluga na teritoriji Bosne i Hercegovine od strane Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine na period od 15 godina od dana dodeljivanja počev od 12. oktobra 2004. godine. Neotpisana vrednost ove licence na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 3,708,442 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 3,939,577 hiljada).

Dana 26. marta 2009. godine, Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine je izdala Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" Dozvolu za pružanje mobilnih usluga na univerzalnim mobilnim telekomunikacionim sistemima (UMTS licenca) na period od 15 godina počev od 1. aprila 2009. godine. Neotpisana vrednost ove licence na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 1,023,241 hiljadu (31. decembar 2011. godine: RSD 1,024,697 hiljada).

Na dan 31. decembra 2012. godine Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je izvršilo testiranje nematerijalnih ulaganja zasnovanih na WiMAX tehnologiji i priznalo gubitak od obezvređenja vrednosti u iznosu od RSD 811 hiljada (Napomena 14(c)).

Osim navedenog, rukovodstvo Grupe smatra da nema indikacija da su nematerijalna ulaganja na dan izveštavanja obezvređena.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište, TT linije i kablovska kanalizacija i stanovi	Centrale i prenosni uređaji	Ostala oprema	Ulaganja u tuđe nekretnine i opremu	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
1. januar 2011. godine	104,649,626	123,114,415	13,431,089	10,402,706	23,551,007	275,148,843
Povećanja		-	-	-	13,360,698	13,360,698
Aktiviranja	3,502,036	11,750,251	1,039,710	403,152	(16,695,149)	-
Povećanja po osnovu poslovne kombinacije	-	-	245,453	1,548	-	247,001
Sredstva primljena bez naknade (Napomena 30(e))	-	-	-	-	26,010	26,010
Otuđenja i rashodovanja	(154,613)	(3,064,812)	(408,724)	(15,554)	(82,821)	(3,726,524)
Prenos (sa)/na	(2,323)	36,628	2,044	(23,420)	(841,289)	(828,360)
Prenos sa zaliha	-	278,831	-	-	-	278,831
Ostale promene	(716)	7,101	2,412	-	-	8,797
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(182,323)	(187,365)	(37,651)	(5,657)	(41,169)	(454,165)
Stanje na dan						
31. decembra 2011. godine	107,811,687	131,935,049	14,274,333	10,762,775	19,277,287	284,061,131
Povećanja		-	-	-	12,955,583	12,955,583
Aktiviranja	3,370,992	9,288,310	1,226,341	374,610	(14,260,253)	-
Sredstva primljena bez naknade (Napomena 30(e))	100,013	-	-	-	(100,013)	-
Otuđenja i rashodovanja	(55,098)	(8,015,882)	(489,515)	(57,533)	(78,675)	(8,696,703)
Prenos (sa)/na	1,034	1,815,960	433,872	(26,884)	(141,324)	2,082,658
Prenos sa/(na) zalihe	165	11,090	2,773	-	(33,203)	(19,175)
Ostale promene	(83,581)	44,214	11,054	(262)	24,381	(4,194)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	2,205,626	2,363,054	452,551	63,990	308,955	5,394,176
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	113,350,838	137,441,795	15,911,409	11,116,696	17,952,738	295,773,476
Akumulirana ispravka vrednosti i obezvređenje						
1. januar 2011. godine	36,183,379	67,586,088	7,907,089	8,147,841	715,708	120,540,105
Aktiviranja	67,907	376,841	37,236	19,939	(501,923)	-
Amortizacija (Napomena 9)	5,083,646	13,247,950	1,586,476	886,139	736,293	21,540,504
Povećanja po osnovu poslovne kombinacije	-	-	33,874	101	-	33,975
Otuđenja i rashodovanja	(100,709)	(2,060,764)	(346,810)	(14,931)	(281,494)	(2,804,708)
Prenos (sa)/na	(1,025)	1,040	(15)	-	4,654	4,654
Ostale promene	(221)	4,409	1,739	-	-	5,927
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(125)	(1,150)	(2,275)	(226)	202	(3,574)
Stanje na dan						
31. decembra 2011. godine	41,232,852	79,154,414	9,217,314	9,038,863	673,440	139,316,883
Aktiviranja	60,708	568,533	29,269	30,688	(689,198)	-
Amortizacija (Napomena 9)	5,320,803	13,616,054	1,698,405	711,210	429,921	21,776,393
Obezvređenje (Napomena 14(c))	-	37,548	-	-	-	37,548
Otuđenja i rashodovanja	(39,051)	(4,981,513)	(430,441)	(37,074)	(8,485)	(5,496,564)
Prenos (sa)/na	(598)	751,916	181,191	523	19,748	952,780
Ostale promene	(4,957)	5,326	1,307	415	104,519	106,610
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	571,535	1,034,077	222,323	28,013	1,064	1,857,012
Stanje na dan						
31. decembra 2012. godine	47,141,292	90,186,355	10,919,368	9,772,638	531,009	158,550,662
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2012. godine	66,209,546	47,255,440	4,992,041	1,344,058	17,421,729	137,222,814
- 31. decembra 2011. godine	66,578,835	52,780,635	5,057,019	1,723,912	18,603,847	144,744,248

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Nabavna vrednost potpuno otpisanih nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 45,122,333 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 44,410,255 hiljada).

Na dan 31. decembra 2012. godine, sredstva u pripremi obuhvataju i završene investicije koje nisu aktivirane u iznosu od RSD 6,200,471 hiljadu (31. decembar 2011. godine: RSD 6,929,469 hiljada). Grupa je izvršila obračun amortizacije navedenih investicija.

Vrednost investicija u toku na kojima nije bilo ulaganja u periodu dužem od godinu dana iznosi RSD 2,733,650 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 835,075 hiljada).

Rešenjem Agencije za privredne registre broj 6969/06 od 21. novembra 2006. godine izvršen je upis založnog prava na telekomunikacionoj opremi Matičnog preduzeća u korist Ericsson Credit A.B., Švedska. Navedeni kredit je u decembru 2007. godine prenet u korist BNP Paribas, filijala London, o čemu je Matično preduzeće obavешteno (Napomena 27(c)/iii/). Promena založnog poverioca još uvek nije registrovana u Registru založnog prava kod Agencije za privredne registre. Tokom 2010. godine podneti su zahtevi za upis izmene podataka o upisanom založnom pravu koji su odbačeni. Naknadno podnete žalbe su do dana izveštavanja odbačene. Neotpisana vrednost opreme na kojoj je uspostavljena zaloga na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 1,552,036 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 1,919,433 hiljade).

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od strane Nove Ljubljanske banke - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od RSD 1,550,704 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine registrovana je zaloga na telekomunikacionoj opremi koja je nabavljena od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska. Nabavna vrednost založene opreme iznosi RSD 3,499,481 hiljadu. Prijava zaloge izvršena je 24. septembra 2008. godine pod registracionim brojem R-08092400020 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 27(c)/ii/). Zaloga je produžena 22. septembra 2011. godine pod registracionim brojem C-1109220006 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici.

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od strane Societe Generale banka Montenegro a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 230,991 hiljadu na dan 31. decembra 2012. godine registrovana je zaloga na telekomunikacionoj opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, čija nabavna vrednost iznosi RSD 405,861 hiljadu (Napomena 27(c)/ii/).

Dana 16. februara 2011. godine, pod brojem R-11021600017 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici izvršena je registracija zaloge. Zaloga je dopunjena u Registru zaloge dana 6. jula 2011. godine pod brojem M-11070600199 na iznos od RSD 49,013 hiljada, čime je Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" ispunilo ugovornu obavezu da nivo založene opreme do 30. juna 2011. godine iznosi minimum EUR 4 miliona.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od strane Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 51,589 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine registrovana je zaloga na telekomunikacionoj opremi čija nabavna vrednost iznosi RSD 663,182 hiljade. Dana 18. juna 2009. godine je izvršena registracija zaloge na opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Intracom S.A. Telecom Solution, Grčka pod registracionim brojem R-09061800166 u Registru zalogu Privrednog suda u Podgorici (Napomena 27(c)/ii/). Navedena zaloga je produžena 13. juna 2012. godine pod registracionim brojem C120613008 u Registru zalogu Privrednog suda u Podgorici.

U skladu sa Ugovorom o zalozi na telekomunikacionoj opremi od 15. avgusta 2008. godine kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnog kredita odobrenog Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" od strane Ericsson Credit A.B., Švedska u iznosu od RSD 2,458,849 hiljada, registrovana je zaloga na telekomunikacionoj opremi nabavljenoj od inostranog dobavljača Ericsson A.B., Švedska, čija ukupna nabavna vrednost iznosi RSD 2,892,763 hiljade. Zaloga je prestala dana 8. novembra 2012. godine.

Ugovorene obaveze za ulaganja u opremu i nematerijalna ulaganja koja nisu priznata na dan izveštavanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iznose RSD 2,543,217 hiljada i čine preuzete obaveze (Napomena 33(b)).

Troškovi zakupa u iznosu od RSD 6,077,043 hiljade (2011. godina: RSD 5,383,788 hiljada) koji se uglavnom odnose na zakup poslovnog i skladišnog prostora, kao i prostora za radio bazne stanice prikazani su u konsolidovanom bilansu uspeha u okviru ostalih poslovnih rashoda (Napomena 10).

Na dan 31. decembra 2012. godine Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je izvršilo testiranje WiMAX opreme i priznalo gubitak od obezvređenja vrednosti u iznosu od RSD 37,548 hiljada (Napomena 14(c)).

Osim prethodno navedenog, rukovodstvo Grupe smatra da nema indikacija da su nekretnine i oprema na dan izveštavanja obezvređeni.

19. AVANSI ZA NEKRETNINE I OPREMU

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dati avansi za nekretnine i opremu u:		
- dinarima	115,692	168,941
- devizama	184,669	197,721
	<u>300,361</u>	<u>366,662</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14)</i>	<u>(16,919)</u>	<u>(24,748)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>283,442</u>	<u>341,914</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Nominalna vrednost kredita datih zaposlenima za:		
- stambenu izgradnju	1,873,559	1,813,739
- otkup stanova	12,783	14,838
Ostali dugoročni krediti	-	1,078
	<u>1,886,342</u>	<u>1,829,655</u>
<i>Minus: Svođenje na tržišnu vrednost kredita</i>	<i>(687,896)</i>	<i>(668,486)</i>
Ukupno krediti zaposlenima	<u>1,198,446</u>	<u>1,161,169</u>
Dugoročna potraživanja	864,831	708,186
Oročeni finansijski depoziti	6,522	350,292
Dugoročne obveznice i HOV namenjene prodaji	<u>6,770</u>	<u>6,275</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,076,569</u>	<u>2,225,922</u>

Kreditni odobreni zaposlenima se odnose na sledeće:

- /i/ Beskamratne zajmove plasirane zaposlenima Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita odobrenih zaposlenima Matičnog preduzeća je iskazana u EUR i koriguje se dva puta godišnje za promene u kursu RSD u odnosu na EUR. Ovi krediti se otplaćuju u mesečnim ratama, u većini slučajeva, na period od 25 godina.
- /ii/ Upravni odbor Matičnog preduzeća je 2006. godine doneo Poslovnu politiku rešavanja stambenih potreba zaposlenih. U saradnji sa izabranim poslovnim bankama, zaposlenima su odobreni sledeći krediti: jednokratni zajam za učešće u kreditu sa grejs periodom od 5 godina, rokom otplate od 7 godina po isteku grejs perioda, sa deviznom klauzulom i kamatnom stopom od 0.1% godišnje i obročni zajam za učešće u kamati sa grejs periodom od 20 (10) godina, rokom otplate od 5 godina po isteku grejs perioda, bez devizne klauzule i sa kamatnom stopom od 0.1% godišnje.

Fer vrednost kredita datih zaposlenima zasniva se na novčanim tokovima diskontovanim tržišnom kamatnom stopom po kojoj bi Matično preduzeće moglo da pribavi dugoročne pozajmice i koja odgovara tržišnoj kamatnoj stopi na slične finansijske instrumente u tekućem izveštajnom periodu - 6.27% godišnje (2011. godina: 5.71% godišnje). Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" je koristilo diskontnu stopu od 5.5% godišnje (2011. godina: 5.5% godišnje).

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja je nominalna vrednost kredita datih zaposlenima. Izloženost kreditnom riziku po ovom osnovu je limitirana, s obzirom da se naplata kredita datih zaposlenima u Grupi obezbeđuje kroz administrativne zabrane. Nijednom kreditu nije prošao rok za naplatu niti mu je vrednost umanjena.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (Nastavak)

Dugoročna potraživanja u iznosu od RSD 864,831 hiljadu na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 708,186 hiljada) se najvećim delom odnose na potraživanja po osnovu Ugovora o zakupu reklamnog prostora na period od 7 godina, kao i ostalih ugovora koje je Matično preduzeće u toku 2011. i 2012. godine zaključilo sa privrednim društvom "Štampa sistem" d.o.o., Beograd u ukupnom iznosu od RSD 815,367 hiljada. Preostali iznos se najvećim delom odnosi na dugoročna potraživanja Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" od Vlade Republike Srpske u iznosu od RSD 46,648 hiljada.

21. ZALIHE

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Materijal, gorivo i mazivo	4,289,012	4,455,193
Rezervni delovi	1,996,249	1,958,104
Alat i inventar	3,199,456	3,264,380
Otpaci	223,398	15,716
	<u>9,708,115</u>	<u>9,693,393</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
Materijala i rezervnih delova	(221,879)	(21,709)
Alata i inventara u upotrebi	(2,646,818)	(2,646,978)
Otpadaka	(223,398)	(15,716)
	<u>6,616,020</u>	<u>7,008,990</u>
Roba u skladištu	141,396	211,755
Roba u maloprodaji	19,767	33,408
	<u>161,163</u>	<u>245,163</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6,777,183</u>	<u>7,254,153</u>

Troškovi ispravke vrednosti zaliha materijala u iznosu od RSD 221,879 hiljada (2011. godina: RSD 21,709 hiljada) evidentirani su u okviru ostalih rashoda (Napomena 14).

Trošak alata i inventara u upotrebi knjiži se u okviru troškova materijala (Napomena 7).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. POTRAŽIVANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Potraživanja od kupaca		
Fiksna telefonija, internet i multimedijalne usluge	11,896,722	10,838,183
Mobilna telefonija	14,153,570	13,855,869
Međunarodni obračun fiksnog saobraćaja	1,970,322	1,474,009
Roaming	430,348	390,737
Interkonekcija	1,390,265	1,357,528
Ostala potraživanja	147,435	121,535
	<u>29,988,662</u>	<u>28,037,861</u>
Potraživanja od povezanih pravnih lica		
- OTE (Napomena 32(a))	-	2,876
	-	<u>2,876</u>
Ostala potraživanja		
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	252,409	252,354
Potraživanja za kamatu	61,450	75,329
Potraživanja od zaposlenih	8,772	241,056
Potraživanja za više plaćene poreze	12,307	34,655
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	139,202	139,202
Potraživanja od državnih organa i organizacija	104,843	96,537
Ostala potraživanja	308,507	644,177
	<u>887,490</u>	<u>1,483,310</u>
Bruto potraživanja	30,876,152	29,524,047
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14)</i>		
Potraživanja od kupaca	(15,009,805)	(13,654,005)
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	(247,718)	(246,289)
Potraživanja za kamatu	(6,650)	(6,147)
Potraživanja od zaposlenih	(4,044)	(4,384)
Potraživanja za više plaćene poreze	(475)	(437)
Potraživanja za ratom oštećena sredstva	(139,202)	(139,202)
Potraživanja od državnih organa i organizacija	(103,509)	(87,450)
Ostala potraživanja	(85,639)	(140,736)
	<u>(15,597,042)</u>	<u>(14,278,650)</u>
Stanje na dan 31. decembra	15,279,110	15,245,397

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su najvećim delom nekamatonsna.

Telekomunikaciona preduzeća, članice Grupe, obračunavaju zakonsku zateznu kamatu kupcima svojih usluga za sva potraživanja kojima je istekao period dospeća označen na svakom telefonskom računu. Zakonska zatezna kamata se obračunava za svaki dan prekoračenja plaćanja od strane kupaca. Obračun kamata se vrši automatski, a iznos obračunate kamate je prikazan na telefonskom računu korisnika usluga.

Prosečan period naplate potraživanja od kupaca u toku 2012. godine bio je 46 dana (2011. godina: 47 dana).

Grupa poseduje određene instrumente obezbeđenja naplate potraživanja (primljene menice za date avanse).

Starosna struktura bruto potraživanja na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine je sledeća:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Do 30 dana	11,535,194	11,795,337
Od 30 do 60 dana	2,380,619	2,440,616
Od 60 do 180 dana	2,460,983	2,183,418
Od 180 do 360 dana	1,966,077	2,141,542
Preko 360 dana	<u>12,533,279</u>	<u>10,963,134</u>
Ukupno	<u>30,876,152</u>	<u>29,524,047</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja u iznosu od RSD 15,279,110 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 15,245,397 hiljada) mogu se smatrati u potpunosti naplativim.

Potraživanja čija naplata kasni manje od dva meseca ne smatraju se obezvređenim.

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja po osnovu usluga fiksne i mobilne telefonije u iznosu od RSD 2,469,852 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 1,987,433 hiljade) su dospela, ali ista nisu bila obezvređena. Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od jednog broja nezavisnih kupaca za koje u skorijoj prošlosti nisu ustanovljeni propusti u plaćanju.

Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja u iznosu od RSD 15,597,042 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 14,278,650 hiljada) bila su obezvređena i za njih je izvršena ispravka vrednosti u iznosu od RSD 15,597,042 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 14,278,650 hiljada). Procenjeno je da se može očekivati naplata dela ovih potraživanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine iskazana je u sledećim valutama:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
RSD	10,212,290	10,687,554
EUR	2,647,641	2,120,562
BAM (KM)	2,159,748	2,196,401
Ostale valute	<u>259,431</u>	<u>240,880</u>
Ukupno	<u>15,279,110</u>	<u>15,245,397</u>

Koncentracija kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima nije značajna jer Grupa ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja. Shodno tome, rukovodstvo Grupe smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja.

Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti svake prethodno navedene vrste potraživanja. Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjivanja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

Od ukupnog stanja bruto potraživanja iskazanih u poslovnim knjigama Matičnog preduzeća na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od RSD 24,282,644 hiljade, potraživanja u iznosu od RSD 1,520,176 hiljada nisu usaglašena sa dužnicima u 2012. godini, uglavnom zbog nemogućnosti sprovođenja procesa usaglašavanja, odnosno neodazivanja kupaca i komitenata na poslate potvrde stanja.

23. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U konsolidovanom izveštaju o tokovima gotovine, gotovinske ekvivalente i gotovinu čine:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Tekući računi	2,469,879	3,168,057
Devizni računi kod domaćih banaka	13,399,458	14,771,190
Bonovi, blagajna i gotovinski ekvivalenti	<u>9,259</u>	<u>2,629</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>15,878,596</u>	<u>17,941,876</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA
VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Prethodni PDV koji se ne može odbiti u tekućem mesecu	860,640	740,791
Potraživanja za više plaćeni PDV	13,171	13,892
Unapred plaćeni troškovi:		
- Otkup TV prava	2,153,628	733,461
- Provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita (a)	572,554	73,618
- Naknada za odobrenje dugoročnog kredita	14,193	14,096
- Zakup	135,378	92,423
- Premije osiguranja	18,070	33,555
- Naknade za licence i frekvencije	15,129	31,146
- Ostalo	105,896	125,754
	<u>3,014,848</u>	<u>1,104,053</u>
Nefakturisani prihodi:		
- Međunarodni obračun (b)	306,730	417,811
- Roaming (c)	2,098,224	1,619,107
Ostali nefakturisani prihodi	67,761	81,284
	<u>2,472,715</u>	<u>2,118,202</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6,361,374</u>	<u>3,976,938</u>

- (a) Na dan 31. decembra 2012. godine, provizije bankama po osnovu sindikovanog kredita u iznosu od RSD 572,554 hiljade odnose se na razgraničene troškove naknada za Unicredit Bank A.G., filijala London u iznosu od RSD 465,383 hiljade i Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd u iznosu od RSD 107,171 hiljadu, po dugoročnom kreditu odobrenom Matičnom preduzeću.
- (b) Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja za nefakturisani prihod fiksne telefonije od RSD 306,730 hiljada odnose se na prihod od međunarodnog saobraćaja za novembar i decembar 2012. godine u procenjenom iznosu od RSD 271,728 hiljada i neusaglašene fakture iz međunarodnog saobraćaja za period pre novembra 2012. godine u iznosu od RSD 35,002 hiljade.
- (c) Na dan 31. decembra 2012. godine, potraživanja za nefakturisani prihod mobilne telefonije od RSD 2,098,224 hiljade odnose se na obračunate prihode od roaming usluga najvećim delom za novembar i decembar 2012. godine u procenjenom iznosu od RSD 447,858 hiljada i obračunate, nefakturisane prihode po osnovu Ugovora o internacionalnom GSM roaming-u - Međuoperatorski popusti u iznosu od RSD 1,650,366 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

25. KAPITAL

/i/ Akcijski kapital

Matično preduzeće je akcionarsko društvo čiji se upisani i uplaćeni akcijski kapital sastoji od 1,000,000,000 običnih akcija bez nominalne vrednosti (31. decembar 2011. godine: 1,080,000 običnih akcija nominalne vrednosti RSD 10 hiljada po akciji).

Na osnovu Zaključka Vlade Republike Srbije 05 broj 023-6816 od 21. septembra 2010. godine i Odluke Upravnog odbora JP PTT saobraćaja "Srbija", Beograd od 20. septembra 2010. godine o prenosu, bez naknade, akcija u Matičnom preduzeću na Republiku Srbiju, JP PTT saobraćaja "Srbija", Beograd i Vlada Republike Srbije su 24. septembra 2010. godine zaključili Ugovor o prenosu, bez naknade, akcija Telekom Srbija a.d., Beograd - Poklonu. Zaključenjem ovog ugovora, Republika Srbija je postala većinski vlasnik Matičnog preduzeća i stekla pravo svojine na 80% akcija u Matičnom preduzeću, predstavljenih sa 864,000 običnih akcija nominalne vrednosti RSD 10 hiljada po jednoj akciji, odnosno ukupne nominalne vrednosti RSD 8,640,000 hiljada. Dana 28. septembra 2010. godine, Republika Srbija upisana je u registar Agencije za privredne registre i Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti kao vlasnik 80% akcija Matičnog preduzeća.

Dana 30. decembra 2011. godine, između Matičnog preduzeća i OTE potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija u Matičnom preduzeću, a s obzirom da je OTE izrazio nameru da istupi iz Matičnog preduzeća, o čemu je postignut odgovarajući dogovor između Matičnog preduzeća i OTE. Skupština akcionara Matičnog preduzeća je dana 16. decembra 2011. godine donela odluku o sticanju sopstvenih akcija, a dana 29. decembra 2011. godine dala posebno odobrenje za potpisivanje ovog Ugovora. Dana 25. januara 2012. godine, Matično preduzeće je u potpunosti isplatilo sredstva na ime učešća manjinskog akcionara OTE u kapitalu Matičnog preduzeća u ukupnom iznosu od EUR 380 miliona: EUR 320 miliona iz kredita i EUR 60 miliona iz sopstvenih sredstava. Nakon ovog datuma, OTE je prestao da bude akcionar Matičnog preduzeća, a Matično preduzeće je postalo vlasnik 20% sopstvenih akcija.

Na 43. redovnoj sednici održanoj dana 20. aprila 2012. godine, Skupština akcionara Matičnog preduzeća je donela Odluku o povećanju osnovnog kapitala (pretvaranjem dela neraspoređene dobiti u osnovni kapital) na iznos od RSD 100 milijardi, koji je bio iskazan kroz 1,080,000 komada običnih akcija bez nominalne vrednosti.

Na istoj sednici Skupštine akcionara Matičnog preduzeća doneta je odluka o izdavanju treće emisije akcija u ukupnom obimu od 1,000,000,000 komada akcija bez nominalne vrednosti kojima se zamenjuje postojećih 1,080,000 komada akcija. Nakon ovoga, vrednost akcijskog kapitala iznosi RSD 100 milijardi i iskazana je kroz 1 milijardu običnih akcija.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine bila je sledeća:

	<u>31.12.2012.</u>	<u>U procentima 31.12.2011.</u>
Republika Srbija	58.11	80.00
Telekom Srbija - otkupljene sopstvene akcije	20.00	-
Građani, zaposleni i bivši zaposleni Matičnog preduzeća	21.89	-
Hellenic Telecommunications Organisation A.E. ("OTE"), Atina	-	20.00
Ukupno	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

25. KAPITAL (Nastavak)

/i/ Akcijski kapital (Nastavak)

Većinski i konačni vlasnik Grupe na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine je Republika Srbija.

Ponderisan prosečan broj akcija u upotrebi za potrebe izračunavanja zarade po akciji iznosi 1,000,000,000 akcija (2011. godina: 1,080,000 akcija).

Upisani akcijski kapital revalorizovan je svake godine, zaključno sa 31. decembrom 2003. godine primenom zvaničnih koeficijenata revalorizacije zasnovanih na indeksu rasta cena na malo, u skladu sa tada važećim propisima o računovodstvu Republike Srbije. Kumulirani efekti revalorizacije, evidentirani na kontu revalorizacionih rezervi, pripisani su akcijskom kapitalu na dan 1. januara 2004. godine prilikom prelaska na MRS/MSFI. Tako utvrđena vrednost akcijskog kapitala bila je evidentirana u poslovnim knjigama Matičnog preduzeća u iznosu od RSD 82,512,552 hiljade, kada je aprilu 2012. godine prenosom dela neraspoređene dobiti u osnovni kapital, ista povećana na iznos od RSD 100 milijardi.

Nova vrednost akcijskog kapitala od RSD 100 milijardi, koja se sastoji od RSD 17,487,874,126.60 u novcu i RSD 82,512,125,873.40 u stvarima, upisana je kod Agencije za privredne registre rešenjem broj 56384/2012 od 26. aprila 2012. godine.

/ii/ Ostali kapital

Ostali kapital u iznosu od RSD 8,588 hiljada na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine je nastao u prethodnom periodu, obavezanim izdvajanjem doprinosa iz zarada zaposlenih Matičnog preduzeća u Fond za finansiranje stanova solidarnosti.

/iii/ Rezerve

Rezerve u iznosu od RSD 21,090,514 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 15,099,742 hiljade) se sastoje od zakonskih rezervi, statutarnih rezervi, rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju (revalorizacione rezerve) i rezervi po osnovu kursnih razlika, odnosno prevođenja finansijskih izveštaja inostranih zavisnih pravnih lica u izveštajnu valutu.

Priroda i svrha svake vrste rezervi unutar kapitala opisana je kako sledi:

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve Grupe nastale su raspodelom dobiti u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima u Republici Srpskoj i ranije važećim Zakonom o preduzećima u Republici Srbiji u iznosu koji ne može biti manji od 5% od neto dobiti za godinu.

Statutarne rezerve

Statutarne rezerve predstavljaju rezerve formirane u prethodnim godinama u skladu sa ranije važećim propisima, prenosom sa kapitala na statutarne rezerve u cilju usklađivanja vrednosti osnovnog kapitala registrovanog u sudskom registru.

Rezerve po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju

Ove rezerve se koriste za evidentiranje promena u fer vrednosti (dobici/gubici) finansijskih sredstava klasifikovanih u kategoriju raspoloživih za prodaju.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

25. KAPITAL (Nastavak)

/iii/ Rezerve (Nastavak)

Rezerve po osnovu kursnih razlika

Rezerve po osnovu kursnih razlika se koriste za evidentiranje kursnih razlika nastalih prilikom prevođenja finansijskih izveštaja inostranih zavisnih pravnih lica u izveštajnu valutu, odnosno dinare (RSD).

Promene na rezervama u toku godine prikazane su kako sledi:

	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerve sredstava raspoloživih za prodaju	Rezerve po osnovu kursnih razlika	Ukupne rezerve
Stanje na dan					
1. januara 2011. godine	1,300,525	24,509	254	14,016,786	15,342,074
Raspodela dobitka u zakonske rezerve	268,187	-	-	-	268,187
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(33)	-	(33)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	-	(510,486)	(510,486)
Stanje na dan					
31. decembra 2011. godine	1,568,712	24,509	221	13,506,300	15,099,742
Raspodela dobitka u zakonske rezerve	28,329	-	-	-	28,329
Gubici od hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, neto	-	-	(32)	-	(32)
Kursne razlike po osnovu preračuna finansijskih izveštaja u stranoj valuti u funkcionalnu valutu	-	-	-	5,962,475	5,962,475
Stanje na dan					
31. decembra 2012. godine	1,597,041	24,509	189	19,468,775	21,090,514

/iv/ Osnovna zarada po akciji

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobitak koji pripada vlasnicima kapitala Matičnog preduzeća (A)	10,710,275	21,861,746
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	1,000,000,000	1,080,000
Osnovna zarada po akciji (A/B)	<u>0.01</u>	<u>20.24</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. DUGOROČNA REZERVISANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih	2,135,853	1,911,841
Rezervisanja za sudske sporove	257,603	256,186
Rezervisanja za ostale verovatne događaje	66,893	61,554
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,460,349</u>	<u>2,229,581</u>

Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>Otpremnine</u>	<u>Jubilarnе nagrade</u>	<u>Sudski sporovi</u>	<u>Ostala rezervisanja</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan 1. januara 2011. godine	912,591	1,387,918	251,601	62,058	2,614,168
Rezervisanja u toku godine (Napomena 9)	1,220	8,266	32,206	-	41,692
Iskorišćena rezervisanja	(25,298)	(146,428)	(13,594)	-	(185,320)
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 13)	(98,646)	(120,013)	(13,102)	-	(231,761)
Kursne razlike po osnovu preračuna valuta	(30,313)	22,544	(925)	(504)	(9,198)
Stanje na dan 31. decembra 2011. godine	<u>759,554</u>	<u>1,152,287</u>	<u>256,186</u>	<u>61,554</u>	<u>2,229,581</u>
Rezervisanja u toku godine (Napomena 9)	133,737	226,441	28,306	-	388,484
Iskorišćena rezervisanja	(19,734)	(146,341)	(20,040)	-	(186,115)
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 13)	-	-	(19,384)	-	(19,384)
Ostale promene i kursne razlike po osnovu preračuna valuta	12,242	17,667	12,535	5,339	47,783
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	<u>885,799</u>	<u>1,250,054</u>	<u>257,603</u>	<u>66,893</u>	<u>2,460,349</u>

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade evidentirane su na bazi izveštaja ovlašćenog aktuara sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine i iste su iskazane u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima Grupe, na osnovu pretpostavki koje su primenjive na ekonomsko okruženje u kome posluju Matično preduzeće i Konsolidovana zavisna preduzeća.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

26. DUGOROČNA REZERVISANJA (Nastavak)

U Matičnom preduzeću, prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 9% koja odgovara dugoročnoj stopi prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti, odnosno obveznice Republike Srbije, zapise trezora Narodne banke Srbije i akcije preduzeća sa listinga A kojima se trguje na Beogradskoj berzi. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Primanja zaposlenih" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Obaveze za dugoročna primanja zaposlenih su utvrđene na osnovu Kolektivnog ugovora Matičnog preduzeća i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 6% godišnje, što odgovara dugoročno projektovanoj stopi inflacije u Republici Srbiji i srednjoj meri napredovanja zaposlenih u službi, kao i stopi fluktuacije zaposlenih koja se u zavisnosti od dužine radnog staža kreće u rasponu od 2% do 7% godišnje.

Prilikom obračuna sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" korišćene su sledeće pretpostavke: diskontna stopa od 6.7% godišnje, projektovani rast zarada od 4.2% godišnje, projektovane godine radnog staža za odlazak u penziju - 40 godina za muškarce i 35 godina za žene, projektovana fluktuacija zaposlenih na osnovu podataka o istorijskom kretanju zaposlenih u prethodnom periodu, zvanično objavljene stope mortaliteta iz okruženja, kao i ostali uslovi neophodni za ostvarivanje prava zaposlenih na dugoročna primanja.

Dugoročna rezervisanja za sudske sporove formirana su na osnovu procene ishoda sporova od strane nadležnih pravnih službi Matičnog preduzeća i Konsolidovanih zavisnih preduzeća (Napomena 34(a)).

Rezervisanja za ostale verovatne događaje u iznosu od RSD 66,893 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 61,554 hiljade) se u celini odnose na rezervisanja formirana od strane Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" za korekcije po predlogu Glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske, a po osnovu nepriznate multilateralne kompenzacije sprovedene u 2002. godini u navedenom iznosu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA

(a) Struktura obaveza po kreditima

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dugoročni krediti		
<i>Finansijski krediti od:</i>		
- banaka u zemlji	20,134,962	-
- banaka u inostranstvu	14,817,303	2,644,471
	<u>34,952,265</u>	<u>2,644,471</u>
<i>Robni krediti</i>	<u>15,927,782</u>	<u>19,620,081</u>
Ukupno dugoročni krediti	<u>50,880,047</u>	<u>22,264,552</u>
Ostale dugoročne obaveze (d)	<u>1,796,583</u>	<u>1,103,409</u>
Ukupno dugoročni krediti i obaveze	<u>52,676,630</u>	<u>23,367,961</u>
Tekuća dospeća dugoročnih kredita		
Kredit od banaka u zemlji	13,119,860	100,098
Kredit od banaka u inostranstvu	9,701,872	21,568,003
Kredit od drugih finansijskih institucija	-	34,800
Robni krediti	9,153,283	9,802,413
Ukupno tekuća dospeća	<u>31,975,015</u>	<u>31,505,314</u>
Tekuće dospeće ostalih dugoročnih obaveza	1,029,732	1,589,859
Ostali kratkoročni krediti	-	2,500
Ukupno kratkoročni krediti	<u>33,004,747</u>	<u>33,097,673</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>85,681,377</u>	<u>56,465,634</u>

Fer vrednost obaveza po dugoročnim kreditima i ostalim dugoročnim obavezama, koja je bazirana na tokovima gotovine diskontovanim stopom koja se zasniva na kamatnoj stopi od 6.27% godišnje (2011. godina: 5.71 godišnje), iznosi RSD 51,006,103 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 22,358,328 hiljada).

Fer vrednost kratkoročnih finansijskih obaveza jednaka je njihovom knjigovodstvenom iznosu.

(b) Ročnost dospeća obaveza po kreditima

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Do 1 godine - tekuća dospeća	31,975,015	31,505,314
Od 1 do 2 godine	30,025,873	8,749,535
Od 2 do 3 godine	16,517,106	6,289,928
Od 3 do 4 godine	3,034,692	4,643,753
Od 4 do 5 godina	1,039,268	2,043,479
Preko 5 godina	263,108	537,857
Stanje na dan 31. decembra	<u>82,855,062</u>	<u>53,769,866</u>

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima

	Valuta	31.12.2012.		31.12.2011.	
		U valuti	U RSD '000	U valuti	U RSD '000
<i>/i/ Krediti od banaka u zemlji</i>					
Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd	EUR	286,100,000	32,534,806	-	-
Vojvođanska banka a.d., Novi Sad	EUR	-	-	625,500	65,401
Beobanka a.d. u stečaju, Beograd	EUR	331,582	37,706	331,582	34,697
Sberbank Srbija a.d., Beograd	EUR	6,000,000	682,310	-	-
		292,431,582	33,254,822	957,082	100,098
<i>/ii/ Krediti od banaka u inostranstvu</i>					
Unicredit Bank, A.G., filijala London	EUR	183,900,000	20,912,795	-	-
ERB New Europe Funding, Holandija	EUR	15,592,000	1,773,096	8,900,000	931,304
Nova Ljubljanska banka - NLB d.d., Slovenija	EUR	13,636,364	1,550,704	16,666,667	1,744,015
Eurobank EFG Ltd., Kipar	EUR	-	-	11,000,000	1,151,050
Societe Generale banka Montenegro a.d., Crna Gora	EUR	2,031,250	230,991	2,500,000	261,602
Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Crna Gora	EUR	453,656	51,589	2,199,663	230,175
Citibank N.A., Velika Britanija	EUR	-	-	190,120,000	19,894,328
		215,613,270	24,519,175	231,386,330	24,212,474
Kreditni od drugih finansijskih institucija					
EBRD	EUR	-	-	332,565	34,800
		-	-	332,565	34,800
<i>/iii/ Robni krediti u inostranstvu</i>					
BNP Paribas, filijala London	EUR	18,556,248	2,110,185	27,579,945	2,885,990
KfW, Nemačka	EUR	596,700	67,856	1,336,952	139,900
Nokia Siemens, Finska, Austrija i Holandija	EUR	55,223,743	6,279,950	71,113,128	7,441,342
Ericsson Credit A.B., Švedska	EUR	34,552,582	3,929,261	36,353,064	3,804,017
Credit Agricole CiB Sverige, Švedska	EUR	20,914,630	2,378,376	27,175,632	2,843,683
Huawei Technologies Co. Ltd., Kina	EUR	6,561,946	746,213	14,273,916	1,493,635
Huawei International Pte. Ltd., Singapur	EUR	7,965,971	905,877	5,946,199	622,216
Alcatel Lucent S.A., Francuska	EUR	4,318,341	491,074	5,517,363	577,342
Alcatel Lucent International, Francuska	EUR	3,169,300	360,408	1,309,147	136,990
OTP Bank Plc, Mađarska	EUR	796,810	90,612	1,062,414	111,172
Sitronics, Češka	EUR	451,860	51,385	1,013,430	106,046
Intracom S.A., Grčka	EUR	5,485,635	623,817	5,680,435	594,406
Skandinaviska Enskilda Bank, Švedska	EUR	4,982,470	566,598	6,089,686	637,230
Commerzbank AG, filijala Hamburg	EUR	2,198,946	250,060	3,298,413	345,149
EuroBank EFG Factors S.A., Grčka	EUR	-	-	139,480	14,595
Vlada Kraljevine Španije (Amper i Alcatel)	USD	2,256,290	194,630	2,256,290	182,472
Alcatel Lucent Italia S.p.A., Italija	EUR	474,002	53,903	790,003	82,666
Alcatel Lucent S.p.A., Belgija	EUR	485,332	55,191	1,455,993	152,356
Alcatel Lucent Romania S.p.A., Rumunija	EUR	993,500	112,979	-	-
China Development Bank, filijala Šenžen	EUR	11,057,265	1,257,413	15,787,174	1,651,984
Elsag Datamat S.p.A., Italija	EUR	262,134	29,809	366,987	38,402
Anrtritsu A/S, Danska	EUR	900,004	102,347	-	-
<i>/iv/ Ostali robni krediti</i>			4,423,121		5,560,901
Ukupno robni krediti			25,081,065		29,422,494
Ukupno krediti			82,855,062		53,769,866
Minus: Tekuća dospeća dugoročnih kredita					
Kreditni od banaka u zemlji			(13,119,860)		(100,098)
Kreditni od banaka u inostranstvu			(9,701,872)		(21,568,003)
Kreditni od drugih finansijskih institucija			-		(34,800)
Robni krediti			(9,153,283)		(9,802,413)
			(31,975,015)		(31,505,314)
Ukupno dugoročni krediti			50,880,047		22,264,552

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)

(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)

Kamatne stope na dugoročne kredite odobrene od banaka i inostranih dobavljača kreću se u rasponu od Euribor uvećan za 0.8% do Euribor uvećan za 5.95% na godišnjem nivou.

Na robne kredite dobavljača u zemlji Grupa plaća kamatu po stopi od Euribor uvećan za 1.8% do Euribor uvećan za 2% na godišnjem nivou.

Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" plaća kamatu na dugoročne robne i finansijske kredite u rasponu od Euribor uvećan za 2.25% do Euribor uvećan za 6%.

Kreditni odobreni od strane banaka i robni krediti uglavnom dospevaju do 2018. godine.

Grupa obaveze po kreditima plaća u skladu sa ugovorenim dinamikom, odnosno shodno utvrđenim anuitetnim planovima. Rukovodstvo očekuje da će Grupa biti u mogućnosti da sve ugovorene obaveze po kreditima ispuni u skladu sa utvrđenim rokovima.

Grupa nije ulazila u aranžmane zaštite od rizika u pogledu svojih deviznih obaveza ili izloženosti riziku od promene kamatnih stopa.

/i/ Obaveze po kreditu prema Beobanci a.d. u stečaju, Beograd ("Beobanka") u iznosu od RSD 37,706 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine odnose se na dug koji je bivša Narodna banka Jugoslavije ("NBJ"), za račun Beobanke a.d. u stečaju, Beograd, kao garanta i Matičnog preduzeća, kao glavnog dužnika, izmirila prema LHB banci, Frankfurt, putem prebijanja na svom računu kod LHB banke. Imajući u vidu da su depoziti NBJ kod LHB banke predmet sukcesije, kao i da pitanje rešavanja otplate preostalog dela kredita još uvek nije rešeno, Matično preduzeće nije u mogućnosti da izvrši regulisanje svojih obaveza, iako se obratilo poveriocu sa zahtevom za jednokratnom isplatom obaveza po navedenom osnovu.

/ii/ U cilju finansiranja isplate udela manjinskog akcionara OTE u kapitalu Matičnog preduzeća, kao i za refinansiranje obaveza po Ugovoru o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima, dana 9. januara 2012. godine, Matično preduzeće je sklopilo Ugovor o dugoročnim kreditnim aranžmanima ("Term Facilities Agreement") sa finansijskim institucijama (originalni zajmodavci - 19 banaka), od kojih je Unicredit Bank AG, filijala London zastupnik za kreditni aranžman, a Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd zastupnik za plaćanje.

Ukupna sredstva po kreditu iznose EUR 470 miliona i sastoje se iz dva aranžmana (A i B). Period otplate oba aranžmana je 36 meseci od dana prvog povlačenja Aranžmana A. Dana 25. januara 2012. godine, Matično preduzeće je povuklo sredstva po Aranžmanu A u ukupnom iznosu od EUR 320 miliona. Dana 24. maja 2012. godine, povučena su sredstva po aranžmanu B u iznosu od EUR 150 miliona.

Navedenim Ugovorom o kreditu definisana je obaveza Matičnog preduzeća da dostavlja revidirane godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i revidirane godišnje finansijske izveštaje, kao i finansijske izveštaje za određeni kvartalni period. Pored toga, definisana je i obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja Pokriće duga i Pokriće kamate. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2012. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

27. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)**(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)**

/ii/ U cilju finansiranja kupovine 65% akcijskog kapitala preduzeća “Telekom Srpske”, Matično preduzeće je dana 24. maja 2007. godine sklopilo Ugovor o dugoročnim i revolving kreditnim aranžmanima (sindikovani zajam) sa Citibank N.A., London (organizator posla), finansijskim institucijama (originalni zajmodavci - 21 banka) i EFG EuroBank Ergasias S.A., Atina (zastupnik). Ukupan iznos sindikovnog zajma je iznosio EUR 700 miliona. U maju 2012. godine Matično preduzeće je u potpunosti otplatilo obaveze po navedenom kreditu.

Na dan 31. decembra 2012. godine obaveze prema ERB New Europe Funding B.V., Holandija iznose RSD 1,773,206 hiljada. Obaveze po kreditu u iznosu od RSD 557,220 hiljada se odnose na kredit odobren Matičnom preduzeću u cilju finansiranja investicionih ulaganja u telekomunikacionu mrežu. Matično preduzeće je povuklo sredstva po ovom kreditu u ukupnom iznosu od EUR 20 miliona. Rok dospeća je 84 meseca od datuma svakog povlačenja, uključujući i grejs period. Kao sredstvo obezbeđenja po navedenom kreditu, Matično preduzeće je izdalo 10 blanko solo menica (Napomena 31(a)).

Preostali iznos obaveza prema ERB New Europe Funding B.V., Holandija na dan 31. decembra 2012. godine od RSD 1,215,986 hiljada odnosi se na kreditni aranžman odobren 13. septembra 2012. godine Konsolidovanom zavisnom preduzeću “Mtel”, a koji je u potpunosti iskorišćen za otplatu kredita prema Eurobank EFG Ltd, Kipar. Sredstvo obezbeđenja kredita predstavlja 10 blanko menica sa pripadajućim meničnim ovlašćenjima, korporativna garancija Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća “Telekom Srpske”, kao osnivača, za 51% odnosno 49% vrednosti svih potraživanja banke (Napomena 31(b)). Kao sredstvo obezbeđenja garancije, Konsolidovano zavisno preduzeće “Mtel” je izdalo 10 blanko menica sa pripadajućim meničnim ovlašćenjima.

Obaveze prema Novoj Ljubljanskoj banci - NLB d.d., Ljubljana, Slovenija, po osnovu dugoročno odobrenog kredita Konsolidovanom zavisnom preduzeću “Mtel” u iznosu od RSD 1,550,704 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine, odnose se na kreditni aranžman za kupovinu GSM/UMTS licence, nabavku telekomunikacione opreme i finansiranje početnih troškova. Kao sredstvo obezbeđenja otplate navedenog kredita uspostavljena je zaloga na Licenci GSM/UMTS br. 01-124 izdatoj od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Crne Gore i registrovana pod brojem R-0706200034 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 17).

Po osnovu navedenog kreditnog aranžmana, osnivači Konsolidovanog zavisnog preduzeća “Mtel” izdali su tzv. “Letter of Comfort” kojim su dali dodatne garancije za očuvanje likvidnosti i solventnosti navedenog zavisnog preduzeća i pravovremeno izmirenje obaveza po ovom osnovu. Pored toga, sredstvo obezbeđenja uredne otplate ovog kredita predstavlja i zaloga I reda nad 85% udela osnivača u Konsolidovanom zavisnom preduzeću “Mtel” registrovana pod brojem R-07062000026 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici, kao i zaloga nad telekomunikacionom opremom nabavljenom od dobavljača Ericsson A.B., Švedska registrovana pod brojem R-08092400020 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 18) i 10 overenih menica sa klauzulom uz menično ovlašćenje. Zaloga je produžena 22. septembra 2011. godine.

Konsolidovano zavisno preduzeće “Mtel” je u obavezi da osigura pozitivnu vrednost kapitala tokom perioda na koji je kredit odobren. U suprotnom, banka ima pravo da zahteva isplatu svih obaveza po kreditu pre ugovorenog perioda. Konsolidovano zavisno preduzeće “Mtel” je na dan 31. decembra 2012. godine ispunilo uslove navedene iz ugovora o kreditu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

27. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)**(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)**

/ii/ Na dan 31. decembra 2012. godine obaveze prema Societe Generale banka Montenegro a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 230,991 hiljadu se odnose na kredit odobren Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel".

Kao sredstvo obezbeđenja navedenog kredita, pored 15 blanko menica sa pripadajućim meničnim ovlašćenjima, uspostavljena je zaloga na telekomunikacionoj opremi kupljenoj od dobavljača Ericsson A.B., Švedska pod registracionim brojem R-11021600017 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici, kao i Pismo podrške Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske". Zaloga je dopunjena u Registru zaloge 6. jula 2011. godine pod brojem M-11070600199 na iznos RSD 49,013 hiljada, čime je Konsolidovano zavisno preduzeće ispunilo ugovornu obavezu da vrednost založene opreme do 30. juna 2011. godine iznosi minimum EUR 4 miliona (Napomena 18).

Obaveze prema Hypo Alpe-Adria-Bank a.d., Podgorica, Crna Gora u iznosu od RSD 51,589 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine, odnose se na kreditni aranžman odobren Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" u 2009. godini. Sredstvo obezbeđenja uredne otplate kredita predstavlja zaloga nad telekomunikacionom opremom nabavljenom od inostranog dobavljača Intracom S.A. Telecom Solution, Grčka, registrovana pod brojem R-09061800166 u Registru zaloga Privrednog suda u Podgorici (Napomena 18) i 20 overenih menica uz menično ovlašćenje.

/iii/ Na dan 31. decembra 2012. godine, obaveze prema BNP Paribas, filijala London, iznose RSD 2,110,185 hiljada. Kredit je inicijalno bio odobren Matičnom preduzeću od strane Ericsson Credit A.B., Švedska, a kao sredstvo obezbeđenja uspostavljeno je založno pravo na opremi Matičnog preduzeća (Napomena 18). Založno pravo upisano je u Registru založnog prava kod Agencije za privredne registre, na osnovu odgovarajućih Ugovora i Rešenja Agencije. Obaveze prema Ericsson Credit A.B., Švedska prenete su u toku 2006. i 2007. godine na BNP Paribas, filijala London. Promena založnog poverioca još uvek nije izvršena u Registru založnog prava.

Ugovorima o kreditu sa Ericsson Credit A.B., Švedska i BNP Paribas, filijala London, definisana je obaveza Matičnog preduzeća da se pridržava određenog nivoa finansijskih pokazatelja. Matično preduzeće je na dan 31. decembra 2012. godine usaglasilo svoje finansijske pokazatelje sa utvrđenim parametrima.

Obaveze Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Mtel" po Ugovoru o kreditu sa Ericsson A.B., Švedska, koji je sklopljen 29. septembra 2011. godine, iznose RSD 127,377 hiljada. Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je preuzelo obavezu da svoje rezultate poslovanja uskladi sa određenim finansijskim pokazateljima (pokazatelj pokrivenosti duga, ukupne zaduženosti u odnosu na kapital i pokazatelj tekuće likvidnosti). Sredstvo obezbeđenja po ovom kreditu je 12 menica sa pripadajućim meničnim ovlašćenjima.

Na dan 31. decembra 2012. godine Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" zadovoljava dva od tri navedena finansijska pokazatelja, što može dati poveriocu mogućnost da sva svoja potraživanja smatra dospelim u celosti. S obzirom na činjenicu da je Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" u prethodnom periodu na vreme ispunjavalo sve obaveze prema Ericsson A.B., Švedska, na dan izveštavanja ne postoji osnov za reklasifikaciju dugoročnih obaveza po kreditu na tekuća dospeća dugoročnih kredita.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

27. OBAVEZE PO OSNOVU KREDITA (Nastavak)**(c) Pregled dugoročnih kredita po poveriocima (Nastavak)**

/iv/ Ostali robni krediti iskazani na dan 31. decembra 2012. godine iznose RSD 4,423,121 hiljadu (31. decembar 2011. godine: RSD 5,560,901 hiljadu), najvećim delom se odnose na finansiranje opreme i radova.

Ukupna ugovorena vrednost uglavnom se finansira sa 10% avansa, a 90% se finansira iz kredita dobavljača. Period otplate odobrenog iznosa kredita, kao i grejs period zavise od ugovorene vrednosti kredita. Robni krediti po ovom osnovu uglavnom su obezbeđeni odgovarajućim brojem blanko menica koje su izdate u korist izvođača radova (Napomena 31).

/v/ Nepovučeni iznos odobrenih robnih kredita na dan 31. decembra 2012. godine iznosi RSD 2,543,217 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 3,510,840 hiljada). Svi nepovučeni krediti su sa promenljivom kamatnom stopom.

Neiskorišćene kreditne linije sa rokom isteka do jedne godine iznose RSD 441,875 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 679,827 hiljada), sa rokom isteka od jedne do pet godina RSD 1,923,152 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 2,626,615 hiljada) i preko pet godina RSD 178,190 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 204,398 hiljada).

(d) Ostale dugoročne obaveze

Ostale dugoročne obaveze u iznosu od RSD 2,826,315 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine (31. decembar 2011. godine: RSD 2,693,268 hiljada) se najvećim delom odnose na obaveze Konsolidovanog zavisnog preduzeća "HD WIN" po osnovu otkupljenih TV prava za prenos sportskih sadržaja za period od 2014. do 2017. godine u ukupnom iznosu od RSD 1,889,780 hiljada.

Pored toga, ostale dugoročne obaveze na dan 31. decembra 2012. godine uključuju i obaveze po osnovu UMTS licence koja je dodeljena Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Telekom Srpske" od strane Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine, u iznosu od RSD 933,003 hiljade (KM 16.0 miliona).

Tekuća dospeća navedenih dugoročnih obaveza iznose RSD 1,029,732 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

28. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Dobavljači za opremu i usluge	6,950,481	7,247,290
Dobavljači za telekomunikacione usluge:		
- fiksna telefonija	755,853	517,778
- mobilna telefonija	241,656	143,191
- interkonekcija	4,550	21,981
Dobavljači - povezana pravna lica (Napomena 32(a))	-	2,119
Primljeni avansi	<u>139,540</u>	<u>167,431</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>8,092,080</u>	<u>8,099,790</u>

Na dan 31. decembra 2012. godine, obaveze iz poslovanja u iznosu od RSD 2,758,079 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 2,707,245 hiljada) izražene su u stranoj valuti i to najvećim delom u EUR.

Obaveze prema dobavljačima su nekamatonske. Grupa redovno izmiruje svoje obaveze prema dobavljačima.

Prosečan period plaćanja obaveza prema dobavljačima u toku 2012. godine je bio 48 dana (2011. godina: 50 dana).

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost obaveza prema dobavljačima odražava njihovu tržišnu vrednost na dan izveštavanja.

Od ukupnog stanja obaveza iz poslovanja iskazanih u poslovnim knjigama Matičnog preduzeća na dan 31. decembra 2012. godine od RSD 6,907,677 hiljada, kao i dugoročnih robnih kredita od dobavljača u zemlji od RSD 4,001,698 hiljada, obaveze u iznosu od RSD 71,440 hiljada nisu usaglašene sa dobavljačima/poveriocima u 2012. godini, uglavnom zbog nemogućnosti sprovođenja procesa usaglašavanja.

29. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze za zarade i naknade zarada, bruto	519,679	467,202
Obaveze prema zaposlenima	33,710	47,106
Obaveze po osnovu kamata	21,995	27,857
Obaveze po osnovu dividendi	992,359	10,217,758
Ostale obaveze	<u>375,039</u>	<u>265,216</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,942,782</u>	<u>11,025,139</u>

Obaveze po osnovu dividendi na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od RSD 992,359 hiljada se u celini odnose na obaveze za dividende Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske" prema manjinskim akcionarima.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

30. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Pasivna vremenska razgraničenja		
Obračunati troškovi:		
Međunarodni obračun (a)	234,564	279,232
Roaming (b)	2,234,222	1,694,423
Distribucija medijskih sadržaja	216,108	105,943
	<u>2,684,894</u>	<u>2,079,598</u>
Obračunati ostali troškovi:		
Obračunato učešće zaposlenih u dobitku	-	1,484,533
Obračunati troškovi prenetih godišnjih odmora	501,646	429,193
Obračunate obaveze za kamate (c)	1,293,565	282,718
Obračunati drugi troškovi (d)	7,630,274	6,191,471
	<u>9,425,485</u>	<u>8,387,915</u>
Obračunati prihodi budućeg perioda:		
Unapred naplaćeni prihodi mobilne telefonije	847,300	895,865
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu prodaje čip kartica	11,859	16,994
Pretplata za fiksni telefonski priključak	1,249,630	1,295,420
Unapred naplaćeni prihodi po osnovu zakupa	480,312	402,912
Ostali obračunati prihodi	85,783	27,273
	<u>2,674,884</u>	<u>2,638,464</u>
Odloženi prihodi (e):		
Donacije	325,248	263,840
Primljeni pokloni od mesnih zajednica	1,482,182	1,661,615
Primljeni pokloni od dobavljača mobilne telefonije	721,583	911,338
Primljeni pokloni od ostalih dobavljača	154,542	173,984
	<u>2,683,555</u>	<u>3,010,777</u>
Razgraničene obaveze za PDV	181,886	227,072
Obaveze po osnovu PDV-a i ostalih javnih prihoda (f)	<u>1,192,994</u>	<u>1,098,578</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>18,843,698</u>	<u>17,442,404</u>

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost gorenavedenih obaveza i odloženih prihoda odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti na dan izveštavanja.

- (a) Na dan 31. decembra 2012. godine, obračunati troškovi fiksnog međunarodnog saobraćaja u iznosu od RSD 234,564 hiljade odnose se na nefakturisane troškove međunarodnog saobraćaja za mesec novembar i decembar 2012. godine u procenjenom iznosu od RSD 205,646 hiljada, kao i neusaglašene fakture po osnovu međunarodnog saobraćaja za period pre novembra 2012. godine u iznosu od RSD 28,918 hiljada.
- (b) Na dan 31. decembra 2012. godine, obračunati troškovi roaminga u iznosu od RSD 2,234,222 hiljade odnose se na nefakturisane roaming usluge najvećim delom za novembar i decembar 2012. godine u procenjenom iznosu od RSD 630,135 hiljada, kao i obračunate nefakturisane rashode po osnovu Ugovora o internacionalnom GSM roamingu - Međuoperatorski popusti u iznosu od RSD 1,604,087 hiljada.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

30. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA (Nastavak)

- (c) Obračunate obaveze za kamate na dan 31. decembra 2012. godine od RSD 1,293,565 hiljada uključuju iznos od RSD 1,177,077 hiljada, koji se odnosi na obračunate kamate po osnovu sindikovanog zajma odobrenog Matičnom preduzeću od strane Unicredit Bank A.G., filijala London (31. decembar 2011. godine: sindikovani zajam dobijen od Citibank N.A., London u iznosu od RSD 96,792 hiljade).
- (d) Obračunati drugi troškovi u iznosu od RSD 7,630,274 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine, odnose se najvećim delom na procenjene, nefakturisane troškove usluga i radova izvršenih od strane dobavljača u toku 2012. godine.
- (e) Promene na odloženim prihodima u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Stanje na dan 1. januara	3,010,777	3,744,788
Povećanja u toku godine - primljena sredstva bez naknade (Napomena 18)	100,013	26,010
Ukidanje u korist prihoda (Napomena 6)	(443,537)	(437,787)
Ostale promene i kursne razlike po osnovu preračuna valuta	16,302	(322,234)
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,683,555</u>	<u>3,010,777</u>

Ostale promene nastale u toku 2011. godine u iznosu od RSD 316,975 hiljada, najvećim delom se odnose na korekciju vrednosti poklonjenih osnovnih sredstava od dobavljača. Proporcionalno je umanjena vrednost isporučene opreme iz ugovora o isporuci, pošto su se poklonjena sredstva mogla alocirati na specifične nabavke.

Nema neispunjenih uslova ili potencijalnih obaveza koje su u vezi sa navedenim primljenim poklonima i donacijama.

Grupa je u toku izveštajnog perioda primila sredstva bez naknade od sledećih pravnih lica:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Lokalne opštine	92,762	20,054
Ericsson A.B., Švedska	-	1,087
Ostali	7,251	4,869
Ukupno	<u>100,013</u>	<u>26,010</u>

- (f) U septembru 2012. godine u Republici Srbiji usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93 od 28. septembra 2012. godine). Najznačajnije izmene koje se primenjuju od 1. oktobra 2012. godine se odnose na povećanje opšte stope PDV-a sa 18% na 20% za promet dobara/usluga koji se izvrši posle 1. oktobra 2012. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Date menice (a)	5,456,331	10,100,998
Garancije za račun Grupe (b)	3,514,715	1,313,450
Nekretnine i oprema u likvidaciji	360,990	1,141,475
Ostala vanbilansna evidencija	2,217,445	2,998,467
Stanje na dan 31. decembra	<u>11,549,481</u>	<u>15,554,390</u>

- (a) Date menice izdate su u korist banaka, državnih organa i dobavljača kao instrument obezbeđenja plaćanja dospelih obaveza po osnovu primljenih kredita i ostalih dugoročnih obaveza, odnosno po osnovu redovnog poslovanja.

Date menice u korist državnih organa se najvećim delom odnose na sredstva obezbeđenja plaćanja obaveza Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine za UMTS licencu Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske".

Pregled izdatih menica prikazan je u narednoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Menice izdate u korist:		
- banaka	3,927,397	5,764,933
- državnih organa	1,203,502	3,429,358
- dobavljača	325,432	906,707
Stanje na dan 31. decembra	<u>5,456,331</u>	<u>10,100,998</u>

- (b) Primljene garancije predstavljaju garancije izdate od strane banaka za račun Grupe, kao sredstvo obezbeđenja za kredite i ostale dugoročne obaveze.

Garancije u iznosu od RSD 3,514,715 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine se najvećim delom odnose na garancije izdate od strane Unicredit Bank Srbija a.d., Beograd u iznosu RSD 1,031,141 hiljadu i Banca Intesa a.d., Beograd u iznosu od RSD 227,437 hiljada, kao sredstvo obezbeđenja plaćanja obaveza Matičnog preduzeća prema UEFA. Ove garancije su važeće do 30. juna 2015. godine.

Pored navedenog, u septembru 2012. godine Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće "Telekom Srpske" su izdali korporativnu garanciju u korist ERB New Europe Funding B.V., Holandija u visini od 51%, odnosno 49% vrednosti obaveza po osnovu kredita koji je navedena banka odobrila Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" u iznosu od EUR 11 miliona.

Na dan 31. decembra 2012. godine Matično preduzeće se javlja i kao jamac po Ugovoru o dugoročnom kreditu odobrenom Konsolidovanom zavisnom preduzeću "HD-WIN" od strane Sberbank Srbija a.d., Beograd u iznosu od EUR 5,909,266 (RSD 671,992 hiljade), na period otplate od 72 meseca.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima.

- (a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima (Napomena 25) prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
POTRAŽIVANJA I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
<i>OTE</i>		
Bruto potraživanja od kupaca (Napomena 22)	-	2,876
Obračunati prihodi iz međunarodnog obračuna	-	14,299
Stanje na dan 31. decembra	<u>-</u>	<u>17,175</u>
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		
<i>OTE</i>		
Obaveze prema dobavljačima (Napomena 28)	-	2,119
Obaveze po osnovu dividendi	-	1,778,895
Obračunati troškovi iz međunarodnog obračuna	-	1,560
Stanje na dan 31. decembra	<u>-</u>	<u>1,782,574</u>

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 25/i/ uz finansijske izveštaje, dana 30. decembra 2011. godine, potpisan je Ugovor o kupoprodaji svih OTE-ovih akcija (20%) u Matičnom preduzeću. Prodaja, odnosno prenos akcija izvršen je 25. januara 2012. godine, nakon čega je OTE prestao da bude akcionar Matičnog preduzeća.

Potraživanja od povezanih pravnih lica su uglavnom proistekla iz transakcija prodaje i dospevala u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma prodaje, odnosno pružanja usluga. Potraživanja po svojoj prirodi nisu bila obezbeđena i nisu imala kamatu.

Obaveze prema povezanim pravnim licima su proistekle uglavnom od kupovnih transakcija i dospevale u periodu ne dužem od 3 meseca nakon datuma kupovine, odnosno pružanja usluge. Obaveze nisu sadržale kamatu.

Stanja potraživanja i obaveza, kao i iznosi prihoda i rashoda iz poslovnih odnosa sa povezanim pravnim licima rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

32. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (b) Transakcije sa akcionarima, odnosno prihodi i rashodi nastali u 2012. i 2011. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
OTE		
Prihodi:		
Međunarodni obračun	8,391	207,399
	<u>8,391</u>	<u>207,399</u>
Rashodi:		
Međunarodni obračun	(1,426)	(26,361)
	<u>(1,426)</u>	<u>(26,361)</u>
Neto prihodi	<u><u>6,965</u></u>	<u><u>181,038</u></u>

Prikazani prihodi i rashodi za 2012. godinu odnose se na mesec januar 2012. godine, kada je OTE prestao da bude akcionar Matičnog preduzeća (Napomena 25/i/).

- (c) **Zarade i ostale naknade** direktora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Grupe (generalni direktor, izvršni direktori, direktori funkcija i sektora), u 2012. i 2011. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Bruto zarade i naknade zarada	497,487	439,428
Naknade troškova službenih putovanja	30,268	28,971
Odobreni stambeni krediti	114,888	144,796
Učešće u dobiti	32,639	90,554
Kreditni za otkup službenih automobila	-	27,989
Ostale naknade	4,609	3,207
Ukupno	<u><u>679,891</u></u>	<u><u>734,945</u></u>

Stambeni krediti dati rukovodstvu odobreni su na period od najviše 25 godina, uz mesečnu otplatu kredita i uslove koji važe za sve zaposlene u Grupi (Napomena 20). Krediti dati rukovodstvu i ostalom rukovodećem osoblju Grupe nisu obezvređeni i stoga za njih nije vršena ispravka vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

33. PREUZETE OBAVEZE

Preuzete obaveze Grupe prikazane su u sledećem pregledu:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (a)	14,434,912	11,880,407
Ugovorene obaveze za izgradnju mobilne i fiksne mreže (b)	<u>2,543,217</u>	<u>3,510,840</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>16,978,129</u>	<u>15,391,247</u>

- (a) Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup poslovnog prostora, zemljišta, vodova i prostora za radio bazne stanice po osnovu zaključenih ugovora. Period zakupa je između 1 i 99 godina, a većina ugovora o zakupu može da se obnovi na kraju perioda zakupa po tržišnoj ceni.

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupnina prikazana su kako sledi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Do 1 godine	2,524,085	2,105,574
Od 1 do 5 godina	7,771,265	5,923,149
Preko 5 godina	<u>4,139,562</u>	<u>3,851,684</u>
	<u>14,434,912</u>	<u>11,880,407</u>

Obaveze po osnovu operativnog lizinga ne uključuju preuzete obaveze Matičnog preduzeća prema JP PTT saobraćaja "Srbija" imajući u vidu da je Ugovor o zakupu zaključen na neodređeno vreme. Navedenim ugovorom je definisan mesečni iznos zakupnine od EUR 2,034,284.

- (b) Ugovorene obaveze u vezi sa izgradnjom mobilne i fiksne mreže se odnose na izgradnju i proširenje kapaciteta mobilne i fiksne telefonije u skladu sa zaključenim ugovorima sa isporučiocima opreme i kreditorima. Radi se o ugovorenim, nerealizovanim isporukama na dan izveštavanja. Navedene obaveze najvećim delom dospevaju u periodu od jedne do pet godina od datuma isporuke, odnosno pružanja usluge predviđene ugovorom (Napomene 18 i 27(c)/v/).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

34. POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Sudski sporovi**

Na dan 31. decembra 2012. godine, Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva iznosi RSD 5,670,223 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 4,375,548 hiljada), ne uzimajući u obzir eventualne zatezne kamate po ovom osnovu.

Od navedenog iznosa, procenjene potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova koje se vode protiv Matičnog preduzeća iznose RSD 1,526,124 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 786,282 hiljade), dok se preostali tužbeni zahtevi odnose na sledeća Konsolidovana zavisna preduzeća: "Telekom Srpske" u iznosu od RSD 4,032,497 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 3,484,227 hiljada), "Mtel" u iznosu od RSD 21,067 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 19,938 hiljada), "Fibernet" u iznosu od RSD 81,019 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 74,552 hiljade), "Telus" u iznosu od RSD 6,787 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 10,549 hiljada) i "HD-WIN" u iznosu od RSD 2,729 hiljada.

Na dan 31. decembra 2012. godine najznačajniji sporovi, koji se vode protiv Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telekom Srpske", su pokrenuti od strane "Aneks" d.o.o., Banja Luka, "Crumb group" d.o.o., Bjeljina i Brčko Distrikt.

Pored navedenih sporova, nakon što je u martu 2012. godine nadležni sud Matičnom preduzeću izdao klauzulu pravosnažnosti na rešenje o povlačenju tužbe podnete od strane tužioca korporacije "Herm Multinational Corporation", Sjedinjene Američke Države, tužilac je u junu 2012. godine ponovo podneo tužbu protiv "Jat Airways" a.d., Beograd, Matičnog preduzeća i Republike Srbije radi duga i naknade štete u iznosu od EUR 1,459,250.48 koji je utvrđen rešenjem suda kojim se utvrđuje da je postupak pokrenut, s tim što iznos naveden u tužbi glasi EUR 1,459,250,479.

Tužbeni zahtev proističe iz tvrdnji tužioca da je on pravni naslednik preduzeća "Slovenj Gradec" d.o.o., Slovenija i da prema njemu nisu izmirene obaveze po Ugovoru o izgradnji poslovne zgrade u Bulevaru umetnosti br. 16, Novi Beograd. Ugovor o izgradnji navedene poslovne zgrade je za prvu fazu zaključio "Jat Airways" a.d., Beograd 1988. godine, a za drugu fazu izgradnje "Jat Airways" a.d., Beograd i JP PTT saobraćaja "Srbija", Beograd 1994. godine, odnosno značajno pre osnivanja Matičnog preduzeća.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 26. uz konsolidovane finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2012. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 257,603 hiljade (31. decembar 2011. godine: RSD 256,186 hiljada). Rukovodstvo Grupe procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

34. POTENCIJALNE OBAVEZE (Nastavak)**(b) Poreski rizici**

Poreski sistemi Republike Srbije i država u kojima posluju najveća Konsolidovana zavisna preduzeća - Republika Srpska i Crna Gora, su u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji, Republici Srpskoj i Crnoj Gori poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamata i penalima. Rukovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

Dana 3. jula 2012. godine, Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" je uručen Zapisnik o inspekcijском nadzoru, a po pitanju pravilnosti obračunavanja i plaćanja poreza i drugih dažbina za period od 2008. do 2011. godine. U Zapisniku je navedena nepravilnost obračunavanja poreza na dodatu vrednost po osnovu prodaje telefona na popust i ugovorne kazne, odnosno tzv. "penalty fee", koje za posledicu ima manje iskazanu obavezu za porez na dodatu vrednost u ukupnom iznosu od EUR 1,725,966, odnosno RSD 196,274 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine.

Navedene nalaze iz poreskog Zapisnika Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" u celosti osporava. Na Zapisnik su u zakonom propisanom roku dostavljene primedbe. Nakon dostavljenih primedbi Poreska uprava je dana 27. avgusta 2012. godine uručila Konsolidovanom zavisnom preduzeću "Mtel" Rešenje kojim je Zapisnikom utvrđena obaveza poreza na dodatu vrednost smanjena na iznos od EUR 1,113,806, odnosno RSD 126,660 hiljada na dan 31. decembra 2012. godine. Konsolidovano zavisno preduzeće "Mtel" je blagovremeno i u zakonskom roku uložilo Žalbu na dostavljeno Rešenje koje u celosti osporava. Do datuma sastavljanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, Poreska uprava nije dostavila konačno Rešenje.

U septembru 2012. godine u Republici Srbiji usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 93/2012). Najznačajnije izmene koje se primenjuju od 1. oktobra 2012. godine se odnose na povećanje opšte stope PDV-a sa 18% na 20% za promet dobara/usluga koji se izvrši posle 1. oktobra 2012. godine. U decembru 2012. godine u Republici Srbiji usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 119/2012) koji, između ostalog, propisuje uvećanu stopu poreza na dobitak od 15% počev od januara 2013. godine.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA**(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata**

Na dan 31. decembra 2012. godine, za svrhe upravljanja, poslovne aktivnosti Grupe su na osnovu vrsta usluga organizovane u četiri segmenta poslovanja o kojima se izveštava:

- Mobilna telefonija;
- Internet;
- Multimedijalne usluge; i
- Fiksna telefonija i ostale usluge, uključujući i CDMA usluge.

Iako segmenti poslovanja internet i multimedijalne usluge ne ispunjavaju kvantitativne norme koje zahteva MSFI 8 "Segmenti poslovanja", rukovodstvo Grupe je zaključilo da se navedeni segmenti mogu smatrati segmentima o kojima se posebno izveštava, jer rukovodstvo prati njihove poslovne rezultate i očekuje da će isti značajnije doprineti poslovanju Grupe u budućnosti.

Računovodstvene politike izveštajnih segmenata su identične kao i računovodstvene politike Grupe opisane u Napomeni 2. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Dobit, odnosno gubitak segmenta poslovanja o kome se izveštava predstavlja poslovni rezultat svakog segmenta sa uključenom alokacijom svih troškova i to na bazi najboljih procena rukovodstva Grupe. To predstavlja kriterijum o kome se izveštava i koji pregledaju rukovodioci nadležni za donošenje odluka u cilju adekvatne alokacije resursa segmentima, kao i ocene njihovog poslovanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Rezultati segmenata poslovanja o kojima se izveštava za godinu koja se završila 31. decembra 2012. prikazani su u sledećoj tabeli:

	Mobilna telefonija	Internet	Multime- dijalne usluge	Fiksna telefonija i ostale usluge	Ukupno
Prihod od prodaje	56,278,358	10,146,339	1,882,151	49,429,553	117,736,401
Ostali poslovni prihodi	1,956,650	91,047	22,764	2,415,232	4,485,693
Interni obračun između segmenata	4,308,197	70	-	10,557,207	14,865,474
Poslovni prihodi	62,543,205	10,237,456	1,904,915	62,401,992	137,087,568
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(4,987,428)	(1,621,394)	(779,390)	(11,901,148)	(19,289,360)
Troškovi operatora	(7,422,428)	-	-	(6,312,648)	(13,735,076)
Troškovi materijala i održavanja	(8,925,210)	(906,551)	(241,593)	(5,528,390)	(15,601,744)
Troškovi amortizacije	(10,474,932)	(482,717)	(1,095,783)	(13,712,261)	(25,765,693)
Troškovi zakupa	(2,686,340)	(369,728)	(191,005)	(2,829,970)	(6,077,043)
Ostali poslovni rashodi	(10,113,234)	(873,075)	(1,810,224)	(7,300,656)	(20,097,189)
Interni obračun između segmenata	(6,825,419)	(3,725,032)	-	(4,315,023)	(14,865,474)
Poslovni rashodi	(51,434,991)	(7,978,497)	(4,117,995)	(51,900,096)	(115,431,579)
Poslovni dobitak/(gubitak)	11,108,214	2,258,959	(2,213,080)	10,501,896	21,655,989
Prihodi od kamata	526,603	55,979	7,148	763,663	1,353,393
Rashodi kamata	(2,139,679)	(301,553)	(93,091)	(2,054,536)	(4,588,859)
Negativne kursne razlike, neto	(2,764,189)	(440,887)	(77,543)	(3,182,460)	(6,465,079)
Ostali finansijski prihodi, neto	29,592	18	10	85	29,705
	(4,347,673)	(686,443)	(163,476)	(4,473,248)	(9,670,840)
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	6,760,541	1,572,516	(2,376,556)	6,028,648	11,985,149
Porez na dobitak, neto	137,075	22,437	4,174	136,765	300,451
Neto dobitak/(gubitak)	6,897,616	1,594,953	(2,372,382)	6,165,413	12,285,600

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Rezultati segmenata poslovanja o kojima se izveštava za godinu koja se završila 31. decembra 2011. prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>Mobilna telefonija</u>	<u>Internet</u>	<u>Multimedijalne usluge</u>	<u>Fiksna telefonija i ostale usluge</u>	<u>Ukupno</u>
Prihod od prodaje	52,536,925	8,610,441	1,068,524	50,914,142	113,130,032
Ostali poslovni prihodi	2,746,685	157,154	37,389	2,011,204	4,952,432
Interni obračun između segmenata	4,508,670	63	-	8,578,143	13,086,876
Poslovni prihodi	59,792,280	8,767,658	1,105,913	61,503,489	131,169,340
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(4,141,740)	(1,705,941)	(899,494)	(14,079,235)	(20,826,410)
Troškovi operatora	(6,824,006)	-	-	(6,229,936)	(13,053,942)
Troškovi materijala i održavanja	(7,773,159)	(740,244)	(170,622)	(5,654,754)	(14,338,779)
Troškovi amortizacije	(10,380,196)	(493,770)	(768,905)	(13,868,691)	(25,511,562)
Troškovi zakupa	(2,169,361)	(356,428)	(198,672)	(2,659,327)	(5,383,788)
Ostali poslovni rashodi	(7,363,765)	(755,760)	(1,068,499)	(5,818,377)	(15,006,401)
Interni obračun između segmenata	(5,542,344)	(3,027,624)	-	(4,516,908)	(13,086,876)
Poslovni rashodi	(44,194,571)	(7,079,767)	(3,106,192)	(52,827,228)	(107,207,758)
Poslovni dobitak/(gubitak)	15,597,709	1,687,891	(2,000,279)	8,676,261	23,961,582
Prihodi od kamata	603,192	62,677	6,439	777,163	1,449,471
Rashodi kamata	(1,237,950)	(45,367)	(52,082)	(717,292)	(2,052,691)
Pozitivne kursne razlike, neto	518,447	17,086	9,927	488,209	1,033,669
Ostali finansijski prihodi, neto	12,425	-	-	170,482	182,907
	(103,886)	34,396	(35,716)	718,562	613,356
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	15,493,823	1,722,287	(2,035,995)	9,394,823	24,574,938
Porez na dobitak, neto	(613,530)	(89,965)	(11,348)	(631,089)	(1,345,932)
Neto dobitak/(gubitak)	14,880,293	1,632,322	(2,047,343)	8,763,734	23,229,006

Interni prihodi i rashodi između segmenata u toku godine se eliminišu prilikom konsolidacije.

Prihodi od prodaje operativnih segmenata proističu od pružanja usluga fiksne i mobilne telefonije, maloprodaje interneta, pružanja multimedijalnih usluga, CDMA i ostalih usluga eksternim kupcima. Detaljan pregled prihoda od prodaje po vrstama usluga obelodanjen je u Napomeni 5. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Prihod od prodaje, odnosno pružanja usluga eksternim kupcima o kom se izveštavaju organi upravljanja odmerava se na način koji je konzistentan odmeravanju u konsolidovanom bilansu uspeha Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(a) Informacije o dobitku ili gubitku, imovini i obavezama segmenata (Nastavak)

Sredstva i obaveze segmenata poslovanja o kojima se izveštava sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine i kapitalna ulaganja u toku godine prikazana su kao što sledi:

	<u>Mobilna telefonija</u>	<u>Internet</u>	<u>Multime- dijalne usluge</u>	<u>Fiksna telefonija i ostale usluge</u>	<u>Ukupno</u>
Sredstva	<u>77,999,955</u>	<u>5,581,259</u>	<u>2,952,889</u>	<u>128,704,300</u>	<u>215,238,403</u>
Obaveze	<u>55,065,597</u>	<u>6,218,985</u>	<u>4,623,004</u>	<u>51,112,700</u>	<u>117,020,286</u>
Kapitalna ulaganja (Napomene 17 i 18)	<u>5,250,173</u>	<u>283,711</u>	<u>2,550,325</u>	<u>7,279,037</u>	<u>15,363,246</u>

Sredstva segmenata poslovanja ne obuhvataju goodwill (RSD 36,717,363 hiljade) potraživanja za više plaćeni porez na dobitak (RSD 869,592 hiljade) i odložena poreska sredstva (RSD 2,699,796 hiljada), dok obaveze ne obuhvataju odložene poreske obaveze (RSD 1,951,439 hiljada), pošto se navedena sredstva i obaveze odnose na Grupnu kao celinu.

Kapitalna ulaganja obuhvataju nabavke, odnosno povećanja nematerijalnih ulaganja i nekretnina i opreme u toku izveštajnog perioda.

Sredstva i obaveze segmenata poslovanja o kojima se izveštava sa stanjem na dan 31. decembra 2011. godine i kapitalna ulaganja u toku godine prikazana su kao što sledi:

	<u>Mobilna telefonija</u>	<u>Internet</u>	<u>Multime- dijalne usluge</u>	<u>Fiksna telefonija i ostale usluge</u>	<u>Ukupno</u>
Sredstva	<u>82,861,321</u>	<u>5,502,139</u>	<u>1,465,239</u>	<u>133,489,007</u>	<u>223,317,706</u>
Obaveze	<u>50,574,515</u>	<u>2,921,706</u>	<u>2,366,052</u>	<u>39,400,275</u>	<u>95,262,548</u>
Kapitalna ulaganja (Napomene 17 i 18)	<u>5,718,515</u>	<u>340,014</u>	<u>884,259</u>	<u>7,680,553</u>	<u>14,623,341</u>

Sredstva segmenata poslovanja ne obuhvataju goodwill (RSD 33,827,395 hiljada) i odložena poreska sredstva (RSD 1,472,821 hiljadu), dok obaveze ne obuhvataju odložene poreske obaveze (RSD 1,995,958 hiljada) i obaveze za porez na dobitak (RSD 136,811 hiljada), pošto se navedena sredstva i obaveze odnose na Grupnu kao celinu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. INFORMACIJE O SEGMENTIMA POSLOVANJA (Nastavak)

(b) Informacije o geografskim oblastima

Zemlja porekla Grupe, koja je istovremeno i nosilac poslovanja je Republika Srbija. Alokacija prihoda je izvršena prema zemlji u kojoj je usluga izvršena. Grupa najveći deo svojih prihoda (67.3%) ostvaruje na teritoriji Republike Srbije.

Na teritoriji Republike Srpske, Grupa ostvaruje 20.8% svojih prihoda, dok se na Crnu Goru odnosi 3.3% ukupnih prihoda. Preostali iznos prihoda (8.6%) odnosi se na usluge međunarodnog obračuna, roaming-a i ostale usluge na inostranom tržištu.

Ukupna sredstva se raspoređuju na osnovu toga gde se nalaze. Ukupna stalna imovina Grupe, osim finansijskih instrumenata, odnosno ostalih dugoročnih finansijskih plasmana (Grupa nema sredstva po osnovu planova definisanih primanja i prava po osnovu ugovora o osiguranju), koja se nalazi na teritoriji Republike Srbije iznosi RSD 103,209,853 hiljade na dan 31. decembra 2012. godine i čini 52.2% stalnih sredstava (31. decembar 2011. godine: RSD 111,216,606 hiljada ili 53.6%).

Stalna imovina Grupe koja se nalazi u ostalim zemljama iznosi RSD 98,282,456 hiljada, odnosno 48.8% (31. decembar 2011. godine: RSD 96,354,671 hiljada ili 46.4%). Od navedenog iznosa, na teritoriji Republike Srpske nalazi se 92.5% (RSD 91,307,960 hiljada), na teritoriji Crne Gore 6.5% stalne imovine Grupe (RSD 6,423,583 hiljada), dok se 0.6% stalne imovine Grupe (RSD 550,913 hiljada) nalazi u drugim zemljama.

(c) Informacije o glavnim kupcima

Grupa ima veliki broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima prihoda, od kojih nijedan ne prelazi 10% prihoda od prodaje u toku 2012. godine.

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

(a) Odobranje dividendi Matičnom preduzeću

Dana 9. januara 2013. godine Skupština Konsolidovanog zavisnog preduzeća "Telus" donela je Odluku o raspodeli neraspoređene dobiti, utvrđene na osnovu finansijskih izveštaja za 2011. godinu, na dividendu i rezerve. Na ime dividendi Matičnom preduzeću pripada iznos od RSD 300 miliona i isti je u celosti isplaćen 15. januara 2013. godine.

(b) Odobranje dividendi Matičnom preduzeću

U januaru 2013. godine Skupština akcionara Konsolidovanog zavisnog preduzeća "TS:NET" donela je Odluku o isplati dividende iz neraspoređene dobiti po finansijskim izveštajima za 2012. godinu u iznosu od EUR 422 hiljade. Matičnom preduzeću, kao jedinom akcionaru, dana 17. januara 2013. godine isplaćen je iznos od EUR 399 hiljada (neto).

(c) Otplata dela kredita po Ugovoru o dugoročnim kreditnim aranžmanima

Dana 25. januara 2013. godine, Matično preduzeće je izmirilo deo obaveze po sindikovanom kreditu u iznosu od EUR 64 miliona, a u skladu sa odredbama Ugovora o dugoročnim kreditnim aranžmanima sa finansijskim institucijama (Napomena 27(c)/ii/).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2012.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

37. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

	<u>2012.</u>	<u>U RSD 2011.</u>
EUR	113.7183	104.6409
USD	86.1763	80.8662
BAM (KM)	58.1432	53.5020
SDR	132.5762	124.1606